

Официален вестник на Европейския съюз

C 348



Издание
на български език

Информация и известия

Година 61

28 септември 2018 г.

Съдържание

IV Информация

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2018/C 348/01	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Сметната палата — Консолидирани годишни отчети на Европейския съюз за 2017 г.	1
2018/C 348/02	Декларация за достоверност, предоставена от Сметната палата на Европейския парламент и на Съвета — доклад на независимия одитор	175

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И СМЕТНАТА ПАЛАТА

Консолидирани годишни отчети на Европейския съюз за 2017 г.

(2018/C 348/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДГОВОР	2
ПОЛИТИЧЕСКА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ	4
БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ	9
ОСНОВНИ АСПЕКТИ НА 2017 ФИНАНСОВА ГОДИНА	10
КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	12
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	13
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	14
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	15
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ	16
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	17
ОБСЪЖДАНЕ И АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	92
ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	109
РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ	166
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	170

ПРЕДГОВОР

Имам удоволствието да представя годишните отчети на Европейския съюз за 2017 г. Те съдържат пълен преглед на финансите на ЕС и на изпълнението на бюджета на ЕС за предходната година, включително информация за условните пасиви, финансовите задължения и други задължения на Съюза. Те отразяват многогодишния характер на дейностите на Съюза и дават обяснения за основните финансови данни и за тяхното изменение. **Консолидираните годишни отчети на Европейския съюз са част от интегрирания пакет за финансово отчитане** на Комисията и представляват съществена част от силно развитата ни система за финансова отчетност.

Докато 2016 г. беше година на съмнение по отношение на европейския проект, не на последно място поради решението на Обединеното кралство да напусне Съюза, 2017 г. беше година на нова надежда и перспективи.

60-тата годишнина от подписването на Договора от Рим осигури контекст за период на дълбок размисъл относно бъдещето на Европа. Възползвахме се от възможността да потвърдим ангажимента си към ценностите на Съюза и да определим приоритетите за Съюза, съставен от 27 държави.

През 2017 г. Европейският съюз се съсредоточи върху осигуряването на устойчиво икономическо възстановяване. Темповете на растеж за ЕС и за еврозоната надминаха очакванията, достигайки рекордните за последните 10 години 2,4 %. Въпреки това ЕС трябва да се бори с редица предизвикателства, свързани с конкурентоспособността, миграцията или сигурността, и да предприеме мерки във връзка с няколко големи природни бедствия.

Бюджетът на ЕС е средство, носещо уникална полза за Съюза, тъй като чрез него амбициите се превръщат в осезаеми резултати на място. Той допълва националните бюджети, като осигурява европейска добавена стойност в области, в които координираните ответни действия са най-ефикасният и най-ефективен начин за постигане на приоритетите ни.

2017 година бе четвъртата година от изпълнението на настоящата многогодишна финансова рамка. Всички финансови програми вече работят с пълен капацитет. Същевременно многобройните неочаквани предизвикателства потвърдиха отново колко важно е да съществува гъвкав подход към изпълнението на бюджета. Междинното преразглеждане на МФР осигури допълнителни средства за реагиране на непредвидени обстоятелства.

Приетият бюджет за 2017 г. бе съсредоточен върху два основни приоритета на политиката за Европа: да се подпомогне процесът на възстановяване на европейската икономика и да се преодолее кризата с миграцията и бежанците. Той обезпечи, от една страна, изпълнението на текущите програми, а, от друга страна, осигури финансова подкрепа за борба с новите предизвикателства.

Почти половината от средствата — 83,2 милиарда евро поети задължения — бяха използвани за стимулиране на растежа, заетостта и конкурентоспособността. Това включваше финансиране за научните изследвания и иновациите по линия на „Хоризонт 2020“, за образованието по линия на „Еразъм+“, за малките и средните предприятия по линия на COSME и за инфраструктурата по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Освен това Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) подпомогна изпълнението на Плана за инвестиции за Европа, а сближаването между държавите членки и между регионите бе насърчено чрез европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Европейският фонд за стратегически инвестиции вече генерира над 287 милиарда евро нови инвестиции и помогна за създаването на над 300 000 работни места. През декември 2017 г. Европейският парламент и Съветът решиха да увеличат средствата на Фонда и да продължат срока на функционирането му, за да се стимулират инвестиции на стойност до 500 милиарда евро до 2020 г. Гаранционният фонд на ЕФСИ, който Комисията създаде, за да осигури ликвиден буфер за покриване на гаранциите, задействани от групата на ЕИБ за направените от нея инвестиции, достигна 3,5 милиарда евро към края на 2017 г.

54 милиарда евро бяха заделени за програми, насочени към **засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване**, включително Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и Европейския социален фонд. **Инициативата за младежка заетост, чието изпълнение бе ускорено през 2017 г.**, е насочена към намаляване на младежката безработица в целия Съюз. До края на 2017 г. общият размер на допустимите разходи за операциите, избрани за подпомагане, достигна почти 7 милиарда евро. Държавите членки декларират, че 1,7 милиона млади хора вече са се възползвали от помощта, предоставяна от инициативата.

Освен това бюджетът на ЕС послужи като инструмент за **солидарност**, като например бяха мобилизирани 1,2 милиарда евро по линия на фонд „Солидарност“ на ЕС — най-високата сума, предоставена някога под формата на един транш, след земетресенията от 2016 г. и 2017 г. в италианските региони Аbruцо, Лацио, Марке и Умбрия.

58,6 милиарда евро бяха използвани за **насърчаване на устойчивия растеж** и за опазване на природните ресурси на Европа. Програмите включваха стълбовете мерки за подкрепа на пазара и развитие на селските райони в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП), рибарството и дейностите в областта на климата и околната среда по линия на Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE).

Бюджетът на ЕС продължи също да подпомага всеобхватните **ответни мерки от страна на Европа по отношение на миграционната криза** и управлението на външните граници на Европа. Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) подпомогна ефективното управление на миграционните потоци и създаването на общ подход на Съюза към убежището и миграцията. Общият размер на извършените през 2017 г. плащания бе 576,2 милиона евро — почти двойно в сравнение с 2016 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана се финансира от бюджета на ЕС. Благодарение на удължения си мандат тя засили значително присъствието си по външните граници на ЕС с цел оказване на подкрепа на държавите членки в дейностите им по управление на границите и по съвместно интегрирано управление на границите на равнището на ЕС.

Също така благодарение на бюджета на ЕС Съюзът игра важна роля извън европейските граници през период на сътресения в **съседните на Европа региони**. Не на последно място, той допринесе за предприемането на ответни мерки спрямо глобални предизвикателства, като изменението на климата, чрез интегриране на действията за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него във всички големи разходни програми на ЕС, като общият бюджетен принос за интегрирането на свързаните с климата въпроси възлиза на 20,3 % за 2017 г.

Оптималното изпълнение на бюджета на Съюза е приоритет за Комисията „Юнкер“ от самото начало. Твърдо подкрепяме все по-големия акцент, който Европейският парламент, държавите членки и Европейската сметна палата поставят не само върху начина на управление на програмите, но и върху това дали те постигат резултати в областите, които наистина са от значение за европейските граждани.

Комисията ще продължи да играе ролята си, заедно с бюджетния орган, за оползотворяване на потенциала на бюджета на ЕС за инвестиране в растеж, за създаване на работни места и за преодоляване на общите ни предизвикателства.

Günther H. Oettinger

Член на Европейската комисия, отговарящ за бюджета и човешките ресурси

ПОЛИТИЧЕСКА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейският съюз (ЕС) е съюз, в рамките на който 28 ⁽¹⁾ европейски държави (държавите членки) предоставят правомощия, чрез които да бъдат постигнати общите им цели. Съюзът се основава на следните ценности: зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, което се характеризира с плурализъм, недопускане на недискриминация, търпимост, справедливост, солидарност и равенство между жените и мъжете.

1. ПОЛИТИЧЕСКА РАМКА

Договори на ЕС

Основните цели и принципи, от които се ръководят Съюзът и европейските институции, са определени в Договорите. Съюзът и институциите му могат да действат само в рамките на правомощията, предоставени им от Договорите с цел да изпълнят заложените в тях цели. Те трябва да правят това, като съблюдават принципите ⁽²⁾ на субсидиарност и пропорционалност. За да постигне целите си и изпълни политиките си, Съюзът си осигурява необходимите финансови средства. Комисията отговаря за изпълнението на целите в сътрудничество с държавите членки и в съответствие с принципа на добро финансово управление.

ЕС работи по изпълнението на определените в Договора цели с помощта на набор от инструменти, един от които е бюджетът на ЕС. Други инструменти са например предлагането на законодателство или прилагането на стратегии на политиката.

Стратегията „Европа 2020“

В стратегията „Европа 2020“, която бе договорена през 2010 г. от държавните и правителствените ръководители на държавите — членки на ЕС, се определя 10-годишна стратегия за създаване на работни места и растеж на равнището ЕС за ЕС ⁽³⁾. В стратегията се представят три взаимно подсилващи се приоритета — интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, с пет водещи цели на ЕС. Нейният успех зависи от колективните действия на всички участници от Съюза.

Бюджетът на ЕС е само един от инструментите, които допринасят за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“. За постигането на конкретни резултати във връзка със стратегията „Европа 2020“ се мобилизират широк набор от действия на национално, европейско и международно равнище.

Политически приоритети на Комисията

Политическите приоритети на Комисията са определени в политическите насоки, изготвени от председателя на Комисията и осигуряващи пътна карта за действията на Комисията, която е изцяло съгласувана и съвместима със стратегията „Европа 2020“ като дългосрочната стратегия за растеж на ЕС.

10 ПРИОРИТЕТА

- Нов стимул за работните места, растежа и инвестициите.
- Разумно и балансирано споразумение за свободна търговия със САЩ.
- Свързан цифров единен пазар.
- Пространство на правосъдие и основни права, изградено върху взаимно доверие.
- Устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата.
- Към нова политика в областта на миграцията.
- По-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар със засилена промишлена база.
- Европа като по-силен участник на световната сцена.

⁽¹⁾ На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде официално уведомление за намерението си да напусне ЕС, като по този начин стартира процеса на оттегляне по силата на член 50 от Договора за Европейския съюз. Очаква се Обединеното кралство да се оттегли от ЕС на 29 март 2019 г.

⁽²⁾ Според принципа на субсидиарност Съюзът може да действа само ако и доколкото целите на дадено предложено действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, поради своя мащаб или последици, да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Според принципа на пропорционалност съдържанието и формата на действията на Съюза не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите. Вж. член 5 от ДФЕС.

⁽³⁾ Вж. Съобщение на Комисията „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM(2010) 2020, 3 март 2010 г.).

— По-задълбочен и по-справедлив икономически и паричен съюз (ИПС) — Съюз на демократична промяна.

Програма до 2030 г. за устойчиво развитие ⁽⁴⁾

Устойчивото развитие отдавна е в основата на европейския проект. В Договорите на ЕС се признават икономическите, социалните и екологичните измерения на Съюза, които следва да бъдат разглеждани заедно. ЕС е решен да осигури развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да излага на риск способността на бъдещите поколения да посрещат своите нужди. Бюджетът на ЕС играе съществена роля за много предизвикателства, свързани с устойчивостта — от младежката безработица до застаряването на населението, изменението на климата, замърсяването, устойчивата енергия и миграцията. При настоящата Комисия устойчивото развитие е включено в съществените междусекторни проекти, както и в секторните политики и инициативи. Политиките, които се подпомагат от бюджета на ЕС, се изпълняват в съответствие с многогодишната финансова рамка (МФР) и съответното секторно законодателство, в което се определят разходните програми.

Многогодишна финансова рамка и разходни програми

Многогодишната финансова рамка представя политическите приоритети на ЕС във финансово изражение за период, който е достатъчно дълъг, за да бъде ефективен и за да осигури съгласувана дългосрочна визия за бенефициерите на средства от ЕС и за съфинансиращите национални органи. В нея се определя максималният годишен размер (тавани) на разходите на ЕС като цяло и на основните категории разходи (функции). Сумата от таваните на всички функции дава общия таван на бюджетните кредити за поети задължения.

Многогодишната финансова рамка се приема с единодушие, което показва, че всички държави членки са съгласни с предвидените цели и с равнището на разходите (максимално ниво на бюджетните поети задължения и на бюджетните плащания), с одобрението на Европейския парламент. Комисията отговаря за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС и на програмите, приети от Парламента и от Съвета. По-голямата част от реалното изпълнение и разходване (около 75 %) се извършва от националните и местните органи, но Комисията отговаря за надзора върху това изпълнение и разходване. Комисията управлява бюджета под зоркото око на Европейската сметна палата. И двете институции се стремят към постигане на добро финансово управление.

Междуинституционално споразумение

Многогодишната финансова рамка се допълва от междуинституционалното споразумение ⁽⁵⁾, което е политическо споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията. Целта на това споразумение, което бе прието през 2013 г. в съответствие с член 295 от ДФЕС, е да се осигури бюджетна дисциплина, да се подобрят функционирането на годишната бюджетна процедура и сътрудничеството между институциите по бюджетните въпроси, както и да се гарантира добро финансово управление.

Годишен бюджет

Годишният бюджет се изготвя от Комисията и обикновено се одобрява до средата на декември от Европейския парламент и Съвета въз основа на процедурата по член 314 от ДФЕС. Според принципа на балансираност на бюджета общият размер на приходите трябва да е равен на общия размер на разходите (бюджетните кредити за плащания) за дадена финансова година.

Основните източници на финансиране на ЕС са приходите от собствени ресурси, които се допълват от други приходи. Съществуват три вида собствени ресурси: традиционните собствени ресурси (митата и налозите върху захарта), собственият ресурс на база данъка върху добавената стойност (ДДС) и собственият ресурс на база brutния национален доход (БНД). Другите приходи, идващи от дейностите на ЕС (напр. глобите в областта на конкуренцията), обикновено представляват по-малко от 10 % от общите приходи. Общият размер на собствените ресурси, необходими за финансиране на бюджета, се определя, като от общия размер на разходите се извади общият размер на другите приходи. Общият размер на собствените ресурси не може да надвишава 1,20 % от сбора от brutните национални доходи (БНД) на държавите членки.

Оперативните разходи на ЕС обхващат различните функции от многогодишната финансова рамка и съществуват под различна форма в зависимост от това как парите се разходват и управляват. Бюджетът на ЕС се изпълнява посредством три метода на управление:

Споделено управление: при този метод на изпълнение на бюджета задачите се делегират на държавите членки. Около 75 % от разходите попадат в този режим на управление, който обхваща области като селскостопанските разходи и дейностите по структурните фондове.

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията „Следващи стъпки към устойчиво европейско бъдеще — европейски действия за устойчивост“, SWD(2016) 390 final, 22 ноември 2016 г.

⁽⁵⁾ Междуинституционално споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление (2013/C 373/01).

Пряко управление: при него бюджетът се изпълнява пряко от службите на Комисията.

Непряко управление: то се отнася до случаите, в които Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета на трети страни, като например регулаторните агенции на ЕС или международни организации.

Финансов регламент

Финансовият регламент (ФР), приложим за общия бюджет, е основен акт в регулаторната структура на финансите на ЕС, определяща финансовите правила на ЕС, приложими за бюджета на ЕС.

2. УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ В ЕС

2.1. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА

Организационното управление на ЕС се състои от институции, агенции и други органи на ЕС, които са посочени в бележка 9 от бележките към консолидираните финансови отчети. Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) не са включени в приложното поле на Финансовия регламент. Основните институции от гледна точка на отговорността за изготвянето на политиките и вземането на решения са Европейският парламент, Европейският съвет, Съветът и Комисията.

Европейската комисия е изпълнителният орган на ЕС и работи за постигане на неговите общи интереси. Тя прави това, като предлага законодателство; изпълнява политиките на ЕС, следи за правилното прилагане на Договорите и на европейското законодателство; управлява бюджета на ЕС и представлява Съюза извън Европа.

Вътрешното функциониране на Комисията се основава на редица ключови принципи, на които се опира доброто управление: ясни функции и отговорности, силен ангажимент за управление на изпълнението и спазване на нормативната уредба, ясни механизми за отчетност, висококачествена и приобщаваща нормативна уредба, откритост и прозрачност и високи стандарти за етично поведение.

2.2. УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА КОМИСИЯТА

Европейската комисия има единствена по рода си система на управление, при която се прави ясно разграничение между структурите за политически и административен надзор и са ясно определени отговорността и финансовата отчетност⁽⁶⁾. Системата се основава на Договорите и структурата се е променяла, за да се адаптира към променящата се среда и да продължи да съблюдава най-добрите практики, посочени в съответните международни стандарти⁽⁷⁾.

- Колегиумът от членовете на Комисията носи политическа отговорност на ниво колегиум за работата на Комисията. Оперативното изпълнение на бюджета е делегирано на генералните директори и ръководителите на служби, които ръководят административната структура на Комисията⁽⁸⁾.
- Колегиумът делегира задачи, свързани с финансовото управление, на генералните директори или на ръководителите на служби, които по този начин стават оправомощени разпоредители с бюджетни кредити (ОРБК). Тези задачи могат след това да бъдат делегирани на директори, началници на отдели и други лица, които по този начин стават вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити. Отговорността на разпоредителите с бюджетни кредити обхваща целия управленски процес — от определянето на това какво трябва да се направи, за да бъдат постигнати определените от институцията цели на политиката, до управлението на дейностите както от оперативна, така и от бюджетна гледна точка.

Така в Комисията функциите и отговорностите в областта на финансовото управление са ясно определени и се прилагат по недвусмислен начин. Този подход е децентрализиран. Той се характеризира с ясни отговорности, като целта е да се създаде административна култура, която насърчава служителите да поемат отговорност за дейностите, върху които имат контрол, и да им се предостави контрол върху дейностите, за които носят отговорност.

В контекста на цикъла на стратегическо планиране и програмиране на Комисията всеки разпоредител с бюджетни кредити трябва да изготвя годишен отчет за дейността (ГОД) за дейностите и за постиженията и резултатите на политиката за годината, в който той декларира, че средствата са били използвани съгласно принципите на добро финансово управление и че е въвел процедури за контрол, които дават необходимата гаранция по отношение на законосъобразността и редовността на съответните операции. На равнището на Комисията тези резултати се приемат и публикуват в обща форма в годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС и се изпращат на Европейския парламент и на Съвета. Това е основният инструмент, чрез който **колегиумът от членовете на Комисията поема политическа отговорност за управлението на бюджета**.

⁽⁶⁾ За повече подробности вж. Съобщение до Комисията от председателя Юнкер и първия заместник-председател Тимерманс Governance in the European Commission (Управлението в Европейската комисия), С(2017) 6915 final от 11 октомври 2017 г., намиращо се на адрес: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/c_2017_6915_final_en.pdf.

⁽⁷⁾ Напр. стандартите за вътрешен контрол се основават на принципите за вътрешен контрол от 2013 г. на COSO.

⁽⁸⁾ По тази причина терминът „Европейска комисия“ се използва за обозначаване както на институцията — колегиума, съставляван от членовете на Комисията, така и на неговата администрация, управлявана от генералните директори на отделите ѝ (и ръководителите на други административни структури, като например служби и изпълнителни агенции).

Счетоводителят на Комисията отговаря централно за управлението на касата, за процедурите по събиране на средства, за определянето на счетоводни правила въз основа на международните счетоводни методи и стандарти за публичния сектор, за утвърждаването на счетоводните системи и за изготвянето на годишните отчети на Комисията и на консолидираните годишни отчети на ЕС. Освен това счетоводителят трябва да подписва годишните отчети, като декларира, че те представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци. Годишните отчети се приемат от Колегиума от членовете на Комисията. Счетоводителят е независима функция. Той носи голяма отговорност за финансовото отчитане в Комисията. Вътрешният одитор на Комисията също е централизирана и независима функция. Той предоставя независими консултации, становища и препоръки във връзка с качеството и функционирането на системите за вътрешен контрол в Комисията, агенциите на ЕС и други автономни органи.

Комитетът за контрол на одитите проследява изпълнението на одитите, по-специално одитите, извършвани от службата за вътрешен одит, но и въз основа на одитите на Европейската сметна палата, и оценява качеството на вътрешните одити, за да получи по-обща представа за системите за контрол на Комисията.

Общият управителен съвет участва в институционалното управление на Комисията, като упражнява надзор и предоставя стратегически насоки по важни въпроси, свързани с управлението на институцията, включително във връзка с управлението на финансовите и човешките ресурси. Той се председателства от генералния секретар и редовно събира генералните директори и кабинетите, отговарящи за бюджета, за човешките ресурси и за информационните технологии, за да гарантира, че Комисията разполага с необходимите организационни и технически структури за ефективно и ефикасно изпълнение на належащите от председателя политически приоритети.

2.3. РАМКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Въвеждането на надеждни рамки за изпълнение е от съществено значение за поставянето на силен акцент върху резултатите, европейската добавена стойност и доброто управление на програмите на ЕС. Рамката за изпълнение на бюджета на ЕС е силно специализирана. Тя се нарежда на по-високо място от която и да е държава от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в стандартния индекс на рамките за бюджетни цели, основано на изпълнението. Рамката за изпълнение на бюджета на ЕС съдържа няколко вида стратегически цели и няколко нива на тези цели, включително стратегията „Европа 2020“ и други политически приоритети. Тя трябва също така да взема под внимание взаимното допълване и интегрирането на политики и програми, както и ключовата роля на държавите членки при изпълнението на бюджета на ЕС.

- Целите и показателите заемат видно място в правното основание на програмите и всяка година Комисията докладва за тях чрез **програмните отчети**, придружаващи проектобюджета. Те съдържат цялата основна информация, необходима за внимателен контрол на програмата и за измерване на постигнатите резултати: това включва 7-годишни финансови задължения; базови стойности за изпълнението на програмата (отправни точки за действия в областта на политиката); крайни цели (трябва да бъдат постигнати в края на многогодишния период на програмиране); и междинни цели.
- За да гарантира, че средствата се насочват към приоритетите и че всяко действие води до добри резултати и има добавена стойност, Комисията изпълнява своята **инициатива „Бюджет на ЕС, ориентиран към резултатите“**. Като се опира на рамката за изпълнение за периода 2014—2020 г., тя насърчава постигането на по-добър баланс между спазването на правилата и изпълнението.
- В **годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС** се прави цялостен преглед на изпълнението, управлението и защитата на бюджета на ЕС. В него се обяснява как бюджетът на ЕС подпомага изпълнението на политическите приоритети на Европейския съюз, описват се резултатите, постигнати с помощта на бюджета на ЕС, и се обяснява ролята на Комисията в осигуряването и насърчаването на най-високите стандарти на бюджетно и финансово управление.
- Европейската сметна палата е възприела систематичен и цялостен подход за оценка на качествените аспекти на бюджетнирането, включително измерението, свързано с изпълнението, като нормална част от годишното си докладване и чрез специални доклади.

Благодарение на всички тези елементи бюджетният орган е в добра позиция да вземе изпълнението предвид като важен фактор при вземането на решение относно следващия годишен бюджет.

2.4. ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

Основният елемент на финансовото отчитане на ЕС е **интегрираният пакет за финансово отчитане** на ЕС, който се състои от консолидираните годишни отчети на ЕС, годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета и доклада за действията, предприети вследствие на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Интегрираният пакет за финансово отчитане дава на обществеността цялостна представа за финансовото и оперативното състояние на ЕС всяка година.

Консолидираните годишни отчети на ЕС съдържат финансова информация за дейностите на институциите, агенциите и другите органи на ЕС както от гледна точка на счетоводната отчетност на базата на текущо начисляване, така и от бюджетна гледна точка. Тези отчети не съдържат годишните отчети на държавите членки.

Консолидираните годишни отчети на ЕС се състоят от две отделни, но свързани части:

- а) консолидирани финансови отчети; и
- б) отчети за изпълнението на бюджета, които съдържат обща информация за изпълнението на бюджета.

Освен това консолидираните годишни отчети на ЕС се придружават от документ за обсъждане и анализ на финансовите отчети, в който се обобщават съществените промени и тенденции във финансовите отчети и се обясняват съществените рискове и несигурност, пред които е бил изправен ЕС и на които той трябва да обърне внимание в бъдеще.

Докладване и отчетност в Комисията:

Интегриран пакет за финансово отчитане	Консолидирани годишни отчети на ЕС Годишен доклад за управлението и изпълнението на бюджета Доклад за последващите мерки по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета
Други доклади	Общ доклад за дейностите на ЕС Годишни отчети за дейността на генералните дирекции Доклад относно бюджетното и финансовото управление

2.5. ВЪНШЕН ОДИТ И ПРОЦЕДУРА ПО ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ОТГОВОРНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

Външен одит

Европейската сметна палата (наричана по-нататък „Палатата“) е външният одитор на институциите на ЕС (и на неговите органи). Мисията на Палатата е да допринася за подобряването на финансовото управление на ЕС, да насърчава отчетността и прозрачността и да действа като независим пазител на финансовите интереси на гражданите на ЕС. Функцията на Палатата като независим външен одитор на ЕС е да проверява дали средствата на ЕС са отчетени правилно, дали са събрани и изразходени в съответствие с приложимите правила и разпоредби, както и дали са били използвани оптимално.

Годишните отчети на ЕС и доброто му финансово управление се одитират от Сметната палата, която в рамките на своята дейност изготвя за Европейския парламент и за Съвета:

- (1) годишен доклад за дейностите, финансирани от общия бюджет, с подробно описание на констатациите на Палатата по отношение на годишните отчети и свързаните с тях операции;
- (2) становище, основано на извършените от нея одити и представено в годишния доклад под формата на декларация за достоверност относно i) надеждността на отчетите и ii) законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, свързани както със събраните приходи, така и с плащанията за крайните бенефициери; и
- (3) специални доклади, обхващащи конкретни области.

Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

Последният етап от бюджетния цикъл е процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за дадена финансова година. Тя представлява политическото измерение на външния контрол на изпълнението на бюджета и е решението, с което „органът по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета“ (т.е. Европейският парламент, действащ по препоръка на Съвета), „освобождава“ Комисията (и други органи на ЕС) от отговорността ѝ във връзка с управлението на даден бюджет. Това решение се основава на преглед на консолидираните годишни отчети на ЕС и набор от доклади на Комисията (годишния доклад за управлението и изпълнението, доклада относно последващите действия във връзка с освобождаването от отговорност от предходната година и годишния доклад до органа за освобождаване от отговорност относно извършените вътрешни одити), както и на годишния доклад, одитното становище (декларацията за достоверност) и специалните доклади на Европейската сметна палата. То е също така съобразено с писмените отговори на Комисията на въпроси и искания за допълнителна информация, както и с изслушването на комисаря, отговарящ за бюджета, и на комисарите, отговарящи за основните разходни области, пред комисията по бюджетен контрол на Европейския парламент (CONT).

Процедурата по освобождаване от отговорност може да приключи по три начина: освобождаване от отговорност, отлагане на това освобождаване от отговорност и отказ да бъде предоставено освобождаването от отговорност. Окончателните доклади за освобождаването от отговорност включват също така специфичните искания, отправени към Комисията както от Европейския парламент, така и от Съвета. За тези искания се изготвя последващ доклад, в който Комисията описва конкретните мерки, които вече е предприела или възнамерява да предприеме.

БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ

Консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за 2017 г. са изготвени въз основа на информацията, представена от институциите и органите съгласно член 148, параграф 2 от Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейския съюз. С настоящото заявявам, че те бяха съставени в съответствие с дял IX от този Финансов регламент и със счетоводните принципи, правила и методи, посочени в бележките към финансовите отчети.

От счетоводителите на тези институции и органи, които удостовериха нейната надеждност, получих цялата информация, необходима за изготвянето на отчетите, които показват активите и пасивите на Европейския съюз и изпълнението на бюджета.

С настоящото удостоверявам, че въз основа на тази информация и на проверките, които прецених за необходими, за да подпиша отчетите на Европейската комисия, имам разумна увереност, че отчетите представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Европейския съюз.

[подпис]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Счетоводител на Комисията

22 юни 2018 г.

ОСНОВНИ АСПЕКТИ НА 2017 ФИНАНСОВА ГОДИНА

Изпълнение на бюджета на Съюза за 2017 г.

Приетият бюджет за 2017 г. бе съсредоточен върху два основни приоритета на политиката за Европа: да се подпомогне процесът на възстановяване на европейската икономика и да се преодолеят предизвикателствата, свързани със сигурността, и хуманитарните предизвикателства в съседните на ЕС региони. Увеличените средства бяха използвани за инвестиции в растежа, работните места и конкурентоспособността на Европейския съюз, както и за осигуряване на необходимите ресурси за защита на външните граници на ЕС, за повишаване на сигурността в Съюза и извън него, за оказване на помощ за приемането и интегрирането на бежанци и за предприемане на мерки срещу първопричините за миграцията в държавите на произход и на транзитно преминаване.

В стойностно изражение изпълнението на бюджета на ЕС през 2017 г. възлезе на общо 171,1 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 137,4 милиарда евро бюджетни кредити за плащания.

Почти половината от средствата — 83,3 милиарда евро поети задължения — бяха използвани за стимулиране на **растежа, заетостта и конкурентоспособността**. Това включваше финансиране за научните изследвания и иновациите по линия на „Хоризонт 2020“, за образованието по линия на „Еразъм+“, за малките и средните предприятия по линия на COSME, за Механизма за свързване на Европа (MCE), за гаранционния фонд за Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), който представлява механизмът в основата на Плана за инвестиции за Европа, и за стимулиране на сближаването между държавите членки и между регионите посредством европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Освен това подкрепата от бюджета на ЕС за **европейските земеделски стопани** възлезе на 44,7 милиарда евро плащания.

Бюджетът бе използван също за укрепване на **външните граници** на Съюза и за борба с **бежанската криза** и незаконната миграция чрез финансиране на по-мощни инструменти за предотвратяване на контрабандата на мигранти и за премахване на дългосрочните фактори на миграцията в сътрудничество с държавите на произход и на транзитно преминаване; чрез финансиране на по-мощни политики за законна миграция, включително презаселване на лица, които се нуждаят от закрила; и чрез финансиране на инструменти за подпомагане на държавите членки по отношение на интегрирането на бежанците в рамките на ЕС.

Оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз*Контекст*

На 23 юни 2016 г. мнозинството от гражданите на Обединеното кралство, които гласуваха на референдума относно членството в Европейския съюз, избраха да напуснат ЕС. На 29 март 2017 г. Обединеното кралство официално уведоми Европейския съвет за намерението си да напусне ЕС и Европейската общност за атомна енергия (Евратом). По този начин то задейства член 50 от Договора за Европейския съюз, в който се посочва процедурата, по която държава членка се оттегля от Съюза.

Процесът на преговори

На специално заседание на Европейския съвет, проведено на 29 април 2017 г., лидерите на останалите 27 държави членки приеха политически насоки за организираното оттегляне на Обединеното кралство от ЕС. В тези насоки се определя рамката за преговорите и се излагат общите позиции и принципи на ЕС. Четири дни по-късно Комисията изпрати на Съвета препоръка да започне преговори с Обединеното кралство по член 50, включително проект на указания за водене на преговорите.

На 22 май Съветът прие решение, с което даде разрешение да започнат преговорите с Обединеното кралство и определи официално Комисията за преговарящ от името на ЕС. Съветът прие и първия набор от указания за водене на преговорите. В тях се предвиждат ясна структура и единен подход на ЕС към преговорите.

ЕС се представлява от Мишел Барние, който бе назначен за главен преговарящ от страна на Европейската комисия. В Европейската комисия работна група под ръководството на Мишел Барние координира работата по всички стратегически, оперативни, правни и финансови въпроси, свързани с преговорите. Комисията докладва на Съвета в хода на преговорите и също така информира подробно и редовно Европейския парламент.

Първият етап на преговорите

Първият етап на преговорите започна на 19 юни 2017 г. Целта му е да предостави възможно най-голяма яснота и правна сигурност и да уреди отделянето на Обединеното кралство от ЕС.

През 2017 г. бяха проведени шест кръга преговори. Преговорите бяха съсредоточени върху три приоритетни области: защитата на правата на гражданите; рамката за справяне с необичайните обстоятелства в Ирландия и Северна Ирландия; и финансовото споразумение, с което да се гарантира, че ЕС и Обединеното кралство ще изпълнят финансовите задължения, които са поели преди оттеглянето. Преговорите обхващаха и други въпроси, свързани с отделянето на страната от ЕС.

На 8 декември 2017 г. Европейската комисия препоръча на Европейския съвет да заключи, че е бил отбелязан достатъчен напредък през първия етап на преговорите с Обединеното кралство по член 50. Преценката на Комисията се основаваше на съвместен доклад, договорен от преговарящите на Комисията и на правителството на Обединеното кралство. В този съвместен доклад Обединеното кралство се съгласи да плати всичките си задължения по текущата многогодишна финансова рамка (МФР) и предходните финансови перспективи, все едно че все още е държава членка, включително дела си от пасивите и условните пасиви на Съюза.

На 15 декември Европейският съвет потвърди, че е отбелязан достатъчен напредък, и лидерите приеха насоки за преминаване към втория етап на преговорите, свързан с възможните преходни разпоредби и бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство.

Следващият етап на преговорите

На 20 декември 2017 г. Европейската комисия изпрати препоръка на Съвета да започне обсъждането на следващия етап на преговорите, включително проекта на указания за водене на преговорите. Тези указания допълват указанията за водене на преговорите от май 2017 г. и определят допълнителни подробности относно евентуалните преходни разпоредби.

В препоръката също така се напомня необходимостта резултатите от първия етап на преговорите, посочени в съобщението на Комисията и в съвместния доклад, да бъдат приведени в правна форма. В съответствие с насоките на Европейския съвет от 15 декември допълнителните указания за водене на преговорите относно преходните разпоредби бяха приети на 29 януари 2018 г.

На 19 март 2018 г. Комисията публикува проект на споразумението за оттегляне, в което очерта постигнатия напредък в преговорите с Обединеното кралство, проведени на 16—19 март 2018 г. В частта от споразумението за оттегляне, предназначена за финансовото споразумение, ЕС и Обединеното кралство оформиха в правен текст напредъка, постигнат през първия етап на преговорите (представен в съвместния доклад).

След публикуването на проекта на споразумението за оттегляне Европейският съвет издаде на 23 март 2018 г. допълнителни насоки с оглед на започването на преговори относно цялостното разбиране на рамката за бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство. Преговорите трябва да приключат до есента на 2018 г., за да има достатъчно време преди 29 март 2019 г. Съветът да сключи споразумението за оттегляне, след като получи одобрението на Европейския парламент, както и Обединеното кралство да одобри това споразумение в съответствие със собствените си процедури.

Финансовото споразумение и годишните отчети на ЕС за 2017 г.

Що се отнася до финансовото споразумение, в съвместния доклад, потвърден с публикуването на 19 март на проекта на споразумението за оттегляне, бе посочено, че Обединеното кралство ще плати всичките си задължения по настоящата МФР и предходните финансови перспективи, все едно че все още е държава членка. По-конкретно в проекта на споразумението за оттегляне се посочва, че Обединеното кралство по-специално носи отговорност пред Съюза за дела си от:

- бюджетните задължения в бюджета на Съюза и в бюджетите на децентрализираните агенции на Съюза, които не са изпълнени към 31 декември 2020 г. — вж. член 133 от споразумението за оттегляне;
- финансирането на пасивите на Съюза, възникнали до 31 декември 2020 г., с някои изключения — вж. член 135;
- условните финансови пасиви на Съюза, произтичащи от финансовите операции, за които е взето решение/които са одобрени преди датата на оттегляне — вж. член 136; и
- плащанията, необходими за изпълнение на условните пасиви на Съюза, които стават дължими във връзка със съдебни дела, свързани с финансовите интереси на Съюза (при условие че фактите, които са предмет на тези дела, са настъпили не по-късно от 31 декември 2020 г.) — вж. член 140.

Това е последната налична информация към момента на изготвянето на настоящите отчети. Въз основа на тази настояща ситуация процесът на оттегляне на Обединеното кралство не оказва въздействие върху консолидираните годишни отчети на ЕС към 31 декември 2017 г.

Следва да се отбележи също, че на 2 май 2018 г. Комисията внесе предложението си за следващата МФР, стартираща през 2021 г., което е изготвено съгласно презумпцията, че Обединеното кралство вече няма да е държава членка.

КОНСОЛИДАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ⁽⁹⁾

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	13
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	14
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	15
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ	16
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	17
1. ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ	17
2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС	29
3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	58
4. УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ	66
5. БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	70
6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	74
7. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА	86
8. СЪБИТИЯ СПЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС	88
9. ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА	88

⁽⁹⁾ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

милиони евро

	Бележка	31.12.2017	31.12.2016
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Нематериални активи	2.1	405	381
Илоти, машини и съоръжения	2.2	10 745	10 068
Инвестиции, отчетени посредством метода на собствения капитал	2.3	581	528
Финансови активи	2.4	59 980	62 247
Предварително финансиране	2.5	25 022	21 901
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	2.6	611	717
		97 344	95 842
ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Финансови активи	2.4	8 655	3 673
Предварително финансиране	2.5	24 005	23 569
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	2.6	11 755	10 905
Материални запаси	2.7	295	165
Пари и парични еквиваленти	2.8	24 111	28 585
		68 821	66 897
ОБЩО АКТИВИ		166 165	162 739
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Пенсии и други приходи на наети лица	2.9	(73 122)	(67 231)
Провизии	2.10	(2 880)	(1 936)
Финансови пасиви	2.11	(50 063)	(55 067)
		(126 065)	(124 234)
ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Провизии	2.10	(659)	(675)
Финансови пасиви	2.11	(6 850)	(2 284)
Задължения	2.12	(39 048)	(40 005)
Начислени разходи и приходи за бъдещи периоди	2.13	(63 902)	(67 580)
		(110 459)	(110 544)
ОБЩО ПАСИВИ		(236 524)	(234 778)
НЕТНИ АКТИВИ			
Резерви	2.14	4 876	4 841
Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки ⁽¹⁾	2.15	(75 234)	(76 881)
НЕТНИ АКТИВИ		(70 359)	(72 040)

⁽¹⁾ На 18 ноември 2017 г. Европейският парламент прие бюджет, който предвижда плащането на краткосрочните задължения на Съюза от собствените ресурси, които държавите членки ще съберат или които ще бъдат поискани от тях през 2018 г. Освен това съгласно член 83 от Правилника за персонала (Регламент № 259/68 на Съвета от 29 февруари 1968 г. съгласно неговото изменение) държавите членки съвместно гарантират пенсионните задължения.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

милиони евро

	Бележка	2017	2016
ПРИХОДИ			
Приходи от операции без размяна			
Ресурси от БНД	3.1	78 620	95 578
Традиционни собствени ресурси	3.2	20 520	20 439
Ресурси от ДДС	3.3	16 947	15 859
Глоби	3.4	4 664	3 858
Събиране на разходи	3.5	1 879	1 947
Други	3.6	10 376	5 740
		133 006	143 422
Приходи от операции с размяна			
Финансови приходи	3.7	1 845	1 769
Други	3.8	1 332	998
		3 177	2 767
Общо приходи		136 183	146 189
РАЗХОДИ			
Изпълнени от държавите членки	3.9		
Европейски фонд за гарантиране на земеделието		(44 289)	(44 152)
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони		(11 359)	(12 604)
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд		(17 650)	(35 045)
Европейски социален фонд		(7 353)	(9 366)
Други		(1 253)	(1 606)
Изпълнени от Комисията, изпълнителните агенции и доверителните фондове	3.10	(15 738)	(15 610)
Изпълнени от други агенции и органи на ЕС	3.11	(2 667)	(2 547)
Изпълнени от трети държави и международни организации	3.11	(4 115)	(3 258)
Изпълнени от други субекти	3.11	(1 478)	(2 035)
Разходи за персонал и за пенсии	3.12	(10 002)	(9 776)
Промени в актюерските предположения за доходите на наети лица	3.13	(3 544)	(1 068)
Финансови разходи	3.14	(1 896)	(1 904)
Други разходи	3.15	(6 756)	(5 486)
Общо разходи		(128 101)	(144 456)
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА		8 082	1 733

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	милиони евро	
	2017	2016
Финансов резултат за годината	8 082	1 733
Оперативни дейности		
Алортизация на дълготрайни финансови активи	99	88
Алортизация	888	575
(Увеличение)/намаление на заемите	497	1 774
(Увеличение)/намаление на предварителното финансиране	(3 557)	(314)
(Увеличение)/намаление на вземанията по операции с размяна и на средствата, подлежащи на събиране, по операции без размяна	(745)	(1 297)
(Увеличение)/намаление на материалните запаси	(130)	(26)
Увеличение/(намаление) на задължението, свързано с пенсиите и другите доходи на наети лица	5 891	3 417
Увеличение/(намаление) на провизиите	928	581
Увеличение/(намаление) на финансовите пасиви	(438)	(2 351)
Увеличение/(намаление) на задълженията	(957)	7 813
Увеличение/(намаление) на начислените разходи и приходите за бъдещи периоди	(3 678)	(821)
Бюджетен излишък от предходната година, взет като непаричен приход	(6 405)	(1 349)
Други непарични движения	3	18
Инвестиционни дейности		
(Увеличение)/намаление на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията	(1 687)	(2 073)
(Увеличение)/намаление на инвестициите, отчетени посредством метода на собствения капитал	(53)	(31)
(Увеличение)/намаление на финансовите активи, обявени за продажба	(3 190)	(822)
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	(22)	(0)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	(4 474)	6 914
Нетно увеличение/(намаление) на парите и паричните еквиваленти	(4 474)	6 914
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	28 585	21 671
Пари и парични еквиваленти в края на годината	24 111	28 585

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ

милиони евро

	Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки Натрупан излишък/(дефицит)	Други резерви	Резерв на справедливата стойност	Нетни активи
САЛДО КЪМ 31.12.2015 г.	(77 124)	4 390	292	(72 442)
Движение на резерва на Гаранционния фонд	(82)	82	—	—
Движения на справедливата стойност	—	—	33	33
Други	(59)	44	—	(15)
Бюджетен резултат за 2015 г., предоставен на държавите членки	(1 349)	—	—	(1 349)
Финансов резултат за годината	1 733	—	—	1 733
САЛДО КЪМ 31.12.2016 г.	(76 881)	4 516	325	(72 040)
Движение на резерва на Гаранционния фонд	(20)	20	—	—
Движения на справедливата стойност	—	—	(2)	(2)
Други	(11)	62	(46)	5
Бюджетен резултат за 2016 г., предоставен на държавите членки	(6 405)	—	—	(6 405)
Финансов резултат за годината	8 082	—	—	8 082
САЛДО КЪМ 31.12.2017 г.	(75 234)	4 598	278	(70 359)

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ**1. ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ****1.1. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И ПРАВИЛА ЗА СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ**

Счетоводството на ЕС се води в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) и с Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1) относно подробните правила за прилагане на този финансов регламент.

В съответствие с член 143 от Финансовия регламент ЕС изготвя своите финансови отчети въз основа на правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване, които се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС). Тези правила за счетоводна отчетност, приети от счетоводителя на Комисията, трябва да се прилагат от всички институции и органи на ЕС, които попадат в обхвата на консолидацията, за да бъде установен единен набор от правила за счетоводна отчетност, оценка и представяне на отчетите с цел хармонизиране на процеса на съставяне на финансовите отчети и консолидация.

Прилагане на нови и на изменени счетоводни правила на Европейския съюз (СПЕС)

Изменения на СПЕС, които са в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.

Счетоводителят на Комисията прие следните изменения:

- изменения на СПЕС 1 „Финансови отчети“; и
- изменения на СПЕС 14 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“.

Тези изменения произтичат от извършените наскоро промени в МССПС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МССПС 3 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“, като предлагат подобрения, за да се осигури съгласуваност между МССПС. Вследствие на това съответните СПЕС бяха актуализирани, като основните промени са свързани с описанието на качествените характеристики на финансовото отчитане и с актуализациите на йерархията на източниците, които следва да бъдат използвани при подбора и прилагането на счетоводните политики.

Приемането на тези изменения не повлия на годишните отчети на ЕС за 2017 г.

Нови и преразгледани СПЕС, които са приети, но все още не са в сила към 31 декември 2017 г.

ЕС не е приложил следните нови и преразгледани СПЕС, които са приети от счетоводителя на Комисията, но все още не са в сила:

- Преразглеждане на СПЕС 12 „Доходи на наети лица“ (в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.): СПЕС 12 бе преразгледан в съответствие с новия МССПС 39 „Доходи на наети лица“. Основната промяна се състои в това, че всички печалби или загуби, произтичащи от промени в актюерските предположения, се признават директно в нетните активи, за разлика от настоящото изискване да бъдат признавани в излишъка или дефицита.

Понастоящем ЕС анализира въздействието на прилагането на това преразгледано СПЕС и практическите последици от това прилагане. При все това не се очаква значително въздействие върху консолидираните финансови отчети, с изключение на признаването на актюерските предположения в нетните активи вместо в отчета за финансовия резултат.

- Ново СПЕС 20 „Комбинации с публичния сектор“ (в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.): СПЕС 20, което се основава на МССПС 40 „Комбинации с публичния сектор“, класифицира комбинациите с публичния сектор в два различни вида в зависимост от това дали сделката се извършва под общ контрол: i) обединяване, при което сделката се основава на балансовите стойности на субекта, който се комбинира с ЕС; и ii) придобиване, при което сделката се основава на справедливите стойности на придобивания от ЕС субект на датата на придобиване. Двата вида комбинации имат различни изисквания за оповестяване и нива на оповестяване, за да се осигури по-добро разбиране на последиците от тях за ползвателите на финансовите отчети на ЕС.

Въздействието върху финансовите отчети на ЕС през годината на първоначално прилагане ще зависи от това дали през този период ЕС ще сключи сделка за комбинация с публичния сектор.

1.2. СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Целта на финансовите отчети е да се предостави информация за финансовото състояние, резултатите и паричните потоци на даден субект, която е полезна за широк кръг ползватели. За ЕС като публичноправен субект целите по-конкретно са да бъде предоставена информация, полезна при вземането на решения, и да бъде показана отчетността на субекта за ресурсите, които са му поверени. Настоящият документ е съставен с оглед на тези цели.

Общите съображения (или счетоводни принципи), които трябва да бъдат съблюдавани при съставянето на финансовите отчети, са посочени в счетоводно правило 1 „Финансови отчети“ на ЕС и са същите като описаните в МССПС 1: честно представяне, текущо начисляване, действащо предприятие, последователно представяне, същественост, агрегиране, приемане и сравнителна информация. Качествените характеристики на финансовото отчетяване са релеванност, достоверно представяне (надеждност), разбираемост, навременност, сравнимост и проверимост.

1.3. КОНСОЛИДАЦИЯ

Обхват на консолидацията

Консолидираните финансови отчети на ЕС обхващат всички важни контролирани субекти (т.е. институциите (включително Комисията) и агенциите на ЕС), асоциирани предприятия и съвместни предприятия. Пълният списък на консолидираните субекти се съдържа в бележка 9 от финансовите отчети на ЕС. Понастоящем той включва 52 контролирани субекта и 1 асоциирано предприятие. Субектите, които попадат в обхвата на консолидацията, но които са несъществени за консолидираните финансови отчети на ЕС като цяло, не е необходимо да бъдат консолидирани или отчетени чрез метода на собствения капитал, когато това ще доведе до прекомерни времеви или финансови разходи за ЕС. Тези субекти се наричат „несъществени субекти“ и са посочени отделно в бележка 9. През 2017 г. като несъществени субекти бяха определени 7 субекта.

Контролирани субекти

Решението за включване на субект в обхвата на консолидацията се основава на концепцията за контрол. Контролирани субекти са всички субекти, при които ЕС е изложен на различни ползи или има право на различни ползи от своето участие и има способността да повлияе на естеството и размера на тези ползи чрез властта си над другия субект. Тази власт трябва да е упражняема в настоящия момент и да е свързана със съответните дейности на предприятието. Контролираните субекти се консолидират изцяло. Консолидирането започва на първата дата, на която има наличие на контрол, и приключва, когато такъв контрол вече не съществува.

Най-често използваните показатели за контрол в рамките на ЕС са: създаване на субекта с учредителни договори или вторично законодателство, финансиране на субекта от бюджета на ЕС, наличие на право на глас в ръководните органи, одит от Европейската сметна палата и освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета от Европейския парламент. Прави се индивидуална оценка на всеки субект, за да се прецени дали един или всички от изброените по-горе критерии са достатъчни, за да се породи контрол.

Съгласно този подход институциите (с изключение на Европейската централна банка) и агенциите (с изключение на агенциите от бившия 2-ри стълб) на ЕС се считат за намиращи се под изключителния контрол на ЕС и поради това попадат в обхвата на консолидирането. Освен това Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) в ликвидация също се счита за контролиран субект.

Всички съществени операции и салда между контролирани субекти на ЕС са изключени, докато нереализираните печалби и загуби от такива операции не са съществени и поради това не са изключени.

Съвместни договорености

Съвместната договореност е договореност, върху която ЕС и една или повече страни имат съвместен контрол. Съвместният контрол е договорно уредено споделяне на контрола върху дадена договореност, който съществува само когато за вземането на решения, свързани със съответните дейности, се изисква единодушното съгласие на страните, които споделят контрола. Съвместните договорености могат да бъдат съвместни операции или съвместни предприятия. Когато съвместната договореност е структурирана посредством отделен инструмент и страните по нея имат права спрямо нейните нетни активи, тя се класифицира като съвместно предприятие. Участията в съвместни предприятия се отчитат по метода на

собствения капитал (вж. бележка 1.5.4). Когато страните имат права спрямо активите и задължения спрямо пасивите, които активи и пасиви са свързани с договореността, тази съвместна договореност се класифицира като съвместна операция. Що се отнася до дела на ЕС в съвместни операции, ЕС признава във финансовите си отчети: своите активи и пасиви, своите приходи и разходи и дела си от активите, пасивите, приходите и разходите, държани или направени съвместно.

Асоциирани предприятия

Асоциирани предприятия са субектите, върху които ЕС има, пряко или непряко, значително влияние, но не и контрол. Приема се, че съществува значително влияние, ако ЕС държи пряко или непряко 20 % или повече от правата на глас. Участията в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал (вж. бележка 1.5.4).

Неконсолидирани субекти, чиито средства се управляват от Комисията

Средствата на общата система за здравно осигуряване за служителите на ЕС, на Европейския фонд за развитие и на Гаранционния фонд за участниците се управляват от Комисията от тяхно име. Тъй като обаче тези субекти не се контролират от ЕС, те не се консолидират в неговите финансови отчети.

1.4. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО

Финансовите отчети се представят ежегодно. Счетоводната година започва на 1 януари и приключва на 31 декември.

1.4.1. Валута и база за конвертиране

Работна и отчетна валута

Освен когато е посочено друго, финансовите отчети са представени в милиони евро — работната и отчетна валута на ЕС.

Операции и салда

Операциите в чуждестранна валута се конвертират в евро, като се използва обменният курс, преобладаващ към датата на операциите. Печалбите и загубите от курсови разлики, произтичащи от уреждането на операции в чуждестранна валута и от повторното конвертиране на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута по обменните курсове в края на годината, се признават в отчета за финансовия резултат. Разликите от конвертиране за непаричните финансови инструменти, класифицирани като финансови активи, обявени за продажба, се включват в резерва на справедливата стойност.

Различни методи за конвертиране се прилагат за имотите, машините и съоръженията и за нематериалните активи, които запазват стойността си в евро при курса, който се е прилагал към датата, на която са закупени.

Салдата в края на годината на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се конвертират в евро въз основа на обменните курсове на Европейската централна банка, прилагани на 31 декември:

Обменни курсове спрямо еврото

Валута	31.12.2017	31.12.2016	Валута	31.12.2017	31.12.2016
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,177	4,4103
CZK	25,5350	27,0210	RON	4,6585	4,5390
DKK	7,4449	7,4344	SEK	9,8438	9,5525
GBP	0,8872	0,8562	CHF	1,1702	1,0739
HRK	7,4400	7,5597	JPY	135,01	123,4000
HUF	310,3300	309,8300	USD	1,1993	1,0541

1.4.2. Използване на приблизителни оценки

В съответствие с МССПС и общоприетите счетоводни принципи финансовите отчети по необходимост включват суми, основани на приблизителни оценки и предположения на ръководителите, основаващи се на най-надеждната налична информация. Съществените приблизителни оценки включват, без да са ограничени до това: сумите за задълженията, свързани с доходите на наети лица, провизиите, финансовия риск, свързан с материалните запаси и вземанията, начислените приходи и разходи, условните активи и пасиви, степента на обезценка на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията и сумите, оповестени в бележките във връзка с финансовите инструменти. Действителните резултати могат да се различават от тези приблизителни оценки. Промените в приблизителните оценки се отразяват през периода, през който станат известни.

1.5. СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

1.5.1. Нематериални активи

Придобитите лицензи за компютърен софтуер се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Активите се амортизират по линейния метод през очаквания си полезен живот (3—11 години). Очакваният полезен живот на нематериалните активи зависи от специфичния им икономически живот или от правния им живот, който се определя от споразумение. Вътрешно разработените нематериални активи се капитализират, когато съответните критерии на правилата за счетоводна отчетност на ЕС бъдат изпълнени и разходите са свързани единствено с етапа на разработка на актива. Капитализируемите разходи включват всички разходи, които могат директно да се припишат и които са необходими за създаването, производството и подготвянето на актива за работа по предвидения от ръководството начин. Разходите, свързани с научноизследователски дейности, некапитализируемите разходи по разработката и разходите за поддръжка се признават като разходи в момента на възникването си.

1.5.2. Имоти, машини и съоръжения

Всички имоти, машини и съоръжения се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Стойността включва разходите, които могат директно да се припишат на придобиването, създаването или прехвърлянето на актива.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на актива или се признават като отделен актив, както е уместно, единствено когато е вероятно бъдещите икономически ползи или потенциалът за предоставяне на услуга, свързани с актива, да са по посока на ЕС и стойността на актива може да бъде надеждно оценена. Разходите за ремонт и поддръжка се включват в отчета за финансовия резултат през финансовия период, през който са били извършени.

Земята и произведенията на изкуството не се амортизират, тъй като се счита, че имат безкраен полезен живот. Активите в процес на изграждане не се амортизират, тъй като тези активи все още не са на разположение за употреба. Амортизацията на другите активи се изчислява чрез линейния метод, за да бъде разпределена тяхната стойност минус остатъчната им стойност през очаквания им полезен живот, както следва:

Вид актив	Норма на линейна амортизация
Сгради	от 4 % до 10 %
Костически активи	от 8 % до 25 %
Машини и съоръжения	от 10 % до 25 %
Обзавеждане и превозни средства	от 10 % до 25 %
Компютърен хардуер	от 25 % до 33 %
Други	от 10 % до 33 %

Печалбите и загубите от намаленията на активи се определят чрез сравняване на приходите минус разходите по продажбата с балансовата стойност на актива, от която институцията се освобождава, и се включват в отчета за финансовия резултат.

Лизинг

Лизингът на материални активи, при който ЕС носи по същество всички рискове и ползи от собствеността, се класифицира като финансов лизинг. Финансовият лизинг се капитализира в началото на лизинга по по-ниската от следните две стойности — справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лихвеният елемент на плащането по финансов лизинг се начислява към разходите за срока на лизинга при постоянен периодичен лихвен процент за оставашото салдо. Наемните задължения, след приспадане на финансовите разходи, се включват във финансовите пасиви (нетекущи и текущи). Лихвеният елемент от финансовия разход се отнася като разход в отчета за финансовия резултат през лизинговия период така, че да бъде получен постоянен периодичен лихвен процент за оставашото салдо по пасива за всеки период. Държаните чрез финансов лизинг активи се амортизират през по-краткия от следните периоди — полезния живот на актива и срока на лизинга.

Лизингът, при който наемодателят запазва значителна част от рисковете и ползите, произтичащи от собствеността, се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за финансовия резултат по линейния метод през срока на лизинга.

1.5.3. Обезценка на нефинансови активи

Активите, имащи безкраен полезен живот, не подлежат на амортизация и се проверяват всяка година за обезценка. Активите, подлежащи на амортизация, се проверяват за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата покажат, че балансовата им стойност може да не е възстановима. Загуба от обезценка се признава за сумата, с която балансовата стойност на актива надвишава възстановимата му стойност (на ползване). Възстановимата стойност (на ползване) е по-високата от следните две стойности — справедливата стойност на актива, намалена с разходите по продажбата му, и стойността му в употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията се преразглеждат и ако е необходимо, се коригират поне веднъж годишно. Балансовата стойност на даден актив се намалява веднага до неговата възстановима стойност (на ползване), ако балансовата стойност на актива е по-голяма от приблизителната му възстановима стойност (на ползване). Ако основанията за обезценки, признати през предходни години, вече не са валидни, загубите от обезценка съответно се сторнират.

1.5.4. Инвестиции, отчетени посредством метода на собствения капитал

Участия в асоциирани предприятия и в съвместни предприятия

Инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, първоначално се признават по себестойност. Участието на ЕС в тези инвестиции се признава в отчета за финансовия резултат, а дялът му от движенията на резервите се признава в резерва на справедливата стойност при нетните активи. Първоначалният разход, в който са отразени всички движения (допълнителни вноски, дял от финансовите резултати и от движенията на резервите, обезценки и дивиденди), образува счетоводната стойност на инвестицията във финансовите отчети към датата на счетоводния баланс. Доходите, получени от инвестицията, намаляват балансовата стойност на актива.

Ако дялът на ЕС от дефицита на инвестиция, отчитана по метода на собствения капитал, е равен на дела му от инвестицията или превишава този дял, ЕС спира да признава дела си от следващите загуби („непризнати загуби“). След като дялът на ЕС бъде намален до нула, допълнителните загуби се отчитат и се признава пасив само до размера, за който ЕС има правно или конструктивно задължение или е извършил плащания от името на субекта.

Ако има признаци за обезценка, трябва да се направи намаление до по-ниската възстановима стойност. Възстановимата стойност се определя, както е описано в бележка 1.5.3. Ако след време причината за обезценката спре да бъде валидна, загубата от обезценка се сторнира до балансовата стойност, която щеше да бъде определена, ако не беше призната загуба от обезценка.

В случаите, когато ЕС държи 20 % или повече от фонд за инвестиционен капитал, той не се стреми да упражнява значително влияние. Поради това тези фондове се третират като финансови инструменти и се категоризират като финансови активи, обявени за продажба.

Асоциираните и съвместните предприятия, класифицирани като несъществени субекти, не се отчитат по метода на собствения капитал. Приносът на ЕС към тези субекти се отчита като разход за периода.

1.5.5. Финансови активи

Класификация

ЕС класифицира своите финансови активи в следните категории: финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита; заеми и вземания; инвестиции, държани до падеж; и финансови активи, обявени за продажба. Класификацията на финансовите инструменти се определя при първоначалното им признаване и се преоценява към датата на всеки счетоводен баланс.

i) *Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита*

Финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит основно с цел продажба в краткосрочен план. Деривативите също попадат в тази категория. Активите в тази категория се класифицират като текущи активи, ако се очаква да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от датата на счетоводния баланс.

ii) *Заеми и вземания*

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими плащания, които не се котираат на активен пазар. Те възникват, когато ЕС предоставя пари, стоки или услуги пряко на длъжник без намерение да търгува с вземането или когато ЕС встъпва в правата на първоначалния заемодател след плащане, направено от ЕС по договор за гаранция. Плащанията, които стават дължими в срок от 12 месеца от датата на счетоводния баланс, се класифицират като текущи активи. Плащанията, които стават дължими след 12 месеца от датата на счетоводния баланс, се класифицират като нетекущи активи. Заемите и вземанията включват сročните депозити с първоначален срок от над три месеца.

iii) *Инвестиции, държани до падеж*

Инвестициите, държани до падеж, представляват недеривативни финансови активи с фиксирани или определими плащания и фиксиран падеж, които ЕС има категоричното намерение и възможност да държи до падеж. През тази финансова година ЕС не държа инвестиции в тази категория.

iv) *Финансови активи, обявени за продажба*

Обявените за продажба финансови активи са недеривативни инструменти, които или се посочват в тази категория, или не се класифицират в никоя от другите категории. Те се класифицират или като текущи, или като нетекущи активи в зависимост от периода от време, през който ЕС очаква да ги държи. Инвестициите в субекти, които не са консолидирани и не се отчетат по метода на собствения капитал, и другите инвестиции от капиталов вид (напр. операциите с рисков капитал), също се класифицират като финансови активи, обявени за продажба.

Първоначално признаване и оценяване

Покупките и продажбите на финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, държани до падеж и обявени за продажба, се признават на датата на търгуване — датата, на която ЕС поема задължение да закупи или продаде актива. Паричните еквиваленти и заемите се признават, когато паричните средства бъдат отпуснати на заемополучателите. Финансовите инструменти първоначално се признават по справедлива стойност. Трансакционните разходи за всички финансови активи, които не са отчетени по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, се добавят към справедливата стойност при първоначалното признаване. Финансовите активи, отчетени по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, първоначално се признават по справедлива стойност, а трансакционните разходи се вписват като разход в отчета за финансовия резултат.

Справедливата стойност на финансов актив при първоначалното признаване обикновено е цената на сделката (т.е. справедливата стойност на полученото възнаграждение), освен ако справедливата стойност на този инструмент се доказва чрез сравняване с други наблюдаеми текущи пазарни сделки със същия инструмент или въз основа на техника за оценяване, чиито променливи включват само данни от наблюдаеми пазари (напр. при някои договори за деривативи). Въпреки това, когато бъде отпуснат дългосрочен безлихвен заем или дългосрочен заем, чиято лихва е под пазарните условия, неговата справедлива стойност може да бъде оценена като настоящата стойност на всички бъдещи парични постъпления, дисконтирани посредством преобладаващия пазарен лихвен процент за подобен инструмент с подобен кредитен рейтинг.

Отпуснатите заеми се оценяват по номиналната им стойност, която се счита за справедливата стойност на заема. Обяснението за това е следното:

— „Пазарната среда“ за отпускане на заеми от ЕС е много специфична и различна от капиталовия пазар, използван за емитиране на корпоративни или държавни облигации. Тъй като заемодателите на тези пазари имат възможността да избират алтернативни инвестиции, вероятността за тази възможност се отчита в пазарните цени. Тази възможност за алтернативни инвестиции обаче не съществува за ЕС, който няма право да инвестира пари на капиталовите пазари. Той само взема средства назаем с цел отпускане на заеми при същия лихвен процент. Това означава, че за взетите назаем суми ЕС не разполага с алтернативен вариант за отпускане на заеми или за инвестиране. Ето защо не съществува алтернативен разход и следователно не съществува база за сравнение с пазарните проценти. Всъщност самата операция на ЕС по отпускане на заем представлява пазарът. По същество, тъй като алтернативният разход „вариант“ не важи, пазарната цена не отразява справедливо същността на операциите на ЕС по отпускане на заеми. Поради това не е подходящо справедливата стойност на отпускането на заеми от страна на ЕС да се определя с упоменаване на корпоративни или държавни облигации.

- Освен това, тъй като няма активен пазар или подобни операции, с които да се направи сравнение, лихвеният процент, който ЕС трябва да използва за определяне на справедливата стойност на своите операции по отпускане на заеми в рамките на ЕМФС, за подпомагане на ПБ и други такива заеми, следва да бъде дължимият лихвен процент.
- Освен това за тези заеми има компенсиращи ефекти между отпуснатите и получените заеми поради техния реципрочен характер („бек-ту-бек“). Поради това ефективната лихва за отпуснатия заем е равна на ефективната лихва за свързаните с него получени заеми. Трансакционните разходи, направени от ЕС и след това начислени на бенефициера на заема, се признават направо в отчета за финансовия резултат.

Финансовите инструменти се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от инвестициите са изтекли или ЕС по същество е прехвърлил всички рискове и ползи от собствеността на друга страна.

Последващо оценяване

- 1) Финансовите активи, отчетени по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, впоследствие се отчитат по справедлива стойност. Печалбите и загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на категорията „финансови инструменти по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита“, се включват в отчета за финансовия резултат през периода, в който възникват.
- 2) Заемите и вземанията се отчитат по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. В случай на заеми, отпуснати от заемни средства, същата ефективна лихва се прилага както за отпуснатите, така и за получените заеми, тъй като тези отпуснати заеми имат характеристиките на операции от вида „бек-ту-бек“ (back-to-back) и разликите между условията за отпускане и получаване на заем и между сумите не са съществени. Трансакционните разходи, направени от ЕС и след това начислени на бенефициера на заема, се признават направо в отчета за финансовия резултат.
- 3) Активите, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. Понастоящем ЕС не държи инвестиции, държани до падеж.
- 4) Финансовите активи, обявени за продажба, впоследствие се отчитат по справедлива стойност. Печалбите и загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на финансовите активи, обявени за продажба, се признават в резерва на справедливата стойност, с изключение на разликите от конвертиране на паричните активи, които се признават в отчета за финансовия резултат. Когато активи, класифицирани като финансови активи, обявени за продажба, бъдат отписани или се обезценят, кумулативните корекции на справедливата стойност, които преди са били признати в резерва на справедливата стойност, се признават в отчета за финансовия резултат. Лихвата по финансовите активи, обявени за продажба, изчислена по метода на ефективната лихва, се признава в отчета за финансовия резултат. Дивидентите от капиталови инструменти, обявени за продажба, се признават, когато бъде установено правото на ЕС да получи плащането.

Справедливата стойност на инвестициите, котиран на активни пазари, се основава на текущите цени „купува“. Ако пазарът за даден финансов актив не е активен (и за нерегистрирани на борсата ценни книжа и извънборсови деривативи), ЕС определя справедлива стойност с помощта на техники за оценяване. Те включват използването на скоростни операции между несвързани страни, отнасяне към други инструменти, които по същество са същите, анализ на дисконтирания паричен поток, модели на ценообразуване на опции и други техники за оценяване, обикновено използвани от участниците на пазара.

Инвестициите във фондове за рисков капитал, които са класифицирани като финансови активи, обявени за продажба, и които нямат котирана пазарна цена на активен пазар, се оценяват по нетната стойност на активите, която може да им бъде приписана и която се счита за еквивалент на справедливата им стойност.

Когато справедливата стойност на инвестициите в капиталови инструменти, които нямат посочена пазарна цена на активен пазар, не може да бъде оценена по надежден начин, тези инвестиции се оценяват по себестойност минус загубите от обезценка.

Обезценка на финансови активи

Към датата на всеки счетоводен баланс ЕС преценява дали има обективни доказателства, че даден финансов актив се е обезценил. Финансов актив се е обезценил и са настъпили загуби от обезценка, ако и само тогава, когато съществува обективно доказателство за обезценка в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното признаване на актива, и това събитие (или събития), което води до загуба, има измеримо по надежден начин въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци по финансовия актив.

1) *Активи, отчетени по амортизирана стойност*

Ако има обективно доказателство, че е възникнала загуба от обезценка по заеми и вземания или по инвестиции, държани до падеж, които са отчетени по амортизирана стойност, размерът на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив. Балансовата стойност на актива се намалява и стойността на загубата се признава в отчета за финансовия резултат. Ако заем или инвестиция, държана до падеж, има променлив лихвен процент, дисконтовият процент за оценяване на всяка загуба от обезценка е текущият ефективен лихвен процент, определен съгласно договора. Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци по обезпечен финансов актив отразява паричните потоци, които могат да произтекат от конфискацията, минус разходите по придобиването и продажбата на обезпечението, без значение дали конфискацията е вероятна или не. Ако в следващ период размерът на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след като обезценката е била призната, признатата преди това загуба от обезценка се сторнира чрез отчета за финансовия резултат.

2) *Активи, отчетени по справедлива стойност*

В случай на капиталови инвестиции, класифицирани като финансови активи, обявени за продажба, при определяне на това дали ценните книжа са се обезценили се взема предвид значителният или постоянен (продължителен) спад в справедливата стойност на ценната книга под нейната себестойност. Ако съществува такова доказателство за финансови активи, обявени за продажба, кумулативната загуба — оценявана като разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност, минус загубите от обезценка по този финансов актив, вече признати в отчета за финансовия резултат — се отстранява от резервите и се признава в отчета за финансовия резултат. Признатите в отчета за финансовия резултат загуби от обезценка на капиталовите инструменти не се сторнират чрез отчета за финансовия резултат. Ако през следващ период справедливата стойност на дългов инструмент, класифициран като финансов актив, обявен за продажба, нарасне и нарастването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка, загубата от обезценка се сторнира чрез отчета за финансовия резултат.

1.5.6. **Материални запаси**

Материалните запаси се посочват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността се определя посредством метода първа входяща, първа изходяща (FIFO). Себестойността на завършените стоки и на започнатата работа включва суровините, прекия труд, другите разходи, които могат директно да им се припишат, и свързаните с производството режийни разходи (въз основа на обичайния работен капацитет). Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на дейността минус разходите по завършване и продажба. Когато материалните запаси са държани за дистрибуция без разход или при номинален разход, те се оценяват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и текущата възстановителна стойност. Текущата възстановителна стойност е разходът, който ЕС би направил, за да придобие актива на отчетната дата.

1.5.7. **Сули по предварително финансиране**

Предварителното финансиране е плащане, предназначено да осигури на бенефициера паричен аванс, т.е. налични средства. То може да се раздели на няколко плащания в продължение на период от време, определен в конкретния договор, решение, споразумение или основен правен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат. Ако бенефициерът не направи допустими разходи, той е длъжен да върне авансово предоставената сума на ЕС. Сумата по предварителното финансиране може да бъде намалена (изцяло или частично) с приемането на допустимите разходи (които се признават като разходи).

На следващите дати на счетоводния баланс предварителното финансиране се оценява по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус допустимите разходи (включително прогнозните суми, когато е необходимо), направени през периода.

Лихвата по предварителното финансиране се признава в момента на начисляването ѝ в съответствие с разпоредбите на съответното споразумение. В края на годината се прави приблизителна оценка на начислените приходи от лихви въз основа на най-надеждната информация и тази оценка се включва в счетоводния баланс.

Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, които произхождат от възстановяването от страна на ЕС на суми, платени авансово от държавите членки на техните бенефициери (включително финансовите инструменти под режим споделено управление), се признават като активи и се представят в позицията за предварителното финансиране. Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, впоследствие се оценяват по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус най-точната оценка на допустимите разходи, направени от крайните бенефициери, изчислена въз основа на разумни предположения, които могат да бъдат подкрепени.

Средствата, които ЕС отпуска за доверителните фондове на Европейския фонд за развитие или други неконсолидирани субекти, също се класифицират като предварително финансиране, тъй като целта им е да осигурят налични средства на доверителния фонд, за да може той да финансира конкретни действия, които са определени в целите на доверителния фонд. Средствата от ЕС за доверителните фондове се оценяват по първоначалната стойност на финансовия принос на ЕС минус допустимите разходи, включително прогнозните суми, когато е необходимо, направени от доверителния фонд през отчетния период и отнесени към финансовия принос на ЕС съгласно съответното споразумение.

1.5.8. Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна

Тъй като счетоводните правила на ЕС изискват отделно представяне на операциите с размяна и операциите без размяна за целите на изготвянето на отчетите, вземанията се дефинират като произтичащи от операции с размяна, а средствата, подлежащи на събиране, се дефинират като произтичащи от операции без размяна, т.е. когато ЕС получава стойност от друг субект, без да дава директно приблизително същата стойност в замяна (например подлежащите на събиране от държавите членки средства, свързани със собствените ресурси).

Вземанията от операции с размяна отговарят на определението за финансови инструменти и поради това се класифицират като заеми и вземания и се оценяват по съответния начин (вж. бележка 1.5.5). Оповестените данни в бележките за финансовите инструменти във връзка с вземанията от операции с размяна включват начислените приходи и разходите за бъдещи периоди от операции с размяна, тъй като те не са съществени.

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се отчитат по първоначална стойност (коригирана с лихвите и глобите) минус намалението за обезценка. Намаление за обезценка на средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се установява, когато има обективно доказателство, че ЕС няма да може да събере всички дължими суми в съответствие с първоначалните срокове, предвидени за средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна. Размерът на намалението е разликата между балансовата стойност на актива и възстановимата стойност. Стойността на намалението се признава в отчета за финансовия резултат. Прави се и общо намаление, въз основа на опит от миналото, за неизпълнените нареждания за събиране на вземания, които не подлежат на специфично намаление. Вж. бележка 1.5.14 относно третирането на начислените приходи към края на годината. Сумите, посочени и оповестени като средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна, не са финансови инструменти, тъй като не са следствие от договор, който ще доведе до финансово задължение или капиталов инструмент. При все това, когато е целесъобразно, в бележките към финансовите отчети средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна са оповестени заедно с вземанията от операции с размяна.

1.5.9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти представляват финансови инструменти и включват парите в брой, депозитите по разплащателни или краткосрочни спестовни сметки в банки и другите краткосрочни високоликвидни инвестиции с първоначален срок от три месеца или под три месеца.

1.5.10. Пенсии и други доходи на наети лица

Пенсионни задължения

ЕС управлява пенсионни планове за дефинирани доходи. Докато персоналът участва с вноски от своята заплата за събирането на една трета от очакваната стойност на тези доходи, задължението не се финансира. Задължението, признато в счетоводния баланс по отношение на пенсионните планове за дефинирани доходи, е настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи към датата на счетоводния баланс минус справедливата стойност на активите, свързани с плана. Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява от актюери, като се използва кредитният метод на прогнозираните единици. Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, като се използват лихвени проценти на държавни облигации във валутата, в която ще се изплащат доходите, и които имат падежни срокове, приблизително отговарящи на сроковете на съответното пенсионно задължение.

Актюерските печалби и загуби, възникващи от корекции, свързани с опита, и от промени в актюерските предположения, се признават веднага в отчета за финансовия резултат. Разходите за предишен стаж се признават веднага в отчета за финансовия резултат, освен ако промените в пенсионния план са с условието служителите да останат на служба за определен период от време (правопораждащия период). В този случай разходите за предишен стаж се амортизират по линейния метод през правопораждащия период.

Обезщетения за болест след напускане на работа

ЕС предоставя обезщетения при болест на своите служители чрез възстановяване на медицинските разходи. За извършване на свързаната с това ежедневна дейност е създаден отделен фонд. От системата се ползват както настоящите служители, така и пенсионерите, вдовците и техните роднини. Доходите, отпускани на „неактивните лица“ (пенсионери, сираци и т.н.), се класифицират като „Доходи на наети лица след напускане на работа“. Поради естеството на тези доходи е необходимо извършването на актюерско изчисление. Задължението в счетоводния баланс се определя на база, подобна на тази за пенсионните задължения (вж. по-горе).

1.5.11. Провизии

Провизиите се признават, когато ЕС има настоящо правно или конструктивно задължение към трети страни в резултат на минали събития, когато е по-вероятно да е необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението и когато сумата може да бъде надеждно оценена. Провизии не се признават за бъдещи оперативни загуби. Размерът на провизията е най-точната оценка на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на настоящото задължение към отчетната дата. Когато провизията включва голям брой позиции, задължението се оценява, като бъдат претеглени всички възможни резултати чрез свързаните с тях вероятности (метод на очакваната стойност).

1.5.12. Финансови пасиви

Финансовите пасиви се класифицират като финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, като финансови пасиви, отчетени по амортизирана стойност, или като задължения по финансови гаранции.

Получените заеми се състоят от заеми от кредитни институции и дългове, удостоверени със сертификати. Те се признават първоначално по справедлива стойност, която представлява постъпленията от тяхното отпускане (справедливата стойност на полученото възнаграждение) след приспадане на направените трансакционни разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Всяка разлика между постъпленията, от които са приспаднати трансакционните разходи, и погасителната стойност се признава в отчета за финансовия резултат през срока на получените заеми, като се използва методът на ефективната лихва. В случай на заеми, отпуснати от заемни средства, методът на ефективната лихва не може да се прилага за отпуснатите заеми и за получените заеми по съображения за същественост. Трансакционните разходи, направени от ЕС и след това начислени на бенефициера на заема, се признават направо в отчета за финансовия резултат.

Финансовите пасиви, категоризирани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, включват деривативите с отрицателна справедлива стойност. Те следват същата счетоводна обработка като финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка 1.5.5).

Задълженията по финансови гаранции първоначално се признават по справедлива стойност, която представлява получената премия. Впоследствие задълженията по финансови гаранции се оценяват по по-високата от следните две стойности — най-добрата прогноза за разходите, които се очаква да бъдат необходими за уреждане на задължението по финансова гаранция, и първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, натрупаната амортизация. ЕС признава задължение по финансова гаранция, когато получава възнаграждение за предоставянето на гаранцията, т.е. при пазарни условия, или когато справедливата стойност на гаранцията може да бъде оценена по надежден начин. Ако не съществува активен пазар за пряко еквивалентен договор за гаранция, ЕС оповестява дадената гаранция като условен пасив (вж. бележка 1.7.2) или — когато е по-вероятно да е необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението — ЕС признава провизия (вж. бележка 1.5.11).

Финансовите пасиви се класифицират като нетекущи пасиви, освен когато падежът настъпва по-малко от 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

Доверителните фондове на ЕС, които се считат за част от оперативните дейности на Комисията, се отчитат в отчетите на Комисията и след това се консолидират в годишните отчети на ЕС. По тази причина средствата от други донори, предназначени за доверителните фондове на ЕС, отговарят при определени условия на критериите за приходи от операции без размяна и се представят като финансови задължения, докато условията, свързани с прехвърляните средства, бъдат изпълнени, т.е. докато доверителният фонд извърши допустими разходи. Доверителният фонд трябва да финансира конкретни проекти и да върне оставащите средства при приключването на дейността си. Към датата на счетоводния баланс задълженията по оставащите вноски се оценяват по стойността на получените вноски минус разходите, направени от доверителния фонд, включително прогнозните суми, когато е необходимо. За целите на отчитането нетните разходи се отнасят към вноските на други донори пропорционално на стойността на платените нетни вноски към 31 декември. Това отнасяне на вноските е само ориентировъчно. Когато дейността на доверителния фонд бъде прекратена, реалното разпределение на оставащите средства ще бъде определено от управителния съвет на доверителния фонд.

1.5.13. Задължения

Значителна част от задълженията на ЕС представляват неплатени декларации за направени разходи от бенефициери на безвъзмездни средства или на друго финансиране от ЕС (операции без размяна). Те се записват като задължения в размер на исканата сума при получаване на декларацията за разходи. След проверка и приемане на допустимите разходи задълженията се оценяват по приетата и допустима стойност.

Задълженията, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават при получаването на фактурата за първоначалната сума и съответните разходи се вписват в сметките, когато доставките или услугите бъдат извършени и приети от ЕС.

1.5.14. Начислени приходи и разходи и приходи и разходи за бъдещи периоди

Операциите и събитията се признават във финансовите отчети през периода, за който се отнасят. В края на годината, ако все още не е издадена фактура, но услугата е предоставена, доставките са извършени от ЕС или съществува договорно споразумение (напр. чрез позоваване на договор), във финансовите отчети се признава начислен приход. Освен това в края на годината, ако е издадена фактура, но услугите все още не са предоставени или стоките не са доставени, приходът се отсрочва и признава през следващия отчетен период.

Разходите също се отчитат през периода, за който се отнасят. В края на отчетния период начислените разходи се признават въз основа на очакван размер на задължението за прехвърляне за периода. Изчисляването на начислените разходи се прави в съответствие с подробни оперативни и практически насоки, издадени от Комисията и насочени към гарантиране на това, че финансовите отчети дават вярна представа за икономическите и другите явления, които се предполага, че представляват. Аналогично, ако е направено предварително плащане за услуги или стоки, които все още не са получени, разходът се отсрочва и се признава през следващия отчетен период.

1.6. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

1.6.1. Приходи

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

По-голямата част от приходите на ЕС са от операции без размяна:

Ресурси на база БНД и ресурси от ДДС

Приходите се признават за периода, за който Комисията изпрати покана за внасяне на средства до държавите членки, с която изисква те да внесат своята вноска. Те се оценяват по своя „поискан размер“. Тъй като ресурсите от ДДС и от БНД се основават на приблизителни оценки на данните за съответната бюджетна година, те могат да бъдат променяни при настъпването на промени до публикуването на окончателните данни от държавите членки. Резултатът от промяна на приблизителна оценка се включва при определянето на нетния излишък или дефицит за периода, през който е настъпила промяната.

Традиционни собствени ресурси

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна и свързаните с тях приходи се признават, когато бъдат получени изпратените от държавите членки съответни месечни отчети „А“ (включително събраните мита и дължимите суми, които са обезпечени и не са оспорени). Към отчетната дата събраните от държавите членки приходи за периода, които все още не са платени на Комисията, се оценяват и признават като начислени приходи. Тримесечните отчети „Б“ (включително митата, които не са събрани и не са обезпечени, както и обезпечените суми, които са оспорени от длъжника), получени от държавите членки, се признават като приход, като от тях се изваждат разходите по събирането, на които държавите имат право. Освен това се признава намаление на стойността в размер на очакваните несъбрани суми.

Глоби

Приходите от глоби се признават, когато решението на ЕС за налагане на глоба бъде взето и адресатът бъде официално уведомен за него. Ако има съмнения по отношение на платежоспособността на предприятието, се признава намаление на стойността на вземането. След решението за налагане на глоба длъжниците разполагат с два месеца от датата на уведомлението:

- 1) или да приемат решението, в който случай те трябва да платят глобата в посочения срок и сумата се събира от ЕС окончателно;
- 2) или да не приемат решението, в който случай го обжалват в съответствие със законодателството на ЕС.

При все това, дори и решението да бъде обжалвано, глобата трябва да бъде платена в определения тримесечен срок, тъй като обжалването няма суспензивно действие (член 278 от Договора за ЕС), или, при определени обстоятелства и със съгласието на счетоводителя на Комисията, вместо това длъжникът може да представи банкова гаранция за сумата.

Ако предприятието обжалва решението и вече е платило глобата условно, сумата се записва като условен пасив. Въпреки това, тъй като обжалването на решение на ЕС от адресата няма суспензивно действие, получените парични средства се използват за изчистване на подлежащата на събиране сума. Ако вместо плащане бъде получена гаранция, глобата остава като сума, която подлежи на събиране. Ако изглежда вероятно, че Общият съд може да не се произнесе в полза на ЕС, се признава провизия за покриване на този риск. Ако вместо това е предоставена гаранция, сумата, която подлежи на събиране, се намалява в необходимата степен. Натрупаната лихва, получена от Комисията по банковите сметки, в които се депозират получаваните плащания, се признава като приход и всеки условен пасив се увеличава в съответната степен.

От 2010 г. всички условно платени глоби се управляват от Комисията в специално създаден за целта фонд (BUFI) и се инвестират във финансови инструменти.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

Приходите от продажбата на стоки и услуги се признават, когато значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките се прехвърлят на купувача. Приходите, свързани със сделка, включваща предоставянето на услуги, се признават в зависимост от етапа на завършеност на сделката към отчетната дата.

Приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за финансовия резултат посредством метода на ефективната лихва. Това е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или пасив и за разпределяне на лихвените приходи или разходи през съответния период. При изчисляване на ефективния лихвен процент ЕС оценява приблизително паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент (например възможностите за предплащане), но не взема предвид бъдещите кредитни загуби. Изчислението включва всички такси и пунктове, платени или получени между страните по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, от трансакционните разходи и от всички други премии или намаления.

Когато даден финансов актив или група от подобни финансови активи бъдат намалени в резултат на загуба от обезценка, приходите от лихви се признават посредством лихвения процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценяването на загубата от обезценка.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди и от сходни доходи се признават, когато бъде установено правото за получаване на плащането.

1.6.2. Разходи

Разходите от операции без размяна представляват основната част от разходите на ЕС. Те се отнасят до трансферите към бенефициери и могат да бъдат три вида: вземания, трансфери по споразумения и дискреционни безвъзмездни средства, вноски и дарения.

Трансферите се признават като разходи през периода, през който са настъпили събитията, пораждащи трансфера, при условие че естеството на трансфера се допуска от нормативната уредба (Финансовия регламент, Правилника за персонала или друг регламент) или е подписано споразумение, разрешаващо трансфера; бенефициерът е изпълнил всички критерии за допустимост; и може да бъде направена разумна оценка на сумата.

Когато бъде получено искане за плащане или декларация за направени разходи, които изпълняват критериите за признаване, те се признават като разход в размер на допустимата сума. В края на годината направените допустими разходи, които се дължат на бенефициерите, но които все още не са съобщени, се оценяват и записват като начислени разходи.

Разходите от операции с размяна, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават, когато доставките бъдат извършени и приети от ЕС. Те се оценяват по първоначална фактурна стойност. Освен това към датата на счетоводния баланс разходите, свързани с предоставяната услуга през периода, за който все още не е получена или приета фактура, се оценяват приблизително и се признават в отчета за финансовия резултат.

1.7. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

1.7.1. Условни активи

Условен актив е възможен актив, който възниква от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Условен актив се оповестява, когато е вероятна появата на входящ поток от икономически ползи или на потенциал за предоставяне на услуга.

1.7.2. Условни пасиви

Условен пасив е възможно задължение, което възниква от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС; или настоящо задължение, което възниква от минали събития, но не е признато, тъй като: не е вероятно да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или потенциал за предоставяне на услуга, за уреждане на задължението или в редките случаи, когато размерът на задължението не може да бъде оценен достатъчно надеждно.

1.8. ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Информацията за паричните потоци се използва, за да се осигури база за оценка на способността на ЕС да генерира пари и парични еквиваленти и нуждите му, свързани с използването на тези парични потоци.

При изготвянето на отчета за паричните потоци се използва косвеният метод. Това означава, че финансовият резултат за финансовата година се коригира с ефекта от операциите, извършвани по безналичен начин, отсрочените или начислените минали или бъдещи оперативни касови приходи или плащания и приходите или разходите, свързани с инвестирането на парични потоци.

Паричните потоци, произтичащи от операции в чуждестранна валута, се отчитат във валутата, използвана за счетоводството на ЕС (евро), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс на еврото към чуждестранната валута към датата на паричния поток.

Отчетът за паричните потоци съдържа паричните потоци през периода, класифицирани по оперативни и инвестиционни дейности (ЕС не извършва дейности по финансиране).

Оперативни дейности са дейностите на ЕС, които не са инвестиционни дейности. Това са по-голямата част от извършваните дейности. Заемите, отпуснати на бенефициери (и когато е приложимо, свързаните с тях получени заеми), не се считат за инвестиционни дейности (или дейности по финансиране), тъй като са част от общите цели и следователно са ежедневни операции на ЕС.

Инвестиционни дейности са придобиването на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения и други инвестиции, които не са включени в паричните еквиваленти, и освобождаването от тях. Инвестиционните дейности не включват заемите, отпуснати на бенефициери. Целта е да бъдат показани реалните инвестиции на ЕС.

2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

АКТИВИ

2.1. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>милиони евро</i>
Брутна балансова стойност към 31.12.2016 г.	820
Новопридобити активи	105
Намаления на активи	(1)
Трансфер между категориите активи	4
Други промени	12
Брутна балансова стойност към 31.12.2017 г.	940
Натрупана амортизация към 31.12.2016 г.	(439)
Амортизационен разход за годината	(96)
Отменена амортизация	(3)
Намаления на активи	4
Трансфер между категориите активи	(2)
Други промени	0
Натрупана амортизация към 31.12.2017 г.	(535)
Нетна балансова стойност към 31.12.2017 г.	405
Нетна балансова стойност към 31.12.2016 г.	381

Сумите по-горе се отнасят предимно до компютърния софтуер.

2.2. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Категорията на космическите активи обхваща оперативните дълготрайни активи, свързани с двете космически програми на ЕС: Глобалната навигационна спътникова система (ГНСС), т.е. „Галилео“ и EGNOS, и европейската програма за наблюдение на Земята „Коперник“, докато активите на космическите системи, които все още не са в действие, са включени в позицията за активите в процес на изграждане.

Що се отнася до „Галилео“, през 2017 г. към оперативната мрежа бяха добавени четири нови спътника, с което общият брой на спътниците в мрежата достигна 18. След приспадане на амортизацията оперативните дълготрайни активи на „Галилео“ бяха на стойност 2 276 милиона евро към 31 декември 2016 г. (2016 г.: 2 146 милиона евро). Оставащите активи в процес на изграждане, чиято обща стойност е 1 026 милиона евро (2016 г.: 756 милиона евро), включват четирите спътника, изстреляни през декември 2017 г., за които изпитванията в орбита все още не бяха приключили към датата на счетоводния баланс. Разработването на системата „Галилео“ ще продължи, докато системата достигне пълния си оперативен капацитет. В завършен вид мрежата на „Галилео“ ще се състои от 24 оперативни спътника и 6 резервни спътника.

Що се отнася до „Коперник“, през 2017 г. бе пуснат в експлоатация нов спътник (Sentinel 2B), в допълнение към други четири оперативни спътника на „Коперник“, с което общата стойност на оперативните дълготрайни активи на „Коперник“ нарасна на 1 140 милиона евро (2016 г.: 1 073 милиона евро) след приспадане на натрупаната амортизация. Други 1 443 милиона евро, свързани със спътниците на „Коперник“, са признати като активи в процес на изграждане (2016 г.: 1 133 милиона евро).

Дълготрайни активи, свързани с наземната инфраструктура на Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS), на стойност 67 милиона евро (2016 г.: 83 милиона евро) също са включени в позицията за космически активи. Освен това активите на EGNOS, които са в процес на изграждане, възлизат на 52 милиона евро (2016 г.: 21 милиона евро).

Активите, свързани с космическите програми на ЕС, се изграждат с помощта на Европейската космическа агенция (ЕКА).

Имоти, машини и съоръжения

	милиони евро									
	Земя и сгради	Космически активи	Машини и съоръжения	Обзавеждане и превозни средства	Компютърен хардуер	Други	Финансови лизинги	Активи в процес на изграждане	Общо	
Брутна балансова стойност към 31.12.2016 г.	5 297	3 603	583	269	658	298	2 783	2 292	15 783	
Новопридобити активи	84	0	27	14	62	17	9	1 417	1 630	
Намаления на активи	(24)	(1)	(17)	(19)	(49)	(8)	—	(0)	(119)	
Трансфер между категориите активи	98	641	2	1	1	1	(5)	(743)	(5)	
Други промени	1	21	1	1	3	2	—	(44)	(14)	
Брутна балансова стойност към 31.12.2017 г.	5 456	4 264	597	266	675	309	2 787	2 920	17 273	
Нагрупувана амортизация към 31.12.2016 г.	(2 865)	(301)	(474)	(186)	(535)	(203)	(1 150)		(5 715)	
Амортизационен разход за годината	(182)	(480)	(44)	(20)	(64)	(30)	(97)		(917)	
Отменена амортизация	—	—	9	2	18	1	—		29	
Намаления на активи	13	1	8	16	32	7	—		78	
Трансфер между категориите активи	0	0	(0)	(0)	(1)	(0)	3		2	
Други промени	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(0)	—		(6)	
Нагрупувана амортизация към 31.12.2017 г.	(3 035)	(780)	(502)	(188)	(553)	(226)	(1 244)		(6 528)	
НЕГНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2017 г.	2 422	3 484	95	78	122	83	1 543	2 920	10 745	
НЕГНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2016 г.	2 432	3 302	109	83	122	95	1 633	2 292	10 068	

2.3. ИНВЕСТИЦИИ, ОТЧЕТЕНИ ПОСРЕДСТВОМ МЕТОДА НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Участието на ЕС, представяван от Комисията, в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) се третира като асоциирано предприятие, като се използва методът на собствения капитал. ЕИФ е финансовата институция на ЕС, специализирана в предоставянето на рисков капитал и на гаранции на малките и средните предприятия (МСП). ЕИФ се намира в Люксембург и развива дейност като публично-частно партньорство. В него членуват Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), ЕС и група от финансови институции. Към 31 декември 2017 г. ЕС притежаваше 29,7 % дялово участие в ЕИФ (2016 г.: 28,1 %) и 29,7 % от правата на глас (2016 г.: 28,1 %). В съответствие със своя устав ЕИФ трябва да заделя поне 20 % от годишния си нетен резултат в нормативно предвиден резерв, докато общият размер на резерва достигне 10 % от записания капитал. Средствата в този резерв не могат да бъдат разпределяни.

	<i>милиони евро</i>
	Европейски инвестиционен фонд
Участие към 31.12.2016 г.	528
Вноски	44
Получени дивиденди	(7)
Дял от нетния резултат	21
Дял от нетните активи	(6)
Участие към 31.12.2017 г.	581

Следните балансови стойности могат да се припишат на ЕС въз основа на процента на неговото участие:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
	Общо ЕИФ	Общо ЕИФ
Активи	2 488	2 301
Пасиви	(532)	(423)
Приходи	263	240
Разходи	(153)	(118)
Излишък/(дефицит)	110	122

Равнението на обобщената по-горе финансова информация с балансовата стойност на дяловото участие в ЕИФ е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетни активи на асоциираното предприятие	1 956	1 878
Дялово участие на ЕС в ЕИФ	29.7 %	28.1 %
Балансова стойност	581	528

ЕС, представяван от Комисията, е внесъл 20 % от записаните акции в капитала на ЕИФ към 31 декември 2017 г., като непоисканата сума е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	Общ размер на капитала на ЕИФ	Участие на ЕС
Общо акционерен капитал	4 500	1 337
Внесен	(900)	(267)
Непоискан	3 600	1 070

2.4. ФИНАНСОВИ АКТИВИ

<i>милиони евро</i>			
	Бележка	31.12.2017	31.12.2016
Нетекущи финансови активи			
Финансови активи, обявени за продажба	2.4.1	11 758	9 131
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.4.2	16	—
Заели	2.4.3	48 205	53 116
		59 980	62 247
Текущи финансови активи			
Финансови активи, обявени за продажба	2.4.1	1 873	1 311
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.4.2	6	0
Заели	2.4.3	6 776	2 361
		8 655	3 673
Общо		68 635	65 920

2.4.1. Финансови активи, обявени за продажба

<i>милиони евро</i>		
	31.12.2017	31.12.2016
Инвестиции в ВУФИ	2 158	2 013
ЕОВС в ликвидация	1 658	1 685
Европейска банка за възстановяване и развитие	188	188
	4 004	3 886
Гаранционни фондове за бюджетни гаранции:		
Гаранционен фонд на ЕФСИ	3 414	948
Гаранционен фонд за външни дейности	2 199	2 069
	5 613	3 017
Финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС:		
„Хоризонт 2020“	1 730	1 213
Механизъм за финансиране с поделяне на риска	665	719
ETF Start-up (схема за подкрепа на стартиращи предприятия по Европейския механизъм за технологии)	483	476
Механизъм за свързване на Европа	482	483
Европейски фонд за Югоизточна Европа	119	118
Операции с рисков капитал	113	132

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017	31.12.2016
Други	422	398
	4 014	3 539
Общо	13 632	10 442
Нетекущи	11 758	9 131
Текущи	1 873	1 311

От общо 13 632 милиона евро ЕС държи финансови активи, обявени за продажба, под формата на дългови ценни книжа (напр. облигации) на стойност 12 048 милиона евро, капиталови инструменти на стойност 1 333 милиона евро и инвестиции в Унитарния фонд (фонд на паричния пазар) на ЕИБ на стойност 251 милиона евро. Дълговите ценни книжа и единиците в Унитарния фонд на ЕИБ се използват предимно за временно инвестиране на сумите, заделени за гаранцията на ЕС и инструментите за поделяне на риска, докато бъдат използвани за задействаните гаранции.

Инвестиции в BUFI

Условно платените глоби, свързани с дела в областта на конкуренцията, се внасят в специален фонд (фонд BUFI — фонд за бюджетни глоби) и се инвестират от Комисията в дългови инструменти, категоризирани като финансови активи, обявени за продажба.

ЕОВС в ликвидация

Що се отнася до Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) в ликвидация, всички финансови активи, обявени за продажба, са дългови ценни книжа в евро, котиран на активен пазар.

Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕС притежава финансова инвестиция в капитала на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), в който към 31 декември 2017 г. броят на държаните акции бе 90 044 (2016 г.: 90 044 акции), представляващи 3 % от общия записан акционерен капитал. ЕС е записал акционерен капитал на обща стойност 900 милиона евро, от които 713 милиона евро понастоящем са непоискани. Съгласно Споразумението за създаване на ЕБВР, акционерите имат някои договорни ограничения, като например факта, че акциите не подлежат на прехвърляне и обратното им изкупуване е ограничено до максимум първоначалната покупна цена.

ЕС оценява инвестицията в ЕБВР по справедлива стойност. Първоначалната покупна цена се счита за най-добрата оценка на справедливата стойност, по-специално поради договорните ограничения, посочени по-горе. Въпреки че акциите на ЕБВР не се котират на никоя фондова борса, в капитала на субекта, в който е инвестирано, съществуват скорошни сделки (емитиране на капитал по номинална стойност), които показват, че цената е най-добрата оценка на справедливата стойност в тази ситуация.

ГАРАНЦИОННИ ФОНДОВЕ ЗА БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ

Гаранционен фонд на ЕФСИ

Съгласно Регламента за ЕФСИ Гаранционният фонд на ЕФСИ бе създаден, за да се осигури ликвиден буфер срещу потенциалните загуби, понесени от ЕИБ във връзка с нейните операции по финансиране и инвестиране, които отговарят на условията за гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ съгласно Споразумението за ЕФСИ (вж. бележка **4.1.1**). Гаранционният фонд на ЕФСИ се финансира със средства от бюджета на ЕС. Той се финансира също с приходи от инвестираните ресурси на гаранционния фонд, с приходи, получени от ЕС като възнаграждение за гаранцията по Споразумението за ЕФСИ, и със суми, събрани от ЕИБ от некоректни длъжници във връзка с предходни задействани гаранции. Фондът се управлява от Комисията, която е оправомощена да инвестира активите на Гаранционния фонд на ЕФСИ на финансовите пазари в съответствие с принципа на добро финансово управление, като спазва подходящи пруденциални правила. Гаранционният фонд на ЕФСИ започна дейност през април 2016 г. В съответствие с Регламента за ЕФСИ, изменен през декември 2017 г. (Регламент (ЕС) 2017/2396), той ще бъде постепенно захранен със средства и постепенно ще достигне 9,1 милиарда евро, т.е. 35 % от общите задължения, свързани с гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ.

Гаранционен фонд за външни дейности

Гаранционният фонд за външни дейности обхваща заемите, гарантирани от бюджета на ЕС, и по-специално операциите на ЕИБ по отпускане на заеми извън ЕС, финансирани от собствените ресурси на ЕИБ, заемите в рамките на макрофинансовата помощ (МФП) и заемите от Евратом извън ЕС (вж. бележка 4.1.1). Той представлява дългосрочен инструмент (нетекуча част: 2 078 милиона евро), управляван от ЕИБ и предназначен за покриване на гарантираните от ЕС заеми, задълженията по които не се изпълняват. Фондът се финансира с плащания от бюджета на ЕС, с постъпленията от лихви върху инвестициите, направени от активите на Фонда, и със сумите, събрани от просрочили плащанията си длъжници, за които Фондът е трябвало да задейства своята гаранция. Размерът на Фонда следва да се поддържа на целево равнище, съответстващо на 9 % от гарантираните непогасени заеми към края на годината. Разликата между целевия размер на Фонда и стойността на активите на Фонда към края на годината се покрива от бюджета на ЕС през годината $n+2$, а всеки излишък се връща в бюджета на ЕС.

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ БЮДЖЕТА НА ЕС

За общ преглед на всички финансови инструменти, финансирани от бюджета, вж. частта „Обсъждане и анализ на финансовите отчети“.

„Хоризонт 2020“

Съгласно Регламента на ЕС за създаване на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), бяха създадени нови финансови инструменти, за да се подобри достъпът до финансиране за субекти, работещи в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ). Тези инструменти са: *услугата за заеми и гаранции по InnovFin за научни изследвания и иновации* — по която Комисията споделя финансовия риск, свързан с портфейл с нови операции за финансиране, предприети от ЕИБ; *гаранцията за МСП по InnovFin, включително инструмента за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП (SIUGI)* — механизми за гарантиране, управлявани от ЕИФ, предоставящи гаранции и насрещни гаранции за финансовите посредници за новите портфейли със заеми (по SIUGI Комисията споделя финансовия риск, свързан с дадената гаранция, с държавите членки, ЕИФ и ЕИБ); и *капиталовия механизъм по InnovFin за научни изследвания и иновации*, който отпуска инвестиции във фондове за рисков капитал и се управлява от ЕИФ.

Механизъм за финансиране с поделение на риска

Механизъмът за финансиране с поделение на риска (МФПР) се управлява от ЕИБ и инвестиционният портфейл на Комисията се използва за осигуряване срещу финансовия риск при заемите и гаранциите, предоставени от ЕИБ на допустими проекти в областта на научните изследвания. Общо в МФПР за периода 2007—2013 г. за МФПР бе заделен бюджет на ЕС в размер на максимум 1 милиард евро. В МФПР за периода 2014—2020 г. не са предвидени допълнителни бюджетни средства за МФПР. Общият риск за ЕС е ограничен до размера на сумата, която той предоставя за Механизма.

ETF Start-up (схема за подкрепа на стартиращи предприятия по Европейския механизъм за технологии)

Това са капиталови инструменти, които бяха финансирани от Програмата за растеж и заетост, Многогодишната програма за предприятията и предприемачеството, Програмата за конкурентоспособност и иновации и Пилотния проект за трансфер на технологии, които се намират под попечителството на ЕИФ, и подпомагат създаването на МСП и финансирането на новосъздадени МСП чрез инвестиране в подходящи специализирани фондове за рисков капитал.

Механизъм за свързване на Европа

Съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 дълговият инструмент „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ) беше създаден с цел да се улесни достъпът на инфраструктурните проекти до финансиране в секторите на транспорта, телекомуникациите и енергетиката. Той се управлява от ЕИБ съгласно споразумение с ЕС. Дълговият финансов инструмент МСЕ е продължението на Инструмента за гарантиране на заеми за проекти по TEN-T (LGTT) и на пилотната фаза на инициативата „Облигации за проекти“ (PBI). LGTT и портфейлът на PBI бяха обединени във финансовия инструмент МСЕ, считано от 1 януари 2016 г. Той предлага споделяне на риска за дълговото финансиране под формата на привилегирован и подчинен дълг или на гаранции, както и подкрепа за проектни облигации.

2.4.2. Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2017 г.		31.12.2016 г.	
	Теоретична сума	Справедлива стойност	Теоретична сума	Справедлива стойност
Валутен форуърден договор	634	6	50	0
Гаранция на ЕФСИ по капиталовия портфейл	258	16	—	—
Общо	892	23	50	0
Нетекущи	258	16	—	—
Текущи	634	6	50	0

ЕС сключва валутни форуърдни договори, за да хеджира валутния риск, свързан с дълговите ценни книжа в щатски долари, държани в Гаранционния фонд на ЕФСИ. По силата на валутните форуърдни договори ЕС трябва да даде посочената в договора теоретична сума в чуждестранна валута (операция за плащане), представена в таблицата по-горе, и ще получи теоретичната сума в евро (операция за получаване) на датата на падежа. Тези деривативни договори се оценяват по справедлива стойност към датата на счетоводния баланс и се класифицират като финансови активи или финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита в зависимост от това дали справедливата им стойност е положителна или отрицателна. Към 31 декември 2017 г. имаше само един действащ валутен форуърден договор, който доведе до положителна справедлива стойност в размер на 6 милиона евро (йерархия на справедливата стойност ниво 2), поради което той бе признат при финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита.

Гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ, дадена на групата на ЕИБ във връзка с портфейлите с капиталови инвестиции, се класифицира като деривативен финансов инструмент и се отчита като финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (йерархия на справедливата стойност ниво 3) (вж. бележка 4.1.1). Към 31 декември 2017 г. размерът на съответните капиталови инвестиции, платени от ЕИБ и ЕИФ, възлизаше на 258 милиона евро, а справедливата стойност на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ по капиталовите портфейли на ЕФСИ възлизаше на 16 милиона евро.

Йерархия на справедливата стойност на финансовите активи, оценени по справедлива стойност

милиони евро

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Ниво 1: котираны цени на активни пазари	11 983	8 910
Ниво 2: наблюдаеми елементи, различни от котираните цени	510	231
Ниво 3: техники за оценяване, при които елементите не се основават на наблюдаеми пазарни данни	1 161	1 302
Общо	13 654	10 442

През периода нямаше трансфери между ниво 1 и ниво 2.

Равняване на финансовите активи, оценени с помощта на техники за оценяване, използващи елементи, които не се основават на наблюдаеми пазарни данни (ниво 3)

милиони евро

Начално салдо към 31.12.2016 г.	1 302
Покупки и продажби	39

	<i>милиони евро</i>
Печалби или загуби за периода като финансови приходи или финансови разходи	(21)
Печалби или загуби в нетните активи	30
Трансфери към ниво 3	—
Трансфери от ниво 3	(188)
Други	—
Крайно салдо към 31.12.2017 г.	1 161

2.4.3. *Заеми*

	<i>милиони евро</i>		
	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Заеми за финансова помощ	2.4.3.1	54 844	55 134
Други заеми	2.4.3.2	137	343
Общо		54 981	55 477
Нетекущи		48 205	53 116
Текущи		6 776	2 361

2.4.3.1. *Заеми за финансова помощ*

	<i>милиони евро</i>					
	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	ЕОВС в ликвидация	Общо
Общо към 31.12.2016 г.	47 456	4 272	2 964	252	191	55 134
Нови заеми	—	—	1 013	50	—	1 063
Възстановени суми	—	(1 150)	(58)	(51)	(76)	(1 335)
Курсови разлики	—	—	—	(1)	(7)	(8)
Промени в балансовата стойност	0	(8)	5	0	(8)	(11)
Обезценка	—	—	—	—	—	—
Общо към 31.12.2017 г.	47 456	3 114	3 924	250	100	54 844
Нетекущи	42 300	1 700	3 846	203	96	48 144
Текущи	5 156	1 414	78	47	5	6 700

Номиналната стойност на заемите за финансова помощ към 31 декември 2017 г., включително заемите на ЕОВС в ликвидация, бе общо 54 093 милиона евро (2016 г.: 54 373 милиона евро). Промяната в балансовата стойност съответства на промяната в начислените лихви.

ЕМФС предоставя възможност да се оказва финансова помощ на държава членка, изпитваща трудности или сериозно застрашена от големи трудности, причинени от извънредни обстоятелства извън нейния контрол. Тази помощ може да бъде под формата на заем или кредитна линия. Съгласно заключенията на Съвета по икономическите и финансовите въпроси от 9 май 2010 г. механизмът не може да надвишава 60 милиарда евро, но правното ограничение ограничава непогасените отпуснати заеми или кредитните линии до наличния под тавана за собствените ресурси марж. Получените заеми, свързани със заеми, отпуснати по линия на ЕМФС, са гарантирани от бюджета на ЕС. Не е предвидено ЕМФС да участва в нови програми за финансиране или да сключва нови споразумения за заем.

Инструментът за ПБ, който е основан на политиката финансов инструмент, осигурява средносрочна финансова помощ за държавите — членки на ЕС, които не са приели еврото. Благодарение на него могат да се отпускат заеми на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от трудности със своите платежни баланси или капиталови движения. Максималният размер на непогасените отпуснати заеми по инструмента е ограничен до 50 милиарда евро. Получените заеми, свързани с тези заеми по линия на ПБ, са гарантирани от бюджета на ЕС.

МФП е основан на политиката финансов инструмент за необвързана и непредназначена за конкретна цел помощ за платежния баланс и/или бюджетна подкрепа за партньорските държави, които понастоящем изпълняват програма на МВФ. Тя се предоставя под формата на средно-/дългосрочни заеми или безвъзмездни средства или на подходяща комбинация от двете и обикновено допълва финансирането, осигурено в контекста на подкрепяна от МВФ програма за корекция и реформи. Тези заеми са гарантирани от Гаранционния фонд за външни дейности. През 2017 г. новите плащания по заеми по линия на МФП бяха на обща стойност 1 013 милиона евро, от които 600 милиона евро бяха предоставени на Украйна, 300 милиона евро бяха предоставени на Тунис, 100 милиона евро бяха предоставени на Йордания и 13 милиона евро — на Грузия. Към 31 декември 2017 г. допълнителни 460 милиона евро във връзка със споразумение за заем по линия на МФП бяха отпуснати на Тунис (300 милиона евро), на Йордания (100 милиона евро) и на Молдова (60 милиона евро), но тези средства все още не бяха изплатени на държавите (вж. бележка 4.1.2). Оставащите 600 милиона евро, налични по споразумението за заем по линия на МФП за Украйна, не бяха поискани от Украйна в рамките на срока, през който средствата могат да бъдат отпуснати, който срок изтече през януари 2018 г.

Европейската общност за атомна енергия (Евратом, представлявана от Комисията) отпуска заеми както на държави, които са членки на ЕС, така и на държави, които не са членки на ЕС, а също и на субекти от двата вида държави, с цел финансиране на проекти, свързани с енергийни съоръжения. Към 31 декември 2017 г. бяха отпуснати заеми на стойност 250 милиона евро за проекти в Украйна, които все още не бяха изплатени на държавата (вж. бележка 4.1.2). Получени бяха гаранции от трети страни на стойност 250 милиона евро (2016 г.: 252 милиона евро), които покриват заемите от Евратом.

Заемите от ЕОВС в ликвидация не са заеми за финансова помощ, а записи на заповед, за да се запазят паричните потоци успоредни с получените заеми. При все това, подобно на заемите за финансова помощ, те бяха отпуснати от заемни средства в съответствие с членове 54 и 56 от Договора за ЕОВС с цел финансиране на проекти.

Ефективни лихвени проценти за заемите (изразени като лихвен диапазон)

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Макрофинансова помощ (МФП)	0 % — 4,54 %	0 % — 4,54 %
Евратом	0,08 % — 5,76 %	0 % — 5,76 %
Платежен баланс (ПБ)	2,88 % — 3,38 %	2,37 % — 3,37 %
Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС)	0,62 % — 3,75 %	0,62 % — 3,75 %
ЕОВС в ликвидация	5,23 % — 5,81 %	5,23 % — 5,81 %

2.4.3.2. Други заеми

	милиони евро	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Заеми при специални условия	78	93
Жилищни кредити от ЕОВС в ликвидация	4	5
Срочни депозити със срок между 3 и 12 месеца	55	245
Общо	137	343
Нетекущи	61	77
Текущи	76	266

Номиналната стойност на другите заеми към 31 декември 2017 г. бе общо 561 милиона евро (2016 г.: 673 милиона евро).

Заемите при специални условия се отпускат при преференциални лихви като част от сътрудничеството с държави, които не са членки на ЕС.

Обезценка на други заеми

милиони евро

	31.12.2016	Новопридобити активи	Сторниране	Отписване	Други	31.12.2017 г.
Заеми при специални условия	7	0	—	—	—	8
Суброгирани заеми	332	100	(0)	—	—	432
Общо	339	101	(0)	—	—	440

Суброгираните заеми са необслужвани заеми, отпуснати от ЕИБ и гарантирани от бюджета на ЕС, за които всички права са суброгирани на ЕС след плащането от Гаранционния фонд за външни дейности. Тези заеми са изцяло обезценени със сума в размер на 432 милиона евро (2016 г.: 332 милиона евро). Задействаните през 2017 г. гаранции бяха частично покрити от финансовите провизии, направени през предходни години. В съответствие със споразумение между ЕС и ЕИБ, ЕИБ предприема действия по събиране от името на ЕС с цел да събере дължимите суми.

2.5. ПРЕДВАРИТЕЛНО ФИНАНСИРАНЕ

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущо предварително финансиране			
Предварително финансиране	2.5.1	21 939	20 219
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	2.5.2	3 018	1 651
Принос към доверителните фондове		64	31
		25 022	21 901
Текущо предварително финансиране			
Предварително финансиране	2.5.1	22 361	21 386
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	2.5.2	1 645	2 183
		24 005	23 569
Общо		49 027	45 470

Нивото на сумите по предварително финансиране за различните програми трябва да е достатъчно за осигуряване на средствата, необходими на бенефициера, за да започне проекта, като същевременно се защитават финансовите интереси на ЕС и се вземат под внимание правните и оперативните ограничения и ограниченията, свързани с разходната ефективност. Комисията отдели нужното внимание на всички тези елементи с цел подобряване на действията, които се предприемат във връзка с предварителното финансиране.

2.5.1. Предварително финансиране

милиони евро

	Брутна сума	Уравнени (край на финансовия период)	Нетна сума към 31.12.2017 г.	Брутна сума	Уравнени (край на финансовия период)	Нетна сума към 31.12.2016 г.
Споделено управление						
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	3 735	—	3 735	3 955	—	3 955
ЕФРР и КФ	20 561	(5 678)	14 883	19 858	(4 727)	15 131

милиони евро

	Брутна сума	Уравнени (край на фи- нансовия пе- риод)	Нетна сума към 31.12.2017 г.	Брутна сума	Уравнени (край на фи- нансовия пе- риод)	Нетна сума към 31.12.2016 г.
ЕСФ	6 792	(1 182)	5 610	6 477	(617)	5 860
Други	5 037	(2 267)	2 770	4 219	(2 393)	1 826
	36 125	(9 127)	26 998	34 509	(7 737)	26 772
Пряко управление						
<i>Извършено от:</i>						
Колисиата	12 165	(8 331)	3 834	12 424	(8 843)	3 581
Изпълнителните агенции на ЕС	13 843	(8 749)	5 094	13 136	(8 348)	4 788
Доверителни фондове	440	(212)	228	142	(82)	60
	26 447	(17 292)	9 155	25 701	(17 273)	8 429
Непряко управление						
<i>Извършено от:</i>						
Други агенции и органи на ЕС	723	(148)	575	616	(157)	459
Трети държави	1 586	(956)	630	1 861	(1 135)	726
Международни организации	9 000	(5 879)	3 121	7 230	(4 432)	2 797
Други субекти	7 753	(3 933)	3 820	6 498	(4 077)	2 422
	19 062	(10 916)	8 146	16 206	(9 801)	6 404
Общо	81 635	(37 335)	44 300	76 416	(34 811)	41 605
Нетекущи	21 939	—	21 939	20 219	—	20 219
Текущи	59 696	(37 335)	22 361	56 197	(34 811)	21 386

Предварителното финансиране представлява платени средства, а следователно и изпълнение на бюджетни кредити за плащания. Както бе обяснено в бележка 1.5.7, това са авансово платени средства, поради което те все още не са отчетени като разход. Поради това, въпреки че предварителното финансиране намалява RAL (вж. бележка 5.1), то представлява разходи, които все още не са признати в отчета за финансовия резултат.

Приключването на периода на програмиране 2007—2013 г. и постепенното започване на изпълнението на програмите за периода 2014—2020 г. влияят силно на сумите в счетоводния баланс: предварителното финансиране за старите програми намалява поради приемането на разходи с приключването на програмите, докато за новия период на програмиране е изплатено допълнително предварително финансиране.

Що се отнася до споделеното управление, този преход между периодите на програмиране също обяснява движението между текущи и нетекущи салда. Що се отнася до периода на програмиране 2014—2020 г., платеното първоначално предварително финансиране се записва като нетекущо, докато годишното предварително финансиране се записва като текущо.

Увеличението с 0,9 милиарда евро при другите елементи под споделено управление се отнася до ФСЕС (фонд „Солидарност“ на Европейския съюз), предназначени предимно за подпомагане на възстановителните работи след земетресенията в италианските региони Аbruцо, Лацио, Марке и Умбрия.

Що се отнася до прякото управление, сумите по предварително финансиране са свързани предимно с „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа.

Предварителното финансиране при непрякото управление обхваща предимно програми по линия на вътрешните политики, като „Еразъм“, „Галилео“ и EGNOS, но също и инструменти, свързани с външните отношения, като ЕИС (Европейския инструмент за съседство), ИСП (Инструмента за сътрудничество за развитие) и хуманитарната помощ.

Гаранции, получени по отношение на предварително финансиране

Това са гаранции, които Комисията изисква в някои случаи от бенефициерите, които не са държави членки, при извършване на авансови плащания (предварително финансиране). За този вид гаранция се оповестяват две стойности: „номиналната“ и „текущата“ стойност. При номиналната стойност пораждащото събитие е свързано със съществуването на гаранцията. При текущата стойност пораждащото събитие за гаранцията са плащането на предварителното финансиране и/или последващите изчисления. Към 31 декември 2017 г. номиналната стойност на гаранциите, получени във връзка с предварително финансиране, възлизаше на 620 милиона евро, докато текущата стойност на тези гаранции бе 462 милиона евро (2016 г.: съответно 683 милиона евро и 496 милиона евро).

Някои суми предварително финансиране, платени по 7-та рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие (7РП) и по програмата „Хоризонт 2020“, успешно се покриват от Гаранционен фонд за участниците (ГФУ). ГФУ е инструмент от взаимна полза, създаден с цел покриване на рисковете, свързани с неплащането на суми от страна на бенефициерите в хода на изпълнението на непреките дейности по линия на 7РП и „Хоризонт 2020“. Всички участници в непреки дейности, които получават безвъзмездни средства от ЕС, внасят 5 % от общия размер на получените средства в капитала на ГФУ.

Към 31 декември 2017 г. сумите по предварително финансиране, покрити от ГФУ, възлизаха на общо 1,9 милиарда евро (2016 г.: 1,8 милиарда евро). ЕС (представяван от Комисията) действа като изпълнител за участниците в ГФУ, но Фондът се притежава от участниците.

Към края на годината ГФУ имаше активи на обща стойност 1 997 милиона евро (2016 г.: 1 951 милиона евро). Активите на ГФУ включват също финансовите активи, които се управляват от генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“ на Комисията. Тъй като ГФУ е отделен субект, активите му не се консолидират в годишните отчети на ЕС.

2.5.2. Други средства, предоставени авансово на държавите членки

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление	2 768	2 534
Схемите за помощ	1 895	1 300
Общо	4 663	3 834
Нетекущи	3 018	1 651
Текущи	1 645	2 183

Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление

В рамките на програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) е възможно да се правят авансови плащания от бюджета на ЕС към държавите членки, за да могат те да предоставят средства за финансови инструменти (т.е. заеми, капиталови инвестиции или гаранции). Тези финансови инструменти се създават и управляват под отговорността на държавите членки, не на Комисията. При все това средствата, които не са усвоени от тези инструменти към края на годината, са собственост на ЕС (както и цялото предварително финансиране) и поради това се третира като актив в счетоводния баланс на ЕС.

Период 2014—2020 г.:

При политиката на сближаване държавите членки са предоставили 3 714 милиона евро, за които е изчислено, че към 31 декември 2017 г. все още не са изпълнени 2 760 милиона евро. Това включва приноса на държавите членки към инициативата за МСП, която е инструмент, имащ за цел да се стимулира допълнителното отпускане на заеми от банковия сектор на МСП (платени са 966 милиона евро, за които е изчислено, че 315 милиона евро все още не са изпълнени).

Що се отнася до развитието на селските райони, към края на годината са останали неусвоени 8 милиона евро.

Период 2007—2013 г.:

Счита се, че всички суми, свързани с политиката на сближаване, са били или усвоени, или отнесени към други мерки, поради което към 31 декември 2017 г. в счетоводния баланс няма активи. Следва да се отбележи, че реалното изпълнение от различните инструменти ще бъде прегледано като част от процеса на приключване на програмите.

Схеми за помощ

Подобно на посоченото по-горе, изплатените от държавите членки аванси за различни схеми за помощ (държавна помощ, пазарни мерки на ЕФГЗ или инвестиционни мерки на ЕЗФРСР), които не са усвоени към края на годината, се записват като активи в счетоводния баланс на ЕС. Комисията е оценила стойността на тези авансови средства въз основа на предоставената от държавите членки информация. Получените суми са включени в подпозицията за схемите за помощ по-горе.

Период 2014—2020 г.:

Неизползваните суми към края на годината бяха оценени на 680 милиона евро за политиката на сближаване и 904 милиона евро за селскостопанската политика.

Период 2007—2013 г.:

Счита се, че към края на 2017 г. са останали неусвоени 311 милиона евро (2016 г.: 461 милиона евро), които представляват авансови плащания, извършени в контекста на селскостопанската политика.

2.6. ВЗЕМАНИЯ ПО ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА И СРЕДСТВА, ПОДЛЕЖАЩИ НА СЪБИРАНЕ, ПО ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	2.6.1	594	700
Вземания от операции с размяна	2.6.2	17	16
		611	717
Текущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	2.6.1	11 065	10 347
Вземания от операции с размяна	2.6.2	689	558
		11 755	10 905
Общо		12 366	11 621

2.6.1. Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущи			
Държави членки	2.6.1.1	594	700
		594	700

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Текущи			
Държави членки	2.6.1.1	6 190	8 162
Глоби в областта на конкуренцията	2.6.1.2	4 225	1 808
Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди	2.6.1.3	570	329
Други средства, подлежащи на събиране		81	47
		11 065	10 347
Общо		11 659	11 047

2.6.1.1. Средства, подлежащи на събиране от държавите членки

милиони евро

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
ТСР, установени в сметка „А“	3 113	3 261
ТСР, установени в отделната сметка	1 617	1 437
Собствени ресурси за получаване	46	1 764
Обезценка	(997)	(753)
Други	56	36
Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси	3 836	5 745
Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	2 280	2 606
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	955	924
Временен инструмент за развитие на селските райони (ВИРСР)	16	30
Специална предприемаческа програма за развитие на земеделието и селските райони (САПАРД)	136	167
Обезценка	(804)	(999)
Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони	2 583	2 729
Очаквано събиране на предварително финансиране	182	293
Платен ДДС и ДДС, подлежащ на събиране	64	41
Други средства, подлежащи на събиране от държавите членки	120	55
Общо	6 784	8 863
Нетекущи	594	700
Текущи	6 190	8 162

Нетекущите суми, които държавите членки дължат, са свързани с неизпълнени решения за уравниване с оглед на съответствието за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), които трябва да бъдат изплатени на годишни траншове и/или с отсрочване. Сумите в другите подлежащи на събиране суми включват също сумите от глобите, наложени на държавите членки за нарушаване на правото на Съюза (24 милиона евро).

Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси

Традиционните собствени ресурси (ТСР), които се състоят от мита и налози върху захарта, се събират от държавите членки от името на Комисията. Държавите членки установяват ТСР и съобщават размера на установените вземания на Комисията посредством месечни отчети за сметка „А“. Установените вземания, които не са включени в сметка „А“, тъй като не са събрани от държавите членки и за тях не е предоставено обезпечение (или е предоставено обезпечение, но те са оспорени), се посочват в „отделната сметка“. Тези вземания подлежат на обезценка въз основа на информацията, предоставяна всяка година от държавите членки.

На 31 декември 2016 г. имаше одобрени корекции на собствените ресурси във връзка с новите разпоредби, въведени с Решението за собствените ресурси (РСР) от 2014 г., за 2014 г., 2015 г. и 2016 г., като собствените ресурси бяха дължими на 1 януари 2017 г. Оставашите суми са свързани с коригиращ бюджет № 6/2017, приет на 30 ноември 2017 г. Сумите трябваше да бъдат получени на първия работен ден на януари 2018 г.

На 8 март 2018 г. Европейската комисия изпрати официално уведомително писмо (нарушение № 2018/2008) на Обединеното кралство във връзка с неговия отказ да предостави мита на бюджета на ЕС, както се изисква съгласно правото на ЕС. В доклад на OLAF от 2017 г. бе констатирано, че вносители в Обединеното кралство са избегнали заплащането на значителна сума мита, като при вноса са използвали фиктивни и фалшиви фактури, както и декларации, в които е посочена неправилна митническа стойност. Комисията изчислява, че нарушението на законодателството на ЕС от страна на Обединеното кралство е довело, през периода от ноември 2011 г. до декември 2017 г., до загуби за бюджета на ЕС в размер на 2,2 милиарда евро (нетна сума, т.е. след приспадане на разходите по събирането, които Обединеното кралство следва да задържи, от брутната сума 2,7 милиарда евро). Върху тази сума ще бъдат дължими и лихви за забава. Въпросните суми не са включени в настоящите отчети за 2017 г., тъй като те ще бъдат признати едва след като бъдат изпълнени критериите за признаване на приходите в съответствие със счетоводните правила на ЕС.

Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони

Тази позиция включва предимно сумите, които държавите членки дължат към 31 декември 2017 г., декларирани и сертифицирани от тях към 15 октомври 2017 г. Направена е приблизителна оценка на средствата, подлежащи на събиране, които възникват след това деклариране до 31 декември 2017 г. Комисията оценява също размера на намаление за сумите, дължими от бенефициерите, които е малко вероятно да бъдат събрани. Фактът, че се прави такава корекция, не означава, че Комисията се отказва от събирането на тези суми в бъдеще. В корекцията е включено и отчисление от 20 %, което съответства на средствата, които държавите членки могат да задържат за покриване на административните си разходи.

2.6.1.2. Средства, подлежащи на събиране, от глоби в областта на конкуренцията

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Брутна сума на средствата, подлежащи на събиране, от глоби	7 679	6 510
Минус платените суми	(3 282)	(4 524)
Минус намалените суми	(172)	(178)
Общо	4 225	1 808
Нетекущи	—	—
Текущи	4 225	1 808

Подлежащите на събиране 4 225 милиона евро се отнасят до глоби в областта на конкуренцията, които не са получени към края на годината (4 397 милиона евро), минус намаленията на стойността (172 милиона евро). Получените суми се отнасят предимно до постъпления от предприятия, които при все това са започнали обжалване или все още имат възможност да обжалват решенията за налагане на глоба пред съдилищата на ЕС. Оповестен е условен пасив поради възможността тези суми да бъдат върнати на предприятията (вж. бележка 4.1.4).

Глобените предприятия, които са започнали или планират да започнат обжалване, имат възможност да направят условни плащания или да предоставят на Комисията банкова гаранция.

Следва да бъде отбелязано, че 942 милиона евро от глобите, които не бяха платени към края на годината, бяха дължими след 31 декември 2017 г. За някои от глобите, които не бяха получени към края на годината, Комисията прие гаранции на обща стойност 3 124 милиона евро (2016 г.: 1 012 милиона евро). След 31 декември 2017 г. Комисията прие допълнителни гаранции в размер на 880 милиона евро.

Намаленията на стойността на глобите отразяват преценката на Комисията, за всеки отделен случай, във връзка с размера на неполучените глоби или глобите, които не са покрити от гаранция, които Комисията очаква да не събере.

Увеличението на подлежащите на събиране средства при глобите в областта на конкуренцията се отнася предимно до една значителна по размер глоба (2 424 милиона евро) в случай, при който съответните предприятия са обезпечили глобата с приети от Комисията банкови гаранции, т.е. глобата няма да бъде получена до окончателното уреждане на съдебния спор.

2.6.1.3. Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Финансови корекции	1	9
Други начислени приходи	327	64
Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции без размяна	241	256
Общо	570	329
Нетекущи	—	—
Текущи	570	329

Другите начислени приходи включват 271 милиона евро, които Комисията очаква да събере от държавите членки в областта на сближаването. Събирането ще бъде осъществено в резултат на разглеждането и приемането на годишните отчети, представени от държавите членки на 15 февруари 2018 г. Тази процедура за приемане на годишните отчети на държавите членки бе въведена за първи път в областта на сближаването за периода на програмиране 2014—2020 г.

2.6.2. Вземания от операции с размяна

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущи		
Други вземания	17	16
	17	16
Текущи		
Клиенти	241	246
Обезценка на вземанията от клиенти	(141)	(128)
Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции с размяна	259	250
Други	331	191
	689	558
Общо	707	574

Обезценката на вземанията от клиенти, оповестена по-горе, включва обезценка на стойност 68 милиона евро, определена на индивидуална основа.

2.7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Научни материали	45	54
Други	250	111
Общо	295	165

2.8. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>милиони евро</i>		
	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Сметки към министерствата на финансите и в централните банки		20 078	24 566
Текущи сметки		152	127
Сметки за авансови средства		5	5
Трансфери (паришни средства в движение)		0	—
Банкови сметки за изпълнението на бюджета	2.8.1	20 236	24 698
Паришни средства, предназначени за финансови инструменти	2.8.2	1 608	1 390
Паришни средства, свързани с глоби	2.8.3	1 234	1 325
Паришни средства, свързани с други институции, агенции и органи		999	1 006
Паришни средства, свързани с доверителни фондове		34	167
Общо		24 111	28 585

2.8.1. Банкови сметки за изпълнението на бюджета и други срочни депозити

Тази позиция обхваща средствата, които Комисията държи в банковите си сметки във всяка държава членка и държава от ЕАСТ (към министерството на финансите или в централната банка), както и в текущи сметки в търговски банки, в сметки за авансови средства и в каса. Касовите наличности към края на 2017 г. се дължат на следните основни елементи:

- Шо се отнася до собствените ресурси, касовите наличности към края на годината съдържат обща нетна сума от 8,9 милиарда евро, която трябва да бъде върната на държавите членки в началото на 2018 г. вследствие на коригиращ бюджет, приет в края на 2017 г.
- Допълнителните глоби, наложени от Комисията за нарушаване на правилата за конкуренция, в размер на 0,5 милиарда евро, окончателно платени в края на 2017 г., също са част от касовите наличности към края на годината.
- Касовите наличности включват също така бюджетни кредити за плащания от целеви приходи в размер на 8,4 милиарда евро.

2.8.2. Паришни средства, предназначени за финансови инструменти

Сумите в тази позиция се отнасят предимно до паришни еквиваленти, управлявани от доверени лица от името на Комисията с цел изпълнение на конкретни програми по линия на финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС (вж. бележка 2.4.1). Средствата, предназначени за финансови инструменти, могат да се използват само в съответната програма.

2.8.3. Парични средства, свързани с глоби

Това са парични средства, получени във връзка с глоби, наложени от Комисията, по които случаят все още не е приключен. Тези суми се държат в специални депозитни сметки, които не се използват за никакви други дейности. При обжалване или когато не е известно дали другата страна ще обжалва, съответната сума се оповестява като условен пасив в бележка 4.1.4.

От 2010 г. всички нови условно платени глоби се управляват от Комисията във фонда BUFI и се инвестират във финансови инструменти, категоризирани като обявени за продажба (вж. бележка 2.4.1).

ПАСИВИ

2.9. ПЕНСИИ И ДРУГИ ДОХОДИ НА НАЕТИ ЛИЦА

Нетно задължение във връзка със схемата за доходи на наети лица

	<i>милиони евро</i>				
	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за пенсионно осигуряване	Обща система за здравно осигуряване	31.12.2017 г. Общо	31.12.2016 г. Общо
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	63 951	1 854	7 756	73 560	67 664
Активи на плана	N/A	(137)	(301)	(438)	(432)
Нетни задължения	63 951	1 717	7 455	73 122	67 231

Увеличението на общия размер на задължението, свързано с доходите на наети лица, се дължи предимно на увеличение на нетното задължение на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица. Това увеличение се дължи предимно: на факта, че допълнителните права за доходи, придобити от членове на схемата, надхвърлят изходящите плащания на доходи по схемата, на актуализираните актюерски предположения и на преглед на качеството на данните, частично компенсирани от увеличението на дисконтовия процент.

2.9.1. Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица

Това задължение за изплащане на дефинирани доходи представлява настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания, които ЕС трябва да направи, за да изпълни пенсионните задължения, произтичащи от трудовия стаж на служителите през текущия и минали периоди. Тъй като схемата е текуща, всички плащания, които трябва да бъдат направени от нея на годишна основа, се включват в бюджета на ЕС всяка година.

В съответствие с член 83 от Правилника за персонала плащането на обезщетенията, предвидени в пенсионноосигурителната схема на персонала, представлява разход за бюджета на ЕС. Схемата не се финансира, но държавите членки колективно гарантират изплащането на тези обезщетения. От основните заплати на активните членове се удържа задължителна пенсионна вноска, която понастоящем е 9,8 %. Тези вноски се третират като бюджетен приход за годината и допринасят за финансирането на разходите на ЕС като цяло (вж. също бележка 3.6).

Задълженията на пенсионноосигурителната схема бяха оценени въз основа на броя на служителите и на пенсионираните служители към 31 декември 2017 г. и на правилата на Правилника за персонала, приложими към тази дата. Тази оценка беше извършена в съответствие с методиката на МСПС 25 (а следователно и на счетоводно правило 12 на ЕС). Както вече беше отбелязано в годишните отчети за 2016 г., съответните служби на Комисията продължиха да работят през 2017 г. за подобряване на методите за събиране на данни, а следователно и на качеството на използваните данни. Постигнати са подобрения, които са отразени в общия размер на задължението, свързано с доходите на наети лица. Работата в това отношение продължава.

През 2018 г. ще се прилага актуализираното счетоводно правило 12 на ЕС, което е основано на МСПС 39. Поради това въздействието на всички промени ще бъде отразено в отчетите за 2018 г.

2.9.2. Други схеми за пенсионно осигуряване

Тази позиция се отнася до пасива, свързан с пенсионните задължения към членовете и бившите членове на Комисията, Съда (и Общия съд) и Сметната палата, генералните секретари на Съвета, Омбудсмана, Европейския надзорен орган по защита на данните и Съда на публичната служба на Европейския съюз. Също включен в тази позиция е пасив, свързан с пенсиите на членовете на Европейския парламент.

2.9.3. Обща система за здравно осигуряване

В допълнение към горепосочените схеми за пенсионно осигуряване се прави оценка на очакваното задължение на ЕС, що се отнася до общата система за здравно осигуряване, във връзка с разходите за здравеопазване, които трябва да се плащат по време на периодите след напускането на служителите (като се приспадат техните вноски). Изчисляването на това задължение, въз основа на счетоводно правило 12 на ЕС (СПЕС), отчита целия период на активна служба. Актуализацията на СПЕС 12, която е в сила от 2018 г. нататък, ще отразява МССПС 39 и може да доведе до промяна на този метод.

Движение в настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи за доходите на наети лица

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи е дисконтираната стойност, без да се приспадат активи на плана, на очакваните бъдещи плащания, необходими за уреждането на задължението, произтичащо от трудовия стаж на наетите лица през текущия и миналите периоди.

По-долу е показан анализ на движението в задължението за изплащане на дефинирани доходи за текущата година:

	<i>милиони евро</i>			
	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за пенсионно осигуряване	Обща система за здравно осигуряване	Общо
Настояща стойност към 31.12.2016 г.	58 746	1 882	7 036	67 664
Разходи за текущ трудов стаж	2 637	87	266	2 990
Разходи за лихви	1 148	29	134	1 311
Нетни актюерски (печалби) и загуби	3 616	(86)	394	3 924
Вноски от членовете	—	—	21	21
Изплатени доходи	(1 417)	(61)	(94)	(1 572)
Увеличение/(намаление) на задължението поради данъци върху пенсиите	(778)	1	—	(777)
Настояща стойност към 31.12.2017 г.	63 951	1 854	7 756	73 560

Разходите за текущ трудов стаж представляват увеличението на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от услугите, предоставени от членовете на персонала през текущия период.

Разходите за лихви представляват увеличението през периода на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от това, че доходите са с един период по-близо до своето плащане.

Нетните актюерски печалби и загуби включват:

- Произтеклите от опита и действителността корекции (ефекта от разликите между предходните актюерски предположения за 2017 г. и събитията, които са се случили в действителност през 2017 г.); и
- ефекта от промените в актюерските предположения — финансови (напр. очакваните увеличения на заплатите) или демографски (напр. смъртността). Тези предположения се актуализират редовно, за да бъдат отразени промените в условията, на които те се базират.

Доходите (например пенсии или възстановени медицински разходи) се изплащат през годината съгласно правилата на схемата. Тези платени доходи водят до намаление на задължението за изплащане на дефинирани доходи, тъй като те вече не трябва да бъдат платени в бъдеще.

Актьорски предположения — доходи на наети лица

Основните актьорски предположения, използвани при оценяването на двете основни схеми за доходи на служителите на ЕС, са показани по-долу:

	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Обща система за здравно осигуряване
2017		
Номинален дисконтов процент	1,9 %	2,0 %
Очаквана инфлация	1,5 %	1,6 %
Реален дисконтов процент	0,4 %	0,4 %
Очаквано увеличение на заплатите	1,8 %	1,7 %
Промяна в медицинските разходи	N/A	3,0 %
Възраст на пенсиониране	63/64/66	63/64/66
2016		
Номинален дисконтов процент	1,7 %	1,9 %
Очаквана инфлация	1,4 %	1,5 %
Реален дисконтов процент	0,3 %	0,4 %
Очаквано увеличение на заплатите	1,2 %	1,1 %
Промяна в медицинските разходи	N/A	3,0 %
Възраст на пенсиониране	63/64/66	63/64/66

Смъртността се основава на таблицата „Живот“ за служителите на ЕС (EU Civil Servants Life Table — EULT 2018) (2016 г.: международна таблица „Живот“ за публичните служители (International Civil Servants Life Table — ICSLT 2013)).

Номиналният дисконтов процент се определя като стойността на доходността на облигациите с нулев купон в евро (със срок 20 години, считано от декември 2017 г., за пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (PSEO) и 25 години за общата система за здравно осигуряване). Използваната инфлация е очакваната инфлация през еквивалентния период. Тя трябва да бъде определена емпирично въз основа на очаквани стойности, изразени чрез свързани с индекс облигации на европейските финансови пазари. Реалният дисконтов процент се изчислява чрез номиналния дисконтов процент и очакваната инфлация в дългосрочен план.

Движение в настоящата стойност на активите на плана

	милиони евро		
	Други схеми за пенсионно осигуряване	Обща система за здравно осигуряване	Общо
Настояща стойност към 31.12.2016 г.	139	293	432
Нетно движение в активите на плана	(2)	8	6
Настояща стойност към 31.12.2017 г.	137	301	438

5-годишна тенденция

	<i>милиони евро</i>				
	2013	2014	2015	2016	2017
Задължение, свързано с доходите на наети лица	46 818	58 616	63 814	67 231	73 122

Значителното увеличение на задължението, свързано с доходите на наети лица, през петте години може да бъде обяснено до голяма степен с намаляването на реалния дисконтов процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци. Това намаление е свързано с икономическите условия, и по-специално с намаляването на лихвените проценти. Например, що се отнася до основната схема PSEO, реалният дисконтов процент намаля от 1,8 % в края на 2013 г. на 0,4 % в края на 2017 г.

Суми, признати в отчета за финансовия резултат

	<i>милиони евро</i>			
	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за пенсионно осигуряване	Обща система за здравно осигуряване	Общо
2017				
Разходи за текущ трудов стаж	2 360	89	266	2 715
Разходи за лихви	1 027	29	134	1 190
Разходи за бивш трудов стаж	—	—	—	—
Промяна в активите на плана	—	(15)	(81)	(96)
Разходи за персонал и за пенсии	3 387	103	318	3 808
Актьорски печалби и загуби	3 236	(86)	394	3 544
Общо признати	6 623	17	712	7 353

Чувствителност на общата система за здравно осигуряване

Промяната с един процентен пункт на предположената промяна в медицинските разходи има следните последици:

	<i>милиони евро</i>	
	Увеличение с един процентен пункт	Намаление с един процентен пункт
Обща стойност на компонента на разходите за текущ трудов стаж и компонента на разходите за лихви от нетните периодични медицински разходи след напускане	166	(141)
Нагрупано задължение за изплащане на медицинските разходи след напускане	2 538	(1 867)

2.10. ПРОВИЗИИ

милиони евро

	Сума към 31.12.2016 г.	Допълнителни провизии	Сторнирани неизползвани суми	Използвани суми	Трансфер меж- ду категориите	Промяна в очакваната стойност	Сума към 31.12.2017 г.
<i>Съдебни дела:</i>							
<i>Селско стопанство</i>	149	49	(26)	(122)	—	—	49
<i>Сближаване</i>	217	2	—	(198)	—	—	20
<i>Други</i>	102	21	(3)	(2)	—	3	120
<i>Демонтаж на ядрени обекти</i>	1 113	—	—	(32)	—	853	1 934
<i>Финансови</i>	880	378	(46)	(94)	—	(3)	1 115
<i>Глоби</i>	23	7	(4)	—	—	—	27
<i>Други</i>	127	191	(39)	(8)	—	1	272
Общо	2 611	648	(118)	(456)	—	853	3 538
Нетекущи	1 936	440	(30)	(128)	(194)	856	2 880
Текущи	675	208	(88)	(328)	194	(3)	659

Провизиите представляват суми, произтичащи от минали събития, които вероятно ще трябва да бъдат платени от бюджета на ЕС в бъдеще.

Съдебни дела

Това са очакваните суми, които вероятно ще трябва да бъдат платени след края на годината във връзка с редица продължаващи съдебни дела.

Демонтаж на ядрени обекти

През 2017 г. основанието за провизията беше актуализирано в съответствие със стратегията за програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците (D&WMP) — актуализирана през 2017 г. Прегледът на стратегията, както и на бюджетните нужди и нуждите от персонал, беше направен съвместно с независимата експертна група D&WMP. Той бе извършен във връзка с коментарите, изразени при прегледа на програмата D&WMP на JRC, извършен от външни експерти през 2012 г., и с препоръките, изразени при извършения през 2015 г. вътрешен одит на JRC относно извеждането от експлоатация. Той представлява най-добрата налична оценка на бюджета и персонала, необходими за приключване на извеждането от експлоатация на обектите на JRC в Испра, Геел, Карлсруе и Петен.

В съответствие със счетоводните правила на ЕС тази провизия се индексира с инфлацията, след което се дисконтира до нетната ѝ настояща стойност (като се използва суаловата крива в евро). Към 31 декември 2017 г. това доведе до провизия в размер на 1 934 милиона евро, разпределени между сумите, които се очаква да бъдат използвани през 2018 г. (30 милиона евро) и след това (1 904 милиона евро). Увеличението от 821 милиона евро в сравнение с 31 декември 2016 г. се дължи предимно на удължения срок (понастоящем около 40 години в сравнение с предишните около 20 години).

Трябва да се отбележи, че голямата несигурност, характерна за дългосрочното планиране на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения, може да повлияе на тази оценка, която може да се увеличи значително в бъдеще. Основните източници на несигурност са свързани с крайното състояние изведения от експлоатация обект, ядрените материали, аспектите на управлението и обезвреждането на отпадъците, негълните или липсващите национални нормативни уредби, сложния и продължителен процес на получаване на разрешителни и бъдещото развитие на промишления пазар за извеждане от експлоатация.

Финансови провизии

Те се отнасят предимно до провизиите, представляващи очакваните загуби, които ще бъдат претърпени във връзка с гаранциите, предоставени по линия на различните финансови инструменти, при които съответните субекти са оправомощени да издават гаранции на свое име, но от името и на риска на ЕС. Финансовият риск за ЕС, свързан с гаранциите, е ограничен, а финансовите активи постепенно се обезпечават със средства с цел покриване на бъдещите задействани гаранции. Тази позиция включва също провизиите за непогасените заеми, отпуснати на Сирия от ЕИБ в рамките на мандата ѝ за външно кредитиране и следователно гарантирани от ЕС чрез Гаранционния фонд за външни дейности. Нетекущите финансови провизии се дисконтират до нетната им настояща стойност.

Увеличението на финансовите провизии е свързано с увеличението на обема на гарантираните операции по финансовите инструменти на „Хоризонт 2020“ и COSME.

2.11. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущи финансови пасиви			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2.11.1	50 061	55 067
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.11.2	2	—
		50 063	55 067
Текущи финансови пасиви			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2.11.1	6 850	2 283
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.11.2	—	1
		6 850	2 284
Общо		56 913	57 351

2.11.1. Финансови пасиви по амортизирана стойност

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Получени заеми за финансова потоц	2.11.1.1	54 841	55 128
Други финансови пасиви	2.11.1.2	2 070	2 222
Общо		56 911	57 350
Нетекущи		50 061	55 067
Текущи		6 850	2 283

2.11.1.1. Получени заеми за финансова потоц

милиони евро

	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	ЕОВС в ликвидация	Общо
Общо към 31.12.2016 г.	47 456	4 272	2 964	252	184	55 128
Нови получени заеми	—	—	1 013	50	—	1 063

милиони евро

	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	ЕОВС в ликвидация	Общо
Възстановени суми	—	(1 150)	(58)	(52)	(76)	(1 336)
Курсови разлики	—	—	—	(1)	(7)	(8)
Променени в балансовите стойности	0	(8)	5	—	(4)	(7)
Общо към 31.12.2017 г.	47 456	3 114	3 924	250	97	54 841
Нетекущи	42 300	1 700	3 846	203	93	48 141
Текущи	5 156	1 414	78	47	5	6 700

Получените заеми на стойност 54 674 милиона евро включват предимно дълговете, удостоверени със сертификати (2016 г.: 54 951 милиона евро). Промените в балансовата стойност съответстват на промяната в начислените лихви.

Като се изключи ЕОВС в ликвидация, погасяването на горепосочените получени заеми в крайна сметка се гарантира от бюджета на ЕС (вж. бележка 4.1.2), а вследствие на това и от всяка държава членка.

Ефективни лихвени проценти за получените заеми (изразени като лихвен диапазон)

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Макрофинансова помощ (МФП)	0 % — 4,54 %	0 % — 4,54 %
Евратом	0 % — 5,68 %	0 % — 5,68 %
Платежен баланс (ПБ)	2,88 % — 3,38 %	2,37 % — 3,37 %
Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС)	0,62 % — 3,75 %	0,62 % — 3,75 %
ЕОВС в ликвидация	6,91 % — 8,97 %	6,92 % — 9,78 %

2.11.1.2. Други финансови пасиви

милиони евро

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетекущи		
Задължения по финансов лизинг	1 456	1 545
Сгради, които се изплащат на вноски	305	329
Други	159	160
	1 920	2 034
Текущи		
Задължения по финансов лизинг	89	84
Сгради, които се изплащат на вноски	24	22
Глоби, които подлежат на възстановяване	13	25

милиони евро

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Други	24	58
	150	189
Общо	2 070	2 222

Задължения по финансов лизинг

милиони евро

Описание	Бъдещи суми за плащане			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо пасив
Земля и сгради	85	424	1 023	1 532
Други материални активи	4	9	—	13
Общо към 31.12.2017 г.	89	433	1 023	1 545
Лихвен елемент	69	249	247	565
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2017 г.	158	682	1 271	2 111
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2016 г.	156	678	1 439	2 274

Сумите за лизинг и сгради, посочени по-горе, ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети.

2.11.2. Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2017 г.		31.12.2016 г.	
	Теоретична сума	Справедлива стойност	Теоретична сума	Справедлива стойност
Валутен форуърден договор	—	—	101	1
Валутна опция (пут спред)	9	2	—	—
Общо	9	2	101	1
Нетекущи	9	2	—	—
Текущи	—	—	101	1

Към 31 декември 2017 г. в ЕС държи деривативен финансов инструмент (валутна опция — опция от вида пут спред), в която покрива обезценката на чуждестранната валута (УНА), свързана със заеми, отпуснати от финансови институции на МСП в Украйна, за да се подобряват достъпът до финансиране и привлекателността на условията по заемите в Украйна. Съгласно условията на договора ЕС предоставя на партньорите си възможност да поискат — за всеки допустим заем — финансов принос от ЕС в размер на максимум 30 % в случай на обезценка на съотношението УНА/EUR.

Към 31 декември 2017 г. всички финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита са категоризирани в ниво 2 от йерархията на справедливата стойност (оценката се основава на наблюдаеми елементи, различни от котираните цени).

2.11.3. Задължения по финансови гаранции

Гаранцията на ЕФСИ по дълговия портфейл, отпуснат от ЕИБ в рамките на инфраструктурния и иновационен прозорец (ИИП) на ЕФСИ, се класифицира като задължение по финансова гаранция. Към 31 декември 2017 г. общото задължение по финансовата гаранция по ЕФСИ възлизаше на нула, тъй като приходите, които трябва да бъдат получени по линия на гаранцията, надвишават очакваните загуби (вж. бележка 4.1.1).

2.12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12. 2017 г.	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12. 2016 г.
Декларации за разходи и фактури, получени от:						
<i>Държави членки:</i>						
<i>ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони</i>	481	—	481	500	(34)	467
<i>ЕФРР и КФ</i>	12 602	(883)	11 719	10 663	(793)	9 871
<i>ЕСФ</i>	4 183	(264)	3 919	4 145	(95)	4 050
<i>Други</i>	746	(280)	466	793	(47)	747
<i>Частни и публични субекти</i>	1 563	(144)	1 419	1 677	(169)	1 507
Общо получени декларации за разходи и фактури	19 574	(1 571)	18 004	17 779	(1 138)	16 641
ЕФГЗ	11 534	N/A	11 534	12 193	N/A	12 193
Задължения по собствените ресурси	8 836	N/A	8 836	10 441	N/A	10 441
Разни задължения	341	N/A	341	364	N/A	364
Други	333	N/A	333	364	N/A	364
Общо	40 618	(1 571)	39 048	41 142	(1 138)	40 005

Задълженията включват фактурите и декларациите за разходи, които са получени, но все още не са платени, към края на годината. Те се признават първоначално към момента на получаване на фактурите/декларациите за разходи за исканите суми. Впоследствие задълженията се коригират, за да отразяват само приетите суми след прегледа на разходите, както и сумите, които се считат за допустими, след процедурата за разделяне на финансовите периоди. Сумите, за които се счита, че са недопустими, са включени в колоната „Корекции“. Най-големите суми се отнасят до дейностите по структурните фондове.

През периода на програмиране 2014—2020 г. в Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР), който се прилага за структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ), за Кохезионния фонд и за Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), се предвижда бюджетът на ЕС да се защитава посредством систематично задържане на 10 % от направените междинни плащания. До февруари след края на счетоводната година по РОР (1 юли — 30 юни) приключва цикълът на контрол, който се осъществява както чрез проверки на управлението, извършени от управляващите органи, така и чрез одити от страна на одитните органи. Комисията разглежда документите за получаване на увереност и отчетите, предоставени от съответните органи в държавите членки. Плащането или събирането на окончателното салдо се извършва едва след като това разглеждане приключи и отчетите бъдат приети. Задържаната в съответствие с тази разпоредба сума възлизаше към края на 2017 г. на общо 3,1 милиарда евро. Част от тази сума (0,6 милиарда евро) е оценена като недопустима въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в техните отчети, и също така е включена в колоната „Корекции“.

Последният компонент на корекциите на задълженията представлява сумите, съответстващи на други авансово отпуснати на държавите членки средства (вж. бележка 2.5.2), които все още не са платени към края на годината (0,3 милиарда евро).

Що се отнася до политиката на сближаване (ЕФРР, КФ, ЕСФ), декларациите за разходи за периода 2007—2013 г. остават съществени по размер — 10 милиарда евро, тъй като Комисията проверява последните декларации за разходи, представени от държавите членки. Същевременно декларациите за разходи за периода 2014—2020 г. нараснаха на 5 милиарда евро вследствие на напредъка по изпълнението на програмите.

Искания за предварително финансиране

В допълнение към горепосочените суми бяха получени искания за предварително финансиране на стойност 0,5 милиарда евро, които не бяха платени към края на годината. Според счетоводните правила на ЕС тези суми не се отчитат като задължения.

Задължения по собствените ресурси

Задълженията по собствените ресурси са свързани с вноските на държавите членки в бюджета на ЕС, които трябва да бъдат върнати в края на годината вследствие на коригиращ бюджет № 6/2017. Коригиращите бюджети се изпълняват съгласно член 10, параграф 3 от Регламент № 609/2014. Значителната сума на 31 декември 2017 г. се дължи на приемането на коригиращ бюджет № 6/2017 на 30 ноември 2017 г. Съгласно тази правна разпоредба получените в резултат суми бяха върнати на държавите членки на първия работен ден на месец януари 2018 г.

2.13. НАЧИСЛЕНИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Начислени разходи	63 588	66 800
Приходи за бъдещи периоди	111	638
Други	203	143
Общо	63 902	67 580

Разпределението на начислените разходи е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
ЕФГЗ	33 303	33 033
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	17 464	17 024
ЕФРР и КФ	4 249	7 157
ЕСФ	2 870	3 473
Други	5 702	6 112
Общо	63 588	66 800

Най-голямото движение е свързано с политиката на сближаване — намаление с 2,9 милиарда евро за ЕФРР и КФ и с 0,6 милиарда евро за ЕСФ. Това се дължи на намаляващите начисления за предходния период на програмиране 2007—2013 г., тъй като програмите са навлезли в етапа на приключване.

НЕТНИ АКТИВИ

2.14. РЕЗЕРВИ

милиони евро

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Резерв на справедливата стойност	2.14.1	278	325
Резерв на Гаранционния фонд	2.14.2	2 663	2 643
Други резерви	2.14.3	1 935	1 873
Общо		4 876	4 841

2.14.1. Резерв на справедливата стойност

В съответствие с правилата за счетоводна отчетност на ЕС корекцията на справедливата стойност на финансовите активи, обявени за продажба, се отчита чрез резерва на справедливата стойност.

Движения на резерва на справедливата стойност през периода

милиони евро

	2017 г.	2016 г.
Включени в резерва на справедливата стойност	(8)	34
Включени в отчета за финансовия резултат	6	—
Общо	(2)	34

2.14.2. Резерв на Гаранционния фонд

Този резерв отразява 9 %-ата целева сума на непогасените средства, гарантирани от бюджета на ЕС по линия на мандата на ЕИБ за външно кредитиране, която трябва да се държи като активи в Гаранционния фонд за външни дейности (вж. бележка 2.4.1).

2.14.3. Други резерви

Сумата е свързана предимно с резервите на ЕОВС в ликвидация (1 515 милиона евро) за активите на Изследователския фонд за въглища и стомана, които резерви бяха създадени в контекста на приключването на дейността на ЕОВС.

2.15. СУМИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОИСКАНИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

милиони евро

Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2016 г.	76 881
Връщане на бюджетния излишък за 2016 г. на държавите членки	6 405
Движение на резерва на Гаранционния фонд	20
Движения на други резерви	11
Финансов резултат за годината	(8 082)
Общ размер на сумите, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2017 г.	75 234

Тази сума представлява тази част от разходите, направени от ЕС до 31 декември, която трябва да бъде финансирана от бъдещи бюджети. Много разходи се признават по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през годината N, въпреки че може в действителност да бъдат платени през годината N+1 (или по-късно) и поради това да бъдат финансирани от бюджета за годината N+1 (или по-късно). Включването на тези пасиви в отчетите, съчетано с факта, че съответните суми се финансират от бъдещи бюджети, води до това, че в края на годината пасивите значително надвишават активите. Най-значителните суми, които трябва да бъдат изтъкнати, се отнасят до дейностите по ЕФГЗ и задълженията, свързани с доходите на наети лица.

Следва също да се отбележи, че горното няма отражение върху бюджетния резултат — бюджетните приходи винаги трябва да са равни на бюджетните разходи или да ги превишават и всеки приходен излишък се връща на държавите членки.

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

ПРИХОДИ

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

3.1. РЕСУРСИ ОТ БНД

Приходите от собствени ресурси са основният елемент на оперативните приходи на ЕС. Приходите от БНД (брутен национален доход) възлизат на 78 620 милиона евро за 2017 г. (2016 г.: 95 578 милиона евро) и са най-съществената от трите категории собствени ресурси. Спрямо БНД на всяка държава членка се прилага единен процент. Приходите от БНД балансират приходите и разходите, т.е. финансират частта от бюджета, която не е покрита от други източници на приходи. Намалението на приходите от БНД се обяснява предимно със значителното намаление на бюджетните кредити за плащания и относително високия бюджетен излишък от предходната финансова година (6 405 милиона евро). И двата елемента намалиха поискания принос на база БНД от държавите членки през 2017 г., тъй като този принос има балансираща роля.

3.2. ТРАДИЦИОННИ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Мита	20 475	20 301
Налози върху захарта	45	138
Общо	20 520	20 439

Традиционните собствени ресурси се състоят от мита и налози върху захарта. Държавите членки задържат, като разходи по събирането, 20 % от традиционните собствени ресурси и посочените по-горе суми са показани след приспадане на тази сума.

3.3. РЕСУРСИ ОТ ДДС

Ресурсът от ДДС се събира от базите за ДДС на държавите членки, които са теоретично хармонизирани в съответствие с правилата на ЕС за тази цел. Вноската ДДС се изчислява чрез прилагане на унифицирана изискуема ставка от 0,3 % към базата на всяка държава членка. За периода 2014—2020 г. в Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета се предвижда намалена изискуема ставка (0,15 %) за Германия, Нидерландия и Швеция.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: ТРАНСФЕРИ

3.4. ГЛОБИ

Тези приходи от 4 664 милиона евро (2016 г.: 3 858 милиона евро) са свързани с глобите, наложени от Комисията на предприятия за нарушения на правилата за конкуренция на ЕС, и глобите, наложени от Комисията на държавите членки за нарушения на правото на ЕС. Комисията признава приходите от глоби, когато приеме решението за налагане на глоба и официално уведоми адресата за него. През 2017 г. глобите са предимно глоби в областта на конкуренцията (4 568 милиона евро). Най-големите дела се отнасят до нарушения на антиръстовите правила на ЕС, т.е. глоба, наложена на Alphabet Inc. и на Google Inc. за злоупотреба с господстващо положение на пазара като интернет търсачка (2 424 милиона евро), глоба, наложена на Scania за участие в картел в сектора на товарните автомобили (881 милиона евро), и глоби, наложени на 11 въздушни превозвача на товари за участие в картел за определяне на цените (776 милиона евро).

3.5. СЪБИРАНЕ НА РАЗХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Споделено управление	1 775	1 876
Пряко управление	81	56
Непряко управление	23	15
Общо	1 879	1 947

Тази позиция представлява предимно нарежданията за събиране на вземания, изготвени от Комисията, средствата по които са получени или са прихванати със (т.е. приспаднати от) следващи плащания, записани в счетоводната система на Комисията. Тези нареждания за събиране на вземания са изготвени, за да бъдат събрани разходи, изплатени по-рано от общия бюджет. Събирането на средства се извършва въз основа на проверки, одити или анализ на допустимостта, поради което тези действия са важен елемент при изпълнението на бюджета на ЕС. Тези операции предпазват бюджета на ЕС от разходи, направени в нарушение на закона, и са особено важни, тъй като резултатите от извършените от Европейската сметна палата одити са констатирани съществено ниво на грешки при плащанията, направени от бюджета на ЕС — вж. годишния доклад на Палатата, включително декларацията за достоверност относно законосъобразността и редовността на операциите.

Включват се също нарежданията за събиране на вземания, изготвени от държавите членки за бенефициери на разходи по линия на ЕФГЗ, както и промяната на очакваните начислени приходи от края на предходната година до края на настоящата година.

Сумите, включени в таблицата по-горе, представляват приходи, реализирани чрез изготвяне на нареждания за събиране на вземания. Поради това те не могат да покажат и не показват пълната степен на мерките, предприети за защита на бюджета на ЕС, особено за политиката на сближаване, където са въведени специални механизми за гарантиране на коригирането на недопустимите разходи, повечето от които механизми не включват издаването на нареждане за събиране на вземания. Не са включени сумите, събрани чрез прихващане с разходи, сумите, събрани посредством оттегляния, и събраните суми предварително финансиране.

Събраните суми при споделеното управление съставляват по-голямата част от общата сума:

Селско стопанство: ЕФГЗ и развитие на селските райони

В рамките на ЕФГЗ и на ЕЗФРСР сумите, отчетени в тази позиция като приходи за годината, са финансовите корекции за годината и възстановяванията, декларирани от държавите членки и събрани през годината, както и нетното увеличение на дължимите суми, декларирани от държавите членки, които трябва да бъдат събрани към края на годината във връзка с измами и нередности.

Политика на сближаване

Основните суми, свързани с политиката на сближаване, включват нарежданията за събиране на вземания, изготвени от Комисията за събиране на недължимите разходи, направени през предходни години, и приспаданията от разходите минус намалението на начислените приходи в края на годината.

3.6. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Бюджетни корекции	5 806	1 956
Вноски от трети държави	1 269	953
Данъци и вноски на персонала	1 218	1 189
Вноски от държави членки за външна помощ	988	732
Трансфер на активи	208	147
Корекция на провизиите	29	14

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Селскостопански налози	4	5
Други	854	744
Общо	10 376	5 740

Бюджетните корекции включват бюджетния излишък от 2016 г. (6 405 милиона евро). Бюджетният излишък от предходната година е пренесен за следващата година и представлява приход за 2017 г.

Вноските от трети държави са вноски от държавите от ЕАСТ и от присъединяващите се държави.

Приходите от данъци и вноски на персонала възникват предимно от удържки от заплатите на персонала и са съставени от две съществени суми — пенсионните вноски на персонала и данъците върху доходите.

Вноските от държавите членки за външна помощ са предимно сумите, получени с цел създаване на Механизма за бежанците в Турция.

Прехвърлянето на приходи от активи е свързано предимно с прехвърлянето на спътници по програмата „Коперник“ (бившата програма ГМОСС) от Европейската космическа агенция (ЕКА) на Комисията (вж. бележка 2.2). Според счетоводните правила на ЕС това прехвърляне е операция без размяна. То ще бъде извършвано през бъдещи периоди за оставащите спътници по програмата „Коперник“, които понастоящем са в процес на изграждане.

Селскостопанските налози се отнасят до налозите върху млякото, които са инструмент за управление на пазара, насочен към санкциониране на производителите на мляко, които превишават референтните си количества. Тъй като не са свързани с предходни плащания от страна на Комисията, те на практика се считат за приход за конкретна цел.

Размерът за 2017 г. на другите приходи от операции без размяна включва 300 милиона евро, поискани от ЕФР и представляващи неговият принос към Гаранционния фонд на ЕФУР, който ще бъде създаден през 2018 г. съгласно Регламент (ЕС) 2017/1601.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

3.7. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Лихви върху:		
Заеми	1 379	1 446
Просрочени плащания	217	108
Други	41	38
Претия върху задължение по финансова гаранция (ЕФСИ)	61	16
Финансови приходи от финансови активи или пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	57	0
Реализирани печалби от финансови активи, обявени за продажба	38	35
Дивиденди	23	13
Други	28	112
Общо	1 845	1 769

Приходите от лихви върху заеми се отнасят предимно до заемите, отпуснати за финансова помощ (вж. бележка 2.4.3).

Приходите от лихви за забава, произтичат предимно от глоби и вноски собствени ресурси, които са дължими, но не са платени в срок.

3.8. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Приходи от такси за предоставяне на услуги (агенции)	557	267
Печалби от курсови разлики	281	331
Приходи от такси и от премии, свързани с финансовите инструменти	51	48
Приходи, свързани с имоти, машини и съоръжения	43	17
Продажба на стоки	42	46
Дял от нетния резултат на ЕИФ	21	2
Други	338	288
Общо	1 332	998

Приходите от такси за предоставяне на услуги включват предимно таксите за разрешения за търговия, събирани от Европейската агенция по лекарствата, и таксите за марки, събирани от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост.

РАЗХОДИ

3.9. СПОДЕЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Изпълнено от държавите членки		
Европейски фонд за гарантиране на земеделието	44 289	44 152
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони	11 359	12 604
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд	17 650	35 045
Европейски социален фонд	7 353	9 366
Други	1 253	1 606
Общо	81 905	102 772

Намалението на разходите със 17,4 милиарда евро за областта на сближаването се обяснява с преминаването от предходния период на програмиране 2007—2013 г. към настоящия период на програмиране 2014—2020 г.: декларираните разходи за периода 2007—2013 г. намаляха значително (28,6 милиарда евро), тъй като изпълнението е приключило и програмите са навлезли в етапа на приключване. Същевременно разходите, декларирани за периода 2014—2020 г., се увеличиха, но само с 11,2 милиарда евро, тъй като изпълнението на програмите вече напредва.

Другите разходи включват предимно: убежището и миграцията (485 милиона евро), Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (378 милиона евро) и вътрешната сигурност (226 милиона евро).

3.10. ПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Изпълнено от Комисията	8 831	9 254
Изпълнено от изпълнителните агенции на ЕС	6 699	6 259

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
<i>Изпълнено от доверителните фондове</i>	208	97
Общо	15 738	15 610

Тези суми са свързани предимно с изпълнението на политиката в областта на научните изследвания (7,2 милиарда евро), програмите за мрежи (1,3 милиарда евро), инструментите в областта на сътрудничеството за развитие (1,3 милиарда евро), европейската политика за съседство (1,2 милиарда евро) и хуманитарната помощ (0,7 милиарда евро).

3.11. НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
<i>Изпълнено от други агенции и органи на ЕС</i>	2 667	2 547
<i>Изпълнено от трети държави</i>	1 101	876
<i>Изпълнено от международни организации</i>	3 014	2 382
<i>Изпълнено от други субекти</i>	1 478	2 035
Общо	8 260	7 840

От разходите за непряко управление 4,2 милиарда евро са предназначени за външни дейности (предимно в областта на периода преди присъединяването, хуманитарната помощ, международното сътрудничество и съседството). Други 3,6 милиарда евро са предназначени за увеличаване на конкурентоспособността на Европа (в области като научните изследвания, системите за спътникова навигация и образованието).

3.12. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ И ЗА ПЕНСИИ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
<i>Разходи за персонал</i>	6 193	6 074
<i>Разходи за пенсии</i>	3 808	3 702
Общо	10 002	9 776

Разходите за пенсии представляват елементи на движенията, които са възникнали след актюерската оценка на задълженията, свързани с доходите на наети лица, различни от актюерските предположения. Поради това те не представляват реалните пенсионни плащания за годината, които са значително по-ниски.

3.13. ПРОМЕНИ В АКТЮЕРСКИТЕ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ ЗА ДОХОДИТЕ НА НАЕТИ ЛИЦА

Нетната актюерска загуба от 3 544 милиона евро, посочена в тази позиция, се отнася до задълженията, свързани с доходите на наети лица, признати в счетоводния баланс (вж. бележка 2.9).

3.14. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
<i>Разходи за лихви:</i>		
<i>Получени заети</i>	1 373	1 440
<i>Други</i>	22	57

милиони евро

	2017 г.	2016 г.
Загуби от обезценка на заеми и вземания	324	184
Финансови лизинги	81	67
Загуби от обезценка на финансови активи, обявени за продажба	39	40
Загуба от финансови активи или пасиви по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	12	1
Реализирани загуби от финансови активи, обявени за продажба	2	0
Други	42	116
Общо	1 896	1 904

Размерът на разходите за лихви по получените заеми съответства предимно на приходите от лихви по отпуснатите заеми за финансова помощ (операции от вида „бек-ту-бек“).

Загубите от обезценка на заемите и вземанията включват 243 милиона евро, свързани с традиционните собствени ресурси (вж. бележка 2.6.1.1).

3.15. ДРУГИ РАЗХОДИ

милиони евро

	2017 г.	2016 г.
Административни разходи и разходи в областта на ИТ	2 521	2 455
Разходи, свързани с илоти, машини и съоръжения	1 423	1 021
Корекция на провизиите	1 377	685
Загуби от курсови разлики	446	505
Разходи по оперативен лизинг	414	383
Намаление на глоби от Съда	67	18
Други	509	419
Общо	6 756	5 486

Увеличението на разходите, свързани с провизиите, се дължи предимно на промяната в приблизителната оценка на провизията за демонтаж на ядрени обекти (вж. бележка 2.10).

Разходите за научноизследователска и развойна дейност са включени в административните разходи и в разходите за ИТ и са, както следва:

милиони евро

	2017 г.	2016 г.
Разходи за научни изследвания	376	344
Некапитализирани разходи за развойна дейност	81	88
Общо	456	431

3.1.6. ОТЧИТАНЕ ПО СЕГМЕНТИ ПО ФУНКЦИИ ОТ МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА (МФР)

	Интелигентен и приобщаващ растеж	Устойчив растеж	Сигурност и гражданство	Глобална Европа	Администрация	Неотнесени към функция от МФР (¹)	Общо
Ресурси от БНД	—	—	—	—	—	78 620	78 620
Традиционни собствени ресурси	—	—	—	—	—	20 520	20 520
ДДС	—	—	—	—	—	16 947	16 947
Глоби	—	—	—	—	—	4 664	4 664
Събиране на разходи	357	1 488	5	28	0	0	1 879
Други	1 172	244	43	414	4 827	3 676	10 376
Приходи от операции без размяна	1 529	1 732	48	443	4 827	124 428	133 006
Финансови приходи	147	(4)	0	17	1	1 684	1 845
Други	196	(12)	(6)	10	338	805	1 332
Приходи от операции с размяна	343	(15)	(6)	27	338	2 489	3 177
Общо приходи	1 873	1 716	42	470	5 166	126 917	136 183
Разходи, изпълнени от държавите членни:							
ЕФГЗ	—	(44 289)	—	—	—	—	(44 289)
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	—	(11 359)	—	—	—	—	(11 359)
ЕФРР и КФ	(17 650)	—	—	—	—	—	(17 650)
ЕСФ	(7 353)	—	—	—	—	—	(7 353)
Други	(439)	74	(897)	9	—	0	(1 253)
Изпълнени от ЕК, изпълнителните агенции и доверителните фондове	(9 809)	(525)	(1 080)	(4 337)	(12)	25	(15 738)
Изпълнени от други агенции и органи на ЕС	(2 530)	(121)	(754)	(24)	—	762	(2 667)
Изпълнени от трети държави и международни организации	(434)	0	(177)	(3 504)	—	—	(4 115)
Изпълнени от други субекти	(819)	15	1	(675)	(0)	—	(1 478)
Разходи за персонал и за пенсии	(1 638)	(360)	(426)	(615)	(5 977)	(986)	(10 002)

млioni евро

		милиони евро						
		Интелигентен и приобщаващ растеж	Устойчив растеж	Сигурност и гражданство	Глобална Европа	Администрация	Неотнесени към функция от МФР ⁽¹⁾	Общо
Промени в актюерските предположения за доходите на наети лица		—	—	—	—	(3 544)	—	(3 544)
Финансови разходи		(88)	(16)	(0)	(18)	(106)	(1 668)	(1 896)
Други разходи		(2 453)	(88)	(196)	(113)	(3 386)	(521)	(6 756)
Общо разходи		(43 213)	(56 669)	(3 528)	(9 277)	(13 025)	(2 389)	(128 101)
Финансов резултат за годината		(41 341)	(54 953)	(3 486)	(8 807)	(7 859)	124 528	8 082

⁽¹⁾ Позицията „Неотнесени към функция от МФР“ включва изпълнението на бюджета от консолидираните субекти и консолидиционните изключения, извънбюджетните операции и неразпределените прогнати с несъществени суми.

Посочването на приходите и разходите по функции от МФР се основава на приблизителна оценка, тъй като не всички поети задължения са свързани с функция от МФР.

4. УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ

4.1. УСЛОВНИ ПАСИВИ

Условните пасиви са възможни бъдещи задължения за плащане на ЕС, които могат да възникнат вследствие на минали събития или поети правнообвързващи задължения, но които зависят от бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Те са свързани предимно с дадени финансови гаранции (по заеми и програми за финансова помощ) и с правни рискове. Всички условни пасиви, с изключение на тези, свързани с глоби и с обезпечени от фондове гаранции (вж. бележка 2.4.1), ще бъдат финансирани, ако станат дължими, от бюджета на ЕС (и следователно от държавите — членки на ЕС) през идните години.

4.1.1. Бюджетни гаранции

милиони евро

	31.12.2017 г.			31.12.2016 г.		
	Таван	Подписани	Изплатени	Таван	Подписани	Изплатени
Гаранции за мандата за външно кредитиране на ЕИБ	37 479	28 950	19 972	40 645	30 161	21 145
Гаранция на ЕФСИ	16 000	13 473	10 128	16 000	11 245	4 392
Общо	53 479	42 423	30 100	56 645	41 406	25 537

Таблицата по-горе показва експозицията на бюджета на ЕС спрямо евентуални бъдещи плащания, свързани с гаранции, предоставени на групата на ЕИБ. Изплатените суми са сумите, които вече са предоставени на крайните бенефициери, докато подписаните суми включват тези изплатени суми плюс вече подписаните с бенефициери споразумения, средствата по които все още не са изплатени. Таванът представлява общият размер на гаранцията, която бюджетът на ЕС, а следователно и държавите членки са поели задължението да финансират.

Гаранции за мандата за външно кредитиране на ЕИБ

Бюджетът на ЕС гарантира заемите, които ЕИБ е подписала и отпуснала от собствените си ресурси на трети държави. Към 31 декември 2017 г. размерът на непогасените заеми, които са покрити от гаранцията на ЕС, възлизаше на 19 972 милиона евро (2016 г.: 21 145 милиона евро). Гаранции от бюджета на ЕС:

- 18 583 милиона евро (2016 г.: 19 481 милиона евро) чрез Гаранционния фонд за външни дейности (вж. бележка 2.4.1) и
- 1 389 милиона евро (2016 г.: 1 664 милиона евро) директно за заеми, отпуснати на държави членки преди присъединяването.

В допълнение към сумата от 19 972 милиона евро, оповестена по-горе като реално предоставена, ЕС гарантира и 258 милиона евро непогасени заеми, отпуснати на Сирия, за които са осигурени провизии.

Гаранцията на ЕС за мандата за външно кредитиране, свързана със заемите, отпуснати от ЕИБ, е ограничена до 65 % от непогасените средства за споразуменията, подписани след 2007 г. (мандати за периодите 2007—2013 г. и 2014—2020 г.). За споразуменията отпреди 2007 г. гаранцията на ЕС е ограничена до процент от тавана на разрешените кредитни линии, като в повечето случаи този процент е 65 %, но може да бъде също 70 %, 75 % или 100 %. Когато таванът не е достигнат, гаранцията на ЕС покрива цялата сума.

За да се оповести максималният риск за ЕС към 31 декември 2017 г. обаче, трябва да бъдат включени и заемите, които е разрешено да бъдат подписани, но които все още не са подписани (8 529 милиона евро), и подписаните заеми, които не са реално предоставени (8 978 милиона евро).

През март 2018 г. Европейският парламент и Съветът приеха Решение (ЕС) 2018/412, с което допуснаха да се увеличи горната граница за извършваните от ЕИБ операции за финансиране, ползващи се от гаранцията на ЕС. Това ще бъде отразено в актуализирано споразумение за гаранция, сключено с ЕИБ, и когато то бъде изменено, максималната експозиция на ЕС ще се увеличи с 3,4 милиарда евро.

Гаранция на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)

ЕФСИ е инициатива, предприета с цел повишаване на капацитета за поемане на риск на групата на ЕИБ чрез предоставяне на възможност на ЕИБ да увеличи инвестициите си в ЕС. Целта на ЕФСИ е да подпомогне допълнителните инвестиции в ЕС и достъпа до финансиране за малките предприятия. ЕФСИ не е отделно юридическо лице или инвестиционен фонд в тесния смисъл на думата. Резервът за рискове на ЕФСИ осигурява защита на ЕИБ срещу потенциални загуби по съответните операции. Той се състои от 5 милиарда евро, отпуснати от собствения капитал на ЕИБ, и от гаранция от бюджета на ЕС в размер до 16 милиарда евро („гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ“). Гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ се предоставя на ЕИБ по силата на споразумение между ЕС и ЕИБ, наричано по-нататък „Споразумението за ЕФСИ“.

Сумите, отнасящи се до условните пасиви на ЕФСИ, включително таванът на гаранцията, оповестен в настоящата бележка, се основават на Споразумението за ЕФСИ, което бе в сила към 31 декември 2017 г. Следва обаче да бъде отбелязано, че измененият Регламент за ЕФСИ (Регламент (ЕС) 2017/2396), приет през декември 2017 г., позволи гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ да бъде увеличена на 26 милиарда евро. Споразумението за ЕФСИ бе съответно изменено през март 2018 г.

Операциите на ЕФСИ се осъществяват в рамките на два прозореца: инфраструктурния и иновационен прозорец (ИИП), прилаган от ЕИБ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 13 милиарда евро), и прозореца за МСП (ПМСП), прилаган от ЕИФ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 3 милиарда евро), като и двата прозореца имат дългов портфейл и капиталов портфейл. ЕИФ действа съгласно споразумение с ЕИБ въз основа на гаранция на ЕИБ, която гаранция на свой ред е гарантирана от гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ съгласно Споразумението за ЕФСИ.

За целите на използването на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ дейността на ЕФСИ се надзирава от управителен съвет, който действа с консенсус и е съставен от четирима членове, трима от които са назначени от Комисията, а един — от ЕИБ. Съгласно изменения Регламент за ЕФСИ управителният съвет на ЕФСИ ще бъде съставен от петима членове, включително един член без право на глас, назначен от Европейския парламент. Решенията ще се вземат с консенсус, а когато такъв не може да бъде постигнат — с единодушие на членовете на управителния съвет с право на глас. Управителният съвет на ЕФСИ не взема инвестиционни решения.

ЕС и ЕИБ имат различни роли в рамките на ЕФСИ. ЕФСИ е създаден в рамките на ЕИБ, която финансира операциите (дългови и капиталови инвестиции). За тази цел тя взема назаем необходимите средства на капиталовите пазари. Що се отнася до ИИП, ЕИБ взема инвестиционните решения независимо и управлява операциите в съответствие със своите правила и процедури. Същото важи за операциите в рамките на ПМСП, управлявани от ЕИФ.

За да се гарантира, че инвестициите, направени по линия на ЕФСИ, остават насочени към постигането на конкретната цел да бъде преодоляна пазарната неефективност, която пречи на инвестирането в ЕС, и че тези инвестиции могат да ползват защитата на гаранцията на ЕС, бе въведена специална управленска структура. Инвестиционният комитет от независими експерти проверява за всеки проект, предложен от ЕИБ в рамките на ИИП, дали отговаря на условията за покритие от гаранцията на ЕС. Когато дадена операция бъде потвърдена за допустима като гарантирана операция по ЕФСИ, по отношение на решението за продължаване на проекта и неговото управление се прилагат обичайният проектен цикъл и обичайният управленски процес на ЕИБ. Що се отнася до ПМСП, ролята на инвестиционния комитет е ограничена до консултациите относно описанието на продуктите по ПМСП, които се одобряват от управителния съвет на ЕФСИ и от управляващия директор на ЕФСИ.

Ролята на ЕС е свързана с предоставянето на гаранцията на бюджета на ЕС за част от потенциалните загуби, които ЕИБ може да претърпи от инвестициите си в дългови и капиталови инструменти. Поради това ЕС не се намесва в подбора и в управлението на операциите по ЕФСИ, не инвестира средства в операциите по ЕФСИ и не е пряка страна по договор по съответните инструменти. Тъй като критериите за контрол и счетоводните изисквания за консолидирането съгласно счетоводните правила на ЕС (и МССПС) не са изпълнени, съответните гарантирани активи не са отчетени в консолидираните годишни отчети на ЕС.

Гаранцията на ЕС, предоставена на групата на ЕИБ по линия на ЕФСИ, се отчита, съгласно счетоводните правила на ЕС, като задължение по финансова гаранция по отношение на дълговия портфейл на ИИП, като финансова провизия за дълговия портфейл на ПМСП и като дериватив (финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишка или дефицита) за двата капиталови портфейла. Освен в тази бележка е оповестен и условен пасив, свързан с дадената гаранция по ЕФСИ.

По дълговия портфейл по линия на инфраструктурния и иновационен прозорец (ИИП) на ЕФСИ гаранцията на ЕС покрива транша за първа загуба по портфейл с операции за финансиране на ЕИБ, които са предимно стандартни заеми и гаранции. Гаранцията на ЕС се задейства в случаите, в които длъжникът не извърши плащане, когато плащането стане изискуемо, или при реструктуриране на дългове. Гаранцията на ЕС получава заплащане, което е пропорционално на поетия от ЕС риск. Това се осъществява под формата на разпределяне — между ЕИБ и ЕС, на свързаните с риска получени от ЕИБ приходи от гарантираните операции. Приходите на ЕС следва първо да покрият загубите по гарантираните операции. Поради това гаранцията на ЕС се отчита като задължение по финансова гаранция и се оценява, при първоначалното признаване, по справедлива стойност, която представлява нетната настояща стойност на вземанията по премии (приходите на ЕС). Към следващи дати на счетоводния баланс задължението по финансова гаранция се оценява по по-високата от следните две стойности — очакваните загуби и първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, натрупаната амортизация на приходите. Задължението по финансова гаранция е представено след приспадане на все още неполучените приходи на ЕС, които са нула към 31 декември 2017 г. (вж. бележка 2.11.3).

По капиталовия портфейл по линия на ИИП на ЕФСИ, който се състои от преки капиталови или квазикапиталови участия или подчинени заеми, ЕИБ инвестира при равни условия на свой риск, както и на риска на ЕС. Поради това гаранцията на ЕС покрива — за частта от капиталовите инвестиции, гарантирана от ЕС — отрицателните корекции на стойността (нереализираните загуби) към датата на всеки счетоводен баланс, реализираните загуби при изтеглянето на вложените средства и разходите за финансиране на ЕИБ. В случаите, когато стойността на инвестиция, която преди е била подложена на отрицателна корекция на стойността, нарасне към следващи отчетни дати, ЕИБ възстановява на ЕС сумата до първоначалната цена на инвестицията. В момента на изтеглянето на вложените средства ЕС има също право на постъпленията от инвестицията, които надвишават първоначалната цена. Гаранцията на ЕС получава заплащане от приходите, получени от ЕИБ от гарантираните операции, включително лихви, дивиденди и реализирани печалби. Разплащането между ЕС и ЕИБ се извършва ежегодно след приспадане на загубите и приходите.

В рамките на капиталовия портфейл на ПМСП по ЕФСИ ЕС гарантира капиталови инвестиции в рисков капитал и във фондове за дялово участие, финансирани от ЕИБ и произхождащи и управлявани от ЕИФ. Гаранцията на ЕС се предоставя на базата на портфейл за два портфейла: подпрозорец 1 и подпрозорец 2. Гаранцията на ЕФСИ се задейства за покриване на загуби от обезценка и реализирани загуби от гарантираните инвестиции и от разходите за финансиране на ЕИБ. ЕС има право на възнаграждение за поетия риск под формата на дивиденди и реализирани печалби от гарантираните капиталови операции. В рамките на подпрозорец 2 програмата „Хоризонт 2020“ също инвестира частично в същия капиталов портфейл (инвестицията на „Хоризонт 2020“, финансирана от ЕС, се отчита като финансов актив, обявен за продажба, в отчетите на ЕС) и поема първите загуби от инвестициите, докато следващите загуби се покриват от гаранцията на ЕС и ЕИФ.

Гаранцията на ЕФСИ по капиталовия портфейл на ЕФСИ се класифицира като деривативен финансов инструмент и се отчита като финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита. Към 31 декември 2017 г. справедливата стойност на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ по капиталовия портфейл на ЕФСИ възлизаше на 16 милиона евро (вж. бележка 2.4.2).

Условният пасив по-горе включва операциите по COSME, „Хоризонт 2020“, секторите на културата и творчеството и ЗиСИ за частта, която попада в обхвата на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ в рамките на дълговия портфейл на ПМСП.

Плащанията по гаранцията на ЕС ще бъдат правени от Гаранционния фонд на ЕФСИ (вж. бележка 2.4.1). Към края на 2017 г. активите на гаранционния фонд възлизаха на общо 3,5 милиарда евро (2016 г.: 1 милиард евро), докато други 2,6 милиарда евро (2016 г.: 2,4 милиарда евро) са заделени, но все още не са изплатени, и са включени в сумата, оповестена като RAL в бележка 5.1.

4.1.2. Гаранции, свързани с финансова помощ (дейности по получаване и отпускане на заеми)

милиони евро

	31.12.2017 г.			31.12.2016 г.		
	Усвоени	Неусвоени	Общо	Усвоени	Неусвоени	Общо
ЕМФС	47 456	—	47 456	47 456	—	47 456
ПБ	3 114	—	3 114	4 272	—	4 272
МФП	3 924	460	4 384	2 964	1 313	4 277
Евратом	250	250	500	252	300	552
Общо	54 744	710	55 454	54 944	1 613	56 557

Бюджетът на ЕС гарантира заемите на Комисията, взети с цел финансиране на заеми, отпуснати на държави членки и на държави извън ЕС при операциите от вида „бек-ту-бек“. Тези получени заеми вече са признати като пасиви в счетоводния баланс на ЕС (вж. бележка 2.11.1). Въпреки това при необслужване на задълженията по „бек-ту-бек“ заемите, отпуснати с тези получени заеми, въз основа на член 14 от Регламент № 609/2014 на Съвета бюджетът на ЕС ще трябва да поеме изцяло просрочената сума:

- получените заеми, свързани със заеми, отпуснати по линия на ЕМФС, се гарантират единствено от бюджета на ЕС;
- получените заеми, свързани със заеми по линия на ПБ, се гарантират единствено от бюджета на ЕС;
- заемите по линия на МФП се гарантират първо от Гаранционния фонд за външни дейности (вж. бележка 2.4.1), а след това от бюджета на ЕС; и
- гаранциите от трети страни са първото покритие за целите непогасени заеми от Евратом. Гаранционният фонд ще покрие външните заеми, ако гаранциите от трети страни не предоставят средства за тях.

Заемите от ЕОВС в ликвидация, отпуснати от заемни средства, не са покрити от бюджетна гаранция на ЕС. Вместо това те са обезпечени с финансови активи на ЕОВС в ликвидация (вж. бележка 2.4.1).

4.1.3. Гаранции, предоставени за финансови инструменти на ЕС

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
„Хоризонт 2020“	1 297	921
Механизъм за финансиране с разделяне на риска	654	711
Механизъм за свързване на Европа	490	465
Други	32	3
Общо	2 473	2 101

Както се посочва в член 140, параграф 3 от ФР, бюджетните разходи, свързани с даден финансов инструмент, и финансовата отговорност на ЕС в никакъв случай не могат да надвишават размера на съответното бюджетно задължение, поето за този финансов инструмент, като по този начин се изключва възможността за генериране на условни пасиви за бюджета. На практика това означава, че тези пасиви имат насрещен запис при активите в счетоводния баланс или са покрити от неизпълнените бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход. Условните пасиви по-горе са посочени след приспадане на финансовите провизии, осигурени за тези инструменти (вж. бележка 2.10).

4.1.4. Съдебни дела

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Глоби	3 242	1 834
Селско стопанство	1 737	1 711
Сближаване	3	3
Други	481	600
Общо	5 463	4 148

Глоби

Тези суми се отнасят предимно до глобите, наложени от Комисията за нарушение на правилата за конкуренция и платени условно от глобените предприятия, по отношение на които или е подадена жалба, или не е известно дали ще бъде подадена

такава. Условният пасив се запазва до произнасяне на окончателно решение на Съда по делото или до изтичане на срока за подаване на жалба. Лихвата, натрупана върху условните плащания, се включва във финансовия резултат за годината, а също и като условен пасив, за да се отрази несигурността на правото на собственост на Комисията върху тези суми.

Ако ЕС загуби някое от тези дела за наложени глоби, няма да бъде отчетен разход от бюджета на ЕС, тъй като глобите са платени условно и тези средства се държат или в специални банкови сметки (вж. бележка 2.8), или в създадения за тази цел фонд BUFI (вж. бележка 2.4.1). Размерът на глобите се признава като бюджетен приход едва когато те станат окончателни (член 83 от ФР).

Селско стопанство

Това са условни задължения към държавите членки, свързани с решенията с оглед на съответствието по ЕФГЗ, с развитието на селските райони и с финансовите корекции в областта на предприемаческата помощ, по които Съдът все още не се е произнесъл. Определянето на окончателния размер на пасива и годината, през която резултатът от успешните обжалвания ще бъде вписан като разход за бюджета, зависят от продължителността на процедурата пред Съда.

Сближаване

Това са условни задължения към държавите членки във връзка с дейности в областта на политиката на сближаване, за които се очаква датата на изслушване или Съдът да се произнесе.

Други съдебни дела

Тази позиция се отнася до делата за обезщетения, понастоящем заведени срещу ЕС, други съдебни спорове и очакваните съдебни разноски. Следва да се отбележи, че при дело за обезщетения по член 288 от Договора за ЕО ищецът трябва да докаже наличието на достатъчно сериозно нарушение от страна на институцията на законова разпоредба, предназначена да предостави права на лица, реална вреда, претърпяна от ищеца, и пряка причинно-следствена връзка между неправомерното действие и вредата.

4.2. УСЛОВНИ АКТИВИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<i>Получени гаранции:</i>		
Гаранции за добро изпълнение	352	369
Други гаранции	22	28
Други условни активи	34	34
Общо	409	431

Гаранциите за добро изпълнение се изискват, за да се гарантира, че бенефициерите на средства от ЕС изпълняват задълженията по своите договори с ЕС.

5. БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Тази бележка предоставя информация за бюджетния процес и за бъдещите нужди от финансиране, а не за съществуващите към 31 декември 2017 г. пасиви.

В многогодишната финансова рамка (МФР), договорена от държавите членки, се определят програмите и се фиксират таваните на функциите за бюджетните кредити за поети задължения и общият размер на бюджетните кредити за плащания, в рамките на които ЕС може да поема бюджетни и правни задължения и в крайна сметка да извършва плащания в продължение на период от 7 години (вж. таблица 1.1 в бележките към докладите за изпълнението на бюджета).

Таваните на МФР бяха приети от Съвета (държавите членки) с одобрението на Европейския парламент, а в член 16 от Регламент № 1306/2013 относно финансирането на ОСП се прави пряка връзка между годишния таван на разходите по ЕФГЗ и Регламента за МФР. Европейският парламент и Съветът приеха също съответните основни актове за разходите по ЕФГЗ, в които се определят разходите за всяка държава членка за целия период 2014—2020 г.

Правните задължения съответстват на програми, проекти, споразумения или договори, които са подписани от ЕС и следователно го обвързват в правен аспект. Правното задължение представлява действие, чрез което разпоредителят с бюджетни кредити поема или създава задължение (за ЕС), което води до разход (член 85 от ФР).

Бюджетното задължение по принцип се поема преди правното задължение, но за някои многогодишни програми/проекти е обратното — съответните бюджетни задължения се поемат под формата на годишни траншове за няколко години, когато това е предвидено в основния акт. Например, що се отнася до сближаването, в член 76 от Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) (Регламент (ЕС) № 1303/2013) се предвижда, че решението на Комисията, с което се приема дадена програма, представлява правно задължение по смисъла на Финансовия регламент, но че бюджетните задължения на Съюза по отношение на всяка програма се поемат под формата на годишни траншове за всеки фонд през периода между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2020 г. Други правни основания могат да съдържат сходни разпоредби. По тази причина може да има суми, за които ЕС е поел правно задължение да ги плати, но съответното бюджетно задължение все още не е поето (вж. бележки 5.2 и 5.3 по-долу).

Ако бюджетното задължение е поето, но последващите плащания все още не са извършени, размерът на неизпълнените поети задължения се нарича *Reste à Liquider* (RAL — неизпълнени поети задължения). То може да представлява програми или проекти (често многогодишни), които са подписани, но все още не са (изцяло) изпълнени. То представлява задължения за плащане за бъдещи години. Тъй като финансовите отчети се изготвят на базата на текущо начисляване, докато докладите за изпълнението на бюджета се изготвят на базата на касова отчетност, част от общия размер на неплатените средства (RAL) вече е отчетена като разход и е призната като пасив в счетоводния баланс (вж. 2.12 и 2.13). Изчисляването на тези разходи се прави въз основа на получените декларации за направени разходи и получените фактури или въз основа на прогнозното изпълнение на програма или проект, когато ЕС все още не е получил декларации за направени разходи (вж. бележка 5.1 по-долу). Когато плащанията, свързани с RAL, бъдат направени след 31 декември 2017 г., пасивът в счетоводния баланс се отписва. Частта от RAL, която все още не е отчетена като разход, не е включена в пасивите, а вместо това е оповестена по-долу.

Оповестените по-долу суми следователно представляват сумите към 31 декември 2017 г., които ЕС се е ангажирал да плати въз основа на изпълнението на договорните споразумения и които поради това следва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети на ЕС.

	Бележка	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<i>Все още неизпълнени бюджетни поети задължения</i>	5.1	221 391	189 881
<i>Правни задължения под споделено управление в рамките на настоящата МФР, които предстои да бъдат изпълнени</i>	5.2	211 688	276 351
<i>Съществени правни задължения в други области</i>	5.3	20 030	22 275
Общо		453 109	488 507

5.1. ВСЕ ОЩЕ НЕИЗПЪЛНЕНИ БЮДЖЕТНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<i>Все още неизпълнени бюджетни поети задължения</i>	221 391	189 881

Сумата, оповестена по-горе, представлява бюджетните RAL (*Reste à Liquider* — неизпълнени поети задължения) на стойност 267 258 милиона евро (вж. таблица 4.4 в бележките към докладите за изпълнението на бюджета) минус свързаните с тях суми, които са включени като пасиви в счетоводния баланс и като разходи в отчета за финансовия резултат. Бюджетните RAL са сума, която представлява неприключените поети задължения, за които плащанията и/или отмените все още не са извършени. Както бе обяснено по-горе, това е нормално следствие от съществуването на многогодишни програми.

Следва да се отбележи, че към 31 декември 2017 г. неприключените аванси по предварително финансиране възлизаха на общо 49 милиарда евро (вж. бележка 2.5). Това са бюджетни задължения, които са платени, като плащането им е довело до намаляване на неизпълнените поети задължения (RAL), но при които платените суми все още се считат за собственост на ЕС, а не на бенефициера, до изпълнението на договорните задължения. Следователно, подобно на оповестените по-горе RAL, те все още не са отчетени като разход.

5.2. ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПОД СПОДЕЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ ПО НАСТОЯЩАТА МФР, КОИТО ПРЕДСТОИ ДА БЪДАТ ИЗПЪЛНЕНИ

милиони евро

Фондове	Финансова рамка за 2014—2020 г. (А)	Поети правни задължения (Б)	Бюджетни задължения (В)	Отмени (Г)	Бюджет, наличен по МФР (= А - В)	Правни задължения минус бюджетни задължения (= Б - В + Г)
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд	262 058	262 058	140 302	—	121 756	121 756
Европейски социален фонд	91 991	91 991	51 813	—	40 178	40 178
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица	3 814	3 814	2 114	—	1 699	1 699
ПОДФУНКЦИЯ 1Б: ФОНДОВЕ В ОБЛАСТТА НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ	357 862	357 862	194 229	—	163 633	163 633
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони	99 343	99 343	56 401	—	42 942	42 942
Европейски фонд за морско дело и рибарство	5 749	5 749	3 210	—	2 539	2 539
ФУНКЦИЯ 2: ПРИРОДНИ РЕСУРСИ	105 093	105 093	59 611	—	45 482	45 482
Фонд „Убежище и миграция“	5 391	4 233	2 794	—	2 597	1 439
Фонд „Вътрешна сигурност“	2 812	2 635	1 500	—	1 311	1 134
ФУНКЦИЯ 3: СИГУРНОСТ И ГРАЖДАНСТВО	8 202	6 868	4 294	—	3 908	2 573
Общо	471 157	469 822	258 134	—	213 023	211 688

Това са правни задължения, съгласно които ЕС се е ангажирал да плаща, когато приема оперативните програми, свързани със споделеното управление. Решението на Комисията, с което тя приема оперативна програма, представлява решение за финансиране по смисъла на член 84 от ФР, а след като за него бъде уведомена засегнатата държава членка — правно задължение по смисъла на посочения регламент.

Член 76 от POP за европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) гласи:

„Поелането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяка програмата се извършва на годишни вноски за всеки от фондовете в периода между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2020 г. Бюджетните задължения, свързани с резерва за изпълнение във всяка програмата, се определят отделно от останалото разпределяне на средствата за програмата.“

Таблицата по-горе започва с общата МФР (колона А) и показва правните задължения, за които все още не са поети бюджетни задължения, и за информация — максималните задължения спрямо таваните, предвидени в МФР за периода 2014—2020 г., функции 1Б, 2 и 3. Следователно тези правни задължения представляват неплатените суми, за които ЕС ще поеме бюджетно задължение и след това ще плати след 31 декември 2017 г. Колона Б показва правните задължения, поети от Комисията, към края на годината, а колона В показва поетите бюджетни задължения във връзка с тези правни задължения към края на годината. Към 31 декември 2017 г. няма отменени бюджетни задължения (колона Г).

5.3. СЪЩЕСТВЕНИ ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ В ДРУГИ ОБЛАСТИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Механизъм за свързване на Европа	12 676	13 799
„Коперник“	1 841	2 393
ITER	1 496	1 891
„Галилео“	253	523
Споразумения в областта на рибарството	133	247
Задължения по оперативен лизинг	2 577	2 419
Други договорни задължения	1 054	1 003
Общо	20 030	22 275

Тези суми отразяват дългосрочните правни задължения, които все още не са били покрити от бюджетни кредити за поети задължения към края на годината. Тези обвързващи задължения ще бъдат отразени в бюджета под формата годишни траншове през бъдещи години и ще бъдат платени.

Някои важни програми (вж. по-долу) могат да бъдат изпълнени чрез годишни траншове съгласно член 85, параграф 4 от Финансовия регламент. Това позволява на ЕС да поема правни задължения (да подписва споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, споразумения за делегиране и договори за възлагане на поръчки), които надвишават наличните бюджетни кредити за поети задължения за дадена година. Поради това може вече да са поети задължения за значителна част от общата отпусната сума за настоящата МФР. Това важи по-специално за програмите, описани по-долу:

Механизъм за свързване на Европа (МСЕ)

МСЕ предоставя финансова помощ за трансевропейските мрежи, за да се подпомогнат проекти от общ интерес в секторите на транспортните, телекомуникационните и енергийните инфраструктури. Правните задължения по линия на програмата МСЕ обхващат периода от 2014 г. до 2020 г. за направление „транспорт“ на МСЕ и до 2021 г. за направление „енергетика“ на МСЕ. Правното основание за тези задължения е Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 348, 20 декември 2013 г.), в чийто член 19 се предвижда използването на годишни траншове.

„Коперник“

„Коперник“ е европейската програма за наблюдение на Земята (вж. също бележка 2.2). Тези задължения са поети за периода до 2020 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 377/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. (ОВ L 122, 24 април 2014 г., стр. 44) Комисията подписа споразумения за делегиране с Европейската космическа агенция (ЕКА), EUMETSAT и Европейския център за средносрочна прогноза за времето. Член 8 от Регламент № 377/2014 разрешава използването на годишни траншове.

ITER — международен експериментален термоядрен реактор

Тези задължения са предназначени за покриване на бъдещи нужди от финансиране на съоръженията на ITER до 2021 г. Финансовият принос от ЕС (Евратом) за Международната организация ITER се предоставя чрез Агенцията за термоядрен синтез за енергия и включва и финансовия принос на държавите членки и на Швейцария. Тези задължения са поети въз основа на Решение 2013/791/Евратом на Съвета от 13 декември 2013 г. за изменение на Решение 2007/198/Евратом за създаване на Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, което разрешава използването на годишни траншове. ITER бе създадено, за да управлява и насърчава експлоатацията на съоръженията на ITER, за да насърчава общественото разбиране и приемане на термоядрената енергия и за да извършва всякакви други дейности, необходими за постигането на неговата цел. В ITER участват ЕС, Китай, Индия, Русия, Южна Корея, Япония и САЩ.

„Галилео“

Тези суми са заделени за програмата „Галилео“ за разработване на европейска глобална навигационна спътникова система (вж. също бележка 2.2). Тези задължения са поети за периода до 2020 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. (ОВ L 347, 20 декември 2013 г., стр. 1) Комисията подписа споразумение за делегиране с ЕКА. Член 9 от Регламент (ЕС) № 1285/2013 разрешава използването на годишни траншове.

Споразумения в областта на рибарството

Това са задължения, поети до 2020 г. с трети държави, за операции по международни споразумения в областта на рибарството. Тези задължения са поети въз основа на решения на Съвета за всяка трета държава (напр. Решение (ЕС) 2015/1894 на Съвета от 5 октомври 2015 г. за сключване на Протокола между Европейския съюз и Република Кабо Верде за определяне на възможностите за риболов и финансовото участие, предвидени в Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Европейската общност и Република Кабо Верде (ОВ L 277, 22 октомври 2015 г.)). Това са специфични международни договори, които предполагат наличието на многогодишни права и многогодишни задължения.

Задължения по оперативен лизинг

Минималните суми, за които е поето задължение за плащане съгласно съответните договори през оставащия срок на тези лизингови договори, са, както следва:

	<i>милиони евро</i>			
	Минимални лизингови плащания			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Сгради	374	1 106	1 078	2 558
Материали, свързани с ИТ, и друго оборудване	7	13	0	21
Общо	380	1 120	1 078	2 577

Други договорни задължения

Включените в тази позиция суми съответстват на сумите, за които е поето задължение за изплащане по време на срока на договорите. Най-съществената сума, включена тук, е свързана с договорите за строителни работи на Европейския парламент (175 милиона евро).

6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Следната оповестена информация във връзка с управлението на финансовия риск на ЕС се отнася до:

- Дейностите по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ, оказвана от Комисията посредством: ЕМФС, ПБ, МФП и действия на Евратом и за заеми от заемни средства на ЕОВС в ликвидация;
- касовите операции, които Комисията извършва с цел изпълняване на бюджета на ЕС, включително получаването на глоби;
- активите, държани във фондове за бюджетни гаранции: Гаранционният фонд за външни дейности и Гаранционният фонд на ЕФСИ; и
- финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС.

6.1. ВИДОВЕ РИСК

Пазарният риск е рискът от колебание на справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент поради промени в пазарните цени. Пазарният риск обхваща не само потенциала за загуба, но и потенциала за печалба. Той включва *валутния риск, лихвения риск и други ценови рискове* (за ЕС няма други значителни ценови рискове).

- *Валутният риск* е рискът, че операциите на ЕС или стойността на неговите инвестиции ще бъдат засегнати от промени в обменните курсове. Този риск възниква от промяната в цената на една валута спрямо друга.
- *Лихвеният риск* е възможността да намалее стойността на ценна книга, особено на облигация, в резултат на повишение на лихвените проценти. Като цяло по-високите лихвени проценти водят до по-ниски цени на облигациите с фиксиран лихвен процент, и обратно.

Кредитният риск е рискът от загуба поради неизплащане от страна на длъжник/заемополучател на заем или друга кредитна линия (било то главницата или лихвата или и двете) или поради друго неизпълнение от негова страна на договорно задължение. Събитията, с които се нарушават поети задължения, включват закъсняване с плащането на вноските, реструктуриране на вноските на заемополучателя и фалит.

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от трудното продаване на даден актив. Например рискът, че дадена ценна книга или актив не могат да бъдат продадени достатъчно бързо на пазара, за да се предотврати загуба или изпълни задължение.

6.2. ПОЛИТИКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Изпълнението на бюджета на ЕС разчита все повече на използването на финансови инструменти на оперативните програми. Основната идея зад този подход, за разлика от традиционния метод на изпълнение на бюджета чрез предоставяне на безвъзмездни средства и субсидии, е, че за всяко евро, похарчено от бюджета чрез финансови инструменти, крайният бенефициер получава над 1 EUR финансова подкрепа благодарение на лостовия ефект. Този начин на усвояване на бюджета на ЕС максимизира въздействието на наличните средства. За повече информация за съответните суми вж. бележка 2.4.1.

За повечето финансови инструменти важи фактът, че изпълнението се делегира или на групата на ЕИБ (включително ЕИФ), или на други финансови институции въз основа на споразумение между Комисията и финансовата институция. Споразуменията, подписани с тези финансови институции, включват строги условия и задължения за посредниците, за да се гарантира, че средствата на ЕС се управляват правилно и че за тях се докладва правилно. Когато бъде поето задължение за финансов принос в полза на един от инструментите, средствата се прехвърлят в специално създадена за целта банкова сметка на финансовата институция (т.е. доверителна сметка). Финансовата институция може, в зависимост от въпросния инструмент, да използва средствата по тази доверителна сметка, за да отпусна заеми, да емитира дългови инструменти, да инвестира в капиталови инструменти или да покрива задействаните гаранции. Приходите от финансовите инструменти по правило трябва да се връщат на бюджета на ЕС.

Рискът по отношение на тези финансови инструменти е ограничен до таван, посочен в съответните споразумения, който представлява предвидените в бюджета средства за инструмента. Тъй като Комисията често поема „първата загуба“ и тъй като инструментите са предназначени за финансиране на по-рискови бенефициери (които се изправят пред трудности при получаването на финансиране от търговски заемодатели), може да се очаква, че бюджетът на ЕС ще понесе известни загуби.

Оценяване на финансовите инструменти

Следните класове финансови активи и пасиви не се оценяват по справедлива стойност: пари и парични еквиваленти, отпуснати заеми, вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна, получени заеми и други финансови пасиви, оценени по амортизирана стойност. Балансовата стойност на тези финансови активи и пасиви се счита за разумно приближение до справедливата им стойност.

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Операциите по получаване и отпускане на заеми, както и свързаното с тях управление на касата, се извършват от ЕС съгласно съответния Регламент на Съвета и на ЕП, съответните решения на Съвета и ако са приложими, съответните вътрешни насоки. Изготвени са писмени наръчници за процедурите, обхващащи конкретни области, като получените заеми, отпуснатите заеми и управлението на касата, които се използват от съответните оперативни отдели. По правило не се извършват дейности за компенсиране на промените в лихвените проценти или промените в чуждестранните валути (дейности по хеджиране), тъй като операциите по отпускане на заеми по принцип се финансират чрез „бек-ту-бек“ получени заеми, които следователно не генерират открити лихвени или валутни позиции. Прилагането на принципа „бек-ту-бек“ се проверява редовно.

Каса

Правилата и принципите за управлението на касовите операции на Комисията са посочени в Регламент № 609/2014 на Съвета (изменен с Регламент 2016/804 на Съвета) и във Финансовия регламент и правилата за неговото прилагане.

В резултат на посочените по-горе регламенти се прилагат следните основни принципи:

- Собствените ресурси се внасят от държавите членки в сметки, открити за тази цел на името на Комисията към министерството на финансите или националната централна банка. Комисията може да тегли от посочените по-горе сметки само за да покрие нуждите си от парични средства.
- Собствените ресурси се плащат от държавите членки в националната им валута, докато плащанията на Комисията са предимно в евро.
- Не може по банковите сметки, открити на името на Комисията, да се теглят суми, надвишаващи наличните. Това ограничение не важи за сметките за собствените ресурси на Комисията в случай на неизпълнение на задълженията по заеми, сключени или гарантирани по силата на регламенти и решения на Съвета на ЕС, и при определени условия, ако нуждите от средства надвишават наличностите по сметките.
- Средствата в банкови сметки във валути, различни от еврото, се използват за плащания в тези валути или периодично се конвертират в евро.

Освен сметките за собствените ресурси Комисията открива и други банкови сметки към централните банки и търговските банки с цел извършване на плащания и получаване на приходи, различни от вноските на държавите членки в бюджета.

Касовите и платежните операции са силно автоматизирани и разчитат на модерни информационни системи. Прилагат се специални процедури, за да се гарантира сигурността на системата и да се осигури разделението на служебните задължения в съответствие с Финансовия регламент, стандартите на Комисията за вътрешен контрол и принципите за одит.

Набор от писмени насоки и процедури уреждат управлението на касовите и платежните операции на Комисията с цел ограничаване на оперативния и финансовия риск и осигуряване на подходяща степен на контрол. Те обхващат различни области на дейност (напр.: извършването на плащанията и управлението на паричните средства, прогнозирането на паричните потоци, непрекъснатостта на дейността и т.н.) и спазването на насоките и на процедурите се проверява редовно. Освен това между ГД „Бюджет“ и ГД „Икономически и финансови въпроси“ се обменя информация относно управлението на риска и най-добрите практики.

Глоби

Условно платени глоби: депозити

Сумите, получени преди 2010 г., остават в банкови сметки в банки, които са специално избрани за депозиране на условно платени глоби. Подборът на банки се извършва съгласно тръжните процедури, определени във Финансовия регламент. Влагането на средства в конкретни банки се определя от вътрешната политика за управление на риска, в която са посочени изискванията по отношение на кредитния рейтинг и размерът на средствата, които могат да бъдат вложени, в зависимост от капитала на контрагента. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните политики и процедури.

Условно платени глоби: портфейл BUI

Глобите, които са наложени и са платени условно от 2010 г. нататък, се инвестират в специално създаден за целта портфейл — BUI. Основните цели на портфейла са намаляване на рисковете, свързани с финансовите пазари, и равно третиране на всички глобени субекти чрез предлагане на гарантирана възвръщаемост, изчислена на една и съща база. Управлението на активите за условно платените глоби се извършва от Комисията в съответствие с вътрешните насоки за управление на активите. Изготвени са процедурни наръчници, обхващащи конкретни области, като управлението на касата, които се използват от съответните оперативни отдели. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните насоки и процедури.

Целите на дейностите по управление на активите са условно платените на Комисията глоби да се инвестират по начин, по който:

- се гарантира, че средствата са лесно достъпни, когато са нужни, като същевременно
- се цели постигане, при нормални обстоятелства, на възвръщаемост, която средно съответства на референтната възвръщаемост от BUI след приспадане на направените разходи, като се запазва номиналният размер на глобите.

В основата си инвестициите се ограничават до следните категории: срочни депозити в централните банки на държавите членки, в агенции за държавния дълг, в изцяло държавни или гарантирани от държавата банки или в наднационални институции и в облигации, менителници и депозитни сертификати, издадени от суверенни или наднационални институции.

Финансови гаранции

Гаранции със значителна стойност, издадени от финансови институции, се държат от Комисията във връзка с глобите, които тя налага на предприятията, нарушаващи правилата за конкуренция на ЕС (вж. бележка 2.6.1.2). Тези гаранции се предоставят от глобените предприятия като алтернатива на условните плащания. Гаранциите се управляват в съответствие с вътрешната политика за управление на риска. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните политики и процедури.

Гаранционен фонд за външни дейности

Правилата и принципите за управлението на активите на Гаранционния фонд са изложени в Конвенцията между Комисията и ЕИБ от 25 ноември 1994 г. и в нейните изменения от 17/23 септември 1996 г., 8 май 2002 г., 25 февруари 2008 г. и 9 ноември 2010 г. Този гаранционен фонд работи само в евро. Той инвестира само в тази валута, за да бъде избегнат всякакъв валутен риск. Управлението на активите се основава на традиционните правила за предпазливост, съблюдавани при финансовите дейности. То трябва да обръща специално внимание на намаляването на рисковете и на това да се гарантира, че управляваните активи могат да бъдат продадени или прехвърлени без значително забавяне, отчитайки обхванатите поети задължения.

Гаранционен фонд на ЕФСИ

Гаранционният фонд на ЕФСИ бе създаден с Регламент (ЕС) 2015/1017 на ЕП и на Съвета от 25 юни 2015 г. (изменен с Регламент (ЕС) 2017/2396 от 13 декември 2017 г.). Правилата и принципите за управлението на активите на Фонда са посочени в Решение С(2016) 165 на Комисията от 21 януари 2016 г. Управляваните активи трябва да осигуряват достатъчна ликвидност по отношение на потенциалните задействания на гаранции, като същевременно имат за цел да се оптимизират възвръщаемостта и рискът, които са съвместими с поддържането на висока сигурност и стабилност.

6.3. ВАЛУТЕН РИСК

Експозиция на ЕС, свързана с финансовите инструменти, по отношение на валутния риск към края на годината — нетна позиция

	31.12.2017 г.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Други	Общо
Финансови активи							
Финансови активи, обявени за продажба	680	57	17	56	12 806	16	13 632
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	(632)	—	—	—	655	—	23
Заети ⁽¹⁾	6	0	—	—	123	7	137
Вземания и средства, подлежащи на събиране	15	549	63	86	11 591	62	12 366
Пари и парични еквиваленти	49	3 180	27	693	18 468	1 694	24 111
	118	3 787	107	835	43 642	1 779	50 268

милиони евро

милиони евро

	31.12.2017 г.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Други	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	—	—	—	—	—	(2)	(2)
Задължения	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(12)	(39 048)
	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(14)	(39 050)
Общо	114	3 785	107	834	4 613	1 765	11 218

милиони евро

	31.12.2016 г.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Други	Общо
Финансови активи							
Финансови активи, обявени за продажба	228	58	14	42	10 080	21	10 442
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	(49)	—	—	—	50	—	0
Заеми ⁽¹⁾	4	0	—	—	329	10	343
Вземания и средства, подлежащи на събиране	1	593	51	81	10 888	8	11 622
Пари и парични еквиваленти	39	2 394	428	1 220	22 387	2 117	28 585
	222	3 045	493	1 342	43 734	2 156	50 993
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	(100)	—	—	—	100	—	(1)
Задължения	(1)	(5)	(0)	(0)	(39 983)	(16)	(40 005)
	(101)	(5)	(0)	(0)	(39 883)	(16)	(40 005)
Общо	121	3 040	493	1 342	3 851	2 140	10 987

⁽¹⁾ Без заемите „бек-ту-бек“ за финансова помощ.

Ако еврото беше поскъпнало с 10 % спрямо другите валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	Финансов резултат			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	(5)	(339)	(8)	(71)
2016	(4)	(272)	(43)	(118)

милиони евро

	Нетни активи			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2017	(5)	(5)	(2)	(5)
31.12.2016	(7)	(5)	(1)	(4)

Ако еврото се беше обезценило с 10 % спрямо тези валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	Финансов резултат			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	6	414	10	87
2016	5	332	53	145

милиони евро

	Нетни активи			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2017	7	6	2	6
31.12.2016	9	6	2	5

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Повечето финансови активи и пасиви са в евро, поради което в тези случаи за ЕС няма валутен риск. Чрез финансовия инструмент Евратом ЕС отпуска обаче заеми в щатски долари, финансирани с получени заеми с равностоен размер в щатски долари (операция от вида „бек-ту-бек“ (back-to-back)). Към датата на счетоводния баланс за ЕС няма валутен риск по отношение на Евратом.

Каса

Собствените ресурси, плащани от държавите членки във валути, различни от еврото, се държат в сметките за собствени ресурси в съответствие с Регламент № 609/2014 на Съвета (изменен с Регламент 2016/804 на Съвета). Те се конвертират в евро, когато са необходими за обезпечаване на плащания. Процедурите, които се прилагат за управлението на тези средства, са определени в гореупоменатия регламент. В неголям брой случаи тези средства се използват директно за плащания, които трябва да бъдат извършени в същите валути.

Комисията има в търговски банки няколко сметки във валути на ЕС, различни от еврото, и в щатски долари и швейцарски франкове с цел извършване на плащания в същите тези валути. Тези сметки се запазват в зависимост от размера на плащанията, които трябва да бъдат извършени, поради което наличностите по тях не водят до излагане на валутен риск.

При получаване на различни приходи (различни от собствените ресурси) във валути, различни от еврото, те или се прехвърлят в сметки на Комисията в същите валути, ако са необходими за обезпечаване на плащания, или се конвертират в евро и се прехвърлят в сметки в евро. Сметките за авансови средства във валути, различни от еврото, се запазват в зависимост от очакваните краткосрочни местни платежни нужди в същите валути. Наличностите по тези сметки се поддържат в рамките на съответните тавани.

Глоби

Условно платени глоби (депозити и портфейл BUFI) и банкови гаранции

Тъй като всички глоби се налагат и плащат в евро, не съществува валутен риск.

Гаранционен фонд за външни дейности

Финансовите активи на този фонд са в евро, поради което не съществува валутен риск. Заемите, суброгирани на ЕС в резултат на искове, предявени към Фонда поради просрочени от бенефициер на заем плащания, се извършват в първоначалната им валута, поради което излагат ЕС на валутен риск. Поради несигурността, свързана с графика за погасяване на заемите, не се извършват дейности за компенсиране на промените в чуждестранните валути (дейности по хеджиране).

Гаранционен фонд на ЕФСИ

Понастоящем Гаранционният фонд на ЕФСИ работи както в евро, така и в щатски долари. През декември 2016 г. бяха направени първите инвестиции в дългови ценни книжа с фиксиран лихвен процент в щатски долари (държавни облигации на САЩ) с цел подобряване на възвръщаемостта и диверсифициране на пазарния риск чрез излагане на пазара на САЩ. Валутният риск се управлява чрез сключване на деривативни договори (валутни форуърдни договори) за хеджиране на пазарната стойност на портфейла с инвестиции в щатски долари. Ограничението за максимална нехеджирана валутна експозиция е 1 % от общата стойност на портфейла в рамките на референтната стойност и годишните стратегически средства. По този начин движенията нагоре или надолу на пазарната стойност на инвестициите в щатски долари над или под пределната стойност от 1 % ще доведат до търговия за възстановяване на баланса (нов форуърден договор със същата или обратна посока), която ще коригира или ще обърне хеджираната позиция по съответния начин. Повторно коригиране на хеджинга може също да бъде предизвикано от движения на обменния курс евро/щатски долар.

6.4. ЛИХВЕН РИСК

Следната таблица показва чувствителността на финансовите активи, обявени за продажба, по отношение на лихвения процент, като се допусне, че лихвените проценти се променят с приблизително 100 базисни пункта (1 %).

<i>милиони евро</i>		
	Увеличение (+)/намаление (-) в базисни пунктове	Ефект върху нетните активи
31.12.2017: Финансови активи, обявени за продажба	+100	(359)
	-100	382
31.12.2016: Финансови активи, обявени за продажба	+100	(291)
	-100	313

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Поради естеството на дейностите си по получаване и отпускане на заеми ЕС има значителни лихвоносни активи и пасиви. Лихвените рискове, възникващи от получените заеми, обаче се компенсират от заеми, отпуснати при еквивалентни срокове и условия („бек-ту-бек“).

Каса

Касата на Комисията не взема средства назаем. Поради това тя не е изложена на лихвен риск. Лихви обаче се начисляват върху наличностите в различните банкови сметки. Поради това Комисията е въвела мерки, с които да се гарантира, че лихвите, които се начисляват по нейните банкови сметки, редовно отразяват пазарните лихвени проценти, както и тяхното евентуално колебание.

Сметките, открити към министерствата на финансите на държавите членки за постъпленията от собствени ресурси, не носят лихва и по тях не се начисляват такси. Сметките в националните централни банки могат да генерират доход по официалните ставки, прилагани от всяка институция. Тъй като някои от плащанията, които се прилагат по отношение на тези сметки, могат понастоящем да са отрицателни, са въведени процедури за управление на средствата с цел свеждане до минимум на наличностите по тези сметки.

Освен това сметките за собствените ресурси са защитени от последиците от отрицателни лихвени проценти в съответствие с Регламент № 609/2014 на Съвета, изменен с Регламент 2016/804 на Съвета.

Върху овърнайт наличностите в сметки в търговски банки лихва се начислява всеки ден. Тази лихва се основава на променливи пазарни лихвени проценти, за които се прилага договорен марж (положителен или отрицателен). По принцип прилаганите от търговските банки лихвени проценти са определени в договорите на нулево равнище. Поради това не съществува риск Комисията да печели лихви при лихвени проценти, които са по-ниски от пазарните.

Глоби

Условно платени глоби (депозити, портфейл BUI) и банкови гаранции

Условно платените глоби се инвестират в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации със среден срок от 2,6 години.

Гаранционен фонд за външни дейности

Предвиденият за Гаранционния фонд бюджет се инвестира в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации, като общият срок на портфейла е средно 2,93 години.

Гаранционен фонд на ЕФСИ

Предвиденият за Гаранционния фонд на ЕФСИ бюджет е инвестиран в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации, като общият срок на портфейла е средно 3,5 години.

6.5. КРЕДИТЕН РИСК

Сумите, които представляват експозицията на ЕС на кредитен риск в края на отчетния период, са балансовите стойности на финансовите инструменти, оповестени в бележка 2.

Анализ на възрастта на финансовите активи, които не са обезценени

	Общо	Непросрочени и необезценени	Просрочени, но необезценени		
			< 1 година	1—5 години	> 5 години
			милиони евро		
Заети	54 981	54 980	0	—	—
Вземания и средства, подлежащи на събиране	12 366	8 905	2 894	359	208
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	23	23	—	—	—
Общо към 31.12.2017 г.	67 369	63 908	2 894	359	208
Заети	55 477	55 476	1	—	—
Вземания и средства, подлежащи на събиране	11 622	10 310	130	909	273
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	0	0	—	—	—
Общо към 31.12.2016 г.	67 099	65 786	131	909	273

Вземанията и средствата, подлежащи на събиране, със срок между 1 и 5 години включват подлежащи на събиране средства, свързани с глоби в областта на конкуренцията, в размер на 278 милиона евро (2016 г.: 870 милиона евро), които са до голяма степен покрити от банкови гаранции, поради което кредитният риск, на който е изложена Комисията, е нисък. Тези гаранции се предоставят от глобените предприятия като алтернатива на условните плащания.

Кредитно качество на финансовите активи, които не са просрочени и не са обезценени

милиони евро

	31.12.2017 г.				
	ОЗП ⁽¹⁾	Фин. активи по справ. ст-ст чрез излишъка или дефицита ⁽²⁾	Заеми и вземания ⁽³⁾	Пари в брой	Общо
Контрагенти с външен кредитен рейтинг					
Нискорисков и висок рейтинг	8 068	16	3 132	19 261	30 477
Горен среден рейтинг	1 794	—	23 879	3 977	29 650
Долен среден рейтинг	2 186	—	28 041	463	30 691
Неинвестиционен рейтинг	—	—	4 087	389	4 476
	12 048	16	59 139	24 090	95 293
Контрагенти без външен кредитен рейтинг					
Група 1	—	6	4 745	21	4 772
Група 2	—	—	1	—	1
	—	6	4 746	21	4 773
Общо	12 048	23	63 885	24 111	100 067

милиони евро

	31.12.2016 г.				
	ОЗП ⁽¹⁾	Фин. активи по справ. ст-ст чрез излишъка или дефицита ⁽²⁾	Заеми и вземания ⁽³⁾	Пари в брой	Общо
Контрагенти с външен кредитен рейтинг					
Нискорисков и висок рейтинг	6 451	—	3 386	21 990	31 828
Горен среден рейтинг	1 412	—	23 826	5 325	30 563
Долен среден рейтинг	1 056	—	4 532	492	6 081
Неинвестиционен рейтинг	—	—	27 724	744	28 468
	8 920	—	59 469	28 552	96 941
Контрагенти без външен кредитен рейтинг					
Група 1	—	0	6 238	33	6 272

милиони евро

	31.12.2016 г.				
	ОЗП ⁽¹⁾	Фин. активи по справ. ст-ст чрез излишъка или дефицита ⁽²⁾	Заеми и вземания ⁽³⁾	Пари в брой	Общо
Група 2	—	—	79	—	79
	—	0	6 317	33	6 351
Общо	8 920	0	65 786	28 585	103 292

⁽¹⁾ Финансови активи, обявени за продажба (без капиталовите инструменти и Унитарния фонд).

⁽²⁾ Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита.

⁽³⁾ Заемите и вземанията включват средствата, подлежащи на събиране.

В таблицата по-горе не са включени финансовите активи, обявени за продажба, под формата на капиталови инструменти без външен кредитен рейтинг. Четирите рискови категории, посочени по-горе, по принцип се основават на рейтинговите категории на външни агенции за кредитен рейтинг и съответстват на:

- Нискорисков и висок рейтинг: Moody P-1, Aaa — Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA — AA -; Fitch F1+, F1, AAA — AA- и еквивалентен на него
- Горен среден рейтинг: Moody P-2, A1 — A3; S&P A-2, A+ — A-; Fitch F2, A+ — A- и еквивалентен на него
- Долен среден рейтинг: Moody P-3, Baa1 — Baa3, S&P A-3, BBB+ — BBB-; Fitch F-3, BBBB+ — BBB- и еквивалентен на него
- Неинвестиционен рейтинг: Moody не нискорисков, Ba1 — C; S&P B, C, BB+ — D; Fitch B, C, BB+ — D и еквивалентен на него

ЕС използва тези рейтингови категории на външни агенции като отправна точка по-специално за финансовите инструменти и за търговските банки, но може, след като направи собствен анализ на отделните случаи, да държи средства в една от горепосочените рискови категории, въпреки че една или повече от горепосочените агенции за кредитен рейтинг може да са понижили кредитния рейтинг на съответния контрагент. Що се отнася до контрагентите без рейтинг, група 1 се отнася до длъжниците без неизпълнени задължения в миналото, а група 2 се отнася до длъжниците с неизпълнени задължения в миналото.

Сумите, показани по-горе в позицията за заемите и вземанията, получили неинвестиционен рейтинг, са свързани предимно със заеми за финансова подкрепа, отпуснати от Комисията на държави членки, изпитващи финансови трудности, и със средства, които подлежат на събиране от определени държави членки въз основа на нормативната уредба в областта на собствените ресурси или друго правно основание. Сумата в позицията за парите в брой се отнася до банковите сметки за собствените ресурси, открити към министерството на финансите или в централните банки на държавите членки с цел съхраняване в тях на вноските собствени ресурси съгласно предвиденото в нормативната уредба, посочена по-горе. Комисията може да тегли средства от тези сметки само за да покрие нуждите от парични средства, произтичащи от изпълнението на бюджета.

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Излагането на кредитен риск се управлява, първо, чрез получаване на гаранции от съответната държава в случая на Евратом, на второ място, чрез Гаранционния фонд за външни дейности (МФП и Евратом), на трето място, чрез възможността за теглене на необходимите средства от сметките на Комисията за собствените ресурси в държавите членки и на последно място, чрез бюджета на ЕС.

Съгласно законодателството в областта на собствените ресурси таванът за плащанията на собствени ресурси възлиза на 1,20 % от БНД на държавите членки и през 2017 г. реално за покриване на бюджетните кредити за плащания бяха използвани 0,76 %. Това означава, че към 31 декември 2017 г. имаше наличен марж от 0,44 % за покриване на тези гаранции. Във връзка с това ЕС има право да поиска от всички държави членки да направят необходимото за спазване на правното задължение на ЕС към неговите заемодатели.

Каса

В съответствие с Регламент № 609/2014 на Съвета за собствените ресурси (изменен с Регламент 2016/804 на Съвета) по-голямата част от касовите ресурси на Комисията се държат в сметките, открити от държавите членки за плащане на техните вноски (собствени ресурси). Всички такива сметки са към министерствата на финансите на държавите членки или в националните централни банки. Тези институции носят най-ниския кредитен риск (или риск на контрагента) за Комисията, тъй като рискът е поет от държавите членки. За частта от касовите ресурси на Комисията, които се държат в търговски банки с цел обезпечаване на плащанията, захранването на тези сметки се извършва съгласно принципа „точно навреме“ и се управлява автоматично от системата за управление на касата. Във всяка сметка се държат минимални наличности, съобразени със средния размер на ежедневните плащания, извършвани от нея. Вследствие на това общата наличност по тези сметки в края на деня остава постоянно малка (като цяло средно под 80 милиона евро, разпределени в над 21 сметки) и по този начин рискът, на който е изложена Комисията, е ограничен. Тези суми следва да се разглеждат с оглед на дневните цялостни парични наличности, които през 2017 г. варираха между 4 милиарда евро и 40 милиарда евро, и с оглед на общия размер на плащанията, извършени през 2017 г. от сметките на Комисията, които възлиза на над 134 милиарда евро.

Освен това за подбора на търговски банки се прилагат специални насоки с цел допълнително минимизиране на риска на контрагента, на който е изложена Комисията:

- Всички търговски банки се подбират чрез покана за участие в търг. Минималният краткосрочен кредитен рейтинг, който се изисква за допускане до тръжната процедура, е Moody's P-1 или негов еквивалент. При специални и надлежно обосновани обстоятелства може да бъде прието по-ниско равнище.
- Кредитните рейтинги на търговските банки, в които Комисията има сметки, се следят ежедневно.
- В делегациите извън ЕС сметките за авансови средства се държат в местни банки, подбрани чрез опростена тръжна процедура. Изискванията във връзка с рейтинга зависят от местната ситуация и могат да се различават значително между различните държави. За да се ограничи излагането на риск, наличностите по тези сметки са възможно най-малки (като се отчитат оперативните нужди). Сметките се захранват редовно, а прилаганите тавани се преразглеждат ежегодно.

Глоби

Условно платени глоби: депозити

Банките, които държат депозити за глобите, платени условно преди 2010 г., се подбират чрез тръжна процедура в съответствие с политиката за управление на риска, в която са определени изискванията по отношение на кредитния рейтинг и размерът на средствата, които могат да бъдат вложени, в зависимост от капитала на контрагента.

За търговските банки, избрани специално за депозиране на условно платени глоби, по правило се изискват минимален дългосрочен рейтинг A (S&P или негов еквивалент) и минимален краткосрочен рейтинг A-1 (S&P или негов еквивалент). Ако рейтингът на банките в тази група бъде понижен, се прилагат специални мерки. Освен това вложените във всяка банка средства са ограничени до определен процент от нейните собствени средства, който процент варира в зависимост от рейтинга на всяка институция. При изчисляването на тези граници се отчита и стойността на гаранциите с неизтекъл срок, предоставени на Комисията от същата институция. Редовно се проверява дали депозитите отговарят на приложимите изисквания на политиката.

Условно платени глоби: портфейл BUFI

Що се отнася до инвестициите в държавен дълг от условно платени глоби, наложени от 2010 г. насам, кредитният риск се носи от Комисията. Най-концентрираният риск е по отношение на Франция, която представлява 26 % от портфейла. Петте държави с най-висока експозиция (Франция, Италия, Испания, Германия и Белгия) представляват общо 72 % от инвестиционния портфейл. Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е A- (S&P или негов еквивалент).

Финансови гаранции

Политиката за управление на риска, която се прилага за приемането на такива гаранции, гарантира високо качество на кредитите за Комисията. Редовно се проверява дали получените гаранции са в съответствие с приложимите изисквания на политиката.

Гаранционен фонд за външни дейности

Договорените насоки за управлението на активите на портфейла на касата и/или инвестиционната стратегия за този портфейл определят някои лимити и ограничения, чиято цел е да се ограничи излагането на портфейла на кредитен риск. Тези лимити и ограничения включват критерии за допустимост, абсолютни кредитни лимити в номинално изражение в зависимост от категорията на емитента, лимити на относителната концентрация в зависимост от категорията на емитента и лимити на концентрацията за всяка емисия. Всички инвестиции се оценяват като имащи поне инвестиционен рейтинг.

Гаранционен фонд на ЕФСИ

В насоките за управлението на активите, в стратегията за риска и в инвестиционната стратегия се определят някои лимити и ограничения, за да се ограничи излагането на кредитен риск на портфейла, който по принцип е ограничен до инвестиционен рейтинг. Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е А- (S&P или негов еквивалент).

Тъй като единственият контрагент за всички неприключени валутни форуърди към 31 декември 2017 г. е Банката за международни разплащания (БМР), от тази дата не са използвани кредитни подобрения, като например обезпечения, споразумения за нетиране или гаранции. Максималното излагане на кредитен риск за валутните деривативи, които имат положителна справедлива стойност към края на отчетния период, е равно на сумата, посочена в счетоводния баланс.

6.6. ЛИКВИДЕН РИСК**Анализ на срока на финансовите пасиви по оставащия срок по договора**

милиони евро

	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Получени заеми	(6 700)	(14 862)	(33 279)	(54 841)
Задължения	(39 048)	—	—	(39 048)
Други	(150)	(665)	(1 255)	(2 070)
Общо към 31.12.2017 г.	(45 898)	(15 527)	(34 534)	(95 959)
Получени заеми	(2 094)	(18 084)	(34 950)	(55 128)
Задължения	(40 005)	—	—	(40 005)
Други	(189)	(637)	(1 397)	(2 222)
Общо към 31.12.2016 г.	(42 288)	(18 721)	(36 346)	(97 355)

Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

милиони евро

	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Деривативна операция за плащане	(634)	(2)	—	(635)
Деривативна операция за получаване	638	—	—	638
Нетни парични потоци към 31.12.2017 г.	5	(2)	—	3
Деривативна операция за плащане	(150)	—	—	(150)
Деривативна операция за получаване	149	—	—	149
Нетни парични потоци към 31.12.2016 г.	(1)	—	—	(1)

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Ликвидният риск, възникващ от получените заеми, обикновено се компенсира от заеми, отпуснати при еквивалентни срокове и условия (операции „бек-ту-бек“). По отношение на МФП и Евратом Гаранционният фонд за външни дейности служи за резерв за ликвидност (или „спасителна мрежа“) в случай на неизпълнение на задължение за плащане и на просрочени плащания на заемополучатели. За ПБ в Регламент № 431/2009 на Съвета е предвидена процедура, предоставяща достатъчно време за мобилизиране на средства чрез сметките за собствените ресурси на Комисията в държавите членки. За ЕМФС в Регламент № 407/2010 на Съвета е предвидена сходна процедура.

Каса

Принципите на бюджета на ЕС гарантират, че общите парични наличности за дадена година са винаги достатъчни за извършването на всички плащания. Всъщност общият размер на вноските на държавите членки е равен на размера на бюджетните кредити за плащания за бюджетната година. Вноските на държавите членки обаче се получават под формата на дванадесет месечни вноски през цялата година, докато плащанията се характеризират с известна сезонност. Освен това, в съответствие с Регламент № 609/2014 на Съвета (относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси, изменен с Регламент 2016/804 на Съвета), вноските на държавите членки във връзка с (коригиращите) бюджети, одобрени след 16-то число на даден месец (N), стават налични едва през месец N+2, докато свързаните с тях бюджетни кредити за плащания са налични незабавно. За да се гарантира, че наличните касови ресурси винаги са достатъчни за покриване на плащанията, които трябва да бъдат извършени през даден месец, са въведени процедури за редовно прогнозиране на паричните средства, и ако е необходимо, от държавите членки могат да бъдат изисквани предварително собствени ресурси или допълнителни средства в определени граници и при определени условия. Сезонността на разходите и общите бюджетни ограничения през последните години доведоха до необходимостта от по-силен мониторинг на ритъма на плащанията в хода на годината. Освен това в контекста на ежедневните касови операции на Комисията автоматизирани инструменти за управление на паричните средства ежедневно гарантират, че във всяка от банковите сметки на Комисията има достатъчни парични наличности.

Глоби

Условно платени глоби: портфейл BUFI

Фондът се управлява съгласно принципа, че активите трябва да имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация във връзка със съответните задължения. Портфейлът е съставен предимно от високоликвидни ценни книжа, които могат да бъдат продадени с цел финансиране на неочаквани изходящи парични потоци. Освен това делът на депозитите, на ценните книжа, чийто падеж настъпва в срок от 1 година, и на облигациите с плаващ лихвен процент е 38 %.

Гаранционен фонд за външни дейности

Фондът се управлява съгласно принципа, че активите трябва да имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация във връзка със съответните задължения. Фондът трябва да поддържа поне 100 милиона евро в краткосрочен портфейл (със срок под дванадесет месеца), които трябва да бъдат инвестирани в парични инструменти. Към 31 декември 2017 г. тези инвестиции, които включват и пари в брой, възлизаха на 244 милиона евро. Освен това поне 20 % от номиналната стойност на Фонда трябва да се състои от парични инструменти, облигации с фиксиран лихвен процент с оставащ срок от не повече от една година и облигации с плаващ лихвен процент. Към 31 декември 2017 г. това съотношение бе 23 %.

Гаранционен фонд на ЕФСИ

Гаранционният фонд се управлява съгласно принципа, че активите трябва да имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация във връзка със съответните задължения. Портфейлът е съставен от високоликвидни активи, които могат да бъдат продадени с цел посрещане на неочаквани изходящи парични потоци, включително най-ликвидните ценни книжа в щатски долари (държавни облигации на САЩ), които към отчетната дата представляваха 16 % от общия инвестиционен портфейл.

Сетълментът на деривативните договори е брутен и се базира на техния предвиден в договора срок. Задълженията се изпълняват чрез продажбата на активи в щатски долари и/или суапова сделка, при които е възможно да възникне изходящ паричен поток вследствие на валутни разлики.

Не е необходимо управление на ликвидността във връзка с изискванията за обезпечение/марж, тъй като настоящият хеджиращ контрагент приема да работи с Комисията без никакви изисквания по отношение на плащанията по линия на обезпеченията/маржа).

Други финансови инструменти — валутна опция

През 2017 г. ЕС сключи деривативен договор (валутна опция), покриващ обезценката на чуждестранна валута, свързана със заеми, отпуснати от финансови институции (вж. бележка 2.11.2). Що се отнася до другите финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, сумата, за която ЕС носи отговорност по тази опция, не може да надхвърля сумата, за която е поето задължение — така се намалява ликвидният риск.

7. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА

7.1. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на ЕС са консолидираните субекти на ЕС, асоциираните предприятия и ключовият управленски персонал на тези субекти. Операциите между тези субекти се осъществяват като част от обичайните операции на ЕС и тъй като случат е такъв, не са необходими специални изисквания от гледна точка на оповестяването за тези операции в съответствие със счетоводните правила на ЕС.

7.2. ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЪЛЖНОСТ

За целите на представянето на информация за операциите на свързани лица във връзка с ключовото ръководство на ЕС, тук тези лица са показани в пет категории:

Категория 1: председателите на Европейския съвет, на Комисията и на Съда на Европейския съюз

Категория 2: заместник-председателят на Комисията и върховен представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и другите заместник-председатели на Комисията

Категория 3: генералният секретар на Съвета, членовете на Комисията, съдиите и генералните адвокати на Съда на Европейския съюз, председателят и членовете на Общия съд, председателят и членовете на Съда на публичната служба на Европейския съюз, Омбудсманът и Европейският надзорен орган по защита на данните

Категория 4: председателят и членовете на Европейската сметна палата

Категория 5: най-висшестоящите служители в институциите и агенциите

Техните финансови права са обобщени по-долу, а допълнителна информация може да бъде намерена в Правилника за персонала, публикуван на уебсайта Eurgora и представляващ официалният документ, в който са описани правата и задълженията на всички служители на ЕС. Служителите на ключова ръководна длъжност не са получавали никакви заеми при преференциални условия от ЕС.

ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЪЛЖНОСТ

Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
Основна заплата (на месец)	27 436,90	24 852,26 - 25 846,36	19 881,81 - 22 367,04	21 472,36 - 22 864,09	12 641,93 - 19 881,81
Квартирна надбавка/Надбавка за експатриране	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 %-16 %
Семейни надбавки:					
Домакинство (% от заплатата)	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55
Дете на издръжка	403,25	403,25	403,25	403,25	403,25
Предучилищно образование	98,51	98,51	98,51	98,51	98,51
Образование или образование извън мястото на работа	273,6 547,2	273,6 547,2	273,6 547,2	273,6 547,2	273,6 547,2
Надбавка за председателстващи съдии	N/A	N/A	627,76	N/A	N/A
Надбавка за представителство	1 486,84	955,58	627,76	N/A	N/A
Годишни пътни разноски	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Трансфери към държава членка:					
Надбавка за образование ⁽¹⁾	Да	Да	Да	Да	Да
% от заплатата ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% от заплатата без кк	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %
Представителни разходи	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	N/A	N/A
При встъпване в длъжност:					
Разходи за настаняване	54 873,80	48 969,98- 50 928,78	39 763,62- 44 734,07	42 944,71- 45 728,19	Възстановяват се
Семейни пътни разноски	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Разходи за преместване	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се

евро

евро

Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
При напускане на длъжността:					
Разходи за пренастаняване	27 436,90	24 852,26 - 25 846,36	19 881,81 - 22 367,04	21 472,36 - 22 864,09	Възстановяват се
Семейни пътни разноски	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Разходи за преместване	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Преход (% от заплатата) ⁽²⁾	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	N/A
Здравно осигуряване	Покриват се	Покриват се	Покриват се	Покриват се	Покриват се
Пенсия (% от заплатата, преди облагане с данък)	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %
Удръжки:					
Данък върху заплатата	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Здравно осигуряване (% от заплатата)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Специален налог върху заплатата	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Удръжка за пенсия	N/A	N/A	N/A	N/A	9,8 %
Брой лица към края на годината	3	6	93	28	112

⁽¹⁾ С приложен корекционен коефициент (кк).

⁽²⁾ Изплащат се в продължение на първите 3 години след напускане.

8. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

Към датата на подписване на настоящите отчети счетоводителят на Комисията не беше забелязал и не му бяха съобщени съществени въпроси, които да се нуждаят от отделно оповестяване в този раздел. Както е обяснено в бележка **4.1.1**, Споразумението за ЕФСИ бе изменено през март 2018 г. съгласно изменения Регламент (ЕС) 2017/2396.

Отчетите и свързаните с тях бележки бяха изготвени с помощта на последната налична информация и това е отразено в представената информация.

9. ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА

A. КОНТРОЛИРАНИ СУБЕКТИ (52)

1. Институции и консултативни органи (11)

Европейски парламент

Европейски съвет

Европейска комисия

Европейска сметна палата

Съд на Европейския съюз

Европейска служба за външна дейност

Европейски надзорен орган по защита на данните

Европейски икономически и социален комитет

Европейски омбудсман

Комитет на регионите

Съвет на Европейския съюз

2. Агенции на ЕС (39)**2.1. Изпълнителни агенции (6)**

Изпълнителна агенция за образование, аудио-визия и култура

Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните

Изпълнителна агенция за научни изследвания

Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия

Изпълнителна агенция за иновации и мрежи

Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет

2.2. Децентрализирани агенции (33)

Европейска агенция по морска безопасност

Европейска агенция по лекарствата

Европейски надзорен орган за ГНСС

Европейска агенция по химикали

Термоядрен синтез за енергия (европейско съвместно предприятие за ITER и развитие на термоядрената енергетика)

Евроюст

Европейски институт за равенство между половете

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията

Европейска агенция за околната среда

Европейски център за развитие на професионалното обучение

Европейска агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия

Европейски банков орган

Европейска служба за подкрепа в областта на убежището

Служба на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения

Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)

EU-LISA (Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие)

Европейски орган за безопасност на храните

Европейска железопътна агенция

Служба на Общността за сортовете растения

Европейска агенция за контрол на рибарството

Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомани

Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост

Европейска полицейска служба (Европол)

Европейска агенция за авиационна безопасност

Европейска агенция за мрежова и информационна сигурност

Агенция на Европейския съюз за основните права

Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване

Център за преводи за органите на Европейския съюз

Европейски орган за ценни книжа и пазари

Европейска фондация за обучение

Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд

Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)

3. Други контролирани субекти (2)

Европейска общност за възлища и столана (в ликвидация)

Европейски институт за иновации и технологии

Б. АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (1)

Европейски инвестиционен фонд

НЕСЪЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ

Посочените по-долу субекти не са консолидирани посредством метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети на ЕС за 2017 г., тъй като са несъществени:

Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“

Съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ (БТП) е публично-частно партньорство (ПЧП) между ЕС и консорциума за биотехнологични производства (КБТП). БТП има за цел да се реализира потенциалът за европейска биоикономика, като биологичните остатъци и отпадъци се превръщат в по-екологични продукти за ежедневно ползване посредством новаторски технологии и биорафинерии, които стоят в основата на биоикономиката.

Съвместно предприятие „Чисто небе“

„Чисто небе“ е най-голямата европейска научноизследователска програма за разработване на новаторски и авангардни технологии, имащи за цел намаляване на емисиите на CO₂, на газовите емисии и на нивата на шум, произведен от въздухоплавателните средства. „Чисто небе“ се финансира от програмата „Хоризонт 2020“ на ЕС и допринася за укрепването на сътрудничеството в областта на въздухоплавателната промишленост, глобалното лидерство и конкурентоспособността на ЕС.

Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства (IMI)

IMI е най-голямата европейска публично-частна инициатива, насочена към ускоряване на разработването на по-добри и по-безопасни лекарства за пациентите. IMI е съвместно предприятие между Европейския съюз и асоциация на представители на фармацевтичната промишленост.

Съвместно предприятие „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ (ECSEL) (обединяване на предишните СП ARTEMIS и ENIAC)

ECSEL е ПЧП в областта на електронните компоненти и системи, което служи за сближаване на научните изследвания и експлоатацията, за съгласуване на стратегиите за увеличаване на европейските и националните инвестиции и за изграждане на напреднала екосистема.

Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (ГКВ)

ГКВ е ПЧП, което подкрепя научните изследвания, технологичното развитие и демонстрациите в сферата на технологиите за енергия от горивни клетки и водород в Европа. Целта му е да се ускори пускането на пазара на тези технологии и да се реализира техният потенциал като инструмент за постигане на енергийна система с ниски въглеродни емисии.

Съвместно предприятие за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе (SESAR)

SESAR е ПЧП, което отговаря за модернизирването на Европейската система за управление на въздушното движение (УВД) чрез координиране и концентриране в ЕС на всички научноизследователски и иновационни усилия, свързани с УВД.

Съвместно предприятие Shift2Rail

Shift2Rail е първата съвместна технологична инициатива за европейска железопътна система, която търси целенасочени научноизследователски, иновационни и пазарноориентирани решения, като ускорява интегрирането на нови и съвременни технологии в новаторски решения за железопътни продукти.

Годишните отчети на горепосочените субекти са публично достъпни на техните уебсайтове.

ОБСЪЖДАНЕ И АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
2017 ФИНАНСОВА ГОДИНА ⁽¹⁾

СЪДЪРЖАНИЕ

	<i>Страница</i>
1. КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ НА ЕС: ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ ПРЕЗ 2017 Г.	93
1.1. ПРИХОДИ	93
1.2. РАЗХОДИ	93
1.3. АКТИВИ	94
1.4. ПАСИВИ	102
2. ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС	103
3. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ И НЕСИГУРНОСТТА, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС	105
3.1. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА	105
3.2. БЮДЖЕТНИ УСЛОВНИ ПАСИВИ ЗА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	106
3.3. УСЛОВНИ ПАСИВИ ВЪВ ВРЪЗКА С БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ	107
3.4. СТИМУЛ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА, РАСТЕЖА И ИНВЕСТИЦИИТЕ	107
3.5. РЕЗЕРВ ЗА НОВИ УЧАСТНИЦИ (NER) 300	108

⁽¹⁾ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

Целта на настоящото обсъждане и анализ на финансовите отчети (ОАФО) е да помогне на читателите да разберат финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци, представени в консолидираните финансови отчети на ЕС. Информацията, представена в ОАФО, не е била одитирана.

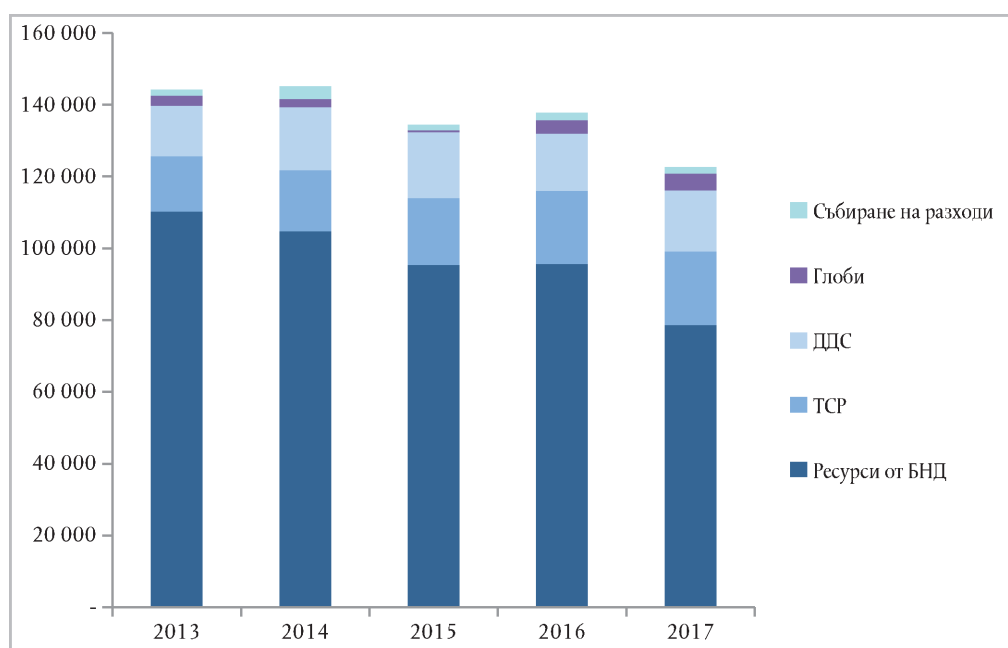
1. КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ НА ЕС: ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ ПРЕЗ 2017 Г.

1.1. ПРИХОДИ

Консолидираните приходи на ЕС включват сумите, свързани с операции с размяна и операции без размяна, като операциите без размяна са най-съществени.

Таблицата по-долу съдържа преглед на основните категории операции без размяна.

Петгодишна тенденция на приходите от операции без размяна (в милиони евро)



През 2017 г. консолидираните приходи намаляха със 7 % — на 136,2 милиарда евро — в сравнение с предходната година главно поради следното:

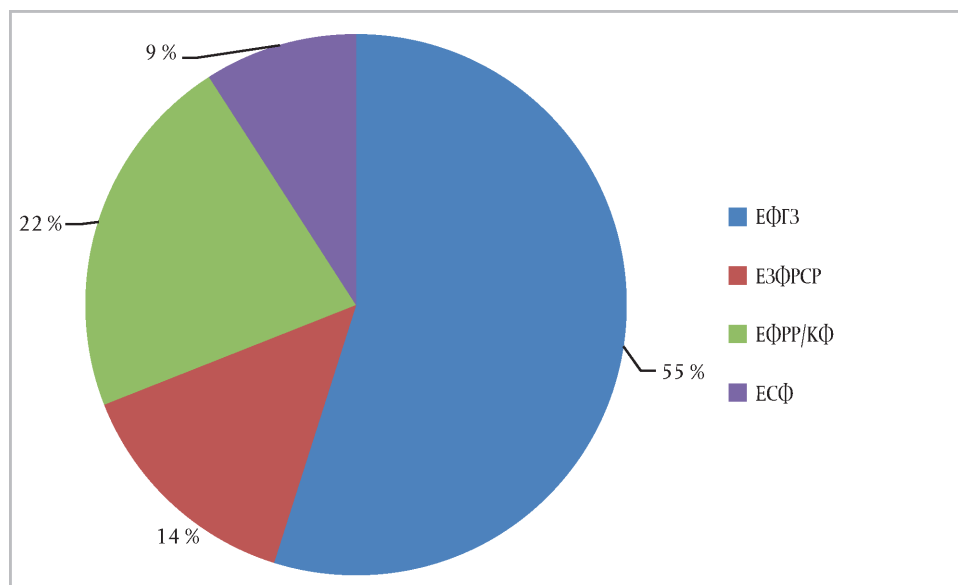
- намаление със 17 милиарда евро на ресурса от БНД, или 18 % в сравнение с предходната година. Този ефект може да се види в таблицата по-горе. Той отразява предимно отражението на намалението на бюджетните кредити за плащания за бюджета за 2017 г. Ресурсът от БНД се използва за финансиране на тази част от бюджета, която не е покрита от никакъв друг източник на приходи; и
- намалението по-горе бе частично компенсирано от другите приходи за операциите без размяна, което включва отражението на бюджетния излишък от 2016 г., посочено в реда за бюджетната корекция, в размер на 6,4 милиарда евро. Този бюджетен излишък бе голям поради непълното изпълнение на програмите през 2016 г., както е обяснено в бележка 2.2 от доклада за изпълнението на бюджета от 2016 г. Това е механизъм, който връща по косвен начин средства на държавите членки, тъй като приспада сумата от собствените ресурси за следващата година (в този случай намалението е за 2017 финансова година). По тази причина бюджетният излишък се признава като приход.

1.2. РАЗХОДИ

Основният компонент на разходите, признати в консолидираните финансови отчети, са трансферните плащания в рамките на споделеното управление, като засегнати са следните фондове: i) Европейският фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ); ii) ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони; iii) ЕФРР и КФ; и iv) Европейският социален фонд (ЕСФ).

Тези фондове съставляваха почти 63 % от общите разходи в края на годината — 31 декември 2017 г. — разпределението им се съдържа в графиката по-долу.

Относително тегло на основните разходи, изпълнени от държавите членки, за 2017 финансова година



Разходите, направени при прякото управление, представляват изпълнението на бюджета от Комисията, изпълнителните агенции и доверителните фондове. При непрякото управление бюджетът се изпълнява от агенции на ЕС, органи на ЕС, трети държави, международни организации и други субекти.

Като цяло разходите, направени при прякото и непрякото управление, представляваха около 19 % от общите разходи (24 милиарда евро) и останаха стабилни в сравнение с предходната финансова година.

ЕС признава бъдещите задължения за плащане като разходи, дори когато все още не са отразени в бюджетните сметки на касова основа. Важните суми са посочени при задълженията и начислените разходи за земеделието и развитието на селските райони и при задълженията, свързани с пенсиите и доходите на наети лица, във връзка с пенсионните права, придобити от членовете на Комисията, членовете на ЕП и персонала.

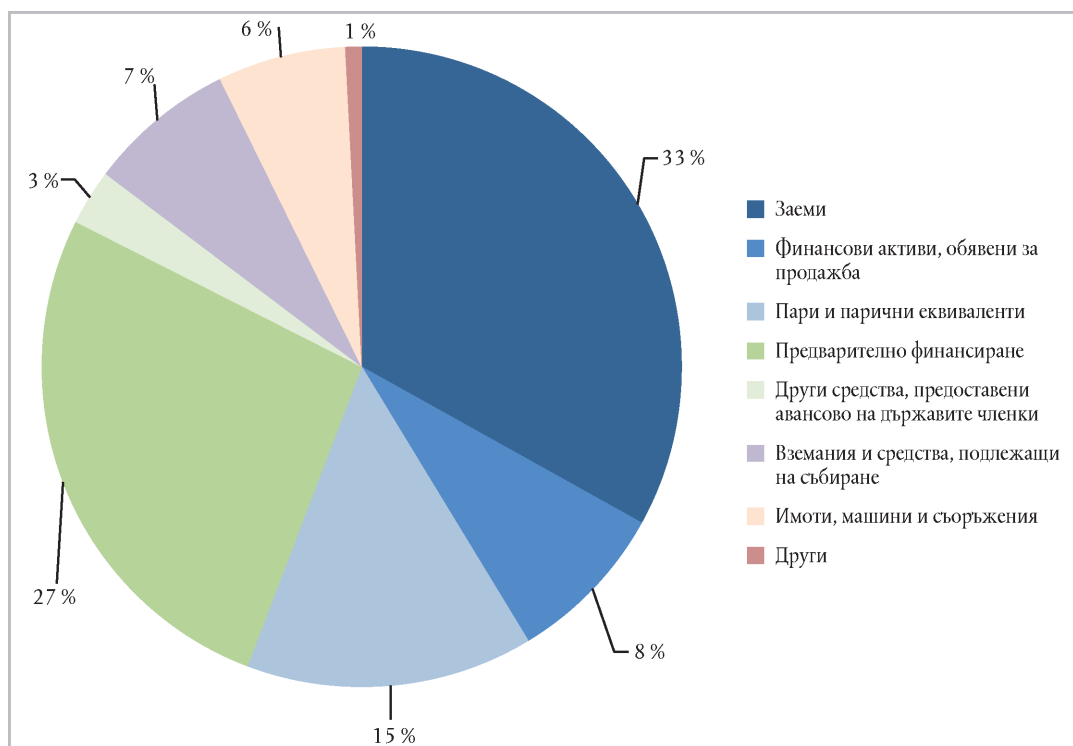
Размерът на консолидираните разходи намаля с 11 % — на 128,1 милиарда евро — в сравнение с 2016 г., което е следствие предимно от следното:

- разходите по ЕФРР и КФ намаляха с приблизително 50 %, или със 17,4 милиарда евро, поради по-малките разходи, направени във връзка с предходния период на програмиране (2007—2013 г.); и
- по същата причина разходите по Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и по други инструменти за развитие на селските райони също намаляха — с 1,2 милиарда евро.

1.3. АКТИВИ

Най-съществените позиции от страната на активите на счетоводния баланс са свързани с финансовите активи (заеми, финансови активи, обявени за продажба, пари в брой) и сумите по предварително финансиране, които представляват приблизително 85 % от активите на ЕС.

Състав на консолидираните активи на ЕС



Към 31 декември 2017 г. общият размер на активите възлизаше на 166,2 милиарда евро, което отразява увеличение с приблизително 2 %. Основните промени бяха:

- увеличение с 3,6 милиарда евро на предварителното финансиране вследствие на малки увеличения в повечето области на политиката;
- увеличение с 2,5 милиарда евро на финансовите инструменти във връзка с обезпечаването на операциите на Гаранционния фонд на ЕФСИ. Този фонд бе създаден, за да се осигури ликвиден буфер срещу потенциалните загуби, понесени от ЕИБ във връзка с нейните операции по финансиране и инвестиране, които отговарят на условията за гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ съгласно Споразумението за ЕФСИ. Той ще бъде захранван постепенно и постепенно ще достигне 9,1 милиарда евро, предназначени за покриване на 35 % от общите бъдещи задължения, свързани с гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ; и
- увеличение с 0,7 милиона евро на имотите, машините и съоръженията, свързано с бъдещите разработки на космическите активи („Галилео“ и „Коперник“).

Като цяло институциите и органите на ЕС се стремят да задържат парите и паричните еквиваленти на ниско равнище. Паричната наличност от 24,1 милиарда евро към края на годината е по-ниска от тази за 2016 г. и включва следните основни елементи:

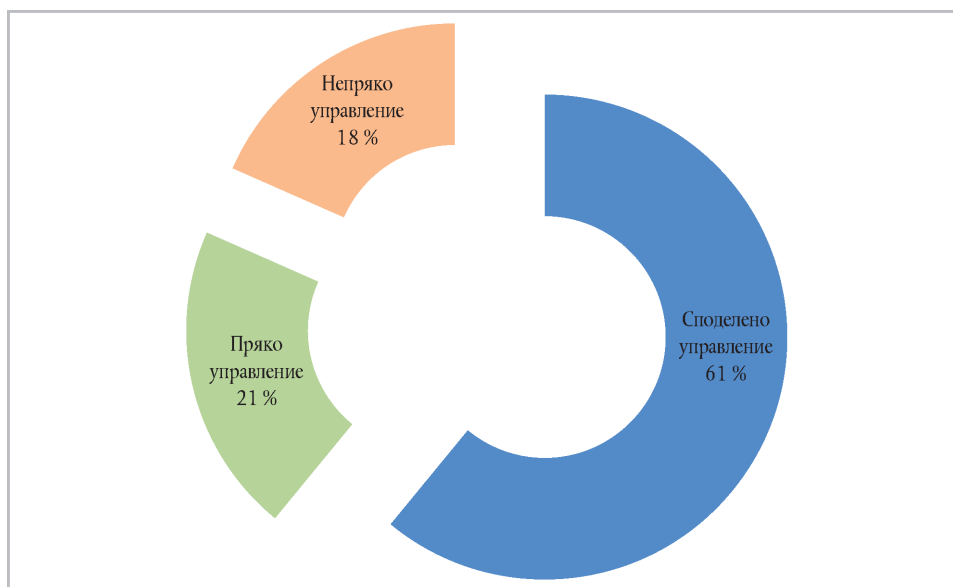
- собствени ресурси; салдото към края на годината включва обща нетна сума от 8,9 милиарда евро, която трябва да бъде върната на държавите членки в началото на 2018 г. вследствие на коригиращи бюджети, приети в края на 2017 г.;
- глобите, наложени от Комисията за нарушаване на правилата за конкуренция, в размер на 0,5 милиарда евро, окончателно платени в края на 2017 г., също са част от касовите наличности към края на годината; и
- касовите наличности включват също така целевите приходи и бюджетните кредити за плащания в размер на 8,4 милиарда евро.

Предварително финансиране

Следва да се отбележи, че равнището на предварителното финансиране се влияе значително от цикъла на МФР — например в началото на даден период на МФР може да се очакват големи авансови плащания към държавите членки в рамките на политиката на сближаване. Комисията прави всичко възможно, за да гарантира, че нивата на предварителното финансиране се поддържат на подходящо равнище. Трябва да бъде постигнат баланс между осигуряването на достатъчно финансиране за проектите и своевременното признаване на разходите.

Общият размер на предварителното финансиране (без другите авансови плащания към държавите членки и средствата, предоставени на доверителния фонд „Беку“ и доверителния фонд за Африка) в счетоводния баланс на ЕС възлиза на 44,3 милиарда евро (2016 г.: 41,6 милиарда евро), почти всички от които са свързани с дейности на Комисията. Около 61 % от предварителното финансиране от Комисията се отнасят до споделеното управление, което означава, че изпълнението на бюджета се делегира на държавите членки (Комисията има надзорна функция).

Предварително финансиране от Комисията по режими на управление



Най-значителната сума предварително финансиране в рамките на споделеното управление се отнася до ЕФРР и Кохезионния фонд (14,9 милиарда евро).

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

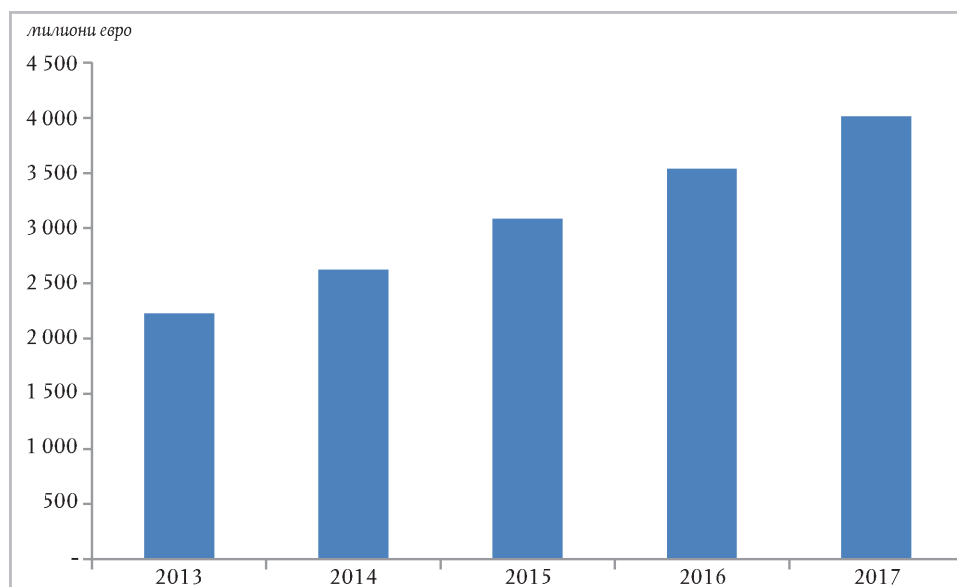
В консолидираните финансови отчети на ЕС следните елементи са посочени в счетоводен аспект като финансови инструменти:

- Финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС: при този вид изпълнение на бюджета средствата или вече са прехвърлени в доверителните сметки, управлявани от оправомощените субекти, и могат да се ползват (като пари и парични еквиваленти и дългови ценни книжа) за покриване на бъдещи задължения гаранции, или са инвестирани в капиталови инструменти;
- Финансови активи, държани в гаранционни фондове за бюджетни гаранции: при този вид изпълнение на бюджета ЕС предоставя гаранции на оправомощените субекти, финансирането за които е само частично обезпечено чрез гаранционни фондове, създадени от Комисията, и по този начин се създават условни задължения за бюджета на ЕС (вж. бележка 3.3); и
- отпуснатите заеми и свързаните с тях получени заеми за програми за финансова помощ.

Финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС

Значението и обемът на финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, в рамките на прякото и непрякото управление нараства всяка следваща година. Основната идея зад този подход, за разлика от традиционния метод на изпълнение на бюджета чрез предоставяне на безвъзмездни средства и субсидии, е, че за всяко евро, похарчено от бюджета чрез финансови инструменти, крайният бенефициер получава над 1 EUR финансова подкрепа благодарение на лостовия ефект. Това усвояване на бюджета на ЕС има за цел да се максимизира въздействието на наличните средства. Финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, съществуват под формата на гаранционни инструменти, капиталови инструменти и инструменти за отпускане на заеми (вж. прегледа от МФР по-долу). Активите, държани в тези инструменти, се държат в пари и парични еквиваленти или се инвестират в капиталови инструменти и дългови ценни книжа, които се посочват като финансови активи, обявени за продажба, в консолидираните финансови отчети на ЕС.

Финансови активи, обявени за продажба, на финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС (стойност към края на годината)



Таблиците по-долу съдържат преглед на финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, за всяка МФР и техните стойности към 31 декември 2017 г.:

<i>милиони евро</i>			
Свързани с повече от една МФР	Активи ⁽¹⁾	Пасиви ⁽²⁾	Гаранции ⁽³⁾
Инструменти за гаранции и за споделяне на риска:			
Механизъм за гарантиране по Инструмента за развитие на предприятията и иновациите за Западните Балкани (EDIF)	28	(26)	—
	28	(26)	—
Капиталови инструменти:			
Европейски фонд за Югоизточна Европа (ЕФЮЕ)	119	—	—
Фонд „Екология за растеж“ за региона на източните съседни държави	70	0	—
Фонд за иновации в предприятията (ENIF)	18	—	—
Фонд за БИСА за микро-, малките и средните предприятия (SANAD)	18	—	—
Фонд за разширяване на предприятията (ENEF)	10	—	—
Инициатива за микрофинансиране за Фонда за азиатския дълг (MIFA)	8	—	—
	245	0	—
Общо	273	(26)	—

МФР 2014—2020 г.	Активи	Пасиви	Гаранции
Инструменти за гаранции и за споделяне на риска:			
„Хоризонт 2020“ — услуга за заеми и гаранции по InnovFin за научни изследвания и иновации	941	(30)	(813)
„Хоризонт 2020“ — гаранция за МСП по InnovFin	694	(205)	(484)
Дългов инструмент на Механизма за свързване на Европа (ДИ на МСЕ)	524	(3)	(490)
COSME — механизъм за гарантиране на заеми	224	(331)	(2)
Механизъм за гарантиране на заетостта и социалните иновации (ЗиСИ)	56	(25)	—
Инструмент за частно финансиране за енергийна ефективност (PF4EE)	31	(1)	(2)
Механизъм за гарантиране за секторите на културата и творчеството	17	(4)	—
Механизъм за гарантиране на студентски заеми	14	(1)	—
Програма за финансово приобщаване на ММСП в ЮИС	14	—	(6)
Инструмент за финансиране на природен капитал	12	—	(1)
Механизъм за финансиране на МСП в Източното партньорство	5	(5)	—
Програма „Жените в бизнеса“ в Източното партньорство	4	—	(4)
Подкрепа за икономическото диверсифициране на Монголия	2	—	—
	2 538	(604)	(1 802)
Капиталови инструменти:			
„Хоризонт 2020“ — капиталов механизъм по InnovFin за научни изследвания и иновации	312	(9)	—
COSME — капиталов механизъм за растеж	45	(2)	—
Инструмент за рисков капитал за южните съседни държави	20	—	—
Climate Investor One	16	—	—
Механизъм за инвестиции в Латинска Америка	13	—	—
Инвестиционен фонд за селското стопанство и търговията в Африка	10	—	—
	416	(12)	—
Смесени инструменти:			
Механизъм на ЕС за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия	70	—	(18)
ElectriFI	32	0	—
	102	0	(18)
Общо	3 056	(615)	(1 820)

МФР преди 2014 г.	Активи	Пасиви	Гаранции
Инструменти за гаранции и за споделяне на риска:			
Механизъм за финансиране с поделяне на риска (МФПР)	763	(70)	(654)
Механизъм за гарантиране по отношение на МСП в рамките на СИР	90	(167)	—
Многогодишна програма (МП) за предприятията	32	(32)	—
Механизъм за гарантиране по отношение на МСП	12	(5)	—
Европейски мандат за микрофинансиране „Прогрес“	6	(5)	—
	904	(279)	(654)
Капиталови инструменти:			
Инструмент за висок растеж и иновационни МСП в рамките на СИР	428	(4)	—
Капиталов механизъм по многогодишната рамкова програма	217	—	—
Европейски фонд за енергийна ефективност	100	—	—
Фонд Marguerite	79	—	—
Световен фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия	72	—	—
Европейски механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ за Програмата на Европейския съюз за заетост и социални иновации	67	—	—
Схема за подкрепа на стартиращи предприятия по Европейския механизъм за технологии 1998 (ETF Start-up)	10	—	—
Пилотни проекти за трансфер на технологии	1	—	—
	974	(4)	—
Смесени инструменти:			
Инструмент за икономическо и финансово сътрудничество MEDA	179	(2)	—
Европейски инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП)	125	(3)	—
Заем за подкрепа на МСП	16	—	—
	320	(5)	—
Общо	2 198	(288)	(654)
Общо всичко	5 526	(930)	(2 473)

⁽¹⁾ Активите, представени в тази таблица, включват няколко елемента от финансовите отчети („обявени за продажба“ на стойност 4 014 милиона евро (от които 1 145 милиона евро са капиталови инструменти); пари и парични еквиваленти на стойност 1 325 милиона евро; Заеми в размер на 93 милиона евро и други елементи в размер на 94 милиона евро).

⁽²⁾ Пасивите, представени в тази таблица, включват няколко елемента от финансовите отчети (провизии на стойност 857 милиона евро; задължения в размер на 66 милиона евро и други елементи в размер на 7 милиона евро).

⁽³⁾ За някои гаранции поетият от ЕС риск е изцяло покрит от осигурените провизии.

Финансови активи, държани в гаранционни фондове за бюджетни гаранции

Комисията създаде гаранционни фондове за покриване на бюджетните гаранции (вж. бележка 4.1.1 от консолидираните финансови отчети), предоставени на групата на ЕИБ. Тези гаранционни фондове се захранват със средства чрез плащания от бюджета на ЕС, за да се осигури ликвиден буфер срещу потенциални загуби от гарантираните операции. Плащанията към гаранционните фондове се инвестират във финансови инструменти, включително дългови ценни книжа, пари в брой и срочни депозити. Към 31 декември 2017 г. Комисията притежава финансови активи във:

- Гаранционния фонд за външни дейности — 2,4 милиарда евро; и
- Гаранционния фонд на ЕФСИ — 3,5 милиарда евро.

Отпуснати заеми и свързаните с тях получени заеми за програми за финансова помощ

Финансова подкрепа за държавите членки и за трети държави под формата на двустранни заеми, финансирани със средства от капиталовите пазари с гаранцията на бюджета на ЕС, се предоставя от Комисията по силата на решения на Европейския парламент и на Съвета.

Като действия от името на ЕС, понастоящем Комисията управлява три основни програми:

- Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС);
- подкрепа за платежния баланс (ПБ); и
- макрофинансова помощ (МФП), по които може да отпускат заеми.

Капиталът, необходим за финансиране на дейностите на ЕС по отпускане на заеми, се взема от капиталовите пазари или от финансови институции.

Към 31 декември 2017 г. номиналният размер на заемите, отпуснати с цел предоставяне на финансова помощ, по линия на ЕМФС и ПБ бе:

	ПБ			ЕМФС ⁽¹⁾			ОБЩО
	Латвия	Румъния	Общо	Ирландия	Португалия	Общо	
Общо отпуснати заеми	3,1	5,0 ⁽²⁾	8,1	22,5	26,0	48,5	56,6
Общо преведени към 31.12.2017 г.	2,9	5,0	7,9	22,5	24,3	46,8	54,7
Общо погасени към 31.12.2017 г.	(2,2)	(2,7)	(4,9)	—	—	—	(4,9)
Непогасена сума към 31.12.2017 г.	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

⁽¹⁾ Без операциите по рефинансиране.

⁽²⁾ Без превантивната помощ.

ЕМФС

ЕМФС бе създаден с цел предоставяне на финансова помощ на всички държави членки, изпитващи или сериозно застрашени от тежки икономически и финансови сътресения, възникнали при изключителни обстоятелства извън техния контрол. ЕМФС бе използван за предоставяне на финансова помощ, обвързана с провеждането на реформи, на Ирландия и Португалия между 2011 г. и 2014 г.

Тази програма изтече и не могат да бъдат теглени допълнителни заеми, но тя продължава да съществува за специфични задачи, като например удължаване на сроковете на заемите, отпуснати на Ирландия и на Португалия, и отпускане на междинни заеми.

Основните аспекти на програмата ЕМФС са следните:

Ирландия

- Ирландия поиска цялата сума от 22,5 милиарда евро, отпусната по ЕМФС, през декември 2010 г. Тази сума бе преведена на осем транша между януари 2011 г. и март 2014 г.;
- Ирландия има възможност да удължи срока на заемите по ЕМФС въз основа на удължаването на максималния среднопретеглен срок; и
- предвидено бе първата погасителна вноска от 3,4 милиарда евро да бъде преведена през април 2018 г. Ирландия поиска обаче удължаване на срока, което беше одобрено, и сумата беше успешно взета назаем на пазарите през първото тримесечие на 2018 г., като погасяването ѝ бе разсрочено на два транша (2,4 милиарда евро и 1 милиард евро), които трябва да бъдат платени съответно през 2025 г. и 2033 г. Предвидено е втората погасителна вноска, която е в размер на 0,5 милиарда евро, да бъде преведена през октомври 2018 г., но отново с възможност за удължаване на срока.

Португалия

- Португалия поиска 24,3 милиарда евро от общо 26 милиарда евро, отпуснати по ЕМФС през май 2011 г. Тази сума бе преведена на седем транша между май 2011 г. и ноември 2014 г.; и
- предвидено е първата погасителна вноска, която е в размер на 0,6 милиарда евро, да бъде преведена през октомври 2018 г., но както в случая с Ирландия, Португалия има възможност да удължи срока.

ПБ

ПБ е програма за подпомагане, предназначена за държави извън еврозоната, които изпитват или са застрашени от трудности по отношение на платежния си баланс. Подкрепата за ПБ се осъществява под формата на средносрочни заеми, обвързани с изпълнението на политики, целящи да се намери решение на съществуващите икономически проблеми. Обикновено подкрепата за платежния баланс от ЕС се предлага в сътрудничество с Международния валутен фонд (МВФ) и други международни институции или държави.

Средносрочната финансова подкрепа от ЕС по механизма за ПБ беше задействана през ноември 2008 г., за да се помогне на Унгария и впоследствие, през януари и май 2009 г., на Латвия и Румъния да възстановят доверието на пазарите, като общият размер на поетите задължения достигна 14,6 милиарда евро. Програмата за подпомагане на ПБ за Унгария изтече през 2010 г., а задълженията по нея бяха погасени изцяло през 2016 г. Двете програми за подпомагане — за Латвия и за Румъния, изтекоха през 2012 г., поради което не могат да бъдат превеждани допълнителни траншове.

Освен това двете програми за превантивна помощ за Румъния изтекоха съответно през 2013 г. и 2015 г., без средствата по тях да бъдат изцяло усвоени.

Основните аспекти са, както следва:

- През 2017 г. държавите членки бенефициери по линия на ПБ погасиха своевременно и в пълен размер общо 1,3 милиарда евро, 1,2 милиарда евро от които са свързани с погасяването на главницата от Румъния, като останалата сума е свързана с лихвите; и
- през април 2018 г. Румъния погаси 1,2 милиарда евро от главницата, като се очаква да погаси още 0,1 милиарда евро от нея през октомври 2018 г.

МФП

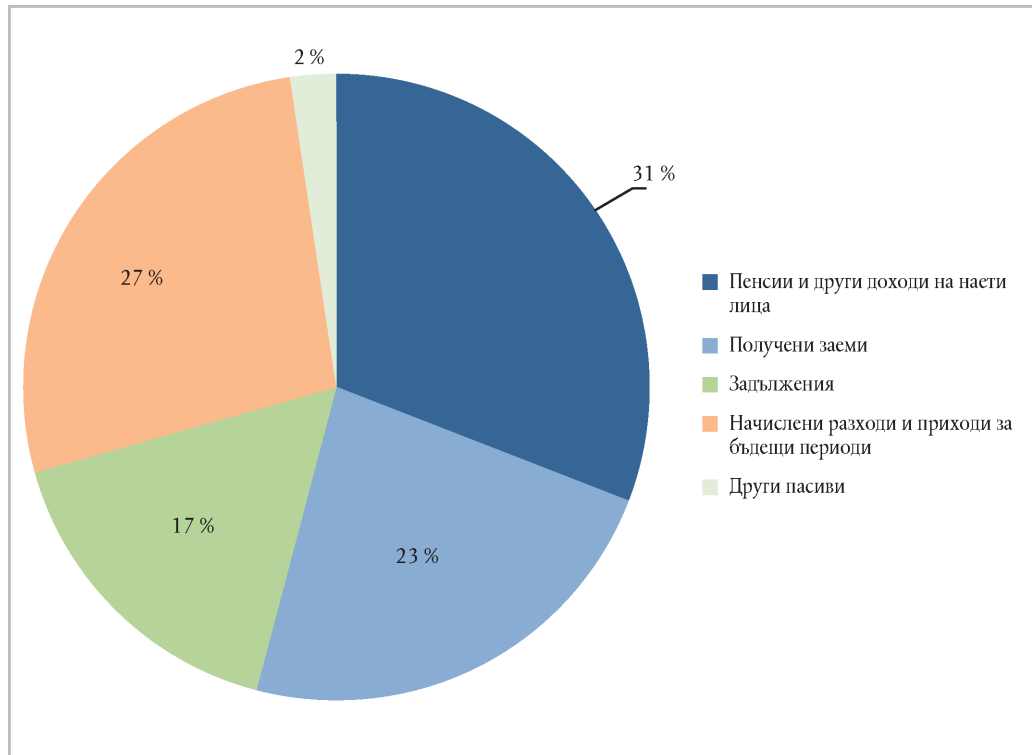
МФП е форма на финансова помощ, предоставяна от ЕС на партньорски държави извън ЕС, които изпитват криза с платежния си баланс. Тя се осъществява под формата на средносрочни/дългосрочни заеми или безвъзмездни средства, или на комбинация от тях, и се предоставя само на държави, включени в програма на МВФ, по която се предоставя помощ.

Непогасените заеми към 31 декември 2017 г. по програмата за МФП бяха 3,9 милиарда евро в номинално изражение.

1.4. ПАСИВИ

Най-съществените позиции от страната на пасивите на счетоводния баланс се състоят предимно от четири основни позиции: i) пенсионно задължение и задължения, свързани с другите доходи на наети лица; ii) взети заеми; iii) задължения към трети държави и iv) начислени разходи.

Състав на пасивите в консолидирания счетоводен баланс на ЕС

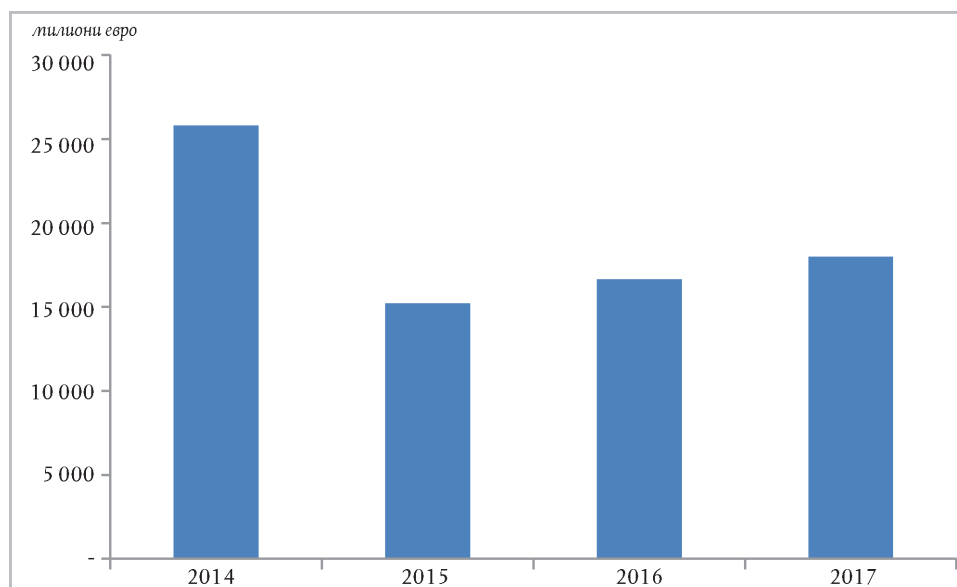


Към 31 декември 2017 г. общият размер на пасивите възлизаше на 236,5 милиарда евро, което отразява увеличение с приблизително 1 % в сравнение с предходната година.

Основните промени бяха свързани със следните последици:

- увеличението с 5,9 милиарда евро на общия размер на задължението, свързано с доходите на наети лица, се дължи предимно на увеличаване на нетното задължение на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица.
- провизиите нараснаха с 1 милиард евро вследствие на актуализирано проучване относно провизията за извеждане на JRC от експлоатация, което доведе до по-висока прогноза за задължението. Промяната се дължи на основния елемент на изчислението — времеви период — за който преди бе изчислено, че е приблизително 20 години, но сега се актуализира на 40 години; и
- начислените разходи намаляха с 3,7 милиарда евро, което частично компенсира горепосочените ефекти. Това намаление на начислените разходи се дължи на факта, че програмите за сближаване от предходната МФР са в напреднал етап на приключването.

Като цяло всички други елементи на пасива останаха стабилни. Важно е да се отбележи, че финансовите пасиви намаляха в дългосрочен план поради намалението на взетите заеми, съчетано с увеличение на краткосрочната част. Това въздействие се дължи на погасяванията по ПБ и по ЕМФС през 2018 г. от Румъния (1,35 милиарда евро), Ирландия (3,9 милиарда евро) и Португалия (0,6 милиарда евро), както се очакваше към датата на отчитане.

Общо получени декларации за направени разходи и фактури, признати в позицията за задълженията в счетоводния баланс**Нетни активи**

Това, че пасивите надвишават активите, не означава, че институциите и органите на ЕС са в затруднено финансово положение, а по-скоро, че някои задължения ще бъдат финансирани от бъдещи годишни бюджети. Много разходи са признати по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през 2017 г., въпреки че може в действителност да бъдат платени през 2018 г. или по-късно и да бъдат финансирани от бъдещи бюджети, а съответните приходи ще бъдат отчетени едва през бъдещи периоди. Най-значителните суми, които трябва да бъдат изгънати, са дейностите по линия на ЕФГЗ (платени през 2018 г.) и задължението, свързано с доходите на наети лица (което предстои да бъдат платено през следващите 30 и повече години).

2. ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС**Финансови корекции и събирания — преглед за 2017 г.**

Важен аспект на изпълнението на бюджета на ЕС е необходимостта да се гарантират подобаващото предотвратяване или откриване и впоследствие поправяне на слабости на системите, водещи до грешки, нередности и измами. В годишния си доклад Сметната палата предоставя декларация за достоверност относно законосъобразността и редовността на свързаните с годишните отчети операции, както и нивото на същественост на грешките в плащанията. Декларацията за достоверност съпътства годишните отчети на ЕС при публикуването ѝ в *Официален вестник*.

Защитните действия на Комисията смекчават въздействието на тези грешки чрез два основни механизма:

- (1) превантивни механизми (напр. предварителни проверки, прекъсвания и спирания на плащанията); и
- (2) коригиращи механизми (предимно финансови корекции, наложени на държавите членки или договорени с тях, и събирания на вземания от получателите на плащания от ЕС).

При режим споделено управление (селскостопанските разходи и структурните дейности) държавите членки носят основната отговорност през целия цикъл на разходите за гарантирането на това, че изплащаните от бюджета на ЕС разходи са законосъобразни и редовни.

Защитните действия възникват вследствие на надзора и проверките, извършени както от Комисията, така и — при разходите със споделено управление — от държавите членки по отношение на допустимостта на разходите, финансирани от бюджета на ЕС. Когато определя размера на финансовата корекция или на събирането, Комисията взема предвид естеството и сериозността на нарушението на приложимото право и финансовите последици за бюджета на ЕС, включително случаите на недостатъци в системите за управление и контрол.

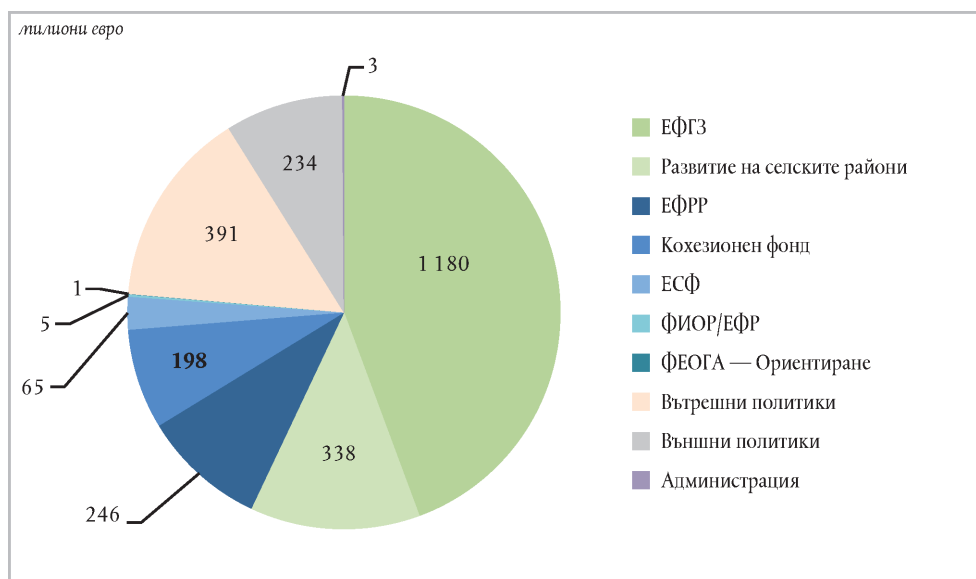
Процес на коригиращите механизми:



Финансовите корекции и събиранията се представят на два основни етапа от процеса. Двата етапа могат да бъдат проведени през една и съща година или през различни години:

- 1) Финансови корекции и събирания на етапа на потвърждение: тези суми са или одобрени от съответната държава членка, или приети с решение на Комисията. През 2017 г. общият размер на потвърдените финансови корекции и събирания бе 2 662 милиона евро (2016 г.: 3 777 милиона евро), от които 1 826 милиона евро са следствие от коригиращи действия.

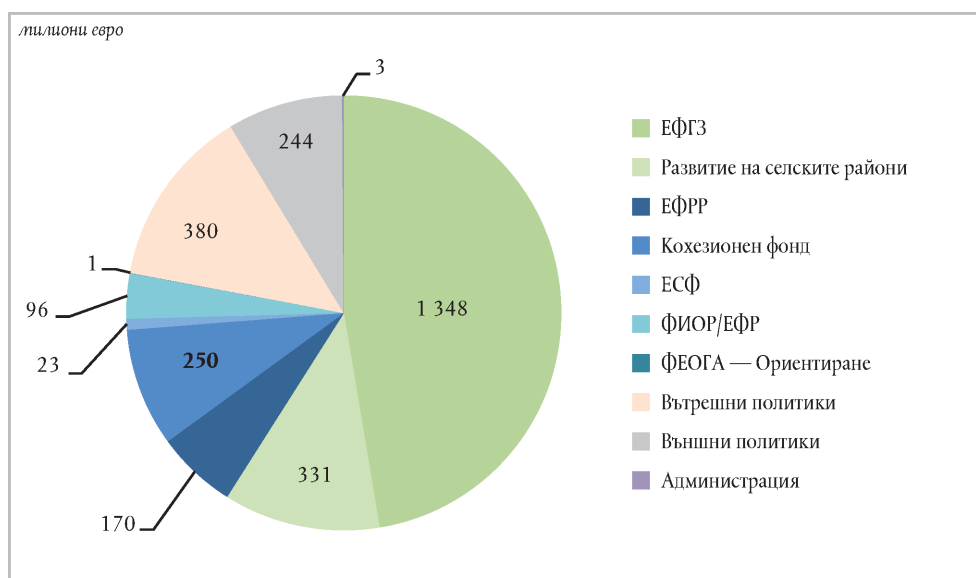
Финансови корекции и събирания, потвърдени през 2017 г. (*) — разбивка по области на политиката



- 2) Финансови корекции и събирания на етапа на извършване: тези суми са крайният етап от процеса, през който етап констатираната ситуация на недължимо платени разходи се поправя окончателно. В нормативната уредба за различните сектори са предвидени няколко механизма за извършване. През 2017 г. общият размер на извършените финансови корекции и събирания бе 2 845 милиона евро (2016 г.: 3 389 милиона евро), от които 1 949 милиона евро са следствие от коригиращи действия. Извършването на финансови корекции и на събирания може да отнеме няколко години главно поради решения за разсрочване или отсрочване, взети по искане на държавите членки в рамките на селскостопанската политика. В рамките на политиката на сближаване нормативната уредба предвижда извършването да бъде направено при приключването или след приключването на периода на програмиране.

(*) Посочените по-горе цифри отразяват финансовото въздействие както на превантивните, така и на коригиращите механизми. За повече подробности вж. годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2017 г., раздел 2.

Финансови корекции и събирания, извършени през 2017 г. (*) — разбивка по области на политиката



3. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ И НЕСИГУРНОСТТА, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС

3.1. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

Макроикономическата среда в ЕС ⁽²⁾ влияе на способността на държавите — членки на ЕС, да изпълняват задълженията си за финансиране към институциите и органите на ЕС, а следователно и на способността на ЕС да пропължи да прилага политиките на ЕС.

Докато широкообхватното ускоряване на световната икономическа дейност и търговията през миналата година бе от полза за еврозоната, вътрешното търсене също се засили, подобро от доверие на бизнеса и на потребителите над средното равнище, от продължаващата подкрепа за политиката и от подобряването на пазарите на труда. Поради това се очаква европейската икономика да продължи да нараства с устойчиви темпове. Очаква се активното разкриване на работни места да продължи да стимулира нарастването на потребителските разходи. В същото време се очаква инвестиционните условия да останат благоприятни, като се очаква вътрешното и външното търсене да се увеличат, а условията за финансиране — да останат гъвкави. Оставаният застои в икономиката следва да позволи на БВП да продължи да расте с темпове, които са по-високи от очаквания потенциален ръст (около 1,5 %) през целия период на прогнозата. Цикличната инерция в еврозоната обаче се очаква да намалее леко през 2018 г., тъй като ускореното нарастване на заетостта започва да намалява.

Счита се, че БВП на еврозоната и на ЕС са нараснали с 2,4 % през 2017 г., и се предвижда да нараснат с 2,3 % през 2018 г., преди да намалее леко до 2,0 % през 2019 г.

Въпреки че условията на пазара на труда са се подобрили във всички държави членки, равнищата на безработица продължават да се различават значително. При все това прогнозата за растежа на БВП бе увеличена за голямо мнозинство от държавите членки от еврозоната за всяка от годините, обхванати от прогнозата, като се очаква темповете на растеж да се сближат допълнително. Поради оставания застои на пазара на труда се очаква натискът за увеличаване на заплатите и същинската инфлация да нараснат само постепенно. Поради това временни фактори, свързани с цените на енергията, ще продължат да играят важна роля в развитието на инфлацията и ще поддържат номиналната инфлация по хармонизираните индекси на потребителските цени (ХИПЦ) над същинската инфлация през по-голямата част на 2018 г. След 1,5 % през 2017 г. инфлацията по ХИПЦ се очаква да бъде средно 1,5 % през 2018 г., преди да достигне 1,6 % през 2019 г.

Риските за прогнозите за БВП и инфлацията остават до голяма степен балансирани. Въпреки че изглежда, че съществува възможност растежът да надхвърли очакванията през следващите тримесечия, това може да доведе до по-ранно от очакваното задействане на ограничаващи растежа ограничения от гледна точка на предлагането. Същевременно положителните пазарни очаквания по отношение на оценките на цените на активите изглеждат уязвими в случай на промяна на нагласите и на основните фактори. Риските, свързани с решението на Обединеното кралство да се оттегли от ЕС, пропължават да съществуват, както и рисковете от влошаване на ситуацията, свързани с геополитическото напрежение и с промяна към обърнати по-навътре и протекционистки политики.

(*) Посочените по-горе цифри отразяват финансовото въздействие както на превантивните, така и на коригиращите механизми. За повече подробности вж. годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2017 г., раздел 2.

(2) За повече информация вж.: Европейска комисия, „Европейски икономически прогнози, зима 2018 г.“, адрес: https://ec.europa.eu/info/publications/economic-and-financial-affairs-publications_en.

Инерцията в световната икономика остава силна, тъй като широкообхватният цикличен подем продължава, стимулиран от възстановяването на инвестициите и търговията, от все още благоприятните финансови условия и от благоприятната комбинация от политики. По-високите цени на стоките също се оказват благоприятни за износителите на стоки. Прогнозите за близкото бъдеще са малко по-добри от тези от есента на 2017 г., като сега се очаква ръстът на световния БВП извън ЕС да бъде 4,1 % през 2018 г. и през 2019 г. в сравнение с 3,8 % през 2017 г.

3.2. БЮДЖЕТНИ УСЛОВНИ ПАСИВИ ЗА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Дейностите на ЕС по получаване и отпускане на заеми за програмите за финансова помощ представляват небюджетни операции. По принцип събраните средства след това се предоставят на държавата бенефициер „бек-ту-бек“, т.е. със същия купон, срок и размер. Независимо от метода „бек-ту-бек“, обслужването на дълга по инструментите за финансиране е правно задължение на ЕС, който ще направи необходимото всички плащания да се извършват в пълен размер и в срок. Комисията е въвела процедури, за да гарантира изплащането на взетите назаем средства, дори в случай на неизпълнение на задълженията по отпуснатите заеми.

Получените заеми на ЕС представляват преки и безусловни задължения на ЕС и се гарантират от държавите — членки на ЕС (бюджетни условни пасиви). Заемите, взети с цел финансиране на заеми за държави извън ЕС, попадат в обхвата на Гаранционния фонд за външни дейности. Ако държава членка бенефициер не изпълни задълженията си по заем, ако е възможно, дългът се изплаща от средствата, с които разполага Комисията. Ако това не е възможно, Комисията взема необходимите средства от държавите членки. Съгласно законодателството на ЕС за собствените ресурси (член 14 от Регламент № 609/2014 на Съвета) държавите — членки на ЕС, са правно задължени да осигуряват достатъчно средства за изпълняване на задълженията на ЕС. Поради това инвеститорите са изложени само на кредитния риск на ЕС, а не на този на бенефициера, на който са отпуснати финансираните заеми. Благодарение на отпускането на заеми „бек-ту-бек“ бюджетът на ЕС не поема никакъв лихвен или валутен риск.

За всяка програма за дадена държава в решенията на ЕП, на Съвета и на Комисията се определят общата отпусната сума, броя на частите от заема, които трябва да се платят, и максималния (среден) срок на пакета от заеми. Впоследствие Комисията и държавата бенефициер се договарят относно параметрите на заема/финансирането, и по-специално срока на частите от заема. Освен това всички части от заема освен първата зависят от спазването на условията на политиката в контекста на съвместна финансова помощ от ЕС и Международния валутен фонд (МВФ), което е друг фактор, влияещ на момента на извършване на операциите по финансиране. Това означава, че моментът на емитиране и сроковете зависят от съответните дейности на ЕС по отпускане на заеми. Финансирането се извършва само в евро, а сроковете варират от 3 до 30 години.

Следната таблица съдържа преглед на планирания график за изплащане, в номинално изражение, на непогасените суми от заемите по ЕМФС и по ПБ към 31 декември 2017 г.:

милиарди евро

	ПБ			ЕМФС			ОБЩО
	Латвия	Румъния	Общо	Ирландия	Португалия	Общо	
2018	—	1,3 ⁽¹⁾	1,3	3,9 ⁽²⁾	0,6	4,5	5,8
2019	0,5	1,0	1,5	—	—	—	1,5
2021	—	—	—	3,0	6,8	9,8	9,8
2022	—	—	—	—	2,7	2,7	2,7
2023	—	—	—	2,0	1,5	3,5	3,5
2024	—	—	—	0,8	1,8	2,6	2,6
2025	0,2	—	0,2	—	—	—	0,2
2026	—	—	—	2,0	2,0	4,0	4,0
2027	—	—	—	1,0	2,0	3,0	3,0
2028	—	—	—	2,3	—	2,3	2,3
2029	—	—	—	1,0	0,4	1,4	1,4
2031	—	—	—	—	2,2	2,2	2,2
2032	—	—	—	3,0	—	3,0	3,0

милиарди евро

	ПБ			ЕМФС			ОБЩО
	Латвия	Румъния	Общо	Ирландия	Португалия	Общо	
2035	—	—	—	2,0	—	2,0	2,0
2036	—	—	—	—	1,0	1,0	1,0
2038	—	—	—	—	1,8	1,8	1,8
2042	—	—	—	1,5	1,5	3,0	3,0
Общо	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

(¹) През април 2018 г. Румъния погаси 1,2 милиарда евро от главницата, като се очаква да погаси още 0,1 милиарда евро от нея през октомври 2018 г.

(²) Ирландия поиска удължаване на срока на погасителен транс от 3,4 милиарда евро, което беше одобрено, и сумата беше успешно взета назаем на пазарите през първото тримесечие на 2018 г., като погасяването ѝ бе разсрочено на два транша (2,4 милиарда евро и 1 милиард евро), които трябва да бъдат платени съответно през 2025 г. и 2033 г.

Междуправителствените механизми за финансова стабилност — Европейският инструмент за финансова стабилност (ЕИФС) и Европейският механизъм за стабилност (ЕМС), не попадат в приложното поле на Договора за ЕС, поради което не са включени в консолидираните годишни отчети на ЕС.

3.3. УСЛОВНИ ПАСИВИ ВЪВ ВРЪЗКА С БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ

ЕС е предоставил гаранции на групата на ЕИБ по заемите, отпуснати извън ЕС, и по дълговите и капиталовите операции, покрити от гаранцията на ЕФСИ. Към 31 декември 2017 г. ЕС показва в бележките към консолидираните си финансови отчети (вж. бележка 4.1.1) условни пасиви за двете гаранции. За да се намали рискът, който задействането на гаранциите от групата на ЕИБ може да породи за бюджета на ЕС, ЕС създаде специални гаранционни фондове — Гаранционния фонд за външни дейности и Гаранционния фонд на ЕФСИ.

Гаранционният фонд за външни дейности се захранва от бюджета на ЕС така, че да покрива 9 % от гарантираните заеми за дейности по мандата на ЕИБ за външно кредитиране на трети държави, които гарантирани заеми са непогасени към края на годината. Към 31 декември 2017 г. общата стойност на активите от 2,2 милиарда евро покрива експозиция от отпуснати средства в размер на 20 милиарда евро, подписани средства в размер на 28,9 милиарда евро и таван от 37,5 милиарда евро.

Гаранционният фонд на ЕФСИ започна дейност през 2016 г. и първоначално се очакваше да бъде финансиран до общо 50 % от максималната експозиция на ЕС, която възлиза на 16 милиарда евро, вследствие на което Фондът следва постепенно (до 2022 г.) да достигне 8 милиарда евро. През декември 2017 г. Регламентът за ЕФСИ бе изменен, вследствие на което максималният размер на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ бе увеличен на 26 милиарда евро и таванът за гаранционния фонд бе намален на 35 %. Поради това въз основа на последиците от изменението се очаква Гаранционният фонд на ЕФСИ да достигне общо 9,1 милиарда евро.

Общият размер на активите, които съставляват Гаранционния фонд на ЕФСИ, е 3,5 милиона евро към 31 декември 2017 г. Тези средства покриват експозиция от отпуснати суми в размер на 10,1 милиарда евро и от подписани суми в размер на 13,5 милиарда евро (включително отпуснатите суми). Понастоящем Гаранционният фонд на ЕФСИ работи както в евро, така и в щатски долари.

3.4. СТИМУЛ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА, РАСТЕЖА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

План за инвестиции за Европа

През 2015 г. Комисията стартира заедно с ЕИБ Плана за инвестиции за Европа, включващ Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), за който първоначално беше предвидено финансиране от ЕС в размер на 21 милиарда евро и чиято основна цел е да се привлекат частни инвестиции. Според прогнозите до 2020 г. ще бъдат създадени още 700 000 работни места, а брутният вътрешен продукт на ЕС ще нарасне с 0,7 % в резултат на одобрените през 2015 и 2016 г. инвестиции. Това показва, че стратегическите инвестиции стимулират работните места и растежа в целия ЕС, дори в секторите и регионите, които преди десет години бяха сериозно засегнати от кризата. След като през септември Европейският парламент и държавите членки постигнаха принципно съгласие, през декември Парламентът прие регламент за удължаване на срока на действие на Европейския фонд за стратегически инвестиции и за неговото усъвършенстване. Срокът на действие на новия и усъвършенстван ЕФСИ 2.0 бе удължен от средата на 2018 г. до края на 2020 г., а инвестиционната му цел бе увеличена от 315 милиарда евро на поне 500 милиарда евро.

През 2017 г. Фондът продължи стабилно да напредва към мобилизирането на поне 315 милиарда евро допълнителни инвестиции в реалната икономика до средата на 2018 г. Той действаше във всичките 28 държави членки и се очакваше до края на 2017 г. да мобилизира инвестиции на обща стойност около 256 милиарда евро.

До края на годината по линия на Фонда бяха одобрени общо 357 инфраструктурни и иновационни проекта, чието финансиране възлиза на 39,2 милиарда евро. Освен това бяха одобрени 347 споразумения за финансиране на малки и средни предприятия (МСП) на стойност 11,9 милиарда евро. Според прогнозите от тези споразумения би трябвало да извлекат ползи около 539 000 МСП.

Освен това беше отбелязан напредък в консултациите за разработването и подготвянето на проекти чрез Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, а търсещите финансиране проекти получиха необходимата видимост в Европейския портал за инвестиционни проекти.

Европейският фонд за стратегически инвестиции подкрепя инвестициите в сектори, които са от стратегическо значение за икономиката на ЕС, включително енергетиката, транспорта, цифровите технологии, научните изследвания, развойната дейност и иновациите, околната среда и ефективността на ресурсите, социалната инфраструктура и малките предприятия. Това включва финансиране в предприемачеството, въздействието и иновациите в социалната сфера.

Постоянна подкрепа за държавите — членки на ЕС

През май 2017 г. беше създадена Програмата за подкрепа на структурните реформи, която разполага с бюджет от 142,8 милиона евро за периода 2017—2020 г. По искане на държавите членки програмата финансира съобразена с конкретните нужди техническа подкрепа, която има за цел да им помогне в ключовите области, в които полагат усилия за реформи. Чрез нея Комисията предоставя целенасочена подкрепа, която укрепва капацитета на държавите членки за разработване и провеждане на реформите, които те считат за необходими, за да направят икономиките си по-конкурентоспособни и благоприятни за инвестиции. Тази техническа подкрепа обхваща реформите в областта на управлението и публичната администрация, управлението на публичните финанси, бизнес средата, пазарите на труда, образованието, здравеопазването и социалните услуги, финансовия сектор и достъпа до финансиране. Тя може да се ползва от всички държави — членки на ЕС, основава се на търсенето и не изисква съфинансиране.

Програмата се изпълнява от Службата на Комисията за подкрепа на структурните реформи в сътрудничество с други компетентни служби на Комисията. Досега Службата е работила с 15 държави членки за осъществяването на над 150 проекта за подкрепа. В рамките на проектния цикъл за 2018 г. тя е получила над 400 искания за подкрепа от над 20 държави членки, което е довело до търсене, надхвърлящо значително бюджета на програмата, който възлиза на 30,5 милиона евро годишно.

ЕС продължи да подкрепя Ирландия, Испания, Кипър, Португалия и Румъния след приключването на програмата. През годината отново беше постигнат добър напредък в изпълнението на програмата за Гърция, разработена с цел да се създадат условия за възвръщане на доверието и да се поставят основите за трайно икономическо възстановяване в Гърция. Вторият преглед приключи през юли и позволи да се разреши отпускането на третия транш от финансирането по линия на Европейския механизъм за стабилност в размер на 8,5 милиарда евро. През декември се извършваше третият преглед и в началото на месеца беше постигнато споразумение на работно равнище. Гърция продължи също да получава икономическа подкрепа по линия на Плана за инвестиции за Европа.

Службата за подкрепа на структурните реформи пое и специални задачи за подпомагане на координирането на действията в отговор на бежанската криза в Гърция и за изпълнение на програмата на ЕС за помощ за общността на кипърските турци.

3.5. РЕЗЕРВ ЗА НОВИ УЧАСТНИЦИ (NER) 300

Фондът NER 300 произхожда от продажбата на квоти по схемата за търговия с емисии и принадлежи на държавите членки, които използват парите за финансиране на иновационни нисковъглеродни демонстрационни проекти в областта на енергетиката. Комисията управлява програмата от името на държавите членки, а ЕИБ отговаря за управлението на активите на фонда NER 300 и действа като технически консултант, съгласно Споразумението за сътрудничество с Комисията. Тъй като нито приходите от квотите, нито разходите за финансираните проекти са част от бюджета на ЕС, тези суми не се включват в отчетите на ЕС.

ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ⁽³⁾

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС	111
СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ	112
БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА	115
1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС	115
1.1. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА 2014—2020 Г.	115
1.2. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ)	117
1.3. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ	117
1.4. ПРИХОДИ	117
1.5. ИЗЧИСЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ	119
1.6. РАВНЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ	119
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2017 Г. — КОМЕНТАР	121
2.1. ПРИХОДИ	121
2.2. РАЗХОДИ	121
3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	123
3.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	123
4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	124
4.1. МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ	124
4.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	125
4.3. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	127
4.4. МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)	128
4.5. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ	129
4.6. ПОДРОБНА МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ	130
4.7. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	136
4.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	143
4.9. ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)	149
4.10. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ	154
5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ	159
5.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ	159

⁽³⁾ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

	<i>Страница</i>
5.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	160
5.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	161
6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА АГЕНЦИИТЕ	162
6.1. БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ	162
6.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ	164

РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Приходи за финансовата година	139 691	144 717
Плащания спрямо бюджетните кредити за текущата година	(135 764)	(135 180)
Бюджетни кредити за плащания, пренесени за година N+1	(1 796)	(1 655)
Отмяна на неусвоени бюджетни кредити, пренесени от година N-1	40	63
Промяна на целевите приходи	(1 450)	(1 367)
Курсови разлики за годината	(166)	(173)
Бюджетен резултат	555	6 405

СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ

БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ

милиони евро

	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Установени вземания	Приходи
1 Собствени ресурси	131 718	115 484	115 455	115 416
11 — Налози върху захарта	133	133	134	134
12 — Мита	21 334	20 374	20 364	20 325
13 — ДДС	16 599	16 620	16 584	16 584
14 — БНД	93 652	78 356	78 279	78 279
15 — Корекция на бюджетни дисбаланси	—	—	94	94
16 — Намаление на вноската на база БНД на Нидерландия и Швеция	—	—	(0)	(0)
3 Излишъци, салда и корекции	—	6 405	6 416	6 416
4 Приходи от лица, работещи към институциите и други органи на Съюза	1 490	1 490	1 495	1 484
5 Приходи от административната дейност на институциите	70	70	611	587
6 Вноски и възстановени средства във връзка със споразумения и програми на Съюза	60	60	12 504	12 179
7 Лихви за забава и глоби	1 120	3 230	11 387	3 573
8 Операции по получаване и отпускане на заеми	7	7	43	28
9 Разни приходи	25	25	15	8
Общо	134 490	126 771	147 926	139 691

БЮДЖЕТНИ РАЗХОДИ: ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФУНКЦИИ ОТ МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА (МФР)

милиони евро

Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения
1 Интелигентен и приобщаващ растеж	74 899	75 399	85 181	83 268
1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места	21 312	21 312	24 508	22 654
1б: Икономическо, социално и териториално сближаване	53 587	54 087	60 673	60 614
2 Устойчив растеж: природни ресурси	58 584	58 569	62 806	60 859
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	42 613	42 611	45 830	44 759
3 Сигурност и гражданство	4 284	4 284	4 472	4 124
4 Глобална Европа	10 162	10 713	12 382	11 814
5 Администрация	9 395	9 395	10 190	9 794
от които: административни разходи на институциите	3 921	3 921	4 344	4 142
6 Компенсации	—	—	—	—
8 Отрицателен резерв и дефицит, пренесени от предходната финансова година	—	—	—	—
9 Специални инструменти	534	1 472	1 544	1 291
Общо	157 858	159 831	176 576	171 150

БЮДЖЕТНИ РАЗХОДИ: ПЛАЩАНИЯ ПО ФУНКЦИИ ОТ МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА (МФР)

милиони евро

Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
1 Интелигентен и приобщаващ растеж	56 522	49 840	61 168	57 030
1a: Конкурентоспособност за растеж и работни места	19 321	20 065	24 370	21 376
1б: Икономическо, социално и териториално сближаване	37 201	29 775	36 797	35 654
2 Устойчив растеж: природни ресурси	54 914	54 467	58 575	56 743
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	42 563	42 558	45 975	44 695
3 Сигурност и гражданство	3 787	2 793	2 994	2 867
4 Глобална Европа	9 483	8 938	10 944	9 793
5 Администрация	9 395	9 392	10 977	9 656
от които: административни разходи на институциите	3 921	3 921	4 841	4 085
6 Компенсации	—	—	—	—
8 Отрицателен резерв и дефицит, пренесени от предходната финансова година	—	—	—	—
9 Специални инструменти	390	1 341	1 414	1 291
Общо	134 490	126 771	146 071	137 379

БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Бюджетното счетоводство се води в съответствие с Финансовия регламент (ФР) и правилата за неговото прилагане. Общият бюджет е инструментът, чрез който се предвиждат и разрешават приходите и разходите на Съюза всяка година в рамките на таваните и другите разпоредби, определени в многогодишната финансова рамка в съответствие със законодателните актове във връзка с многогодишните програми, приемани съгласно тази рамка.

1.1. МНОГОГОДИШНА ФИНАНSOVA РАМКА ЗА 2014—2020 Г.

	<i>милиони евро</i>							
	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Общо
1. Интелигентен и приобщаващ растеж	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1а. Конкурентоспособност за растеж и работни места	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1б. Икономическо, социално и териториално сближаване	36 196	60 320	50 837	53 587	55 181	56 842	58 470	371 433
2. Устойчив растеж: природни ресурси	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Сигурност и гражданство	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Глобална Европа	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Администрация	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
от които: административни разходи на институциите	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Компенсации	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Отрицателен резерв	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Специални инструменти	—	—	—	—	—	—	—	—
Бюджетни кредити за поети задължения	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 797	1 087 197
Общ размер на бюджетните кредити за плащания	135 762	140 719	130 694	142 906	154 565	159 235	162 406	1 026 287

Таблицата по-горе показва таваните в многогодишната финансова рамка (МФР) по текущи цени. 2017 година бе четвъртата финансова година от МФР за периода 2014—2020 г. Общият таван за бюджетните кредити за поети задължения за 2017 г. бе 155 631 милиона евро, което се равнява на 1,04 % от БНД на ЕС, докато съответният таван за бюджетните кредити за плащания бе 142 906 милиона евро, или 0,95 % от БНД на ЕС, и важи за цялата 2017 бюджетна година.

За МФР за периода 2014—2020 г. са договорени нови разпоредби за гъвкавост. Една от новите разпоредби е възможността за прехвърляне на неизразходените маржове под таваните на плащанията за следващите години — посредством общия марж за плащанията в рамките на техническата корекция на МФР за следващата година. По тази причина неизразходената сума от 2015 г. (1 288 милиона евро по текущи цени) и от 2016 г. (13 991 милиона евро по текущи цени) бе прехвърлена за годините 2018—2020 и таваните за 2015 г., 2016 г. и годините 2018—2020 бяха съответно коригирани — вж. гореупоменатата техническа корекция на МФР за 2017 г. и техническата корекция за 2018 г. (СОМ(2017) 220 от 24 май 2017 г.).

На 24 май 2017 г. Комисията прие Съобщение „Техническа корекция на финансовата рамка за 2018 г. в съответствие с промените в БНД (ЕСС 2010)“ (СОМ(2017) 220 от 24 май 2017 г.). След влизането в сила на Регламент 2017/1123 на Съвета за изменение на Регламент № 1311/2013 за МФР (ОВ L 163, 24.6.2017 г.) вследствие на междинния преглед/ междинното преразглеждане, цифрите, включени в Съобщението от 24 май 2017 г. по отношение на Резерва за спешна помощ и Инструмента за гъвкавост, бяха актуализирани и заменени в Съобщението от 15 септември 2017 г. (СОМ(2017) 473 final). Корекциите на цифрите в това съобщение са пряк резултат от изменението на Регламента за МФР с Регламент (ЕС, Евратом) 2017/1123 и не се отклоняват от разпоредбите на член 6, параграф 4 от Регламента за МФР, според които не се извършват допълнителни технически корекции, освен посочените в член 6, параграф 1, нито през годината, нито впоследствие. Нововъведената техническа корекция за Инструмента за гъвкавост съгласно член 6, параграф 1, буква е) се предвижда за първи път.

По-долу е дадено обяснение на различните функции на МФР:

Функция 1 — Интелигентен и приобщаващ растеж

Тази функция е разделена на два отделни, но взаимосвързани компонента:

- 1а „Конкурентоспособност за растеж и работни места“, обхващащ разходите за научни изследвания и иновации, образование и обучение, Механизма за свързване на Европа, социалната политика, вътрешния пазар и съгответващите ги политики.
- 1б „Икономическо, социално и териториално сближаване“, предназначен за подобряване на сближаването на най-слабо развитите държави членки и региони, за допълване на стратегията на ЕС за устойчиво развитие извън по-бедните региони и за подкрепа на междурегионалното сътрудничество.

Функция 2 — Устойчив растеж: природни ресурси

Функция 2 включва общата селскостопанска политика, общата политика в областта на рибарството и мерките за околната среда, и по-специално програмата Life +.

Функция 3 — Сигурност и гражданство

Функция 3 (Сигурност и гражданство) отразява нарастващото значение, което се придава на някои сфери, в които на ЕС са възложени конкретни задачи — правосъдие и вътрешни работи, гранична защита, политика в областта на имиграцията и убежището, обществено здравеопазване и защита на потребителите, култура, младеж, информация и диалог с гражданите.

Функция 4 — Глобална Европа

Функция 4 обхваща всички външни действия, включително сътрудничеството за развитие, хуманитарната помощ, инструментите за предприемаческа помощ и инструментите в областта на съседските отношения. ЕФР продължава да е извън обхвата на бюджета на ЕС и не е включен в МФР.

Функция 5 — Администрация

Тази функция обхваща административните разходи за всички институции, пенсиите и европейските училища. За институциите, различни от Комисията, тези разходи представляват всички техни разходи.

Функция 6 — Компенсации

В съответствие с политическото споразумение, според което в самото начало на своето членство новите държави членки не трябва да внасят в бюджета повече средства, отколкото получават от него, по тази функция беше предвидена компенсация. Тази сума им беше предоставяна като трансфери с цел изравняване на сумите, които получават от бюджета, и вноските им в него.

Функция 9 — Специални инструменти

Механизмите за гъвкавост дават възможност на ЕС да мобилизира необходимите средства, за да реагира на непредвидени събития, като кризисни и извънредни ситуации. Техният обхват, финансови средства и начини на функциониране са предвидени в Регламента за МФР и в Междуинституционалното споразумение. В настоящия контекст на намалени разходи те гарантират също така, че бюджетните ресурси могат да реагират на променящите се приоритети, за да се използва всяко евро там, където то е най-необходимо. Поради това повечето механизми за гъвкавост се оставят извън МФР и финансирането може да бъде мобилизирано над таваните на разходите.

1.2. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ)

Функциите в МФР са разбити допълнително на подробни подфункции, съответстващи на основните разходни програми (напр. „Хоризонт 2020“, „Еразъм+“ и т.н.). Съответните правни основания за изпълнението на бюджета се приемат на това равнище на програмите. Програмите са обичайно използваната структура за докладване за изпълнението и резултатите. По тази причина таблици по програми са включени и в докладите за изпълнението на бюджета (вж. таблици 4.6—4.10 по-долу).

1.3. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ

Всяка година Комисията оценява приходите и разходите на всички институции за годината и изготвя проектобюджет, който изпраща на бюджетния орган. Въз основа на този проектобюджет Съветът излиза с позиция, по която след това се провеждат преговори между двата клона на бюджетния орган. Председателят на ЕП обявява, че съвместният проект е окончателно приет, с което бюджетът влиза в сила. В хода на въпросната година се приемат коригиращи бюджети. Задачата за изпълнението на бюджета е основно отговорност на Комисията.

За Комисията бюджетната структура се състои от бюджетни кредити за административни разходи и от бюджетни кредити за оперативни разходи. Другите институции имат само бюджетни кредити за административни разходи. Освен това в бюджета се прави разграничение между два вида бюджетни кредити: едногодишни и многогодишни. Едногодишните бюджетни кредити се използват за финансиране на операции с годишен характер (които са в съответствие с принципа на ежегодност на бюджета). Многогодишните бюджетни кредити се използват, за да бъде съгласуван принципът на ежегодност с необходимостта от управление на многогодишни операции. Многогодишните бюджетни кредити се разделят на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания:

- бюджетни кредити за поети задължения: обхващат всички разходи по правните задължения, поети за текущата финансова година за операции, протичащи в рамките на няколко години. Въпреки това бюджетните задължения за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разделят за няколко години под формата на годишни траншове, когато това е предвидено в основния акт.
- бюджетни кредити за плащания: обхващат разходите, възникващи от задължения, поети през текущата финансова година и/или предходни финансови години.

В отчетите видовете финансиране са групирани в две основни позиции:

- бюджетни кредити в окончателния приет бюджет; и
- допълнителни бюджетни кредити, съдържащи:
 - пренасяния от предходната година (Финансовият регламент допуска в ограничен брой случаи неизразходваните суми да се пренасят от предходната година за текущата година); и
 - целевите приходи от възстановени средства, вноските на трети страни/държави за програмите на ЕС и работата, извършена за трети страни, се отнасят директно към съответните разходни бюджетни редове и представляват третият стълб на финансиране.

Заедно всички видове финансиране образуват наличните бюджетни кредити.

1.4. ПРИХОДИ

1.4.1. Приходи от собствени ресурси

Основната част от приходите идват от собствени ресурси, които се състоят от следните категории:

- (1) Традиционни собствени ресурси (ТСР): обикновено представляват приблизително 15 % от приходите от собствени ресурси.
- (2) Ресурс на база данъка върху добавената стойност (ДДС): обикновено представлява приблизително 13 % от приходите от собствени ресурси.
- (3) Ресурс на база брутният национален доход (БНД): обикновено представлява приблизително 72 % от приходите от собствени ресурси.

Разпределянето на собствените ресурси се извършва в съответствие с правилата, залегнали в Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета от 26 май 2014 г. относно системата на собствените ресурси на ЕС (РСР 2014). Това решение влезе в сила на 1 октомври 2016 г. и се прилага със задна дата от 1 януари 2014 г. Последиците за 2014 г. и 2015 г. са взети под внимание през 2016 бюджетна година.

Общият размер на собствените ресурси, предоставени на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не може да превишава 1,20 % от сумата от БНД на всички държави членки.

1.4.2. Традиционни собствени ресурси (ТСР)

Традиционните собствени ресурси (ТСР) се състоят от мита (събирани при внос от трети държави) и налози върху захарта (плащани от производителите на захар за финансиране на разходите за общата организация на пазара в сектора на захарта), които се плащат от икономическите оператори и които държавите членки събират от името на ЕС. Държавите членки задържат обаче 20 % като компенсация за разходите си по събирането. Всички установени суми традиционни собствени ресурси трябва да бъдат записани в една или друга от сметките, водени от компетентните органи:

- В обикновените сметки, предвидени в член 6, параграф 3 от Регламент № 609/2014: всички събрани или обезпечени суми.
- В отделните сметки, също предвидени в горепосочения член: всички суми, които все още не са събрани и/или не са обезпечени; сумите, които са обезпечени, но са оспорени, също могат да бъдат записани в тази сметка.

Традиционните собствени ресурси трябва да бъдат записани от държавата членка в сметката на Комисията към министерството на финансите или националната централна банка най-късно на първия работен ден след 19-ия ден на втория месец след месеца, през който вземането е било установено (или в случая на отделната сметка — събрано).

1.4.3. Данък върху добавената стойност (ДДС)

Данъкът върху добавената стойност (ДДС) се събира от базите за ДДС на държавите членки, които се хармонизират за тази цел в съответствие с разпоредбите на ЕС. Базата за ДДС обаче е ограничена до 50 % от БНД на всяка държава членка. Унифицираната ставка за ДДС, която се прилага, е фиксирана на 0,30 %, освен за периода 2014—2020 г., през който изискуемата ставка за Германия, Нидерландия и Швеция беше 0,15 %.

1.4.4. Брутен национален доход (БНД)

Ресурсът на база брутен национален доход (БНД) се използва за финансиране на тази част от бюджета, която не е покрита от никакви други източници на приходи. Прямо БНД на всяка държава членка се прилага един и същ процент, който се определя в съответствие с разпоредбите на ЕС.

Ресурсите на база ДДС и БНД се определят въз основа на прогнози за съответните бази, направени при изготвянето на проектобюджета. Тези прогнози впоследствие се преразглеждат и актуализират през въпросната бюджетна година посредством коригиращ бюджет. Комисията изисква от държавите членки за първия работен ден на месец юни на втората година, следваща въпросната бюджетна година, разликите, били те положителни или отрицателни, между дължимите от държавите членки суми въз основа на реалните бази и реално платените суми въз основа на (пнеразгледаните) прогнози. Реалните бази за ДДС и за БНД могат да се коригират през следващите четири години, освен ако не бъде изразена резерва. Тези резерви трябва да бъдат разглеждани като потенциални искания към държавите членки за неопределени суми, тъй като финансовото им отражение не може да бъде оценено с точност. Когато е възможно да бъде определен точният размер, съответните ресурси на база ДДС и БНД се изискват или във връзка с процедурата за салдата по ДДС и по БНД, или посредством индивидуални покани за внасяне на средства.

1.4.5. Корекция за Обединеното кралство

Европейският съвет във Фонтенбло (юни 1984 г.) въведе механизъм за корекция на бюджетните дисбаланси в полза на Обединеното кралство (намаляване на плащанията на собствени ресурси на тази държава, като същевременно се увеличават плащанията на другите държави членки). Германия, Австрия, Швеция и Нидерландия се ползват от намалено финансиране на корекцията за Обединеното кралство (ограничено до една четвърт от обичайната им сума).

1.4.6. Брутно намаление

На заседанието на Европейския съвет от 7 и 8 февруари 2013 г. бе заключено, че Дания, Нидерландия и Швеция следва да се ползват от брутни намаления на годишните си вноски на база БНД за периода 2014—2020 г. и че Австрия следва да се ползва от брутни намаления само за периода 2014—2016 г. Годишните намаления са, както следва: за Дания 130 милиона евро, за Нидерландия 695 милиона евро и за Швеция 185 милиона евро.

1.5. ИЗЧИСЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ

Бюджетният резултат на ЕС се връща на държавите членки през следващата година чрез приспадането му от дължимите от тях суми за тази година.

Сумите собствени ресурси, записани в отчетите, са сумите, кредитирани в течение на годината в сметките, открити на името на Комисията от правителствата на държавите членки. Приходите включват също, в случай на излишък, бюджетния резултат за предходната финансова година. Другите приходи, записани в отчетите, са действително получената в хода на годината сума.

За целите на изчисляването на бюджетния резултат за годината разходите се състоят от плащанията, направени спрямо бюджетните кредити за годината, плюс всички бюджетни кредити за тази година, които са пренесени за следващата година. Под плащания, извършени спрямо бюджетните кредити за годината, се разбира плащанията, които са извършени от счетоводителя до 31 декември на финансовата година. Що се отнася до ЕФГЗ, плащанията са тези плащания, които са извършени от държавите членки между 16 октомври на година N-1 и 15 октомври на година N, при условие че счетоводителят е бил уведомен за поетото задължение и за разрешението до 31 януари на година N+1. Разходите по ЕФГЗ могат да бъдат предмет на решение за съответствие след провеждането на проверки в държавите членки.

Бюджетният резултат се състои от два елемента: резултата на ЕС и резултата от участието на страните от ЕАСТ, които са част от Европейското икономическо пространство (ЕИП). В съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент № 608/2014 за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси този резултат представлява разликата между:

- общия размер на приходите, получени за финансовата година; и
- общия размер на плащанията, извършени спрямо бюджетните кредити за текущата година, плюс общия размер на бюджетните кредити за тази година, пренесени за следващата година.

Към така получената цифра се добавя или от нея се приспада следното:

- нетното салдо на отменените бюджетни кредити за плащания, пренесени от предходни години, и всички плащания, които поради колебанията на курса на еврото надвишават едногодишните бюджетни кредити, пренесени от предходната година;
- промяната на целевите приходи; и
- нетните печалби или загуби от валутния курс, записани през годината.

Бюджетните кредити, пренесени от предходната финансова година, във връзка с вноските от трети страни и работата за трети страни, които по дефиниция никога не губят сила, се включват като допълнителни бюджетни кредити за финансовата година. Това обяснява разликата между пренесените от предходната година суми в докладите за изпълнението на бюджета за година N и сумите, пренесени за следващата година, в докладите за изпълнението на бюджета за година N-1. При изчисляването на бюджетния резултат не се вземат предвид бюджетните кредити, отново предоставени след възстановяването на предплати.

Пренесените бюджетни кредити за плащания включват: автоматично пренесени суми и суми, пренесени с решение. Отмяната на неизползвани бюджетни кредити за плащания, пренесени от предходната година, показва отмените на бюджетни кредити, пренесени автоматично и с решение.

1.6. РАВНЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	8 082	1 733
Приходи		
<i>Взетания, установени през текущата година, но все още несъбрани</i>	(4 408)	(1 969)
<i>Взетания, установени през предходни години и събрани през текущата година</i>	10 739	3 363
<i>Начислени приходи (нетни)</i>	(257)	611

	<i>милиони евро</i>	
	2017 г.	2016 г.
Разходи		
<i>Начислени разходи (нетни)</i>	3 725	10 678
<i>Разходи от предходната година, платени през текущата година</i>	(3 574)	(7 656)
<i>Нетен ефект от предварителното финансиране</i>	(12 059)	(468)
<i>Бюджетни кредити за плащания, пренесени за следващата година</i>	(3 373)	(3 102)
<i>Плащания, извършени с пренесени суми, и отляна на неизползвани бюджетни кредити за плащания</i>	1 784	1 379
<i>Движение на провизиите</i>	6 752	3 962
<i>Други</i>	(6 676)	(2 142)
Финансов резултат на агенциите и ЕОВС	(179)	16
БЮДЖЕТЕН РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	555	6 405

В съответствие с Финансовия регламент финансовият резултат за годината се изчислява въз основа на принципите на счетоводната отчетност на базата на текущо начисляване, а бюджетният резултат се основава на модифицирани правила за касова отчетност. Тъй като финансовият и бюджетният резултат обхващат едни и същи операции, гарантирането на тяхната равняемост представлява полезна проверка.

Равняване на позиции — Приходи

Реалните бюджетни приходи за дадена финансова година съответстват на събраните приходи от вземанията, установени в хода на годината, и на събраните суми от вземанията, установени през предходни години. Поради това вземанията, установени през текущата година, но все още несъбрани, трябва да бъдат приспаднати от финансовия резултат за целите на равняването, тъй като не представляват част от бюджетните приходи. Обратно, вземанията, установени през предходни години и събрани през текущата година, трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването.

Начислените приходи се състоят предимно от начислените приходи за селското стопанство, собствени ресурси, лихви и дивиденди. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените приходи за текущата година минус сторнираните начислени приходи от предходната година.

Равняване на позиции — Разходи

Начислените разходи се състоят предимно от начисленията, направени за целите на разделянето на финансовите периоди в края на годината, т.е. допустимите разходи, направени от бенефициерите на средства от ЕС, но за които все още не е съобщено на Комисията. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените разходи за текущата година минус сторнираните начислени разходи от предходната година. Плащанията, извършени през текущата година и свързани с фактури, регистрирани през предходни години, са част от бюджетните разходи за текущата година, поради което трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването.

Нетният ефект от предварителното финансиране е комбинация от 1) новите суми по предварително финансиране, платени през текущата година и признати като бюджетни разходи за годината, и 2) изчистването на предварителното финансиране чрез допустимите разходи, приети през текущата година. Последните представляват разход от гледна точка на начисляването, но не и в бюджетните сметки, тъй като плащането на първоначалната сума по предварителното финансиране вече е било счегено за бюджетен разход в момента на извършването на плащането.

Както плащанията, извършени спрямо бюджетните кредити за годината, бюджетните кредити за тази година, които са пренесени за следващата година, също трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на бюджетния резултат за годината (в съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент № 608/2014). Същото важи и за бюджетните плащания, извършени през текущата година от пренесени суми от предходни години, и за отменените неизползвани бюджетни кредити за плащания.

Движението на провизиите е свързано с приблизителните оценки в края на годината, направени във финансовите отчети (основно на доходите на наети лица), които нямат отражение върху бюджетните сметки. Други равняващи се суми включват различни елементи, като амортизацията/обезценката на активи, придобиването на активи, плащанията по финансов лизинг и финансовите участия, за които бюджетното третиране и счетоводното отчитане на базата на текущо начисляване се различават.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2017 Г. — КОМЕНТАР

2.1. ПРИХОДИ

В първоначално приетия бюджет на ЕС, подписан от председателя на Европейския парламент на 1 декември 2016 г., размерът на бюджетните кредити за плащания бе 134 490 милиона евро, а сумата, която трябва да се финансира със собствени ресурси, възлизаше на 131 718 милиона евро. Прогнозите за приходите и за разходите в първоначалния бюджет по принцип се коригират през бюджетната година, като тези корекции се представят в коригиращи бюджети. Корекциите на собствените ресурси на база БНД гарантират, че записаните в бюджета приходи съответстват точно на записаните в бюджета разходи. В съответствие с принципа на балансираност бюджетните приходи и разходи (бюджетните кредити за плащания) трябва да са балансирани.

През 2017 г. бяха приети шест коригиращи бюджета. След вземането им под внимание окончателният размер на приетите приходи за 2017 г. възлеза на 126 771 милиона евро. Излишъкът от предходната финансова година, значителното намаление на бюджетните кредити за плащания, значителните събрани глоби и другите вноски намалиха изравнителната вноска БНД на държавите членки през 2017 г. (115 484 милиона евро).

Що се отнася до резултата за собствените ресурси, събраните традиционни собствени ресурси бяха много близки до прогнозираните суми. Това се дължи предимно на факта, че бюджетните прогнози бяха променени в момента на изготвяне на коригиращ бюджет № 6/2017 (в съответствие с новите прогнози от пролетта на 2017 г.).

Окончателните плащания на базата на ДДС и на БНД на държавите членки също са близки до окончателната бюджетна прогноза. Разликите между прогнозираните суми и реално платените суми се дължат на разликите между курсовете на еврото, използвани за бюджетни цели, и курсовете в сила в момента, в който държавите членки, които не са част от ИПС, реално са извършили своите плащания.

Що се отнася до салдата по ДДС и по БНД, въведена е нова процедура. Правилата са посочени в член 10б от Регламента за предоставянето (Регламент № 609/2014). Новата процедура не води до изготвянето на коригиращ бюджет, поради което Комисията отправя директно искане до държавите членки да платят нетните суми. Въздействието върху бюджета на ЕС бе почти нулево поради новата система за изчисляване на нетния резултат.

Позицията „Вноски и възстановени средства във връзка със споразумения и програми на ЕС“ се отнася предимно до приходи от финансови корекции (ЕСИФ, ЕФГЗ и ЕЗФРСР), участието на трети държави в научноизследователски програми и други вноски и възстановени средства в полза на програми и дейности на ЕС. Значителна част от тази обща сума представлява заделени приходи, които по принцип водят до записването на допълнителни бюджетни кредити в разходната част на бюджета. През 2017 г. тези вноски и възстановени средства произхождаха предимно от върнати суми по линия на структурните фондове (6,7 милиарда евро), уравниването на сметките в областта на земеделските фондове (1,9 милиарда евро), финансовия принос на държавите членки или трети страни за специфични споразумения (1,6 милиарда евро) и финансовия принос в полза на програми на ЕС (1 милиард евро).

Приходите от глоби са свързани предимно с глобите в областта на конкуренцията.

2.2. РАЗХОДИ

Бюджетът за 2017 г. имаше за цел да постигне точен баланс между изпълнението на текущите програми и преодоляването на по-новите предизвикателства. Поради това той се основа на задълженията, поети през предходните години, и се възползва от съществуващите възможности за гъвкавост, за да отговори на предизвикателствата в съответствие с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014—2020 г.

В съответствие с годишното изменение, предвидено в МФР, бюджетните кредити, предложени в проектобюджета, бяха определени на 157,7 милиарда евро (с 1,7 % повече в сравнение с бюджета за 2016 г.) поети задължения и 134,9 милиарда евро (- 6,2 %) плащания, което отговаря съответно на 1,05 % и 0,90 % от БНД на ЕС. Увеличението на бюджетните кредити за поети задължения бе 4,8 % след неутрализирането на въздействието на препрограмирането на годишния транс за 2014 г. за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“. Значителното намаление на общия размер на плащанията отразява по същество приключването на изпълнението на програмите по МФР за периода 2007—2013 г. и бавното изпълнение на новото поколение програми в някои области на политиката.

През годината бюджетните кредити за поети задължения бяха увеличени с 500 милиона евро чрез коригиращ бюджет 3/2017 за Инициативата за младежка заетост (ИМЗ) и чрез коригиращ бюджет 5/2017 с цел предоставяне първоначално на 275 милиона евро за Гаранционния фонд на ЕФУР.

След трудната ситуация през 2016 г. — година, през която бюджетните кредити за плащания надвишаваха нуждите и която приключи с голям излишък — Комисията първоначално отбеляза също толкова бавна промяна в заявленията за плащания през 2017 г. и предприе действия за коригиране на бюджета по съответния начин. Поради това с проект на коригиращ бюджет 6/2017, представен на 9 октомври 2017 г., бе предложено да се намали равнището на бюджетните кредити за плащания със 7,7 милиарда евро, от които 5,9 милиарда евро от бюджетните редове в рамките на подфункция 16 „Икономическо, социално и териториално сближаване“ и в по-малка степен от функция 2 „Устойчив растеж: природни ресурси“, от функция 3 „Сигурност и гражданство“ и от функция 4 „Глобална Европа“, както и от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС).

Изпълнение за 2017 г. на наличните бюджетни кредити

Изпълнението за 2017 г. за всички видове бюджетни кредити (бюджет, преноси от 2017 г. и целеви приходи) бе 97 % за поетите задължения и 93,9 % за плащанията. Бюджетните кредити от бюджета бяха изпълнени изцяло през 2017 г. (98,35 % за плащанията), което е добро постижение, като се има предвид преобладаващата през 2016 г. и през по-голямата част от 2017 г. несигурност. Изпълнението нарасна на 99,9 % от бюджетните кредити за поети задължения и на 99,8 % от бюджетните кредити за плащания при допускане на пълно усвояване на сумите, пренесени за 2018 г.

За подфункция 16 „Икономическо, социално и териториално сближаване“ финансовото изпълнение на програмите за периода 2014—2020 г. напредна значително в сравнение с 2016 г., като бяха направени първите плащания за приключване на програмите за периода 2007—2013 г. Намалението на бюджетните кредити за плащания чрез коригиращ бюджет 6/2017 беше изцяло компенсирано чрез използването на целеви приходи от процедурата по уравниване на сметките и окончателният размер на разходите за плащания бе почти равен на първоначално предвидения бюджет.

Във функция 2 „Устойчив растеж: природни ресурси“ финансовото изпълнение на новите програми по линия на ЕЗФРСР също нарасна в сравнение с 2016 г.

Неизпълнени поети задължения

Неизпълнените поети задължения (RAL, суми, за които е поето задължение, но които не са платени) възлизаха на 267 милиарда евро към края на 2017 г. Увеличението от над 28 милиарда евро в сравнение с края на 2016 г. е по-голямо от очакваното, тъй като разликата между поетите задължения и извършените плащания бе по-голяма от първоначално предвидената поради намалението на плащанията в коригиращ бюджет 6/2017. Увеличението на RAL представлява обаче нормално развитие, тъй като бюджетните кредити за поети задължения се увеличават всяка година, както е предвидено в многогодишната финансова рамка. През 2018 г. се очаква RAL да нараснат още поради разликата между предвидените в бюджета бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания. Това увеличение следва обаче да е значително по-ниско в сравнение с 2017 г. поради по-малката разлика между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания в приетия бюджет за 2018 г. Освен това се очаква исканията за плащане в областта на подфункция 16 „Икономическо, социално и териториално сближаване“ да се увеличат поради прилагането на правилото за автоматична отмяна „n+3“.

По-подробен анализ на бюджетните корекции и на техния съответен контекст, обосновка и отражение е представен в доклада на Комисията за бюджетното и финансовото управление за 2017 г., част А, която прави преглед на бюджетно равнище, и част Б, която разглежда всяка функция от многогодишната финансова рамка.

Бюджетен резултат

Бюджетният резултат за 2017 г. беше рекордно нисък — 0,56 милиарда евро. Той произтича предимно от приходната част на бюджета, където приходите от вноски и възстановени средства бяха съществени през 2017 г. (12,2 милиарда евро), произхождайки от върнати суми по линия на структурните фондове (6,7 милиарда евро), уравниването на сметките в областта на земеделските фондове (1,9 милиарда евро), финансовия принос на държавите членки или трети страни за специфични споразумения (1,6 милиарда евро) и финансовия принос в полза на програми на ЕС (1 милиард евро). По отношение на бюджетните кредити за плащания бе постигнато пълно изпълнение (98,35 %), разрешено бе неизразходените суми да бъдат пренесени за 2018 г. и неизползваната сума е незначителна.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС
3.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

Дял	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
	млн. евро		Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания, които са пренесени	Общо	От вземания за текущата година		
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет								
1 Собствени ресурси	131 718	115 484	115 429	26	115 455	115 414	2	115 416	100 %	39
3 Излишъци, салда и корекции	—	6 405	6 416	—	6 416	6 416	—	6 416	100 %	—
4 Приходи от лица, работещи към институциите и други органи на Съюза	1 490	1 490	1 488	7	1 495	1 478	7	1 484	100 %	11
5 Приходи от административната дейност на институциите	70	70	590	21	611	572	15	587	836 %	24
6 Вноски и възстановени средства във връзка със споразумения и програми на Съюза	60	60	12 228	275	12 504	12 061	118	12 179	20 299 %	324
7 Лихви за забава и глоби	1 120	3 230	4 823	6 564	11 387	541	3 032	3 573	111 %	7 814
8 Операции по получаване и отпускане на заеми	7	7	39	5	43	24	5	28	410 %	15
9 Разни приходи	25	25	6	9	15	4	4	8	30 %	7
Общо	134 490	126 771	141 020	6 906	147 926	136 509	3 182	139 691	110 %	8 235

Функция от МФР	Бюджетни кредити за плащания										Общо налични бюджетни кредити	
	Бюджетни кредити за поети задължения					Бюджетни кредити за плащания						
	Бюджетни кредити					Бюджетни кредити						
	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасянния	Целеви приходи	Допълнителни бюджетни кредити	Общо налични бюджетни кредити	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет		Пренасянния
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
9 Специални инструменти	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
Общо	157 858	1 974	159 831	575	16 169	176 576	134 490	(7 720)	126 771	1 714	17 585	146 071

4.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Поети задължения	Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.										Бюджетни кредити, които губят сила				Функция от МФР		
	Общо налични бюджетни кредити	от окончателния приет бюджет	от пренасянния	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	пренасянния с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасянния	от целеви приходи	Общо	Функция от МФР			
														от окончателния приет бюджет	от пренасянния	от целеви приходи	Общо
1 Интелигентен и приобщаващ растеж	85 181	75 356	0	7 912	83 268	98 %	1 870	27	1 897	16	—	0	16	13 = 10 + 11 + 12	16		
1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места	24 508	21 301	0	1 353	22 654	92 %	1 842	4	1 846	8	—	0	8	—	8		
1б: Икономическо, социално и териториално обличаване	60 673	54 056	—	6 559	60 614	100 %	28	23	51	8	—	—	8	—	8		
2 Устойчив растеж: природни ресурси	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	—	27	—	27		
от които: разходи, свързани с наза-ра, и преки плащания	45 830	42 150	426	2 183	44 759	98 %	603	451	1 054	10	8	—	18	—	18		

милиони евро

Пости за дължения	Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.						Бюджетни кредити, които губят сила			Функция от МФР			
	Общо налични бюджетни кредити	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	пренасяния с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
1	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3 Сигурност и гражданство	4 472	4 035	—	89	4 124	92 %	99	247	345	2	—	0	2
4 Глобална Европа	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3
5 Администрация	10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	—	272	125	0	—	125
от които: административни разходи на институциите	4 344	3 838	0	303	4 142	95 %	120	0	120	83	0	0	83
6 Компенсации	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
8 Отрицателен резерв и дефицит, пренесени от предходната финансова година	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
9 Специални инструменти	1 544	1 259	31	—	1 291	84 %	41	62	103	151	—	—	151
Общо	17 657 6	15 873 0	567	11 854	17 115 0	97 %	4 315	788	5 103	314	9	0	323

4.3. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Функция от МФР	Извършени плащания						Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.					Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо на- лични бю- джетни кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от пренася- ния	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от пренася- ния	от целеви приходи	Общо	
1	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	
1 Интелигентен и приобщаващ растеж 1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места 1б: Икономическо, социално и териториално обличаване	61 168 24 370 36 797	49 698 19 945 29 754	111 101 11	7 220 1 330 5 890	57 030 21 376 35 654	93% 88% 97%	121 108 13	— — —	3 977 2 858 1 119	4 098 2 966 1 132	21 12 9	19 16 3	0 0 —	40 28 11	
2 Устойчив растеж: природни ресурси от които: разходи, свързани с наза- ра, и преки плащания	58 575 45 975	53 889 41 992	626 621	2 228 2 081	56 743 44 695	97% 97%	111 103	451 451	1 245 705	1 806 1 259	17 12	9 8	— —	26 21	
3 Сигурност и гражданство	2 994	2 767	10	90	2 867	96%	11	5	99	115	11	1	0	12	
4 Глобална Европа	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89%	314	2	820	1 136	12	4	—	16	
5 Администрация от които: административни раз- ходи на институциите	10 977 4 841	8 486 3 363	720 448	451 274	9 656 4 085	88% 84%	781 475	1 0	348 152	1 129 627	125 83	67 46	— —	191 128	
6 Компенсации	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Отрицателен резерв и дефицит, пре- несени от предходната финансова година	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—	
9 Специални инструменти	1 414	1 241	32	18	1 291	91%	0	—	23	24	99	0	—	99	
Общо	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94%	1 338	458	6 512	8 308	284	99	0	384	

4.4. МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)

Функция от МФР	Неизпълнени поети задължения към края на преходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от преходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
1 Интелигентен и приобщаващ растеж	1 74 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837
1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места	35 622	(1 321)	(13 887)	20 414	22 654	(7 489)	(3)	15 162	35 576
1б: Икономическо, социално и териториално събиждане	139 316	(3 015)	(35 345)	100 956	60 614	(310)	(0)	60 304	161 260
2 Устойчив растеж: природни ресурси от които: разходи, свързани с назира, и преки плащания	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
	247	(2)	(211)	33	44 759	(44 484)	—	275	309
3 Сигурност и гражданство	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194
4 Глобална Европа	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5 Администрация	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
от които: административни разходи на институциите	431	20	(448)	3	4 142	(3 637)	0	505	507
6 Компенсации	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Отрицателен резерв и дефицит, пренесени от преходната финансова година	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Специални инструменти	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	0	0
Общо	238 759	(5 268)	(70 129)	163 362	171 150	(67 250)	(4)	103 896	267 258

4.5. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ

Функция от МФР	милиони евро									
	< 2011 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Общо	
1 Интелигентен и приобщаващ растеж 1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места 1б: Икономическо, социално и териториално сближаване	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837	
2 Устойчив растеж: природни ресурси от които: разходи, свързани с лизаря, и преки плащания	741	294	829	2 754	3 620	4 893	7 283	15 162	35 576	
3 Сигурност и гражданство	834	238	635	10 802	3 060	36 912	48 475	60 304	161 260	
4 Глобална Европа	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883	
5 Администрация от които: административни разходи на институциите	—	—	—	—	0	12	22	275	309	
9 Специални инструменти	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194	
	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478	
	—	—	—	0	0	0	4	863	867	
	0	0	0	0	0	0	3	505	507	
	—	—	—	—	—	—	—	0	0	
Общо	2 878	1 166	2 668	16 893	9 928	51 779	78 050	103 896	267 258	

	млн. евро											
	Бюджетни кредити за плащания					Бюджетни кредити						
	Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюдж. кредити		Бюджетни кредити	Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюдж. кредити		Програма		
	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи	Бюджетни кредити	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи	
Бюджетни кредити за пости запълнения	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
МСЕ — Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)	124	1	125	—	3	128	118	(54)	63	0	3	67
Енергийни проекти за икономическо възстановяване (EERF)	—	—	—	—	16	16	110	32	142	—	16	157
Децентрализирани агенции	344	(7)	338	—	18	356	336	(16)	319	—	18	337
Други дейности и програми	220	(2)	218	—	435	653	196	2	198	1	344	543
Пилотни проекти и подготовителни действия	56	(0)	56	—	1	57	44	(15)	29	—	0	30
Специфични правомощия на Комисията	144	(5)	139	0	5	143	131	(13)	118	—	4	123
Общо функция 1.1 от МФР	21 312	(0)	21 312	0	3 195	24 508	19 321	744	20 065	117	4 188	24 370
1.2 Регионално обличаване (по-слабо развити региони)	26 122	(30)	26 092	—	3 405	29 496	19 315	(4 613)	14 702	—	3 375	18 078
Региони в преход	5 627	(15)	5 613	—	677	6 289	3 314	(1 247)	2 067	—	542	2 609
Конкурентоспособност (по-развити региони)	8 251	45	8 296	—	1 095	9 391	5 853	(1 441)	4 413	—	1 259	5 672
Най-отдалечени и слабо населени региони	222	—	222	—	29	251	140	(14)	126	—	35	161
Кохезионен фонд	9 056	—	9 056	—	1 133	10 189	5 981	1 107	7 088	—	1 260	8 348
Европейско териториално сътрудничество	1 940	—	1 940	—	185	2 124	969	(392)	577	—	53	630
Техническа помощ	216	(0)	216	—	1	217	190	(23)	167	13	1	180
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	546	—	546	—	6	553	441	(150)	291	0	6	298

	млн. евро											
	Бюджетни кредити за плащания					Бюджетни кредити						
	Бюджетни кредити					Бюджетни кредити						
	Допълнителни бюджетни кредити	Общо налични бюджет. кредити	Бюджетни кредити	Допълнителни бюджетни кредити	Общо налични бюджет. кредити	Допълнителни бюджетни кредити	Общо налични бюджет. кредити	Програма				
Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи	Бюджетни кредити	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи		
Бюджетни кредити за пости запълнения	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Специфични дейности	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Общо функция 2 от МФР	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575
3 Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ)	1 620	(6)	1 614	—	46	1 661	1 182	(559)	623	2	45	671
„Потребители“	27	—	27	—	1	28	21	(0)	21	1	1	22
„Творческа Европа“	208	1	209	—	13	222	177	10	187	2	15	204
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (IES)	200	(1)	199	—	—	199	219	(1)	218	0	—	218
Фонд „Вътрешна сигурност“	739	(4)	735	—	61	796	748	(350)	398	2	60	460
Информационни системи	20	16	35	—	3	38	17	12	28	—	3	31
Правосъдие	54	(0)	54	—	3	56	41	(4)	37	1	3	41
Права, равенство и гражданство	63	1	64	—	2	65	47	6	53	1	2	55
Механизъм за гражданска защита на Съюза	31	(2)	30	—	2	31	31	(3)	28	—	2	30
„Европа за гражданите“	26	—	26	—	1	27	26	—	26	0	1	27
Храни и фуражи	256	3	259	—	3	262	234	6	241	1	4	246
Здравеопазване	65	—	65	—	2	67	58	1	59	1	2	62
Децентрализирани агенции	863	(6)	858	—	51	909	864	(99)	765	—	51	816
Пилотни проекти и подготвителни действия	12	(2)	10	—	0	10	19	(6)	14	—	1	14
Специфични дейности	101	—	101	—	1	102	102	(7)	96	1	0	97
Общо функция 3 от МФР	4 284	(0)	4 284	—	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994

	млн. евро											
	Бюджетни кредити за плащания					Бюджетни кредити						
	Допълнителни бюджетни кредити			Общо налични бюдж. кредити		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюдж. кредити	
	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи	Бюджетни кредити	Първоначален приет бюджет	Коригирани бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Преноси	Целеви приходи	Програма
1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11	
4	2 115	4	2 118	76	2 195	1 716	(330)	1 386	4	414	1 805	
Предприемаческа помощ (ИПП II)												
Макрофинансова помощ (МФП)	46	(6)	40	—	40	46	(35)	10	—	—	10	
Гаранционен фонд за външни дейности	241	—	241	110	351	241	—	241	—	110	351	
Механизъм за гражданска защита на Съюза	21	(9)	11	1	13	20	(10)	10	—	2	11	
Инициатива „Доброволици на ЕС за хуманитарна помощ“ (EUAU)	22	(5)	17	—	17	24	(7)	17	—	—	17	
Фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)	—	275	275	300	575	—	275	275	—	300	575	
Европейски инструмент за съдействие (ЕИС)	2 440	40	2 481	54	2 535	2 358	(374)	1 984	5	59	2 048	
Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР)	3 168	(17)	3 151	47	3 198	2 769	(140)	2 629	13	74	2 716	
Инструмент за партньорство (ИП)	134	5	138	2	140	136	(39)	97	1	2	99	
Демокрация и права на човека (ЕИПЧ)	189	(5)	184	4	188	168	(9)	159	3	3	166	
Стабилност и мир (IcSP)	273	(13)	260	11	272	294	(36)	258	3	10	271	
Хуманитарна помощ	945	335	1 280	769	2 148	1 146	247	1 393	91	728	2 211	
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	327	(41)	287	55	351	294	(35)	259	0	55	313	
Сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC)	62	(11)	51	3	54	81	(11)	71	0	3	74	
Децентрализирани агенции	20	—	20	0	20	20	—	20	—	0	20	
Други дейности и програми	84	(1)	83	126	209	93	(27)	66	0	127	193	

Програма	Поети задължения								Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.				Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо налични бюдж. кредити	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	преноси с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	млн. евро		
														1	2	3
Международен термоядрен реактор (ITER)	341	322	—	1	323	95 %	18	—	18	7	8	—	0	—	—	0
Европейска програма за наблюдение на Земята („Коперник“)	625	607	—	17	624	100 %	0	—	0	—	—	—	—	—	—	—
Ядрена безопасност и извездане от експлоатация на ядрени съоръжения	138	138	—	—	138	100 %	—	—	—	—	—	—	0	—	—	0
„Хоризонт 2020“	12 251	10 422	—	882	11 304	92 %	946	—	946	—	—	—	1	—	—	2
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	452	341	—	17	357	79 %	95	—	95	—	—	—	0	—	—	0
Конкурентоспособност на предприемачеството и на МСП (COSME)	381	349	—	27	376	99 %	5	—	5	—	—	—	0	—	—	0
Образование, обучение и спорт („Гразъм+“)	2 458	2 070	—	192	2 263	92 %	195	—	195	—	—	—	0	—	—	0
Заетост и социални иновации (ЗиСИ)	146	135	—	3	138	94 %	7	—	7	—	—	—	1	—	—	1
„Митинги“, „Фискалис“ и „Борба с измамите“	149	144	—	1	145	97 %	4	—	4	—	—	—	0	—	—	0
МСЕ — Енергетика	623	621	—	1	622	100 %	0	—	0	—	—	—	1	—	—	1
МСЕ — Транспорт	1 843	1 722	—	31	1 753	95 %	89	—	89	—	—	—	0	—	—	0
МСЕ — Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)	128	120	—	3	124	97 %	0	4	4	—	—	—	0	—	—	0
Енергийни проекти за икономическо възстановяване (EERP)	16	—	—	—	—	0 %	16	—	16	—	—	—	—	—	—	—
Децентрализирани агенции	356	338	—	13	351	99 %	5	—	5	—	—	—	0	—	—	0

Програма	Поети задължения								Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.				Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо налични бюдж. кредити	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	преноси с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	13 = 10 + 11 + 12		
														1	2	3
Други дейности и програми	653	218	—	92	309	47 %	343	—	343	1	—	—	1	1	—	
Пилотни проекти и подготовителни действия	57	55	—	1	56	97 %	1	—	1	1	—	—	1	1	—	
Специфични правомощия на Комисията	143	137	0	3	140	98 %	1	—	1	2	—	—	2	2	—	
Общо функция 1.1 от МФР	24 508	21 301	0	1 353	22 654	92 %	1 842	4	1 846	8	—	0	8	8	—	
1.2 Регионално обличаване (по-слабо развити региони)	29 496	26 092	—	3 378	29 470	100 %	27	—	27	—	—	—	—	—	—	
Региони в преход	6 289	5 613	—	677	6 289	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Конкурентоспособност (по-развити региони)	9 391	8 296	—	1 095	9 391	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Най-отдалечени и слабо населени региони	251	222	—	29	251	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Кохезионен фонд	10 189	9 056	—	1 133	10 189	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Европейско териториално сътрудничество	2 124	1 917	—	185	2 101	99 %	0	23	23	—	—	—	—	—	—	
Техническа помощ	217	209	—	—	209	96 %	1	—	1	7	—	—	7	7	—	
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	553	546	—	6	552	100 %	—	—	—	1	—	—	1	1	—	
Инициатива за младежка заетост	556	500	—	56	556	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Механизъм за свързване на Европа (MCE)	1 593	1 593	—	—	1 593	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

млн. евро

Програма	Поети задължения								Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.				Бюджетни кредити, които губят сила					
	Общо налични бюдж. кредити		от окончателния приет бюджет		от преноси		от целеви приходи		Общо		целеви приходи		от преноси		от окончателния приет бюджет		Общо	
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12					
Пилотни проекти и подготвителни действия	13	13	—	—	13	100 %	0	—	0	—	—	—	0	—	—	—	—	0
Общо функция 1.2 от МФР	60 673	54 056	—	6 559	60 614	100 %	28	23	51	8	23	8	8	—	—	—	—	8
Общо функция 1 от МФР	85 181	75 356	0	7 912	83 268	97 %	1 870	27	1 897	16	16	0	16	—	—	—	0	16
2 Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	45 830	42 150	426	2 183	44 759	98 %	603	451	1 054	10	10	—	10	8	—	—	—	18
Земелески фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	15 226	14 360	—	0	14 360	94 %	861	—	861	4	4	—	4	—	—	—	—	4
Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)	1 045	909	—	133	1 042	100 %	0	—	0	3	3	—	3	—	—	—	—	3
Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и организации за управление на рибарството (РОУР)	129	125	—	2	128	99 %	—	—	—	2	2	—	2	—	—	—	—	2
Околна среда и действия по климата (LIFE)	504	494	—	6	500	99 %	4	—	4	0	0	—	0	—	—	—	—	0
Децентрализирани агенции	65	54	—	10	64	99 %	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Други дейности и мерки	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	8	7	—	—	7	90 %	0	—	0	1	1	—	1	—	—	—	—	1
Специфични дейности	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 2 от МФР	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	19	8	19	8	—	—	—	27

млioni евро

Програма	Поети задължения							Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо налични бюдж. кредити	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	преноси с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	
														1
3	1 661	1 408	—	14	1 422	86 %	32	207	239	0	—	—	0	
Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ)	28	27	—	1	28	100 %	0	—	0	0	—	—	0	
„Потребители“	222	209	—	9	218	98 %	5	—	5	0	—	—	0	
„Творческа Европа“	199	199	—	—	199	100 %	—	—	—	0	—	—	0	
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (IES)	796	695	—	35	730	92 %	26	40	66	0	—	—	0	
Фонд „Вътрешна сигурност“	38	35	—	0	36	94 %	2	—	2	0	—	—	0	
Информационни системи	56	53	—	0	54	95 %	3	—	3	0	—	—	0	
Правосъдие	65	64	—	0	64	97 %	2	—	2	0	—	—	0	
Права, равенство и гражданство	31	29	—	1	30	96 %	1	—	1	1	—	0	1	
Механизъм за гражданска защита на Съюза	27	26	—	0	27	98 %	0	—	0	0	—	—	0	
„Европа за гражданите“	262	259	—	2	261	100 %	1	—	1	0	—	—	0	
Храни и фуражи	67	65	—	2	66	99 %	1	—	1	—	—	—	—	
Здравеопазване	909	858	—	25	882	97 %	27	—	27	—	—	—	—	
Децентрализирани агенции	10	9	—	—	9	97 %	0	—	0	0	—	—	0	
Пилотни проекти и подготвителни действия	102	101	—	0	101	100 %	0	—	0	0	—	—	0	
Специфични дейности	4 472	4 035	—	89	4 124	92 %	99	247	345	2	—	0	2	
Общо функция 3 от МФР	2 195	2 117	—	34	2 151	98 %	43	1	44	0	—	—	0	
4 Предприемчивостна помощ (ИПП II)	40	40	—	—	40	100 %	—	—	—	0	—	—	0	
Макрофинансова помощ (МФП)														

млн. евро

Програма	Поети задължения								Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.				Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо налични бюдж. кредити	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	целеви приходи	преноси с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	млн. евро		
														1	2	3
Гаранционен фонд за външни дейности	351	241	—	—	241	69%	110	—	110	—	—	—	—	—	—	—
Механизъм за гражданска защита на Съюза	13	11	—	1	12	92%	1	—	1	—	—	—	—	—	—	0
Инициатива „Доброволици на ЕС за хуманитарна помощ“ (EUAV)	17	17	—	—	17	100%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0
Фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)	575	275	—	—	275	48%	300	—	300	—	—	—	—	—	—	—
Европейски инструмент за съседство (ЕИС)	2 535	2 481	—	34	2 515	99%	20	—	20	—	—	—	—	—	—	0
Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР)	3 198	3 151	—	24	3 175	99%	23	—	23	—	—	—	—	—	—	0
Инструмент за партньорство (ИП)	140	138	—	2	140	100%	0	—	0	—	—	—	—	—	—	0
Демокрация и права на човека (ЕИПЧ)	188	184	—	3	187	99%	1	—	1	—	—	—	—	—	—	0
Стабилност и мир (IcSP)	272	260	—	8	268	99%	3	—	3	—	—	—	—	—	—	0
Хуманитарна помощ	2 148	1 280	99	722	2 101	98%	47	—	47	—	—	—	—	—	—	—
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	351	287	8	45	340	97%	9	—	9	—	—	—	—	—	—	1
Сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC)	54	51	—	3	54	100%	0	—	0	—	—	—	—	—	—	0
Децентрализирани агенции	20	20	—	0	20	100%	0	—	0	—	—	—	—	—	—	—
Други дейности и програми	209	83	—	121	204	97%	6	—	6	—	—	—	—	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	8	1	—	9	94%	0	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Специфични дейности	66	66	—	0	66	99%	0	—	0	—	—	—	—	—	—	0
Общо функция 4 от МФР	12 382	10 710	108	997	11 814	95%	563	2	565	1	1	0	—	—	—	3

Програма	Поети задължения										Бюдж. кредити, пренесени за 2018 г.				Бюджетни кредити, които губят сила					
	Общо налични бюдж. кредити		от окончателния приет бюджет		от преноси		от целеви приходи		Общо		целеви приходи		от окончателния приет бюджет		от преноси		от целеви приходи		Общо	
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	%	Общо	от целеви приходи	от преноси	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
5 Пенси	1 802	1 797	—	0	1 797	100%	—	0	—	0	—	—	0	5	—	—	5	—	—	5
Европейски училища	198	184	—	12	196	99%	—	2	—	2	—	—	2	0	—	—	0	—	—	0
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготовителни действия	5	5	—	—	5	100%	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	0	—	—	0
Административни разходи на Комисията	3 841	3 446	1	207	3 654	95%	—	150	—	150	—	—	150	37	—	—	37	—	—	37
Административни разходи на другите институции	4 344	3 838	0	303	4 142	95%	—	120	—	120	—	—	120	83	0	—	83	0	—	83
Общо функция 5 от МФР	10 190	9 270	2	522	9 794	96%	—	272	—	272	—	—	272	125	0	—	125	—	—	125
6 Компенсации	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 6 от МФР	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Отрицателен резерв	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пренесен дефицит	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 8 от МФР	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Резерв за спешна помощ (РСП)	62	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	62	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	210	18	—	—	18	9%	—	41	—	41	—	—	151	—	—	151	—	—	—	151
Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)	1 273	1 241	31	—	1 273	100%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 9 от МФР	1 544	1 259	31	—	1 291	84%	—	41	—	41	—	62	103	151	—	—	151	—	—	151
Общо	176 576	158 730	567	11 854	171 150	97%	—	4 315	788	5 103	314	9	0	323	0	323	323	0	0	323

млн. евро

4.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

Програма	Извършени плащания								Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.					Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо			
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13			
1.1 Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)	2 506	2 467	—	39	2 506	100%	0	—	0	0	0	—	—	0			
Европейска спътникова навигация (EGNOS и „Галилео“)	1 108	848	3	45	895	81%	2	—	210	212	0	0	—	0			
Международен термоядрен реактор (ITER)	743	723	0	1	724	97%	1	—	18	19	0	0	—	0			
Европейска програма за наблюдение на Земята („Коперник“)	658	635	2	19	655	100%	2	—	1	3	(0)	0	—	0			
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	354	354	—	—	354	100%	—	—	—	—	0	—	—	0			
„Хоризонт 2020“	12 860	10 025	63	775	10 863	84%	68	—	1 914	1 982	7	8	0	15			
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	518	327	18	27	371	72%	20	—	125	145	0	2	—	2			
Конкурентоспособност на пред-приятията и на МСП (COSME)	324	248	2	18	268	83%	2	—	53	55	0	0	0	0			
Образование, обучение и спорт („Еразъм+“)	2 375	1 920	6	226	2 153	91%	7	—	215	222	0	0	(0)	0			
Застот и социални иновации (ЗиСИ)	102	87	1	3	92	90%	2	—	6	8	1	1	0	2			
„Митници“, „Фискалис“ и „Борба с измамите“	127	116	2	1	119	94%	0	—	4	4	1	3	—	4			
МСЕ — Енергетика	85	81	1	0	83	97%	1	—	0	1	1	0	—	2			
МСЕ — Транспорт	1 354	1 248	1	62	1 311	97%	2	—	41	43	0	0	0	0			

милиони евро

Програма	Извършени плащания						Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.						Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджета	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджета	от целеви приходи	Общо		
															1	2
МСЕ — Информационни и комуни- кационни технологии (ИКТ)	67	63	0	3	66	99%	0	—	0	1	(0)	0	—	0		
Енергийни проекти за икономическо възстановяване (FERP)	157	142	—	7	149	94%	0	—	9	9	—	—	—	0		
Децентрализирани агенции	337	319	—	13	333	99%	0	—	5	5	0	—	—	0		
Други дейности и програми	543	197	1	87	285	52%	1	—	257	258	0	0	0	0		
Пилотни проекти и подготовителни действия	30	29	—	0	29	99%	0	—	0	0	0	—	—	0		
Специфични правомощия на Коми- сията	123	117	—	3	120	98%	0	—	1	1	1	—	—	1		
Общо функция 1.1 от МФР	24 370	19 945	101	1 330	21 376	88%	108	—	2 858	2 966	12	16	0	28		
1.2 Регионално обхващане (по-слабо развити региони)	18 078	14 702	—	2 622	17 325	96%	0	—	753	753	—	—	—	0		
Региони в преход	2 609	2 067	—	453	2 520	97%	0	—	89	89	—	—	—	0		
Конкурентоспособност (по-развити региони)	5 672	4 413	—	991	5 403	95%	0	—	269	269	—	—	—	0		
Най-отдалечени и слабо населени региони	161	126	—	35	161	100%	0	—	—	—	—	—	—	—		
Кохезионен фонд	8 348	7 088	—	1 260	8 348	100%	0	—	—	—	—	—	—	—		
Европейско териториално съгрудни- чество	630	576	—	53	629	100%	0	—	—	—	1	—	—	1		
Техническа помощ	180	147	11	0	158	88%	12	—	1	13	7	2	—	9		
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	298	291	0	—	291	98%	0	—	6	7	0	0	—	0		
Инициатива за младежка заетост	525	49	—	475	524	100%	0	—	1	1	—	—	—	—		
Механизъм за свързване на Европа (MCE)	292	290	—	2	291	100%	—	—	—	—	0	—	—	0		

милиони евро

Програма	Извършени плащания										Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.					Бюджетни кредити, които губят сила			
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджет	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	млн. евро				
															1	2	3	4	5
Пилотни проекти и подготовителни действия	5	5	—	—	5	96%	0	—	0	0	0	—	—	0	0	0	0		
Общо функция 1.2 от МФР	36 797	29 754	11	5 890	35 654	97%	13	—	1 119	1 132	9	3	—	11					
Общо функция 1 от МФР	61 168	49 698	111	7 220	57 030	94%	121	—	3 977	4 098	21	19	0	40					
2 Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	45 975	41 992	621	2 081	44 695	97%	103	451	705	1 259	12	8	—	21					
Земелски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	11 527	10 990	1	1 22	11 113	96%	2	—	410	412	2	0	—	2					
Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)	519	384	0	4	389	75%	1	—	129	130	0	0	—	0					
Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и организации за управление на рибарството (РОУР)	139	135	—	2	137	99%	0	—	—	—	1	—	—	1					
Околна среда и действия по климата (LIFE)	343	326	4	8	337	98%	4	—	1	5	1	0	—	1					
Децентрализирани агенции	65	54	—	10	64	99%	0	—	1	1	0	—	—	0					
Други дейности и мерки	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—					
Пилотни проекти и подготовителни действия	8	7	—	0	7	96%	0	—	0	0	0	—	—	0					
Специфични дейности	0	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	0	—	0					
Общо функция 2 от МФР	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97%	111	451	1 245	1 806	17	9	—	26					

Програма	Извършени плащания						Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.						Бюджетни кредити, които губят сила		
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	
															1
3	671	616	2	13	631	94%	2	—	32	34	5	0	—	5	
Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ)	22	20	0	1	21	95%	1	—	0	1	0	0	—	0	
„Потребители“	204	185	2	7	194	95%	2	—	8	10	0	0	—	0	
„Творческа Европа“	218	217	0	—	217	100%	0	—	—	0	0	0	—	0	
Специална подкрепа в рамките на Съюза (IES)	460	395	2	37	433	94%	2	—	24	26	1	0	—	1	
Фонд „Вътрешна сигурност“	31	28	—	1	29	92%	0	—	2	2	0	—	—	0	
Информационни системи	41	36	1	2	39	95%	1	—	1	1	0	0	0	1	
Правосъдие	55	52	0	1	53	96%	0	—	1	2	0	0	—	1	
Права, равенство и гражданство	30	23	—	1	24	79%	0	5	1	5	1	—	—	1	
Механизъм за гражданска защита на Съюза	27	26	0	0	27	97%	0	0	0	1	0	—	—	0	
„Европа за гражданите“	246	239	1	2	241	98%	1	—	2	3	1	0	—	1	
Храни и фуражи	62	58	1	1	60	97%	1	—	0	1	0	0	0	0	
Здравеопазване	816	764	—	25	789	97%	0	—	26	26	1	—	—	1	
Децентрализирани агенции	14	14	—	—	14	95%	0	—	1	1	0	—	—	0	
Пилотни проекти и подготовителни действия	97	95	1	0	96	99%	1	—	0	1	0	0	—	0	
Специфични дейности	2 994	2 767	10	90	2 867	96%	11	5	99	115	11	1	0	12	
Общо функция 3 от МФР	1 805	1 376	4	216	1 596	88%	7	—	199	205	3	1	—	4	
4	10	10	—	—	10	99%	0	—	—	—	0	—	—	0	
Предприемчивостна помощ (ИПП II)	351	241	—	—	241	69%	—	—	110	110	—	—	—	—	
Макрофинансова помощ (МФП)															
Гаранционен фонд за външни дейности															

милиони евро

Програма	Извършени плащания						Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.						Бюджетни кредити, които губят сила		
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджета	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджета	от целеви приходи	Общо	
															1
Механизъм за гражданска защита на Съюза	11	7	—	1	8	73%	0	2	0	2	1	—	—	1	
Инициатива „Доброvolци на ЕС за хуманитарна помощ“ (EUAU)	17	17	—	—	17	97%	—	0	—	0	0	—	—	0	
Фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)	575	—	—	—	—	0%	275	—	300	575	—	—	—	—	
Европейски инструмент за съедство (ЕИС)	2 048	1 978	5	31	2 014	98%	5	—	28	33	0	0	—	0	
Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР)	2 716	2 614	12	16	2 642	97%	14	—	58	72	1	2	—	2	
Инструмент за партньорство (ИП)	99	95	1	1	96	97%	1	—	1	1	1	0	—	2	
Демокрация и права на човека (ЕИПЧ)	166	156	3	2	161	97%	3	—	1	4	0	1	—	1	
Стабилност и мир (IcSP)	271	253	2	4	259	96%	3	—	7	10	2	0	—	2	
Хуманитарна помощ	2 211	1 388	90	644	2 123	96%	5	—	83	88	0	0	—	0	
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	313	258	0	32	290	93%	0	—	23	23	0	0	—	0	
Сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC)	74	70	0	2	72	98%	1	—	1	1	0	0	—	0	
Децентрализирани агенции	20	20	—	0	20	100%	0	—	0	0	—	—	—	0	
Други дейности и програми	193	64	0	117	181	94%	0	—	10	10	2	—	—	2	
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	8	—	0	8	95%	0	—	0	0	0	—	—	0	
Специфични дейности	56	55	—	0	55	98%	0	—	0	0	1	—	—	1	
Общо функция 4 от МФР	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89%	314	2	820	1 136	12	4	—	16	

милиони евро

Програма	Извършени плащания						Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.						Бюджетни кредити, които губят сила					
	Общо на- лични бюдж. кре- дити	от оконча- телния приет бюджет	от преноси от бюджета	от целеви приходи	Общо	%	автоматич- ни преноси	преноси с решение	целеви при- ходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо				
															1	2	3	4
5	Пенсии	1 802	1 797	—	0	1 797	100%	—	0	1 797	100%	—	0	0	5	—	—	5
	Европейски училища	199	184	1	12	197	99%	—	—	197	99%	0	2	2	0	0	—	0
	Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
	Пилотни проекти и подготовителни действия	2	1	—	—	1	53%	—	—	1	53%	0	1	1	0	—	—	0
	Административни разходи на Комисията	4 134	3 141	271	165	3 577	87%	305	193	499	87%	—	—	21	37	21	—	58
	Административни разходи на другите институции	4 841	3 363	448	274	4 085	84%	475	152	627	84%	0	—	46	83	46	—	128
	Общо функция 5 от МФР	10 977	8 486	720	451	9 656	88%	781	348	1 129	88%	1	—	67	125	67	—	191
6	Компенсации	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
	Общо функция 6 от МФР	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
8	Отрицателен резерв	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
	Пренесен дефицит	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
	Общо функция 8 от МФР	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—
9	Резерв за спешна помощ (РСП)	99	—	—	—	—	0%	0	—	—	0%	—	—	99	99	—	—	99
	Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФП)	42	0	0	18	18	43%	0	23	24	43%	0	0	0	0	0	—	0
	Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)	1 273	1 241	31	—	1 273	100%	0	—	—	100%	—	—	—	—	—	—	—
	Общо функция 9 от МФР	1 414	1 241	32	18	1 291	91%	0	23	24	91%	—	0	99	99	0	—	99
	Общо	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94%	1 338	6 512	8 308	94%	458	99	284	284	99	0	384

4.9. ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година					Поети задължения за текущата година				Общо поети задълж. неизпълнени към края на годината
	Задълж., пренесени от предх. година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината		
									млн. евро	
1.1 Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)	2 460	(0)	(2 451)	9	2 700	(55)	—	2 645	2 654	
Европейска спътникова навигация (EGNOS и „Галилео“)	1 267	(1)	(738)	528	929	(157)	—	772	1 300	
Международен термоядрен реактор (ITER)	2 128	(0)	(668)	1 460	323	(56)	(0)	267	1 727	
Европейска програма за наблюдение на Земята („Коперник“)	205	(0)	(192)	13	624	(464)	—	161	174	
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	867	(0)	(353)	514	138	(1)	—	137	651	
„Хоризонт 2020“	19 940	(458)	(7 173)	12 309	11 304	(3 689)	(3)	7 612	19 921	
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	226	(14)	(106)	106	357	(265)	(0)	92	198	
Конкурентоспособност на предприятията и на МСП (COSME)	874	(74)	(209)	591	376	(59)	—	317	908	
Образование, обучение и спорт („Еразъм+“)	652	(59)	(258)	336	2 263	(1 895)	—	368	704	
Застот и социални иновации (ЗИСИ)	187	(10)	(61)	115	138	(30)	—	107	222	
„Митинги“, „Фискалис“ и „Борба с измамите“	141	(8)	(82)	52	145	(38)	—	107	159	
МСЕ — Енергетика	1 140	(1)	(77)	1 062	622	(6)	—	616	1 678	
МСЕ — Транспорт	3 892	(661)	(1 022)	2 210	1 753	(289)	—	1 464	3 673	
МСЕ — Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)	304	(1)	(65)	237	124	(1)	—	123	360	
Енергийни проекти за икономическо възстановяване (EERP)	694	(0)	(149)	545	—	—	—	—	545	
Децентрализирани агенции	31	(0)	(25)	6	351	(308)	—	44	49	
Други дейности и програми	411	(23)	(166)	221	309	(119)	—	191	412	

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на преходната година				Поети задължения за текущата година			Общо поети задълж. неизпълнени към края на годината	
	Задълж., пренесени от предх. година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени		Неизпълнени поети задължения към края на годината
Пилотни проекти и подготовителни действия	41	(2)	(15)	25	56	(15)	—	41	66
Специфични правомощия на Комисията	162	(9)	(78)	75	140	(42)	—	99	174
Общо функция 1.1 от МФР	35 622	(1 321)	(13 887)	20 414	22 654	(7 489)	(3)	15 162	35 576
1.2 Регионално сближаване (по-слабо развити региони)	71 813	(1 537)	(17 260)	53 015	29 470	(64)	—	29 406	82 421
Региони в преход	12 382	—	(2 494)	9 888	6 289	(26)	—	6 263	16 151
Конкурентоспособност (по-развити региони)	22 235	(352)	(5 340)	16 542	9 391	(64)	—	9 327	25 870
Най-отдалечени и слабо населени региони	523	—	(152)	371	251	(9)	—	242	613
Кохезионен фонд	23 497	(940)	(8 341)	14 216	10 189	(7)	—	10 182	24 398
Европейско териториално съгласничество	2 218	(176)	(620)	1 421	2 101	(9)	—	2 092	3 514
Техническа помощ	176	(8)	(57)	111	209	(101)	(0)	107	218
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	840	(0)	(267)	573	552	(24)	—	528	1 101
Инициатива за младежка заетост	2 215	—	(523)	1 692	556	(0)	—	556	2 248
Механизъм за свързване на Европа (MSE)	3 402	(0)	(286)	3 117	1 593	(5)	—	1 588	4 704
Пилотни проекти и подготовителни действия	15	(1)	(5)	9	13	(0)	—	13	22
Общо функция 1.2 от МФР	139 316	(3 015)	(35 345)	100 956	60 614	(310)	(0)	60 304	161 260
Общо функция 1 от МФР	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на преходната година					Поети задължения за текущата година				Общо поети задълж. неизпълнени към края на годината
	Задълж., пренесени от предх. година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината		
									млн. евро	
2	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	247	(2)	(211)	33	(44 484)	—	275	309	
	Земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	29 641	(145)	(10 928)	18 567	(185)	—	14 175	32 742	
	Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)	2 595	(30)	(374)	2 191	(14)	(0)	1 028	3 218	
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и организации за управление на рибарството (РОУР)	31	(0)	(22)	9	(115)	—	12	21	
	Околна среда и действия по климата (LIFE)	1 404	(2)	(315)	1 087	(23)	—	477	1 564	
	Децентрализирани агенции	3	—	(3)	—	(61)	—	3	3	
	Други дейности и мерки	6	—	—	6	—	—	—	6	
	Пилотни проекти и подготовителни действия	21	(1)	(7)	13	—	—	7	20	
	Специфични дейности	0	—	—	0	—	—	—	0	
	Общо функция 2 от МФР	33 947	(180)	(11 860)	21 907	(44 882)	(0)	15 977	37 883	
3	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ)	1 734	(77)	(582)	1 075	(49)	—	1 373	2 447	
	„Потребители“	35	(0)	(16)	19	(5)	—	22	41	
	„Творческа Европа“	177	(8)	(82)	87	(112)	—	105	193	
	Слешна подкрепа в рамките на Съюза (IES)	109	(0)	(78)	31	(140)	—	59	90	
	Фонд „Вътрешна сигурност“	1 191	(68)	(421)	703	(12)	—	718	1 420	
	Информационни системи	43	(3)	(25)	15	(4)	—	32	47	
	Правосъдие	93	(18)	(31)	44	(7)	—	46	90	
	Права, равенство и гражданство	117	(12)	(52)	53	(1)	—	63	115	
	Механизъм за гражданска защита на Съюза	49	(11)	(16)	22	(8)	—	22	44	

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на преходната година					Поети задължения за текущата година				Общо поети задълж. неизпълнени към края на годината
	Задълж., пренесени от предш. година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината		
									млн. евро	
„Европа за гражданите“	23	(1)	(14)	9	27	(13)	—	13	22	
Храни и фуражи	323	(27)	(189)	108	261	(53)	—	208	316	
Здравеопазване	127	(0)	(48)	78	66	(12)	—	54	133	
Децентрализирани агенции	41	(3)	(24)	15	882	(765)	—	117	132	
Пилотни проекти и подготвителни действия	31	(2)	(12)	16	9	(1)	—	8	24	
Специфични дейности	74	(2)	(61)	11	101	(35)	—	66	77	
Общо функция 3 от МФР	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194	
4 Препристъединителна помощ (ИПП II)	6 400	(56)	(1 408)	4 936	2 151	(187)	(0)	1 963	6 899	
Макрофинансова помощ (МФП)	10	(0)	(10)	0	40	(0)	—	40	40	
Гаранционен фонд за външни дейности	—	—	—	—	241	(241)	—	—	—	
Механизъм за гражданска защита на Съюза	15	(0)	(7)	8	12	(2)	—	10	18	
Инициатива „Доброволици на ЕС за хуманитарна помощ“ (EUAV)	17	—	(4)	13	17	(12)	—	5	18	
Фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)	—	—	—	—	275	—	—	275	275	
Европейски инструмент за съседство (ЕИС)	7 344	(182)	(1 678)	5 484	2 515	(336)	(0)	2 178	7 662	
Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСП)	8 282	(173)	(2 377)	5 732	3 175	(264)	—	2 911	8 643	
Инструмент за партньорство (ИП)	340	(7)	(83)	250	140	(14)	(0)	126	376	
Демокрация и права на човека (ЕИДПЧ)	346	(2)	(113)	230	187	(47)	—	140	370	
Стабилност и мир (IcSP)	626	(12)	(224)	390	268	(35)	(0)	233	623	
Хуманитарна помощ	964	(43)	(575)	346	2 101	(1 548)	(0)	553	899	
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВПС)	204	(10)	(65)	129	340	(225)	—	115	243	

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на преходната година					Поети задължения за текущата година				Общо поети задълж. неизпълнени към края на годината	
	Задълж., пренесени от предх. година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината			
									0		(0)
9 Резерв за спешна помощ (РСП)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	0	(0)	(0)	—	18	(18)	—	—	0	0	0
Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)	—	—	—	—	1 273	(1 273)	—	—	—	—	—
Общо функция 9 от МФР	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	—	0	0	0
Общо	238 759	(5 268)	(70 129)	163 362	171 150	(67 250)	(4)	103 896	267 258	267 258	

4.10. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ

Програма	млн. евро									
	< 2011 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Общо	
1.1 Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)	—	—	—	—	—	2	7	2 645	2 654	
Европейска спътникова навигация (EGNOS и „Галилео“)	—	0	3	4	0	58	463	772	1 300	
Международен термоядрен реактор (ITER)	—	—	—	796	98	260	306	267	1 727	
Европейска програма за наблюдение на Земята („Коперник“)	—	—	—	—	0	2	11	161	174	
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	—	—	16	193	90	80	134	137	651	
„Хоризонт 2020“	165	222	601	1 374	2 479	3 364	4 103	7 612	19 921	
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	0	8	1	4	12	30	51	92	198	
Конкурентоспособност на предприятията и на МСП (COSME)	2	2	32	254	10	77	213	317	908	

Програма	млн. евро									
	< 2011 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Общо	
Образование, обучение и спорт („Еразъм+“)	0	0	1	5	46	99	185	368	704	
Застот и социални иновации (ЗиСИ)	1	1	4	8	13	33	56	107	222	
„Митинги“, „Фискалис“ и „Борба с измамите“	—	—	0	—	3	13	36	107	159	
МСЕ — Енергетика	6	2	5	3	330	314	401	616	1 678	
МСЕ — Транспорт	29	17	157	82	467	447	1 009	1 464	3 673	
МСЕ — Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)	—	—	0	0	30	49	158	123	360	
Енергийни проекти за икономическо възстановяване (ЕЕРР)	515	30	—	—	—	—	(0)	—	545	
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	0	5	44	49	
Други дейности и програми	22	8	7	23	30	39	92	191	412	
Пилотни проекти и подготовителни действия	0	2	1	2	1	6	12	41	66	
Специфични правомощия на Комисията	0	0	1	6	11	17	41	99	174	
Общо функция 1.1 от МФР	741	294	829	2 754	3 620	4 893	7 283	15 162	35 576	
1.2 Регионално сближаване (по-слабо развити региони)	519	229	509	7 711	1 079	19 224	23 744	29 406	82 421	
Региони в преход	38	—	—	—	305	4 671	4 874	6 263	16 151	
Конкурентоспособност (по-развити региони)	58	9	58	1 663	611	6 621	7 523	9 327	25 870	
Най-отдалечени и слабо населени региони	—	—	—	—	23	142	206	242	613	
Кохезионен фонд	178	—	58	1 257	436	3 870	8 418	10 182	24 398	
Европейско териториално сътрудничество	41	—	9	170	—	284	917	2 092	3 514	
Техническа помощ	1	—	1	1	8	42	59	107	218	
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	—	—	—	—	2	181	391	528	1 101	
Инициатива за младежка заетост	—	—	—	—	123	1 148	420	556	2 248	
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ)	—	—	—	—	472	728	1 917	1 588	4 704	

Програма	млн. евро									
	< 2011 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Общо	
Пилотни проекти и подготовителни действия	0	—	—	0	1	1	7	13	22	
Общо функция 1.2 от МФР	834	238	635	10 802	3 060	36 912	48 475	60 304	161 260	
Общо функция 1 от МФР	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837	
2 Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	—	—	—	—	0	12	22	275	309	
Земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	34	—	1	623	303	4 228	13 378	14 175	32 742	
Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)	84	0	11	268	8	971	847	1 028	3 218	
Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и организации за управление на рибарството (РОУР)	—	—	—	—	—	—	9	12	21	
Околна среда и действия по климата (LIFE)	108	57	63	100	180	258	321	477	1 564	
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	3	3	
Други дейности и мерки	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Пилотни проекти и подготовителни действия	—	0	1	1	5	1	6	7	20	
Специфични дейности	—	—	—	—	0	0	—	—	0	
Общо функция 2 от МФР	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883	
3 Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ)	14	10	19	64	6	67	896	1 373	2 447	
„Потребители“	—	—	0	0	1	4	13	22	41	
„Творческа Европа“	0	1	1	4	8	17	56	105	193	
Слешна подкрепа в рамките на Съюза (IES)	—	—	—	—	—	—	31	59	90	
Фонд „Вътрешна сигурност“	9	14	43	28	14	109	485	718	1 420	
Информационни системи	0	1	0	0	6	2	6	32	47	
Правосъдие	0	1	2	4	7	9	21	46	90	
Права, равенство и гражданство	0	3	4	3	7	9	26	63	115	
Механизъм за гражданска защита на Съюза	—	—	0	0	3	6	13	22	44	

Програма	млн. евро								
	< 2011 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Общо
Други дейности и програми	11	4	7	9	20	27	32	45	154
Пилотни проекти и подготовителни действия	4	0	2	0	1	5	1	8	22
Специфични дейности	0	0	2	1	5	16	37	51	113
Общо функция 4 от МФР	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478
5 Пенсии	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски училища	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготовителни действия	—	—	—	—	—	—	1	4	6
Административни разходи на Комисията	—	—	—	0	0	0	1	353	354
Административни разходи на другите институции	0	0	0	0	0	0	3	505	507
Общо функция 5 от МФР	—	—	—	0	0	0	4	863	867
6 Компенсации	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 6 от МФР	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Отричателен резерв	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пренесен дефицит	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 8 от МФР	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Резерв за спешна помощ (РСП)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФП)	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо функция 9 от МФР	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Общо	2 878	1 166	2 668	16 893	9 928	51 779	78 050	103 896	267 258

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ
5.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ

милиони евро

Институция	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Общо		
Европейски парламент	159	159	207	21	227	204	3	207	130%	20
Европейски съвет и Съвет	52	52	79	1	80	77	1	78	149%	2
Комисия	134 139	126 419	140 350	6 883	147 234	135 846	3 177	139 023	110%	8 210
Съд	54	54	52	0	52	52	0	52	96%	0
Сметна палата	20	20	21	0	21	21	0	21	103%	0
Икономически и социален комитет	11	11	16	0	16	16	0	16	140%	—
Комитет на регионите	9	9	12	0	12	12	0	12	137%	—
Отбуда	1	1	1	0	1	1	0	1	82%	—
Европейски надзорен орган по защита на данните	1	1	1	0	1	1	0	1	74%	—
Европейска служба за външна дейност	44	44	282	1	282	280	1	281	643%	2
Общо	134 490	126 771	141 020	6 906	147 926	136 509	3 182	139 691	110%	8 235

Консолидираните отчети за изпълнението на общия бюджет на ЕС включват, както през предходни години, изпълнението на бюджета на всички институции, тъй като в рамките на бюджета на ЕС се съставя отделен бюджет за всяка институция. Агенциите не разполагат с отделен бюджет в бюджета на ЕС и се финансират частично със субсидии от бюджета на Комисията.

Що се отнася до ЕСВД, следва да се отбележи, че в допълнение към своя бюджет тя получава и средства от Комисията в размер на 144 милиона евро (2016 г.: 140 милиона евро) и от ЕФР в размер на 7,2 милиона евро (2016 г.: 4,4 милиона евро). Тези бюджетни кредити се предоставят на ЕСВД (като целеви приходи) с цел покриване прецизно на разходите за персонала на Комисията, който работи в делегации на ЕС. Тези делегации се управляват административно от ЕСВД.

5.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

Институция	Общо налични кредити	Поети задължения					Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.					Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от целеви приходи	пренасяния с решение	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо		
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
Европейски парламент	1 999	1 890	0	49	1 938	97%	41	0	41	20	0	0	20		
Европейски съвет и Съвет	609	518	0	24	542	89%	23	0	23	44	0	0	44		
Комисия	1 72 231	154 892	566	11 551	167 009	97%	4 195	788	4 983	231	9	0	240		
Съд	401	394	0	1	395	98%	1	0	1	5	0	0	5		
Сметна палата	141	138	0	0	138	98%	0	0	0	3	0	0	3		
Икономически и социален комитет	138	129	0	4	133	96%	0	0	0	5	0	0	5		
Комитет на регионите	97	91	0	4	95	98%	0	0	0	2	0	0	2		
Олбудлан	11	10	0	0	10	94%	0	0	0	1	0	0	1		
Европейски надзорен орган по защита на данните	11	10	0	0	10	89%	0	0	0	1	0	0	1		
Европейска служба за външна дейност	937	658	0	221	880	94%	55	0	55	2	0	0	2		
Общо	1 76 576	158 730	567	11 854	171 150	97%	4 315	788	5 103	314	9	0	323		

5.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Институция	Общо на- лични бю- джетни кре- дити	Извършени плащания					Бюджетни кредити, пренесени за 2018 г.					Бюджетни кредити, които губят сила			
		от оконча- телния приет бю- джет	от преноси	от целеви приходи	Общо	%	автоматични пренасяния	преноси с решение	от целеви приходи	Общо	от оконча- телния приет бюджет	от преноси	от целеви приходи	Общо	
															2
1		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14	
Европейски парламент	2 285	1 600	263	41	1 904	83 %	290	0	48	338	20	22	0	42	
Европейски съвет и Съвет	671	466	57	23	547	81 %	52	0	24	75	44	6	0	50	
Колитсия	141 230	121 328	1 167	10 800	133 294	94 %	862	458	6 359	7 680	201	54	0	255	
Съд	423	373	19	1	393	93 %	21	0	1	22	5	3	0	8	
Сметна палата	151	130	8	0	138	92 %	8	0	0	8	3	1	0	4	
Икономически и социален колитет	147	120	7	3	131	89 %	9	0	1	10	5	1	0	6	
Колитет на регионите	105	84	7	2	93	88 %	8	0	2	9	2	1	0	3	
Олбдслан	12	9	1	0	10	87 %	1	0	0	1	1	0	0	1	
Европейски надзорен орган по защита на данните	12	9	1	0	9	77 %	1	0	0	1	1	0	0	1	
Европейска служба за външна дейност	1 035	572	85	203	859	83 %	86	0	77	163	2	11	—	13	
Общо	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94 %	1 338	458	6 512	8 308	284	99	0	384	

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА АГЕНЦИИТЕ

6.1. БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ

<i>милиони евро</i>			
Агенция	Финансиране за област на политиката на Комисията	Окончателен приет бюджет	Получени суми
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)	6	13	13
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (OEPEC)	9	4	4
Служба на Общността за сортовете растения (CPVO)	17	16	16
Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (CHAFEA)	17	10	10
Изпълнителна агенция за образование, аудио-визия и култура (EACEA)	15	50	50
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)	4	15	15
Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)	18	68	70
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO)	18	79	80
Европейска агенция за авиационна безопасност (EASA)	6	192	153
Европейски банков орган (EBA)	12	38	39
Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)	18	281	294
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC)	17	58	59
Европейски център за развитие на професионалното обучение (CEDEFOP)	15	18	18
Европейска агенция по химикали (ECHA)	2	112	114
Европейска агенция за околната среда (EEA)	7	70	68
Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA)	11	17	17
Европейски орган за безопасност на храните (EFSA)	17	81	81
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)	4	20	20
Европейска агенция за глобалната навигационна спътникова система (ГНСС)	6	28	704
Европейски институт за равенство между половете (EIGE)	4	8	8
Европейски институт за иновации и технологии (EIT)	15	303	304
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA)	12	24	24
Европейска агенция по морска безопасност (EMSA)	6	79	78

Агенция	милиони евро		
	Финансиране за област на политиката на Комисията	Окончателен приет бюджет	Получени суми
Европейска агенция по лекарствата (EMA)	2	331	317
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомани (EMCDDA)	18	16	16
Европейска полицейска служба	18	118	120
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA)	8	47	47
Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA)	12	42	42
Европейска фондация за обучение (ETF)	15	20	20
Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA)	18	23	23
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)	18	9	10
Агенция на Европейския съюз за трезова и информационна сигурност (ENISA)	9	11	11
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	6	31	32
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO)	12	401	245
Звено на Европейския съюз за съдебно сътрудничество (Евроюст)	33	48	49
Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия (EASME)	6	43	43
Термоядрен синтез за енергия (F4E)	8	848	860
Изпълнителна агенция за иновации и трези (INEA)	6	24	24
Изпълнителна агенция за научни изследвания (REA)	8	67	67
Център за преводи за органите на Европейския съюз	15	49	44
Общо		3 714	4 212

Вид приходи	милиони евро	
	Окончателен приет бюджет	Получени суми
Субсидия от Комисията	2 429	2 429
Приходи от такси	677	664
Други приходи	608	1 118
Общо	3 714	4 212

6.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)	13	13	19	16
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС)	4	4	5	4
Служба на Общността за сортовете растения (CPVO)	19	17	17	15
Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (CHAFEA)	10	9	11	8
Изпълнителна агенция за образование, аудио-визия и култура (EACEA)	50	49	55	48
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)	16	15	20	15
Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)	158	155	78	67
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO)	91	86	87	75
Европейска агенция за авиационна безопасност (EASA)	227	160	236	147
Европейски банков орган (EBA)	38	37	41	36
Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)	310	297	384	264
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC)	59	58	70	58
Европейски център за развитие на професионалното обучение (CEDEFOP)	18	18	19	17
Европейска агенция по химикали (ECHA)	112	109	126	110
Европейска агенция за околната среда (EEA)	90	74	95	56
Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA)	18	17	19	14
Европейски орган за безопасност на храните (EFSA)	80	80	90	83
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)	21	20	24	20
Европейска агенция за глобалната навигационна спътникова система (ГНСС)	3 744	1 895	1 192	668
Европейски институт за равенство между половете (EIGE)	8	8	10	8
Европейски институт за иновации и технологии (EIT)	317	289	308	306
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA)	24	24	26	23
Европейска агенция по морска безопасност (EMSA)	101	91	94	72

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Европейска агенция по лекарствата (EMA)	331	302	374	292
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании (EMCDDA)	17	16	17	16
Европейска полицейска служба	129	125	139	119
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA)	47	47	50	47
Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA)	46	45	50	44
Европейска фондация за обучение (ETF)	20	20	21	20
Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA)	23	23	29	22
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)	11	10	12	10
Агенция на Европейския съюз за трезова и информационна сигурност (ENISA)	11	11	12	11
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	32	31	34	29
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO)	417	236	437	230
Звено на Европейския съюз за съдебно сътрудничество (Евроюст)	50	49	58	49
Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия (EASME)	43	42	47	40
Термоядрен синтез за енергия (F4E)	879	879	869	835
Изпълнителна агенция за иновации и трези (INEA)	24	24	25	24
Изпълнителна агенция за научни изследвания (REA)	67	67	70	66
Център за преводи за органите на Европейския съюз	49	46	53	46
Общо	7 726	5 501	5 323	4 033

милиони евро

Вид	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Административни разходи	364	350	436	339
Оперативни разходи	6 227	4 045	3 737	2 593
Оперативните разходи за специфични проекти	3	2	3	2
Персонал	1 133	1 104	1 148	1 099
Общо	7 726	5 501	5 323	4 033

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ

Актьорски предположения

Предположенията, използвани за изчисляване на разходите за бъдещи събития, които засягат пенсионните задължения.

Актьорски печалби и загуби

За схема за дефинирани доходи — промените в актьорските дефицити или излишъци. Те възникват поради разликите между предходните актьорски предположения и събитията, които реално са настъпили, както и поради последиците от промените в актьорските предположения.

Бюджетни кредити за административни разходи

Бюджетните кредити за административни разходи покриват текущите разходи на институциите и на субектите (персонал, сгради, офис оборудване).

Приет бюджет

Проектобюджетът се превръща в приетия бюджет веднага след като бъде одобрен от бюджетния орган.

Коригиращ бюджет

Решение, прието през бюджетната година, за изменение (увеличение, намаление, трансфер) на аспекти на приетия бюджет за тази година.

Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки

Това са направени през отчетния период разходи, които ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети, т.е. от държавите — членки на ЕС. Това е следствие от едновременното съществуване на финансови отчети на базата на текущо начисляване и на бюджет на касова основа.

Годишен отчет за дейността (ГОД)

В годишните отчети за дейността се посочват резултатите от дейностите чрез съпоставка с определените цели, свързаните с дейностите рискове, формата на вътрешния контрол и т.н. От бюджетната процедура за 2001 г. за Комисията и от 2003 г. за всички институции на Европейския съюз (ЕС) оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити трябва да представя на своята институция ГОД за изпълнението на своите задължения, както и финансова информация и информация за управлението.

Бюджетни кредити

Финансиране на бюджета. В бюджета се прогнозира както поетите задължения, така и плащанията (пари в брой или банкови трансфери в полза на бенефициерите). Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания често се различават (многогодишни бюджетни кредити), тъй като задължение за многогодишните програми и проекти обикновено се поема изцяло през годината, през която е взето решението за тези програми и проекти, и средствата по тях се плащат през годините с напредването на тяхното изпълнение. Едногодишните бюджетни кредити се използват за административните разходи, за разходите за подкрепа на селскостопанските пазари и за преките плащания, като бюджетните кредити за поети задължения са равни на бюджетните кредити за плащания.

Целеви приходи

Специални приходи, получени за финансирането на конкретни разходи. Основният източник на външни целеви приходи са финансовите средства, предоставени от трети държави за програми, финансирани от Съюза. Основният източник на вътрешни целеви приходи са приходите от трети страни във връзка със стоки, услуги или строителни работи, предоставени по тяхно искане. Приходите от възстановяването на неоснователно платени суми и приходите от продажбата на публикации и филми, включително на електронен носител.

Финансови активи, обявени за продажба

Всички финансови активи (с изключение на деривативите), които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в резерв при нетните активи до отписването им (или обезценка).

Бюджетен ред

Що се отнася до структурата на бюджета, приходите и разходите се записват в бюджета съгласно задължителна номенклатура, която отразява естеството и целта на всеки елемент. Тази номенклатура е наложена от бюджетния орган. Отделните категории (дял, глава, статия или ред) служат за официално описание на номенклатурата.

Отмяна на бюджетни кредити

Неизползваните бюджетни кредити, които не могат вече да се използват.

Пренасяне на бюджетни кредити

Изключение от принципа на ежегодност, доколкото бюджетните кредити, които не са могли да бъдат използвани през дадена бюджетна година, могат при строги условия и по изключение да бъдат пренесени за използване през следващата година.

Поемане на задължение

Правен ангажимент за предоставяне на финансиране, при условие че бъдат изпълнени определени условия. ЕС се задължава да възстанови своя дял от разходите по проект, финансиран от ЕС. Днешните задължения представляват утрешните плащания. Днешните плащания представляват вчерашните задължения.

Бюджетен кредит за поети задължения

Бюджетните кредити за поети задължения покриват пълната стойност на правните задължения (договори, споразумения/решения за предоставяне на безвъзмездни средства), които могат да бъдат подписани през текущата финансова година.

Разходи за текущ трудов стаж

Увеличението на задълженията по схемата, произтичащи от трудовия стаж, натрупан през текущата финансова година.

Отмяна на задължение

Действие, чрез което се отменя предходно задължение (или част от него).

Схема за дефинирани доходи

Пенсионна схема или схема за други доходи след пенсиониране, при която правилата на схемата определят доходите независимо от дължимите вноски и при която доходите не са пряко свързани с инвестициите на схемата. Схемата може да бъде финансирана или нефинансирана.

Деривативи

Финансови инструменти, чиято стойност е свързана с промените в стойността на друг финансов инструмент, на показател или на стока. За разлика от притежателя на първичен финансов инструмент (напр. държавна ценна книга), който има неограничено право да получи пари (или друга икономическа полза) в бъдеще, притежателят на дериватив има само ограничено право да получи такава полза. Пример за дериватив е валутният форуърден договор.

Пряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При прякото управление бюджетът се изпълнява пряко от службите на Комисията, изпълнителните агенции или доверителните фондове.

Дисконтов процент

Процентът, използван за коригиране на стойността на парите във времето. Дисконтирането е техника, която се използва за сравняване на разходите и ползите, настъпващи през различни времеви периоди.

Ефективен лихвен процент

Процентът, с който се дисконтират очакваните бъдещи парични постъпления или плащания през очаквания живот на финансовия актив или финансовия пасив до нетната балансова стойност на актива или пасива.

Финансови активи или пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

Всички финансови активи или пасиви, които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в излишъка или дефицита за периода (т.е. деривативи).

Финансова корекция

Финансовите корекции имат за цел да предпазят бюджета на ЕС от погрешни или нередовни разходи. При разходите под споделено управление събирането на неправилно извършени плащания е отговорност основно на държавата членка.

„Потвърдена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета от съответната държава членка. „Решена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета с решение на Комисията. Тя винаги е нетна корекция, при която държавата членка трябва да възстанови нередовните средства в бюджета на ЕС, което води до окончателно намаление на финансовия пакет, предвиден за съответната държава членка. Потвърдените и решените финансови корекции се посочват в настоящия документ като една категория.

Финансовата корекция е „извършена“, когато с нея е коригирана констатираната нередност.

Непряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При непрякото управление Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета на органи, уредени от правото на ЕС или от национално право.

Прекъсвания и спирания

Ако Комисията установи, въз основа на собствената си дейност или на информацията, съобщена от одитните органи, че държава членка не е отстранила сериозни недостатъци в системите за управление и контрол и/или не е коригирала нередовни разходи, които са били декларирани и сертифицирани, тя може да прекъсне или да спре плащанията.

Нередност

Нередността е действие, което не е в съответствие с правилата на ЕС и има потенциално отрицателен ефект върху финансовите интереси на ЕС, но което може да се дължи на неволна грешка, извършена от бенефициерите на средства или от органите, отговарящи за плащанията. Ако една нередност е извършена умишлено, тя представлява измама.

Бюджетни кредити, които губят сила

Неизползваните бюджетни кредити, които ще бъдат отменени в края на финансовата година. Губенето на сила означава отмяна на цялото разрешение или на част от разрешението за извършване на разходи и/или за поемане на задължения. Това разрешение намира израз под формата на бюджетен кредит. Само за съвместните предприятия (СП), както е посочено във финансовите им правила, неизползваните бюджетни кредити могат да бъдат записани в прогнозата за приходите и разходите за следващите максимум три финансови години (т.нар. правило „N+3“). Следователно бюджетните кредити за СП, които губят сила, могат да бъдат пуснати отново в употреба до финансовата година N+3.

Собствени ресурси

Те представляват основното финансиране за институциите и органите на ЕС и са определени в Регламента за собствените ресурси № 609/2014. Собствените ресурси се състоят от ресурси на база БНД, ресурси на база ДДС и традиционни собствени ресурси.

Бюджетни кредити за плащания

Бюджетните кредити за плащания покриват разходите, дължими през текущата година, които произтичат от правни задължения, поети през текущата година и/или през предходни години.

Предварително финансиране

Плащане, предназначено да осигури на бенефициера налични средства. То може да се раздели на няколко плащания съгласно разпоредбите на съответния договор, решение, споразумение или основен правен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат.

Превантивна мярка

Превантивните мерки, които Комисията може да използва, за да защити бюджета на ЕС, когато знае за наличието на потенциални недостатъци, включват спирането и прекъсването на плащанията от бюджета на ЕС в полза на оперативната програма.

Неизпълнени поети задължения (Reste à liquider — RAL)

Те са размерът на поето бюджетно задължение, по което плащането все още не е извършено. Те представляват задълженията на ЕС за плащане за бъдещи години и са пряко следствие от съществуването на многогодишни програми и от липсата на връзка между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Споделено управление

Метод на изпълнение на бюджета. При споделеното управление задачите по изпълнението на бюджета са делегирани на държавите членки. Около 80 % от разходите на ЕС попадат в обхвата на този метод на изпълнение.

Традиционни собствени ресурси

Те представляват приходи за ЕС и са част от собствените ресурси, с които се финансират дейностите на ЕС. Традиционните собствени ресурси са определени в Регламента за собствените ресурси № 609/2014 и се състоят от мита и налози върху захарта.

Трансфери (между бюджетните редове)

Трансферите между бюджетните редове са свързани с преместване на бюджетни кредити от един бюджетен ред в друг в хода на финансовата година и следователно представляват изключение от принципа на специфичност на бюджета. Те обаче са изрично разрешени от Договора за функционирането на Европейския съюз при условията, предвидени във Финансовия регламент (ФР). Във ФР се посочват различни видове трансфери в зависимост от това дали те са между или в рамките на бюджетни дялове, глави, статии или позиции и дали изискват различни нива на разрешение.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ГОД	Годишен отчет за дейността
АВВ	Бюджетиране по дейности
АВМ	Управление по дейности
АСЕР	Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия
ФУМИ	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“
ОРБК	Оправомощен разпоредител с бюджетни кредити
ARTEMIS	Модерни научни изследвания и технологии за вградени интелигентни системи
УВД	Управление на въздушното движение
БТП	Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“
ОЕРЕС	Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения
КБП	Консорциума за биотехнологични производства
БМР	Банка за международни разплащания
ПБ	Платежен баланс
Фонд ВUFI	Фонд за бюджетни глоби
ОСП	Обща селскостопанска политика
ССS LGF	Механизъм за гарантиране за секторите на културата и творчеството
CEDEFOP	Европейски център за развитие на професионалното обучение
МСЕ	Механизъм за свързване на Европа
ДИ на МСЕ	Дългов инструмент на Механизма за свързване на Европа
СЕРОL	Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането
КФ	Кохезионен фонд
СНАFEA	Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните
СIP	Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации
СОМ	Комисия
СОSME	Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия
СОSО	Комитет на спонсиращите организации на комисията „Тредуей“
РОР	Регламент за общоприложимите разпоредби
СРVO	Служба на Общността за сортовете растения
D&WM	Извеждане от експлоатация и управление на отпадъците
ЕАСЕА	Изпълнителна агенция за образование, аудио-визия и култура
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране на земеделието

ФЕОГА	Европейски фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието
ЕААБ	Европейска агенция за авиационна безопасност
ЗиСИ	Заетост и социални иновации
EASME	Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия
EASO	Европейска служба за подкрепа в областта на убежището
ЕБО	Европейски банков орган
ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕСП	Европейска сметна палата
ЕЦБ	Европейска централна банка
ECDC	Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията
ЕСНА	Европейска агенция по химикали
ЕСOFIN	Съвет по икономически и финансови въпроси
ЕОВС	Европейска общност за въглища и стомана
ECSEL	Съвместно предприятие „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“
ЕФР	Европейски фонд за развитие
EDIF	Механизъм за гарантиране по Инструмента за развитие на предприятията и иновациите за Западните Балкани
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕАОС	Европейска агенция за околната среда
ЕСВД	Европейска служба за външна дейност
ЕFCA	Европейска агенция за контрол на рибарството
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЕОБХ	Европейски орган за безопасност на храните
ЕФУР	Европейски фонд за устойчиво развитие
ЕФЮИЕ	Европейски фонд за Югоизточна Европа
ЕИФС	Европейски инструмент за финансова стабилност
ЕФСИ	Европейски фонд за стратегически инвестиции
ЕМФС	Европейски механизъм за финансово стабилизиране
ЕАСТ	Европейска асоциация за свободна търговия
EGNOS	Европейска геостационарна служба за навигационно покритие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕИФ	Европейски инвестиционен фонд
EIGE	Европейски институт за равенство между половете

EIOPA	Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
EIT	Европейски институт за иновации и технологии
ElectriFI	Инициатива за финансиране на електрифицирането
EMA	Европейска агенция по лекарствата
EMCDDA	Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
EAMB	Европейска агенция по морска безопасност
ИПС	Икономически и паричен съюз
ENEF	Фонд за разширяване на предприятията
ENIAC	Европейски консултативен съвет за инициатива в областта на наноелектрониката
ENIF	Фонд за иновации в предприятията
ENISA	Агенция на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност
ЕИСП	Европейски инструмент за съседство и партньорство
ЕП	Европейски парламент
ERCEA	Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
EKA	Европейска космическа агенция
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
EMC	Европейски механизъм за стабилност
ESMA	Европейски орган за ценни книжа и пазари
ETF	Схема за подкрепа на стартиращи предприятия по Европейския механизъм за технологии 1998
ETF	Европейска фондация за обучение
ЕС	Европейски съюз
EUIPO	Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост
EU-LISA	Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие
EUMETSAT	Европейска организация за експлоатация на метеорологични спътници
EU-OSHA	Европейска агенция за безопасност и здраве при работа
Евратом	Европейска общност за атомна енергия
Eurofound	Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд
Евроюст	Звено на Европейския съюз за съдебно сътрудничество
ЕВРОПОЛ	Европейска полицейска служба
F4E	Термоядрен синтез за енергия
ГКВ	Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“
ФИОР	Финансов инструмент за ориентиране на рибарството
FIFO	Първа входяща — първа изходяща стойност
7РП	Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие
ФР	Финансов регламент

FRA	Агенция на Европейския съюз за основните права
Frontex	Европейска агенция за гранична и брегова охрана
ОАФО	Обсъждане и анализ на финансовите отчети
БВП	Брутен вътрешен продукт
ГМОСС	Глобален мониторинг на околната среда и сигурността
БНД	Брутен национален доход
ГНСС	Глобална навигационна спътникова система
Н2020	„Хоризонт 2020“
ICSLT	Международна таблица „Живот“ за публичните служители
IFRP	Интегриран пакет за финансово отчитане
ИИП	Инфраструктурен и иновационен прозорец
МВФ	Международен валутен фонд
ИИЛ	Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства
INEA	Изпълнителна агенция за иновации и мрежи
ИПП II	Инструмент за предприсъединителна помощ
МССПС	Международни счетоводни стандарти за публичния сектор
ФВС	Фонд „Вътрешна сигурност“
ИТ	Информационни технологии
ITER	Международен експериментален термоядрен реактор
СПД	Съвместен план за действие
JRC	Съвместен изследователски център
СП	Съвместно предприятие
LGTT	Инструмент за гарантиране на заемите по проекти, свързани с трансевропейските транспортни мрежи
МП	Многогодишна програма — Програма за финансово приобщаване на средните предприятия
MEP	Член на Европейския парламент
МФП	Макрофинансова помощ
МФР	Многогодишна финансова рамка
ММСП	Микро-, малки и средни предприятия
NEETs	Младежи, които не работят, не учат и не се обучават
PCP	Решение за собствените ресурси
PBI	Инициатива „Облигации за проекти“
PF4EE	Инструмент за частно финансиране за енергийна ефективност
ГФУ	Гаранционен фонд за участниците
PMF	Европейски механизъм за микрофинансиране „Прогрес“

ПЧП	Публично-частно партньорство
PSEO	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица
НИИ	Научни изследвания и иновации
RAL	Reste à Liquider (неизпълнени поети задължения)
REA	Изпълнителна агенция за научни изследвания
МФПР	Механизъм за финансиране с поделяне на риска
НИТРД	Научни изследвания, технологично развитие и демонстрации
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Фонд за БИСА за микро-, малките и средните предприятия
САПАРД	Специална предприемаческа програма за развитие на земеделието и селските райони
SEMED	Програма за финансово приобщаване на микро-, малките и средните предприятия в Южното и Източното Средиземноморие
SESAR	Съвместно предприятие за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе
SIUGI	Инструмент за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП
МСП	Малки и средни предприятия
ПМСП	Прозорец за МСП (прозорец за малките и средните предприятия)
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
TCP	Традиционни собствени ресурси
ВИРСР	Временен инструмент за развитие на селските райони
ДДС	Данък върху добавената стойност
ИМЗ	Инициатива за младежка заетост

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ, ПРЕДОСТАВЕНА ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА — ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

(2018/C 348/02)

Становище

I. Сметната палата извърши одит на:

- а) консолидираните отчети на Европейския съюз, които се състоят от консолидирани финансови отчети⁽¹⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽²⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2017 година, одобрени от Комисията на 27 юни 2018 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Надеждност на отчетите

Становище относно надеждността на отчетите

II. Сметната палата счита, че консолидираните отчети на Европейския съюз (ЕС) за годината, приключила на 31 декември 2017 г., дават ярна представа във всички съществени аспекти за финансовото състояние на Европейския съюз към 31 декември 2017 г., както и за резултатите от неговите операции, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с Финансовия регламент и счетоводните правила, основаващи се на международно признати счетоводни стандарти за публичния сектор.

Законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите**Приходи**

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

III. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2017 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Плащания

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

IV. С изключение на последиците от въпросите, описани в раздела „Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите“, Сметната палата счита, че тези плащания за годината, приключила на 31 декември 2017 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

⁽¹⁾ Консолидираните финансови отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и други обяснителни бележки (включително отчитане по сектори).

⁽²⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета съдържат също и разяснителна информация.

Основание за изразяване на становище

V. Сметната палата извърши своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Отговорностите на Сметната палата съгласно тези стандарти са описани подробно в раздела „Отговорности на одитора“ от доклада на ЕСП. Сметната палата е независима институция по смисъла на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, публикуван от Съвета за международни етични стандарти на счетоводителите (СМЕСС), и е изпълнила другите си етични задължения в съответствие с тези изисквания и с Кодекса на СМЕСС. Считахме, че събраните одитни данни са достатъчни и подходящи за обосноваване на нашето становище.

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

VI. Извършените през 2017 г. разходи, свързани с принципа на възстановяване на средства⁽³⁾, са съществено засегнати от грешки. Сметната палата изчислява процента грешки за плащанията, свързани с отчетите, на 3,7%. Изчисленият общ процент грешки (2,4%) продължава да надхвърля установения от нас праг на същественост, но не е широко разпространен. Изплатените средства, свързани с права за получаване на плащане, не са засегнати от съществено ниво на грешки⁽⁴⁾.

Основни одитни въпроси

VII. Според нашата професионална преценка основни одитни въпроси са тези, които имат най-голямо значение при извършването на одита на консолидираните отчети на Европейския съюз за текущия период. Тези въпроси са разгледани общо в контекста на одита на финансовите отчети и при изготвянето на нашето становище относно отчетите, но не предоставяме отделно становище по тях.

Проверка на счетоводното третиране на гаранционните операции за капиталовите портфейли на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)

VIII. Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е съвместна инициатива, създадена през 2015 г.⁽⁵⁾ от ЕС и Групата на ЕИБ с цел насърчаване на инвестициите в целия ЕС чрез увеличаване на капацитета на Групата на ЕИБ за поемане на риск. Съгласно тази инициатива бюджетът на ЕС ще предостави гаранция в размер до 16⁽⁶⁾ млрд. евро за покриване на евентуалните загуби от операциите на ЕФСИ (за инвестиции в компонента „Инфраструктура и иновации“ (IIW) и компонента „Малки и средни предприятия“ (SMEW)⁽⁷⁾.

IX. Сметната палата съсредоточи вниманието си върху тази област в предходни години, тъй като създаването на ЕФСИ породило редица сложни въпроси от счетоводен характер, произтичащи от договореностите между ЕС и ЕИБ. През ноември 2017 г. отговорният счетоводител на Комисията се е консултирал с Консултативната група от експерти по отношение на правилното счетоводно третиране на капиталовите операции по компонента „Малки и средни предприятия“, гарантирани от ЕС. В съответствие с получения съвет и прилагайки професионалната си преценка, отговорният счетоводител на Комисията е решил, че Комисията не упражнява контрол върху ЕФСИ и не споделя такъв контрол с ЕИБ⁽⁸⁾. Това означава, че в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2017 г. гаранцията от ЕС, предоставена на Групата на ЕИБ, е третирана като:

a) задължение по финансова гаранция за дълговия портфейл на компонента „Инфраструктура и иновации“,

⁽³⁾ Тези разходи възлизат на 46,7 млрд. евро. Допълнителна информация е представена в точки 1.19—1.21 от Годишния доклад на ЕСП за 2017 г.

⁽⁴⁾ Тези разходи възлизат на 53,5 млрд. евро. Допълнителна информация е представена в точка 1.18 от Годишния доклад на ЕСП за 2017 г.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейски фонд за стратегически инвестиции (ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1) („Регламент за ЕФСИ“).

⁽⁶⁾ Размерът на гаранцията е увеличен до 26 млрд. евро съгласно изменения Регламент за ЕФСИ от декември 2017 г. (Регламент (ЕС) 2017/2396 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2017 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 34) и Споразумението за ЕФСИ, изменено през март 2018 г.

⁽⁷⁾ Вж. точки 1.12—1.16 от Годишния доклад на ЕСП за 2015 г.

⁽⁸⁾ Структурата на управление на механизма на ЕФСИ, както и използването и разпределението на гаранцията на ЕС, могат да се приемат като признак, че той е под споделен контрол. Според Комисията обаче не се изисква единодушно съгласие за повечето дейности, свързани с капиталовия продукт на компонента „Малки и средни предприятия“ или с инициативата за ЕФСИ като цяло, поради което отговорният счетоводител на Комисията е заключил, че споделен контрол не може да съществува.

б) финансова провизия за дълговия портфейл на компонента „Малки и средни предприятия“, и

в) дериватив (финансов актив или пасив по справедлива стойност през излишък или дефицит) за двата капиталови портфейла.

X. Сметната палата провери счетоводното третиране на гаранционните операции за капиталовите портфейли на ЕФСИ. Считаме, че то няма отражение върху точното и вярно представяне на ситуацията в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2017 г.

Сметната палата извърши оценка на задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служителите

XI. В края на 2017 г. счетоводният баланс на ЕС включва задължение за пенсионни плащания и други надбавки за служителите в размер на 73,1 млрд. евро. Това е едно от най-големите задължения в счетоводния баланс, представляващо почти една трета от общия размер на пасивите за 2017 г. (236,5 млрд. евро).

XII. По-голямата част от задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служители (64,0 млрд. евро) са свързани с пенсионноосигурителната схема за длъжностните лица и другите служители на Европейския съюз. Тези пенсионни задължения се отнасят до „дефинирания доход“, гарантиран от член 83 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (Правилника за персонала) и член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз. Вписаните в отчетите задължения представляват сумата, която би била включена в пенсионен фонд, ако такъв беше създаден за изплащане на средствата, свързани със задълженията по настоящите пенсии за осигурителен стаж⁽⁹⁾. Освен пенсиите за осигурителен стаж те включват и пенсиите за инвалидност и наследствените пенсии за преживелия съпруг и/или сираците на служители на ЕС. В съответствие с член 83 от Правилника за длъжностните лица надбавките от пенсионноосигурителната схема се изплащат от бюджета на ЕС. Държавите членки съвместно гарантират изплащането им, а длъжностните лица участват във финансирането на една трета от пенсионноосигурителната схема.

X III. Тази пенсионноосигурителна схема представлява задължителна професионална пенсионноосигурителна схема за служители на ЕС, съгласно която вноските от служителите и тези от институциите и органите, които са ги наели на работа, се използват за финансиране на бъдещи пенсионни права. Тя е замислена така, че чрез корекции на ставката за участие в схемата и на възрастта за пенсиониране, да бъде по подразбиране в актюерски баланс. Броят и разнообразието на параметрите, използвани за изчисляване на дългосрочната прогноза на пенсионните разходи, показва актюерския характер на това изчисление, което се извършва от Евростат на годишна основа.

XIV. По време на одита Сметната палата извърши оценка на актюерските допускания и свързаното с тях остойностяване на задължението за пенсии. Сметната палата провери цифровите данни, актюерските параметри и изчисляването на пасива, както и представянето в консолидирания счетоводен баланс и бележките към консолидираните финансови отчети. Както е посочено в бележка 2.9 от консолидираните финансови отчети, Комисията продължава да полага усилия за подобряване на своите процедури за изчисляване на задълженията, свързани със социалните придобивки на служителите. Сметната палата ще продължи да проследява тези процеси.

Сметната палата извърши оценка на начислените разходи, представени в отчетите

XV. В края на 2017 г. изчислената стойност на извършените, но все още неотчетени допустими разходи, дължими на бенефициентите, е в размер на 101 млрд. евро (в края на 2016 г. — 102 млрд. евро). Тези суми са отразени като начислени разходи⁽¹⁰⁾.

XVI. Сметната палата провери методологията и системите за контрол, прилагани по отношение на крайногодишните разчети в основните генерални дирекции. Формирахме извадки от фактури и авансови плащания и направихме проверка на тези елементи с оглед оценка на риска от неточности в данните за начислените разходи. Бяха поискани допълнителни пояснения от счетоводните служби на Комисията във връзка с приложената обща методология.

⁽⁹⁾ Вж. Международен счетоводен стандарт за публичния сектор 25 (МССПС) — Надбавки за служители. По отношение на пенсионноосигурителната схема за длъжностните лица и другите служители на ЕС задължението за дефинирани доходи отразява настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания, необходими за уреждането на задължение, произтичащо от трудовия стаж на наетите лица през текущия и миналите периоди.

⁽¹⁰⁾ Тази сума включва начислени разходи в пасивите на счетоводния баланс в размер на 64 млрд. евро и 37 млрд. евро в активите на баланса, които намаляват стойността на авансовото финансиране.

XVII. Можем да заключим, че общият размер на начислените разходи в окончателния консолидиран счетоводен баланс е представен вярно.

Сметната палата изчисли потенциалното отражение върху отчетите за 2017 г. на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз

XVIII. На 29 март 2017 г. Обединеното кралство официално уведоми Европейския съвет за решението си да напусне ЕС. На 22 май 2017 г. започнаха преговори по споразумението за оттегляне между ЕС и Обединеното кралство.

XIX. В раздел пет (Финансови разпоредби) на проектспоразумението за оттегляне от 19 март 2018 г., който се отнася до финансовото споразумение, се посочва, че Обединеното кралство ще изплати всичките си задължения по текущата и предходните многогодишни финансови рамки, така както би направило, ако продължаваше да бъде държава членка.

XX. Въз основа на това можем да заключим, че към 31 декември 2017 г. отчетите отразяват вярно процеса на оттегляне.

Други въпроси

XXI. Ръководството е задължено да представи „друга информация“, която включва документа „Обсъждане и анализ на финансовите отчети“, но не и консолидираните отчети, нито одитния доклад на Сметната палата по отношение на отчетите. Становището на Сметната палата относно консолидираните отчети не обхваща тази друга информация и поради това не формулираме заключение за достоверност във връзка с нея. В контекста на извършения одит на консолидираните отчети отговорността на Сметната палата е да проучи тази информация и да прецени дали тя не показва съществено несъответствие с консолидираните отчети или с данните, получени по време на одита, или дали не съдържа съществени неточности в друго отношение. Ако Сметната палата установи, че по отношение на „другата информация“ са налице съществени неточности, тя е длъжна да оповести този факт. В тази връзка Сметната палата счита, че не са налице съществени неточности.

Отговорност на ръководството

XXII. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент ръководството отговаря за изготвянето и представянето на консолидираните отчети на ЕС въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Комисията носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите на ЕС (член 317 от ДФЕС).

XXIII. При изготвянето на консолидираните отчети ръководството следва да извърши оценка на способността на ЕС да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява всяка актуална информация и да използва счетоводна отчетност на база принципа на действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира предприятието или да прекрати неговата дейност, или когато на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

XXIV. Комисията отговаря за контрола върху процедурата за финансово отчитане на ЕС.

XXV. Съгласно Финансовия регламент (дял IX) отговорният счетоводител на Комисията следва да представи за целите на одита консолидираните отчети на ЕС — предварителните отчети до 31 март на следващата година, а окончателните отчети до 31 юли. Още в предварителните отчети следва да се съдържа точно и вярно описание на финансовото състояние. Ето защо е изключително важно всички позиции от предварителните отчети да бъдат представени като окончателни изчисления, за да може Сметната палата да изпълни задълженията си съгласно Дял IX на Финансовия регламент в определените срокове. Промените между предварителните и окончателните отчети принципно следва да са в резултат единствено на констатациите на Сметната палата.

Отговорност на одитора за извършване на одит на консолидираните отчети и на операциите, свързани с тях

XXVI. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че консолидираните отчети на ЕС не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но тя не представлява гаранция, че при одита са разкрити всички евентуални съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези консолидирани отчети.

XXVII. В областта на приходите проверката на Сметната палата на собствените ресурси от ДДС и БНД приема за своя отправна точка съответните макроикономически агрегати, въз основа на които са направени изчисленията, и прави оценка на системите на Комисията за обработка на данните до етапа на получаването на вноските от държавите членки и вписването им в консолидираните отчети. По отношение на традиционните собствени ресурси Сметната палата проверява отчетите на митническите органи и анализира потоците от мита, до етапа, в който съответните суми се получават от Комисията и се вписват в сметките.

XXVIII. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва когато получателят на тези средства представи доказателства за правилното им използване, а съответната институция или орган приемат това основание и уравният авансовото плащане, което може да не се случи през текущата година.

XXIX. В съответствие с МОС и МСВОИ през цялото времетраене на извършването на одита ЕСП упражнява професионална преценка и поддържа отношение на професионален скептицизъм. Сметната палата също така:

- a) установява и прави оценка на риска от съществени неточности в консолидираните отчети или съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. Сметната палата разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които са достатъчни и подходящи като база за предоставянето от нея становище. Случаите на съществени неточности или несъответствия, произтичащи от измами, са по-трудни за разкриване от случаите, произтичащи от грешки, тъй като измамата може да включва тайно споразумение, фалшификация, преднамерен пропуск, неточно представяне на информация или пренебрегване на вътрешния контрол. Поради това рискът подобни случаи да не бъдат разкрити е по-голям;
- b) се запознава с вътрешния контрол, свързан с конкретния одит, с оглед разработване на подходящи одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол;
- в) прави оценка на уместността на използваните от ръководството счетоводни политики и на основателността на счетоводните разчети и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- г) формулира заключение относно уместността на използването от ръководството на счетоводно отчитане на база действащо предприятие и, въз основа на получените одитни доказателства, заключава дали е налице съществена несигурност, свързана със събития или условия, които могат да породят значими съмнения относно способността на организацията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата заключи, че е налице такава съществена несигурност, тя трябва да обърне внимание в своя одитен доклад на свързаните с това оповестявания в консолидираните отчети или, в случай че тези оповестявания са недостатъчни, да измени своето становище. Заключенията на Сметната палата се основават на одитни доказателства, получени до датата на изготвяне на доклада. Бъдещи събития или условия обаче могат да принудят предприятието да преустанови съществуването си като действащо предприятие;
- д) оценява цялостното представяне, структурата и съдържанието на консолидираните отчети, в т.ч. всички оповестявания, както и дали консолидираните отчети представят съответните операции и събития по достоверен начин;
- е) получава достатъчни и уместни одитни доказателства във връзка с финансовата информация относно организациите в рамките на консолидирания обхват на Европейския съюз, за да изрази становище относно консолидираните отчети и свързаните с тях операции. Сметната палата отговаря за насочването, надзора и извършването на одита и тя единствена носи отговорност за своето одитно становище.

XXX. Наред с други въпроси, Сметната палата информира ръководството относно планирания обхват и график на одита и значимите одитни констатации, включително относно евентуални значими недостатъци на вътрешния контрол.

XXXI. По отношение на въпросите, разисквани с Комисията и други одитирани организации, Сметната палата определя кои от тях са от най-голямо значение при одита на консолидираните отчети и следователно представляват основни одитни въпроси за текущия период. Сметната палата описва тези въпроси в своя доклад, освен в случай че по силата на действащ закон или регламент се забранява публично оповестяване на въпроса, или когато в изключително редки случаи бъде взето решение, че даден въпрос не трябва да бъде упоменат в доклада на ЕСП, тъй като основателно може да се очаква неблагоприятните последици от оповестяването на тази информация да бъдат повече от ползите за обществения интерес.

12 юли 2018 г.

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

Европейска сметна палата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)



Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG